

غوجراتى: سؤال و جواب عن الإسلام

ઈસ્લામ વિશે સવાલ અને જવાબ

લેખક
ફાતિન સબરી

ઇસ્લામ વિશે સવાલ અને જવાબ

લેખક
શાતિન સબરી

પ્રથમ આવૃત્તિ

૧૪૪૨ હિજરીસન - ૨૦૨૧ ઇસ્વીસન

شركاء التنفيذ:

المحتوى الإسلامي

رواد الترجمة

جمعية الربوة

دار الإسلام

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع
الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص.

Telephone: +966114454900

@ ceo@rabwah.sa

P.O.BOX: 29465

RIYADH: 11557

www.islamhouse.com

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

લેખકના શબ્દો

આ કિતાબનો હેતુ ઇસ્લામ વિશે સામાન્ય સવાલોના જવાબ આપી લોકોને આ મહાન દીનની ઓળખ કરાવવી, અને વિવિધ પ્રકારના લોકો સંસ્કૃતિ, સમકાલીન ઘટનાઓ પ્રગતિ અને વિકાસ માટેના ઉચ્ચારો દર્શાવવામાં અને તેની વિશિષ્ટાને જાહેર કરવી છે, તેની છબીને ખરાબ કરવા માટે અનેક પ્રયત્નો કરવામાં આવતા તેમજ ખોટી નિયત રાખી પ્રયત્નો કરવા છતાંય બાતેલ સામે તેને અડગ રહેવાની ક્ષમતા અને તેની વિરુદ્ધ થનારા પ્રોપોગાંડા સામે બાકી રહેવાની ગુણવત્તા દર્શાવવી.

અને હું ઉચ્ચ અને કુદરત ધરાવનાર અલ્લાહ સામે દુઆ કરું છું કે તે આ કિતાબને એક એવો દીવો બનાવી દે કે જે સત્યની શોધ કરનાર માટે તેમજ ખુલ્લા દિમાગ અને વિચાર કરનારાઓ માટે માર્ગદર્શન સાબિત થાય અને જેને પણ ઇસ્લામ દીન વિશે માહિતી પ્રાપ્ત કરવી હોય તેના માટે શાંતિનું પ્રતિક બનાવે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

સર્જક પર ઈમાન:

શુ કોઈ વ્યક્તિ ઇલાહ પર ઈમાન ધરાવે છે?

વ્યક્તિ માટે જરૂરી છે કે તે સાચા ઇલાહ પર ઈમાન ધરાવે, અથવા કોઈ બાતેલ ઇલાહ પર, જે તેને ઇલાહ કહી શકતો હોય અથવા કઈ નામ આપી શકતો હોય અથવા અન્ય નામથી પોકારી શકતો હોય. (કહેવાનો તાતપર્ય એ કે માનવીએ કોઈને કોઈ ઇલાહ પર ઈમાન રાખવું જરૂરી છે) તે લોકો સમક્ષ ઇલાહ ઝાડ હોઈ અથવા આકાશમાં કોઈ તારો હોય, અથવા કોઈ સ્ત્રી, અથવા કામકાજનો માલિક અથવા કોઈ સાયન્સનું રિસર્ચ હોય અથવા પોતાનામાં કોઈ માન્યતા હોય, કોઈને કોઈ પર તેની માન્યતા હોવી જોઈએ જેનામાં તે યકીન ધરાવતો હોય અને તેને પવિત્ર ગણતો હોય, અને તે પોતાના જીવનમાં પાછો ફરી શકતો હોય અને તેના માટે જાન પણ આપી શકતો હોય, તે વસ્તુને અમે ઈબાદત કહીએ છીએ, સાચા ઇલાહની ઈબાદત લોકોને લોકોની બંદગી અને સમાજની ગુલામીથી આઝાદ કરે છે.

સાચો ઇલાહ કોણ છે?

સાચો ઇલાહ પેદા કરવાવાળો છે, સાચા ઇલાહને છોડીને અન્યની બંદગી કરવાથી એવું સાબિત થશે કે તે પણ ઇલાહ છે. ઇલાહ હોવા માટે જરૂરી છે કે તે પેદા કરવાવાળો હોય, અને તેનો સ્પષ્ટ

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પુરાવા એ કે તે પેદા કરવાવાળો જ ઈલાહ છે, તેની પેદા કરેલી સૃષ્ટિને જોઈ માની શકાય અથવા તો તેણે ઉતારેલી વહી દ્વારા જેમાં તેણે પાલનહાર હોવાનું સાબિત કર્યું હોય. તેથી, જો આ પૂજ્યોને સમર્થન આપવા માટે કોઈ પુરાવા મળતા નથી, ન તો કોઈ સાક્ષી મળે છે, બ્રહ્માંડની રચનામાંથી અને ન તો સર્જકના શબ્દોમાંથી, તો આવા પૂજ્યો ચોક્કસપણે ખોટા પૂજ્યો છે. આપણે જોઈએ છીએ કે મુસીબતમાં સપડાયેલો વ્યક્તિ એક સત્ય ઇલાહ તરફ પાછો ફરે છે, અને એક જ ઈલાહની આશા રાખે છે બીજાની નહીં. વિજ્ઞાને સૃષ્ટિના અભિવ્યક્તિઓ અને ઘટનાઓની તપાસ કરીને પદાર્થની એકતા અને બ્રહ્માંડની રચનાની એકતા સાબિત કરી છે, અને સામ્યતા અને સમાનતા દ્વારા જે તેમાં અસ્તિત્વ ધરાવે છે. ચાલો કલ્પના કરીએ કે એક જ પરિવારના બાળકોનું શું થશે જો તેમના માતા-પિતા કોઈ નિર્ણાયક નિર્ણય કરવા પર અસંમત હોય, અને કેવી રીતે તેમની અસંમતિ તેમના બાળકોનું નુકસાન અને તેમના ભવિષ્યના વિનાશ તરફ દોરી જશે, તેવી જ રીતે જો બે અથવા વધુ ઇલાહ સૃષ્ટિ પર શાસન કરે તો શું થશે? અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ"

{જો આકાશ અને ધરતીમાં અલ્લાહ સિવાય કોઈ ઇલાહ હોત તો આ આકાશ અને ધરતીની વ્યવસ્થા અસ્ત-વ્યસ્ત થઈ જાત, બસ ! જે કઈ

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

આં લોકો વાતો કરી રહ્યા છે, તેનાથી અલ્લાહ પાક છે, જે અર્શનો માલિક છે.}¹

આ ઉપરાંત આપણને એ પણ જોવા મળે છે: સર્જકનું અસ્તિત્વ સમય, જગ્યા અને શક્તિના અસ્તિત્વ પહેલાથી છે, ફિતરત (વૃત્તિ) એ સૃષ્ટિના સર્જનનું કારણ નથી બની શકતું, કારણકે ફિતરત પોતે સમય, જગ્યા અને શક્તિ પર આધારિત છે, એટલા માટે ફિતરતના અસ્તિત્વ પહેલા કારણનું હોવું જરૂરી છે. સર્જકે સર્વશક્તિમાન હોવું જોઈએ, એટલે માટે કે તેની દરેક વસ્તુ પર સત્તા હોય છે. તેની પાસે આદેશ હોવો જરૂરી છે, જે સર્જન માટે શરૂઆતથી જ આદેશ આપી શકતો હોય. તેને દરેક વસ્તુનું જ્ઞાન હોવું જોઈએ, અર્થાત્ તેને દરેક વસ્તુની સંપૂર્ણ માહિતી હોવી જરૂરી છે. તેણે એક જ હોવું જોઈએ અને તેને પોતાના સિવાય બીજા કોઈની જરૂર ન હોવી જોઈએ. તેને પોતાના સર્જન માથી કોઈપણ જીવોના રૂપમાં મૂર્તિમંત થવાની જરૂર નથી, તેને દરેક સ્થિતિમાં કોઈ પણ પ્રકારની પત્ની અને સંતાનની જરૂરત નથી, કારણકે તે દરેક ગુણોને એકત્રિત કરવા પર સક્ષમ છે. તે હિકમતવાળો હોવો જોઈએ, અને તેનું કોઈ પણ કામ હિકમત વગર ન હોવું જોઈએ. તે એક ન્યાયી હોવો જોઈએ, અને તેનો ન્યાય બદલો અને સજારૂપે છે, જે મનુષ્યો સાથે સંબંધિત છે, જો આવું નહીં હોય તે તે સર્જક નહીં હોઈ કે તેણે સર્જન કર્યું અને છોડી દીધા. એટલા માટે તે પયગંબરોને મોકલે છે, જેથી તેઓ લોકોને સત્ય માર્ગ તરફ માર્ગદર્શન આપે, અને તેઓને

¹ (અલ્ અંબિયા: ૨૨).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તેમના માર્ગથી સચેત કરે કે જે સત્યના માર્ગ પર ચાલશે તે તેને બદલો મળશે અને જે આ માર્ગથી હટી જશે તે સજાને પાત્ર થશે.

સર્જકના ગુણો કયા છે, અને તેને અલ્લાહ કેમ કહેવામાં આવે છે?

મધ્ય પૂર્વમાં, ખ્રિસ્તીઓ, યહૂદીઓ અને મુસ્લિમો ઇલાહનો ઉલ્લેખ કરવા માટે "અલ્લાહ" શબ્દનો ઉપયોગ કરે છે, તેનો અર્થ એકમાત્ર સાચો ઇલાહ, જે મૂસા અને ઈસાનો ઇલાહ છે, અને સર્જક પવિત્ર કુરઆનમાં પોતાની ઓળખ "અલ્લાહ" નામ સાથે આપી, પરંતુ તેના બીજા પવિત્ર નામો અને ગુણો છે.

તદુપરાંત, ઓલ્ડ ટેસ્ટામેન્ટની પ્રારંભિક (જુનો કરાર) આવૃત્તિમાં "અલ્લાહ" શબ્દનો ૮૯ વખત ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો. અને અલ્લાહ તઆલાના ગુણો જે પવિત્ર કુરઆનમાં વર્ણન કરવામાં આવ્યા છે તે નીચે મુજબ છે: અલ્ ખાલિક: સર્જન કરનાર.

"هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ"

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{તે જ અલ્લાહ છે, જે સર્જન કરનાર, બનાવનાર, સ્વરૂપ આપનાર, તેના દરેક નામ સારા છે, આકાશો અને જમીનમાં જે સર્જન છે, તે સૌ તેની જ તસ્બીહ કરી રહ્યા છે, અને તે વિજયી અને હિકમતવાળો છે.}²

અલ્ અવ્વલ: તે પહેલો છે તેના પહેલો કોઈ વસ્તુ નથી, અલ્ આબિર: તેના પછી કોઈ નથી:

"هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ"

{તે જ પ્રથમ છે અને તે જ છેલ્લો છે, તે જ આહિર છે અને તે જ છૂપો અને તે દરેક વસ્તુને ખુબ જ સારી રીતે જાણે છે}.³

અલ્ મુદબ્બિર: વ્યવસ્થાપક, અલ્ મુતસરિફ: વ્યવસ્થા કરનાર:

"يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ..."

{તે આકાશથી ધરતી સુધી (બધા) કાર્યની વ્યવસ્થા કરે છે....}⁴

અલ્ અલીમ: બધું જ જાણવાવાળો, અલ્ કદીર: કુદરત ધરાવનાર:

² (અલ્ હશ્ર: ૨૪).

³ (અલ્ હદીદ: ૩).

⁴ (અસ્ સજદહ: ૫).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"...إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا"

{... તે ઘણો જ જ્ઞાનવાળો, ખૂબ જ કુદરતવાળો છે.}⁵

તે પોતાના સર્જનમાં કોઈની પણ સુરત અપનાવી જાહેર થતો નથી:

"...لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ"

{...કોઈ વસ્તુ તેના જેવી નથી, અને તે સાંભળવાવાળો અને જોવાવાળો છે.}⁶

તેનો કોઈ ભાગીદાર નથી, ન તો તેની કોઈ સંતાન છે:

"قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ * لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ"

{તમે કહી દો કે અલ્લાહ એક જ છે, અલ્લાહ બેનિયાઝ છે, ન તો તેની કોઈ સંતાન છે અને ન તો તે કોઈની સંતાન, અને તેમાં જેવો બીજો કોઈ નથી.}⁷

અલ્ હકીમ: હિકમતવાળો:

⁵ (ફાતિર: ૪૪).

⁶ (અશ્ શૂરા: ૧૧).૬

⁷ (અલ્ ઇમલાસ: ૧-૪).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"...وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا"

{...અને અલ્લાહ તઆલા જાણવાવાળો અને હિકમતવાળો છે.}⁸

અલ્ અદ્લ: ન્યાય કરવાવાળો

"...وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا"

{... અને તમારો પાલનહાર કોઈ વ્યક્તિ પર સહેજ પર જુલમ નથી કરતો.}⁹

સર્જકને કોણે જોયો?

આ પ્રમાણેના સવાલો સર્જક પ્રત્યે ખોટો વિચાર અને તેને સર્જનીઓ સાથે સરખામણી કરવાના કારણે કરતા હોય છે, આ ધારણાને તર્કસંગત અને તાર્કિક બન્ને રીતે રદ કરવામાં આવે છે. ઉદાહરણ તરીકે:

શું કોઈ વ્યક્તિ એક સહેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપી શકે છે કે: લાલ રંગની ગંધ શું છે? જો કે આ પ્રશ્નનો કોઈ જવાબ નથી, કારણ કે લાલ રંગનો સુંઘી શકાય એવી વસ્તુઓમાં સમાવેશ કરવામાં નથી આવતો.

⁸ (અન્ નિસા: ૧૧૧).

⁹ (અલ્ કહફ : ૪૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તે કંપની જે કોઈ ડિવાઇસ (ઉપકરણ) અથવા વસ્તુ તૈયાર કરતી હોય, ઉદાહરણ તરીકે ટીવી અથવા ફ્રીજ, તો તે કંપની તેના વપરાશ માટે નિયમો અને ઉપયોગ કરવા માટે સૂચનો નક્કી કરતા હોય છે, અને તે બધું એક બુકમાં લખી તેને ડિવાઇસ સાથે આપતા હોય છે. તે ડિવાઇસ ખરીદનાર ઉપભોક્તા જો પોતાની જરૂરત મુજબ તેનાથી ફાયદો ઉઠાવવા માંગતો હોય તો તેણે તે નિયમોનું પાલન કરવું પડશે, આ સમયે ઉત્પાદક તે કાયદાઓનો આધીન નથી. ઉપરોક્ત ઉદાહરણથી આપણે સમજી શકીએ છીએ કે દરેક કારણ સાથે એક કારણ આપનાર હોય છે, પરંતુ ઇલાહ કારણભૂત નથી, જે વસ્તુઓ બનાવી શકાય છે, તેમાં તેનું વર્ગીકરણ થતું નથી. ઇલાહ દરેક વસ્તુ કરતા પહેલો અને પ્રથમ છે, તે જ મુખ્ય કારણભૂત છે. કાર્યકારણનો નિયમ અલ્લાહના સૃષ્ટિના નિયમોમાંનો એક હોવા છતાં, સર્વશક્તિમાન અલ્લાહ જે ઈચ્છે છે તે કરી શકે છે અને તેમની પાસે શક્તિનો પ્રવાહ છે.

તે દલીલો કઈ છે, જે સર્જકના અસ્તિત્વને સાબિત કરે છે?

એક સર્જક પર ઈમાન એ વાતને સાબિત કરે છે કે કોઈ પણ વસ્તુ કારણ વગર જાહેર નથી થતી, ઉલ્લેખનીય નથી કે વિશાળ વસવાટ કરેલું ભૌતિક બ્રહ્માંડ અને તેમાં રહેલા જીવો અમૂર્ત ચેતના ધરાવે છે અને ગણિતના અમૂર્ત નિયમોનું પાલન કરે છે. મર્યાદિત ભૌતિક બ્રહ્માંડના અસ્તિત્વને સમજાવવા માટે, આપણને એક સ્વતંત્ર સ્ત્રોતની જરૂર છે, અભૌતિક અને શાશ્વત.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

બ્રહ્માંડનું સર્જન એક સંયોગ નથી કારણ કે સંયોગ એ પ્રાથમિક કારણ નથી, પરંતુ એક ગૌણ પરિણામ છે, જે અન્ય પરિબલો (સમય, અવકાશ, પદાર્થ અને ઊર્જાનું અસ્તિત્વ) ની ઉપલબ્ધતા પર આધાર રાખે છે.

"સંયોગ" શબ્દનો ઉપયોગ કંઈપણ વસ્તુની સ્પષ્ટતા માટે થઈ શકતો નથી કારણ કે તે કંઈ જ નથી. ઉદાહરણ તરીકે, જો કોઈ વ્યક્તિ તેના રૂમમાં પ્રવેશ કરે અને તેને બારીનો કાચ તૂટેલો જોવા મળે, તો તે તેના પરિવારને પૂછશે કે કોણે બારીનો કાચ તોડ્યો, તો તેના પરિવારના સભ્યો તેને જવાબ આપશે: તે એક સંયોગ દ્વારા તૂટી ગયો છે. અહીં આ જવાબ ખોટો છે, કારણ કે તેણે બારી કેવી રીતે તોડી તે નથી પૂછ્યું, પરંતુ તેણે પૂછ્યું કે બારી કોણે તોડી. સંયોગ એ ક્રિયાપદનું ગુણ છે, તે પોતે કર્તા નથી. સાચો જવાબ એ છે કે તેઓ કહે: ફલાણા વ્યક્તિએ તે કાચ તોડ્યો છે, પછી તેઓ સૂચવી શકે છે કે જેણે તેને તોડ્યું તે આકસ્મિક અથવા ઇરાદાપૂર્વક તોડ્યું છે. આ જ નિયમ બ્રહ્માંડ અને સર્જનીઓને લાગુ પડે છે. અમે સવાલ કર્યો કે સૃષ્ટિ અને સર્જનીઓને કોણે બનાવ્યા? તો કેટલાકે અમને જવાબ આપ્યો કે તે તો ફક્ત એક સંયોગ છે, તો અહીંયા તેમનો જવાબ ખોટો છે, કારણ કે આપણે સૃષ્ટિ કેવી રીતે અસ્તિત્વમાં આવી તે પૂછ્યું નથી, પરંતુ આપણે પૂછ્યું છે કે સૃષ્ટિ કોણે બનાવી. એટલા માટે સંયોગ ન તો કર્તા છે અને ન તો બ્રહ્માંડનો સર્જક છે. અહીંયા એક સવાલ થાય છે કે શું સુષ્ટિના સર્જકે આ સુષ્ટિને ફક્ત સંયોગ દ્વારા બનાવી છે અથવા તો કોઈ હેતુ

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

માટે બનાવી છે? જો કે, ક્રિયા અને તેના પરિણામો આપણને જવાબ આપે છે. તેથી જો આપણે બારીના ઉદાહરણ તરફ પાછા જઈએ, અને ધારો કે કોઈ વ્યક્તિ તેના રૂમમાં પ્રવેશે છે અને બારીનો કાચ તૂટેલો જોવા મળે છે, અને તે તેના પરિવારને પૂછે છે કે કોણે કાચ તોડ્યો છે, તો તેઓ તેને જવાબ આપે છે: ફલાણા વ્યક્તિએ સંયોગથી તોડ્યો છે, અહીં જવાબ સ્વીકાર્ય અને વાજબી ગણાશે, કારણ કે કાચ તોડવો એ એક અવ્યવસ્થિત બાબત છે જે સંયોગ દ્વારા થઈ શકે છે.

પરંતુ જો તે જ વ્યક્તિ બીજા દિવસે તેના રૂમમાં પ્રવેશ્યો અને જોયું કે બારીના કાચનું સમારકામ કરવામાં આવ્યું છે અને તે જ રીતે બની ગઈ જે રીતે પહેલા હતું, અને તેણે તેના પરિવારને પૂછ્યું: બારીનો કાચ પહેલાની જેમ મૂળ સ્થિતિમાં કોણે કર્યો? તેઓએ તેને જવાબ આપે કે આકસ્મિક રીતે સંયોગ બની ગયો, તો આ જવાબ અહીંયા અસ્વીકાર્ય ગણાશે, તેના બદલે, તે તર્કસંગત રીતે અશક્ય છે, કારણ કે કાચનું સમારકામ કરવું એ સામાન્ય કાર્ય નથી.

તેના બદલે, તે એક સંગઠિત પ્રક્રિયા છે અને કાચદા દ્વારા સંચાલિત થાય છે, જેવી રીતે કે સૌપ્રથમ, ક્ષતિગ્રસ્ત કાચને દૂર કરવો, બારીની ફેમને સાફ કરવું પડે, પછી ફેમ માટે યોગ્ય કદના નવા કાચને કાપવા પડે, પછી ફેમમાં કાચ સ્થાપિત કરવા માટે રબર સામગ્રીની જરૂર પડે, ત્યારબાદ ફેમને તેની જગ્યાએ ઠીક કરવામાં આવે છે, અને આ બધી ક્રિયાઓ સંયોગ દ્વારા થઈ શકતી નથી, પરંતુ હેતુપૂર્વક કરવામાં આવે છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અને તર્કસંગત નિયમ કહે છે: જો ક્રિયા અવ્યવસ્થિત હોય અને સિસ્ટમને આધીન ન હોય, તો તે એક સાંયોગિક ઘટના હોઈ શકે છે, સંગઠિત પરસ્પર જોડાયેલ ક્રિયા અને સિસ્ટમથી પરિણમેલી ક્રિયા માટે, તે સંયોગ દ્વારા થઈ શકતું નથી, પરંતુ તે ઇરાદાપૂર્વક થયું.

અને જો આપણે સૃષ્ટિ અને જીવો પર નજર કરીએ, તો આપણે જોઈશું કે તે દરેક એક જબરદસ્ત સિસ્ટમ દ્વારા બનાવવામાં આવ્યા છે, જેવી રીતે તેઓ કાર્યરત છે અને તે ચોક્કસ તેમજ હોસ કાયદાઓને આધીન છે, તેથી અમે કહીએ છીએ: સૃષ્ટિ અને જીવો માટે તે તાર્કિક રીતે આવવું, અશક્ય છે, ફક્ત સંયોગ નથી, તેના બદલે તેઓ હેતુસર બનાવવામાં આવ્યા છે. આ રીતે, સૃષ્ટિની રચના તે મુદ્દામાંથી સંયોગ નિશ્ચિતપણે દૂર થાય છે.¹⁰

સર્જકના અસ્તિત્વના પુરાવાઓમાં આ પણ છે:

૧- સર્જન અને અસ્તિત્વ માટેની દલીલ:

અર્થાત્ કોઈ વસ્તુ દ્વારા સૃષ્ટિનું સર્જન થવું તે ઇલાહના અસ્તિત્વનો પુરાવો આપે છે.

¹⁰ નાસ્તિકતા અને અધર્મની ટીકા કરવા માટે હોસ ચેનલ.

<https://www.youtube.com/watch?v=HHASgETgqxI>

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي
الْأَلْبَابِ"

{આકાશો અને ધરતીના સર્જનમાં અને રાત-દિવસના હેરફેરમાં, ખરેખર બુધ્ધીશાળી લોકો માટે નિશાની છે.}¹¹

૨- ખાસ પુરાવો:

જો આપણે કહીએ કે દરેક વસ્તુનો એક સ્ત્રોત છે, અને આ સ્ત્રોતનો પણ એક સ્ત્રોત છે, અને જો આ ક્રમ કાયમ ચાલુ રહેશે, તો તે તાર્કિક છે કે આપણે શરૂઆત અથવા અંત સુધી પહોંચી શકીશું. આપણે એવા સ્ત્રોત સુધી પહોંચવું જોઈએ કે જેનો કોઈ સ્ત્રોત ન હોય, અને આને આપણે "પ્રાથમિક મૂળ કારણ" કહીએ છીએ અને તે પ્રાથમિક ઘટનાથી અલગ છે. ઉદાહરણ તરીકે, જો આપણે ધારીએ કે બિગ બેંગ (એક પ્રકારની માન્યતા કે ભ્રમાંડ વગર કોઈ કારણે સંયોગ દ્વારાબન્યું) એ પ્રાથમિક ઘટના છે, તો સર્જક એ પ્રાથમિક કારણ છે જેના કારણે આ ઘટના બની.

૩- નિપુણતા અને સિસ્ટમનો પુરાવો:

તેનો અર્થ એ છે કે સૃષ્ટિ અને તેના નિયમોના નિર્માણની સચોટતા સર્જક ઇલાહનું અસ્તિત્વ સૂચવે છે.

¹¹ (આલિ ઇમરાન : ૧૯૦).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِن تَفَافُوتٍ فَارْجِعِ
الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِن فُطُورٍ"

{જેણે મૃત્યુ અને જીવન એટલા માટે પેદા કર્યું કે તમારી કસોટી કરે, કે તમારા માંથી કોણ સારા કાર્યો કરે છે. અને તે પ્રભુત્વશાળી અને માફ કરવાવાળો છે.}¹²

"إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ"

{નિ:શંક અમે દરેક વસ્તુને એક અંદાજ પર પેદા કરી છે.}¹³

૪- સંભાળ માર્ગદર્શિકા:

તે એ છે કે સૃષ્ટિને માનવજાતના ફાયદા માટે સંપૂર્ણપણે યોગ્ય બનાવવામાં આવી છે, અને આ પુરાવો સુંદરતા અને ઇલાહની દયાના લક્ષણોના કારણે છે.

"اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ
الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ
الْأَنْهَارَ"

¹² (અલ્ મુલક : 3).

¹³ (અલ્ કમર: ૪૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{અલ્લાહ તે છે, જેણે આકાશો અને ધરતીનું સર્જન કર્યું અને આકાશો માંથી વરસાદ વરસાવી તેના દ્વારા તમારી રોજી માટે ફળ ઉપજાવ્યા અને હોડીઓને તમારા વશમાં કરી દીધી છે, જે સમુદ્રોમાં તેના આદેશથી ચાલે છે, તેણે જ નહેરોને પણ તમારી હેઠળ કરી દીધી છે.}¹⁴

૫- આધીન (તાબેદાર) કરવા અને વ્યવસ્થાની દલીલ:

તેનો સંબંધ મહાનતા અને ઇલાહની કુદરત સાથે ખાસ છે.

"وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفٌّ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ (5) وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ (6) وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بِالْغَيْهِ إِلَّا بِشِقِّ الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرءُوفٌ رَّحِيمٌ (7) وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ"

{તેણે જ ઢોરોનું (પણ) સર્જન કર્યું, જેમાંથી કેટલાક (ના ચામડાથી ગરમ કપડાં) તૈયાર કરો છે અને બીજા ઘણા ફાયદોઓનો લાભ તમે ઉઠાવો છો અને કેટલાકને તમે ખાઓ પણ છો. (૫) અને તેમાં તમારી ખૂબસૂરતી પણ છે, જ્યારે ચરાવી લાવો ત્યારે પણ અને જ્યારે ચરવા માટે લઇ જાવ ત્યારે પણ. (૬) (અને તે ઢોરો) તમારા માલ સામાન તે શહેરો સુધી લઇ જાય છે, જ્યાં તમે કષ્ટ વિના પહોંચી નથી શકતા, નિ:શંક તમારો પાલનહાર ઘણો જ માયાળુ અને અત્યંત દયાળુ છે. (૭)

¹⁴ (ઈબ્રાહીમ: ૩૨).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તેણે ઘોડા, ખચ્ચર અને ગધેડા પણ પેદા કર્યા, જેથી તમે તેમનો સવારી માટે ઉપયોગ કરી શકો, અને તે તમારા માટે શણગારનું કારણ પણ છે, અને તે બીજી ઘણી વસ્તુઓનું સર્જન કરે છે જેનું તમને જ્ઞાન પણ નથી.} ¹⁵

૬- વૈયક્તિકરણ માર્ગદર્શિકા:

તેનો અર્થ એ છે કે આપણે બ્રહ્માંડમાં જે જોઈએ છીએ તે ઘણા સ્વરૂપોમાં હોઈ શકે છે, પરંતુ મહાન સર્જકે તેનું શ્રેષ્ઠ સ્વરૂપ પસંદ કર્યું છે.

"أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ (૧૮) أَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ (૧૯) وَنَشَاءُ جَعَلْنَا أَجَا فُلُولًا تَشْكُرُونَ"

{હા એ તો જણાવો કે જે પાણી તમે પીવો છો, (૬૮) તેને વાદળો માંથી તમે જ ઉતારો છો અથવા તો અમે ઉતારીએ છીએ? (૬૯) જો અમારી ઇચ્છા હોય તો અમે તેને કડવું બનાવી દઈએ. પછી તમે અમારો આભાર કેમ નથી માનતા?} ¹⁶

"أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا"

¹⁵ (અન્ નહલ: ૫-૮).

¹⁶ (અલ્ વાકીયા: ૬૮-૭૦).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{શું તમે જોતા નથી કે તમારો પાલનહાર છાંચડાને કેવી રીતે ફેલાવી દે છે ? જો તે ઇચ્છતો તો તેને રોકી લેતો, પછી અમે સૂર્યને તેના પર પુરાવા રૂપે રાખ્યો.} ¹⁷

કુરઆનમાં સૃષ્ટિનું સર્જન તેના અસ્તિત્વનું વર્ણન અને તેને સમજૂતી સ્પષ્ટતા સાથે વર્ણન કરવામાં આવી છે: ¹⁸

"أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ (۳۵) أَمْ خَلَقُوا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
بَلْ لَا يُوقِنُونَ (۳۶) أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمَصِيطِرُونَ"

{શું આ લોકો કોઈ સર્જન કરનાર વગર જાતે જ પેદા થઈ ગયા છે? અથવા તો આ પોતે સર્જન કરનારા છે? (૩૫) શું આકાશો અને ધરતીને તે લોકોએ પેદા કર્યા છે? સાચી વાત એ છે કે તેઓ (અલ્લાહની કુદરત પર) યકીન જ નથી રાખતા. (૩૬) અથવા શું તેમની પાસે તારા પાલનહારના ખજાના છે ? અથવા (તે ખજાનાના) દેખરેખ રાખનાર છે.} ¹⁹

"أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ:"

¹⁷ (અલ્ કુરકાન: ૪૫).

¹⁸ The Divine Reality: God, Islam & The Mirage of Atheism..Hamza Andreas Tzortzi

¹⁹ (અત્ તૂર: ૩૫-૩૭).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

શું આ લોકો કોઈ સર્જક વગર જ જાતે પેદા થઈ ગયા છે:

આ ઘણા બધા કુદરતી નિયમોનો અસંગત કરે છે, જે આપણે આપણી આસપાસ જોઈએ છીએ, એક સરળ ઉદાહરણ માટે, જેમ કે એમ કહેવું કે ઇજિપ્તના પિરામિડ આ શક્યતાને રદિયોનું ખંડન કરે છે.

"أمهم الخالقون:"

અથવા તો આ પોતે જ સર્જન કરનારા છે: સ્વ-રચના: શું સૃષ્ટિ પોતે જ બનાવવા માટે સક્ષમ હોઈ શકે ખરી? "મખલુક" શબ્દ એવી વસ્તુનો ઉલ્લેખ કરે છે જે અસ્તિત્વમાં ન હતી અને તેને અસ્તિત્વમાં લાવવામાં આવી, સ્વ-રચના એ તાર્કિક અને વ્યવહારુ અશક્યતા છે, અને આ એ હકીકત સાબિત કરે છે કે સ્વ-રચના એટલે કે કંઈક અસ્તિત્વમાં છે અને તે જ સમયે તે અસ્તિત્વમાં નથી, અને આ વાત તદ્દન અશક્ય છે, અને માણસે પોતે જ પોતાનું સર્જન કર્યું એનો અર્થ એ છે કે તે અસ્તિત્વમાં આવ્યો તે આ પહેલાં અસ્તિત્વમાં હતો!

જ્યારે કેટલાક શંકાસ્પદ લોકો કહે છે અને એક-કોષીય સજીવોમાં સ્વ-રચનાની સંભાવના પર ભાર મૂકે છે, સૌ પ્રથમ, એવું માની લેવું જોઈએ કે આ ચર્ચાને વધારવા માટે પ્રથમ કોષ અસ્તિત્વમાં છે, અને જો આપણે આ કહેવત ધારી લઈએ, તો આ સ્વ-નિર્માણ નથી, પરંતુ પ્રજનન (અલૈંગિક પ્રજનન) ની પદ્ધતિ છે, જેના દ્વારા સંતાન એક

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

સજીવમાંથી ઉદભવે છે, અને માત્ર તે માતાપિતાની આનુવંશિક સામગ્રીને વારસામાં મળે છે.

ઘણા લોકોને જ્યારે તમે સવાલ કરો છો કે તમને કોણે બનાવ્યા છે તો તેઓ સ્પષ્ટ જવાબ આપે છે: મારા માતાપિતાએ, તેઓ જીવનમાં મારા અસ્તિત્વનું કારણ છે, તે સ્પષ્ટ છે કે તે એક સંક્ષિપ્ત જવાબ છે, અને આ સવાલથી છુટકારો પામવા માટે જવાબ આપતા હોય છે, વ્યક્તિનો સ્વભાવમાં છે કે તે ઊંડો વિચાર અને ઠોસ પ્રયત્ન કરવા માંગતો નથી, કારણ કે તે જાણે છે કે તેના માતાપિતા મૃત્યુ પામશે, અને તે બાકી રહેશે અને તેના સંતાનો તેની પાછળ આ પ્રમાણે જ જવાબ આપશે, અને તે જાણે છે કે તેના બાળકોના સર્જનમાં તેનો કોઈ હાથ નથી, ખરો પ્રશ્ન એ છે કે માનવ જાતિની રચના કોણે કરી?

"أَمْ خَلَقُوا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ:"

અથવા તેઓએ આકાશ અને જમીનનું સર્જન કર્યું છે?

અને એવું કોઈ નથી જેણે આકાશ અને પૃથ્વીનું સર્જન કરવાનો દાવો કર્યો હોય, સિવાય કે તે એક વ્યવસ્થાપકે અને તે એકલા સર્જનહારે જે અલ્લાહ છે, જેણે આ સત્યતા જાહેર કરી હોય, જ્યારે તેણે તેના પયગંબરોને માનવતા માટે મોકલ્યા હતા, સત્ય વાત એ છે કે તે જ સર્જનહાર છે, તે જ પ્રથમ પેદા કરનાર છે અને તે જ આકાશ અને

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જમીન અને તેની વચ્ચેની દરેક વસ્તુનો માલિક છે, તેનો કોઈ ભાગીદાર નથી અને તેની કોઈ સંતાન નથી. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ رَزَعْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ
وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهَا مِنْ شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِّنْ ظَهِيرٍ"

{(હે નબી!) કહી દો કે જે લોકોને અલ્લાહ સિવાય તમે ઇલાહ સમજી રહ્યા છો, તેમને પોકારી જોઈ લો, તેમના માંથી કોઈ આકાશો અને ધરતી માંથી એક કણ બરાબર પણ અધિકાર નથી ધરાવતા , ન તો તેમાં તે લોકોનો કોઈ ભાગ છે, ન તો તેમના માંથી કોઈ અલ્લાહની મદદ કરે છે. }²⁰

અમે અહીં એક ઉદાહરણ આપી શકીએ છીએ, જ્યારે કોઈ સાર્વજનિક સ્થળે બેગ મળે, અને એક વ્યક્તિ એવો દાવો કરે છે કે તે બેગનો માલિક છે, જે બેગની વિશિષ્ટતાઓ અને તે બેગમાં જે કંઈ પણ છે, તેની પણ વિશિષ્ટતાઓ રજૂ કરે છે, તે સાબિત કરવા માટે કે તે બેગ તેની જ છે, આ ઉદાહરણમાં તે બેગ પર તેનો અધિકાર બની જાય છે, જ્યાં સુધી કે તેના સિવાય કોઈ અન્ય વ્યક્તિ તે બેગનો દાવો ન કરે કે તે બેગ મારી છે, અને આ માનવીય કાયદા અનુસાર છે.

સર્જકનું અસ્તિત્વ:

²⁰ (સબા: ૨૨).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

આ બધું આપણને અનિવાર્ય જવાબ તરફ દોરી જાય છે, કે સર્જકનું અસ્તિત્વ છે, વિચિત્ર વાત એ છે કે વ્યક્તિ હંમેશા ઘણી એવી શક્યતાઓને ધારણ કરવાનો પ્રયાસ કરે છે જે શક્યતાથી દૂર હોય છે, જાણે કે આ શક્યતા કંઈક કાલ્પનિક છે જેને બાકાત રાખવામાં આવે છે અને તેને માની શકાય કે ચકાસી શકાય નહીં.

જો આપણે પ્રામાણિક અને ન્યાયી વલણ અપનાવીશું, અને એક આંતરદૃષ્ટિપૂર્ણ વૈજ્ઞાનિક દૃષ્ટિકોણ વિચાર કરીશું તો આપણે એ હકીકત સુધી પહોંચીશું કે સર્જનહાર ઇલાહને ઘેરી ન શકાય, કારણ કે તે એક જ છે જેણે સમગ્ર બ્રહ્માંડનું સર્જન કર્યું છે, તેથી તેનો સાર માનવ સમજની બહાર હોવો જરૂરી છે, એવું માનવું તાર્કિક છે કે આ અદ્રશ્ય શક્તિ તેના અસ્તિત્વને ચકાસવા માટે સરળ નથી, અને આ શક્તિ એવી રીતે પ્રગટ થવી જોઈએ જે તે માનવીય અનુભૂતિ માટે યોગ્ય હોય, અને માણસે ખાતરી કરવી જોઈએ કે આ અદ્રશ્ય શક્તિ એક હકીકત છે, જેનું અસ્તિત્વ છે અને અને આ અસ્તિત્વના રહસ્યને સમજાવવા માટે આ છેલ્લી અને બાકી રહેલી સંભાવનાની નિશ્ચિતતામાંથી કોઈ છૂટકો નથી. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"فِرُّوْا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ"

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{બસ ! તમે અલ્લાહ તરફ દોડો ભાગો, નિ:શંક હું તમને તેના તરફથી ખુલ્લે ખુલ્લી ચેતવણી આપનારો છું.}²¹

જો આપણે કાયમી ભલાઈ, નેઅમતો અને હંમેશા માટેનું ઘર (જન્મત) ઇચ્છતા હોય તો આપણે સર્જનહાર ઇલાહ પર ઈમાન લાવવું પડશે અને તેનો સ્વીકાર કરવો પડશે.

સર્જનહારના અસ્તિત્વ પર ઠીસ દલીલ કંઈ છે?

આપણે મેઘધનુષ્ય અને મૃગજાળ જોઈએ છીએ, પરંતુ તે બન્ને અસ્તિત્વમાં નથી! આપણે ગુરુત્વાકર્ષણબળને જોયા વિના તેના અસ્તિત્વનો સ્વીકાર કરીએ છીએ, કારણ કે તેને ભૌતિક વિજ્ઞાને તે સાબિત કર્યું છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ"

{કોઈ દૃષ્ટિ તેને પામી શકતી નથી અને તે દરેક દૃષ્ટિને ઓળખી જાય છે, તે અત્યંત સૂક્ષ્મ દૃષ્ટિવાળો અને ખૂબ માહિતગાર છે.}²²

ઉદાહરણ તરીકે, અને માત્ર અંદાજા માટે, કોઈ વ્યક્તિ અલૌકિક વસ્તુનું વર્ણન કરી શકતી નથી જેમ કે "વિચાર", તેનું વજન ગ્રામમાં,

²¹ (અઝ્ ઝારિયાત: ૫૦).

²² (અલ્ અન્આમ: ૧૦૩).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તેની લંબાઈ સેન્ટિમીટરમાં, તેની રાસાયણિક રચના, રંગ, દબાણ, આકાર અને છબી.

ધારણાઓ ચાર પ્રકારોમાં વહેંચાયેલી છે:

સંવેદનાત્મક દ્રષ્ટિ: ઉદાહરણ તરીકે, તમે દૃષ્ટિની ભાવનાથી કંઈક જુઓ છો.

કલ્પનાત્મક દ્રષ્ટિ: ઉદાહરણ તરીકે, તમારી યાદશક્તિ અને ભૂતકાળના અનુભવો સાથે સંવેદનાત્મક છબીની તુલના કરવી.

ભ્રામક દ્રષ્ટિ: જે અન્યની લાગણીઓને અનુભવે છે, જેમ કે અનુભવ કે તમારો પુત્ર ઉદાસ છે, ઉદાહરણ તરીકે. આ ત્રણેય પ્રકારમાં મનુષ્ય અને પ્રાણીઓ બન્ને સરખા હોય છે. માનસિક (બુદ્ધિ) દ્રષ્ટિ: આ એવી ધારણા છે જે માણસને ફક્ત ફર્ક કરાવે છે. નાસ્તિકો માણસને પ્રાણીઓ સાથે સમાન કરવા માટે આ પ્રકારની ધારણાને નાબૂદ કરવા માંગતા હોય છે. અને માનસિક દ્રષ્ટિ (બુદ્ધિ) એ સૌથી મજબૂત પ્રકારનો ખ્યાલ છે, કારણ કે બુદ્ધિ વ્યક્તિની ધારણાને સુધારે છે.

ઉદાહરણ તરીકે જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ તેની આંખોથી મૃગજળ જુએ છે, જેમ કે આપણે અગાઉના ઉદાહરણમાં ઉલ્લેખ કર્યો છે, ત્યારે તેના માલિકને કહેવાનો વારો આવે છે કે આ માત્ર મૃગજળ છે અને પાણી નથી, અને તે ફક્ત રેતી પર પ્રકાશના પ્રતિબિંબના કારણે દેખાય છે, અને તેના અસ્તિત્વ માટે કોઈ આધાર નથી, તેથી અહીં તે ઇન્દ્રિયો

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

દ્વારા છેતરવામાં આવ્યો હતો અને બુદ્ધિ દ્વારા તેને માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું.

નાસ્તિકો તર્કસંગત પુરાવાઓને નકારી કાઢે છે અને ભૌતિક પુરાવાની માંગ કરે છે, અને તેઓ આ શબ્દને "વૈજ્ઞાનિક પુરાવા" શબ્દ સાથે ઠોસ બનાવે છે.

તો શું તર્કસંગત અને તાર્કિક પુરાવાઓ પણ વૈજ્ઞાનિક નથી? તે વાસ્તવમાં વૈજ્ઞાનિક પુરાવા છે, પરંતુ ભૌતિક પુરાવા નથી, અને તમે કલ્પના કરી શકો છો કે પાંચસો વર્ષ પહેલાં પૃથ્વી પર રહેતી વ્યક્તિને નરી આંખે ન દેખાતા નાના જીવાણુઓના અસ્તિત્વનો વિચાર કરવો, તેમની પ્રતિક્રિયા કેવી હશે?²³

જો કે બુદ્ધિ સર્જકના અસ્તિત્વને સમજી શકે છે અને તેના કેટલાક લક્ષણોને સમજી શકે છે, પરંતુ તેની મર્યાદાઓ પણ છે, કેટલીક બાબતોની હિકમત સમજી શકાય છે અને કેટલીક બાબતોની હિકમત સમજી શકાતી નથી, ઉદાહરણ તરીકે, આઈન્સ્ટાઈન જેવા ભૌતિકશાસ્ત્રીના મનમાં રહેલા શાણપણને કોઈ સમજી શકતું નથી.

અને અલ્લાહનું સર્વોચ્ચ ઉદાહરણ છે, ફક્ત એવું વિચારવું કે તમે અલ્લાહને સંપૂર્ણ રીતે સમજવા માટે સક્ષમ છો તે તેના વિશેના અજ્ઞાનનો સાર છે, કાર તમને દરિયા કિનારે લઈ જઈ શકે છે, પરંતુ

²³ <https://www.youtube.com/watch?v=P3InWgcv18A> ફઝિલ સુલેમાન.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તેમાં જવા માટે તમને સક્ષમ નહીં કરે, જો હું તમને પૂછું કે, ઉદાહરણ તરીકે, દરિયાનું પાણી કેટલા લિટર જેટલું છે, અને તમે કોઈપણ નંબર સાથે જવાબ આપો, તો તમે અજ્ઞાન છો, અને જો તમે જાણ્યા વિના જવાબ આપો છો, તો તમે જાણકાર છો, પાલનહારની ઓળખ કરવા માટે એકમાત્ર રસ્તો સૃષ્ટિમાં રહેલી તેની નિશાનીઓ અને તેની કુરઆન મજીદમાં વર્ણવેલ આયતો છે.²⁴

ઇસ્લામના સંપૂર્ણ સ્ત્રોતો છે: કુરઆન, સુન્નહ, ઇજમાઅ અને કિયાસ, જો કુરઆન અને સુન્નત પ્રમાણે હોય અને જેને સાચી બુદ્ધિ જો તે વહીનો વિરોધ ન કરતી હોય તો, અને અલ્લાહ તઆલાએ બુદ્ધિને સૃષ્ટિની નિશાનીઓ તેમજ ધારણના પ્રકારોને માર્ગદર્શન આપવા માટે બનાવી છે, જે વહીની સત્યતાની ગવાહી આપતી હોય અને તેનો વિરોધ ન કરતી હોય. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ إِنَّ دَلِيلَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (19) قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ"

{શું તે લોકોએ જોતા નથી કે અલ્લાહએ સર્જનોની શરૂઆત કેવી રીતે કરી? પછી અલ્લાહ તેને ફરી વાર કરશે, આ તો અલ્લાહ માટે ખૂબ જ

²⁴ શેખ મુહમ્મદ રાતિબ અલ નાબિલિસીના વાક્યો માંથી.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

સરળ છે. (૧૯) તમે તેમને કહી દો કે ધરતી પર હરીફરીને જુઓ તો ખરા કે કેવી રીતે અલ્લાહ તઆલાએ શરૂઆતમાં સર્જન કર્યું, પછી અલ્લાહ તઆલા જ નવું સર્જન કરશે, અલ્લાહ તઆલા દરેક વસ્તુ પર કુદરત ધરાવે છે.}²⁵

"فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ"

{બસ ! તેણે અલ્લાહના બંદાને વહી પહોંચાડી જે કંઈ પણ પહોંચાડવાનું હતું.}²⁶

વિજ્ઞાનની સૌથી સારી વાત એ છે કે તેની કોઈ મર્યાદા નથી, અને જ્યારે પણ આપણે વિજ્ઞાનમાં તપાસ કરીશું, ત્યારે આપણે અન્ય વિજ્ઞાન શોધીશું, અને આપણે બધા વિજ્ઞાનને જાણી શકતા નથી. સૌથી હોશિયાર વ્યક્તિ તે છે જે બધું સમજવાનો પ્રયત્ન કરે છે અને સૌથી મૂર્ખ વ્યક્તિ તે છે, જે વિચારે છે કે તે બધું સમજી ગયો છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"قُلْ لَوْ كَانُ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّلْكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَن تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي
وَلَوْ جُنُتْنَا بِمِثْلِهِمِدَادًا"

²⁵ (અલ્ અન્કબૂત: ૧૯-૨૦).

²⁶ (અન્ નજમ: ૧૦).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{તમે તેમને કહી દો કે જો મારા પાલનહારની વાતોને લખવા માટે સમુદ્રો (નું પાણી) શાહી બની જાય તો તે પણ મારા પાલનહારની વાતો પૂરી થતાં પહેલા જ ખતમ થઇ જશે, પરંતુ મારા પાલનહારની વાત ખતમ નહિ થાય, અને તેના જેવી જ બીજી શાહી લઇ આવે તો પણ.} ²⁷

શા માટે સર્જકને તેની રચનામાંથી એકની પણ સુરતમાં દર્શાવવામાં આવતું નથી?

ઉદાહરણ તરીકે, અને અલ્લાહ પાસે સર્વશ્રેષ્ઠ ઉદાહરણો છે, અને માત્ર સમજાવવા માટે એક ઉદાહરણ, જ્યારે વ્યક્તિ ઇલેક્ટ્રોનિક ઉપકરણનો ઉપયોગ કરે છે અને તેને બહારથી નિયંત્રિત કરે છે, ત્યારે તે ઉપકરણની અંદર કોઈપણ રીતે પ્રવેશતો નથી.

અને જો આપણે કહીએ કે અલ્લાહ તે કરી શકે છે કારણ કે તે દરેક વસ્તુ પર કુદરત ધરાવે છે, તો આપણે એ પણ ઓળખવું જોઈએ કે સર્જનહાર, ઇલાહ, તે મહાન છે, જે તેની પવિત્રતાને યોગ્ય નથી તે કામ કરતો નથી, અલ્લાહ પવિત્ર અને શ્રેષ્ઠ છે, તે સર્વોચ્ચ ખૂબ જ મોટો છે.

²⁷ (અલ્ કહફ્: ૧૦૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઉદાહરણ તરીકે,અલ્લાહ માટે સંપૂર્ણતાનું સર્વોત્તમ ઉદાહરણ છે, કોઈપણ પાદરી અથવા ઉચ્ચ ધાર્મિક પદની વ્યક્તિ જાહેરમાં નગ્ન અવસ્થામાં જતી નથી, જો કે તે આમ કરવા સક્ષમ છે, તે આ છબીમાં જાહેરમાં બહાર આવી શકતો નથી, આ વર્તન તેની ધાર્મિક સ્થિતિ માટે યોગ્ય નથી.

શા માટે સર્જકની ઈબાદતમાં મધ્યસ્થ અથવા ત્રીજાને અપનાવવાથી જહન્નમની આગમાં હંમેશા રહે છે?

માનવીના નિયમો પ્રમાણે આ જાણવામાં આવ્યું છે કે રાજા અથવા અધિકારીઓના આદેશોનું ઉલ્લંઘન અન્ય ગુનાહો સાથે સમાન ધોરણે નથી. તો, જે બધા રાજાઓનો રાજા છે તેના વિષે તમે શું વિચારો છો? તેના બંદાઓ પર અલ્લાહ સર્વશક્તિમાનનો હક તે છે તેઓ ફક્ત તેની જ ઈબાદત કરે જેમ કે નબી □ એ કહ્યું: "અલ્લાહનો તેના બંદાઓ પર અધિકાર એ છે કે તેઓ ફક્ત તેની જ ઈબાદત કરે અને તેની સાથે કોઈને ભાગીદાર ન બનાવે... શું તમે જાણો છો કે અલ્લાહ પર બંદાઓનો હક શું છે? મેં કહ્યું: અલ્લાહ અને તેના પયગંબર વધુ સારી રીતે જાણે છે." નબી □ એ કહ્યું: " જો તેઓ આમ કરે તો અલ્લાહ પર બંદાઓનો હક એ છે કે તે તેમને સજા ન આપે".

આપણા માટે કોઈને ભેટ આપવાની કલ્પના કરવા માટે તે પૂરતું છે અને તે વ્યક્તિ તે ભેટ માટે બીજા કોઈનો આભાર અને પ્રશંસા કરે છે. આ વાત ધ્યાનમાં રાખો કે અલ્લાહના સર્વોચ્ચ ગુણો છે, તેની

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

સ્થિતિ પોતાના બંદાઓ સાથે એવી છે કે તેણે તેમને ઘણી નેઅમતો આપી છે, પરંતુ તેઓ તેના બદલમાં બીજાનો આભાર વ્યક્ત કરે છે, પરંતુ સર્જનહારને તેમની જરૂર નથી.

શા માટે સર્જક પોતાનો ઉલ્લેખ બહુવચન સ્વરૂપમાં કરે છે, જો કે તે એક અને એકમાત્ર ઇલાહ છે?

સૃષ્ટિનો પાલનહાર કુરઆન મજીદની ઘણી આયતોમાં "અમે" શબ્દનો ઉપયોગ પોતાનો ઉલ્લેખ કરવા માટે કરે છે, ત્યારે તે સૂચવે છે કે તે એકલો જ સૌંદર્ય અને ભવ્યતાના તમામ લક્ષણોને એકઠો કરવા વાળો છે, આ શબ્દ અરબી ભાષામાં પણ તાકાત અને મહાનતા વ્યક્ત કરે છે, અને એવી જ રીતે, અંગ્રેજી ભાષામાં "અમે રાજા છીએ" કહેવામાં આવે છે જ્યાં બહુવચન સર્વનામનો ઉપયોગ રાજા, બાદશાહ અથવા સુલતાન જેવા ઉચ્ચ હોદ્દા પર હોય તેવા વ્યક્તિ માટે થાય છે, જો કે, કુરઆન હંમેશા એ સત્યતા પર ભાર મૂકે છે કે જ્યારે પણ ઈબાદતની વાત આવે છે ત્યારે અલ્લાહ એક છે.

શા માટે સર્જકે માનવીઓને ઈમાન અને કુફર વચ્ચે પસંગી કરવાની ઇચ્છા આપી?

અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ..."

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{તમે તેમને કહી દો કે સત્ય વાત તો તે છે, જે તમારા પાલનહાર તરફથી આવી છે, હવે જે વ્યક્તિ ઈચ્છે તેનો સ્વીકાર કરી લે અને જે ઈચ્છે તે ઇન્કાર કરી દે...}²⁸

જો નિર્માતા આપણને આજ્ઞાનું પાલન કરવા અને ઈબાદત કરવા દબાણ કર્યું હોત, તો બળજબરીથી માણસ બનાવવાનું ઈચ્છત લક્ષ્ય પ્રાપ્ત થતું નથી. આદમનું સર્જન અને તેમને ઇલ્મ શીખવાડવવું, તે તેમનું વિશિષ્ટ લક્ષણ છે જેમાં અલ્લાહની ઘણી હિક્મતો છે.

"وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ"

{(ત્યારબાદ) અલ્લાહ તઆલાએ આદમને દરેક (વસ્તુઓના) નામ શીખવાડી દીધા, પછી તે (વસ્તુઓ) ફરિશ્તાઓ સમક્ષ રજૂ કરી અને કહ્યું, જો તમે સાચા હોવ તો મને આ (વસ્તુઓના) નામ જણાવો}²⁹

અને તેમને પસંદગી કરવાની અધિકાર આપ્યો.

²⁸ (અલ્ કહફ: ૨૯).

²⁹ (અલ્ બકરહ: ૩૧).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ"

{અમે આદમને કહ્યું, હે આદમ ! તમે અને તમારી પત્નિ જન્મતમાં રહો, અને જ્યાંથી ઇચ્છો છુટથી ખાઓ પીવો, પરંતુ તે વૃક્ષની નજીક પણ ન જશો, નહીંતો અત્યાચારી બની જશો.} ³⁰

અને તેમના માટે તૌબા અને માફીનો દ્વાર ખોલી દેવામાં આવ્યો, પસંદ કરવાની ઇચ્છા અનિવાર્યપણે ભૂલો અને પાપો તરફ દોરી જાય છે.

"فَتَلَقَى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ"

{પછી આદમે પોતાના પાલનહાર પાસેથી કેટલાક શબ્દો શીખી, તૌબા કરી, તો અલ્લાહ તઆલાએ તેઓની તૌબા કબુલ કરી, નિ:શંક તે જ તૌબા કબુલ કરનાર અને અત્યંત દયાળુ છે.} ³¹

અને અલ્લાહ તઆલા એ આદમને જમીનમાં નાયબ (ખલીફા) બનાવવાનો ઈરાદો કર્યો.

³⁰ (અલ્ બકરહ: 3૫).

³¹ (અલ્ બકરહ: 3૭).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ"

{અને (હે પયગંબર ! તે સમયની વાત સાંભળો !) જ્યારે, તમારા પાલનહારે ફરિશ્તાઓને કહ્યું કે હું ધરતી પર એક ખલીફા (નાયબ) બનાવવાનો છું, તો તેઓ કહેવા લાગ્યા, શું તમે એવા સર્જનીઓને પેદા કરશો, જેઓ ધરતી ઉપર ભ્રષ્ટાચાર ફેલાવશે અને ખુનામરકીઓ આચરશે ? જો કે અમે તારા નામનું સ્મરણ, પ્રશંસા અને પવિત્રતાનું વર્ણન કરી રહ્યાં છે. અલ્લાહ તઆલાએ (તેમને) કહ્યું, જે કંઈ હું જાણું છું તે તમે નથી જાણતા.} ³²

પોતાનામાં પસંદગી કરવાની ઈચ્છા અને ક્ષમતા એક નેઅમત છે, જો તેનો યોગ્ય અને સારી રીતે ઉપયોગ કરવામાં આવે અને નિર્દેશિત કરવામાં આવે, અને જો તેનો ભ્રષ્ટ હેતુઓ અને ધ્યેયો માટે શોષણ કરવામાં આવે તો તે લઅનત છે.

પસંદગી કરવાની ઈચ્છા અને ક્ષમતા જોખમો, અજમાયશ, સંઘર્ષ અને સ્વ-પ્રયત્નથી ઘેરાયેલી હોવી જોઈએ, તેઓ ચોક્કસપણે આધીનતા કરતાં માણસ માટે ઉચ્ચ પદ અને સન્માનનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે જે બનાવટી સુખ તરફ દોરી જાય છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

³² (અલ્ બકરહ: 30).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى
الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ
أَجْرًا عَظِيمًا"

{પોતાના પ્રાણ અને ધન વડે અલ્લાહના માર્ગમાં જિહાદ કરનાર
ઈમાનવાળાઓ અને કારણ વગર બેસી રહેનાર ઈમાનવાળાઓ બન્ને
સરખા નથી, પોતાના ધન અને પ્રાણ વડે જિહાદ કરનારને બેસી
રહેનાર લોકો કરતા અલ્લાહ તઆલાએ દરજ્જામાં ઘણી જ શ્રેષ્ઠતા
આપી રાખી છે અને આમ તો અલ્લાહ તઆલાએ દરેકને કૃપા અને
સારા વળતરનું વચન આપી રાખ્યું છે, પરંતુ જિહાદ કરનારાઓને બેસી
રહેવાવાળા પર ખૂબ જ મોટા વળતરની શ્રેષ્ઠતા આપી રાખી છે.}³³

બદલો અને સજાનો ફાયદો શું જો આપણને અધિકાર
આપવામાં ન આવે, શું આપણને બદલો મળવો જોઈએ? આ બધું હોવા
છતાં, એ જાણવું જોઈએ કે આ જીવનમાં માણસના વાસ્તવિક અધિકારો
મર્યાદિત છે, અને અલ્લાહ સર્વશક્તિમાન આપણને ફક્ત તે માટે જ
જવાબદાર ઠેરવશે જે આપણને પસંદ કરવાની સ્વતંત્રતા આપી છે.

ઉદાહરણ તરીકે, આપણે જે સંજોગો અને વાતાવરણમાં રહીએ
છીએ તે આપણે પસંદ નથી કર્યું, કે આપણે આપણે માતા-પિતાને

³³ (અન્ નિસા: ૯૫).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પસંદ નથી કર્યા, તે ઉપરાંત આપણે જે રીતે દેખાવું અથવા પોતાની ત્વચાના રંગને નિયંત્રિત કરી શકતા નથી.

શા માટે અલ્લાહે માનવજાતની રચના કરી, જો કે તેને તેમની જરૂર નથી?

જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ પોતાને ખૂબ સમૃદ્ધ અને અત્યંત ઉદાર લાગે છે, ત્યારે તે તેના મિત્રો અને પ્રિયજનોને ખાવા-પીવા માટે આમંત્રણ આપે છે. આપણામાં આવા ગુણો જે કઈ પણ છે તે અલ્લાહ પાસે જે ગુણો છે તેનો એક નજીવો ભાગ છે, કારણ કે અલ્લાહ, સર્જક, ભવ્યતા અને સુંદરતાના લક્ષણો ધરાવે છે, તે સૌથી વધુ દયાળુ, કૃપા કરનાર, ઘણું આપનાર અને અત્યંત ઉદાર છે.

આપણને તેણે પોતાની ઈબાદત કરવા માટે પેદા કર્યા છે, જેથી તે આપણા પર રહેમ કરે આપણને ખુશ કરે અને આપણને (નેઅમતો) આપણે જો તેની ઇખલાસ (નિખાલસતા) સાથે ઈબાદત કરીશું અને તેની આજ્ઞાનું પાલન કરીશું, અને દરેક સુંદર માનવીય ગુણો તેના ગુણોથી ઉત્પન્ન થયા છે. તેણે આપણને પેદા કર્યા અને આપણને પસંદ કરવાની ક્ષમતા આપી છે, તેથી કાંતો આપણે આજ્ઞાપાલનનો માર્ગ અને ઈબાદતનો માર્ગ પસંદ કરીએ, અથવા આપણે તેના અસ્તિત્વનો ઇન્કાર કરી બળવો અને આજ્ઞાભંગનો માર્ગ પસંદ કરીએ. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ (56) مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُوا (57) إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ"

{મેં જિન્નાત અને માનવીઓને ફક્ત એટલા માટે જ પેદા કર્યા છે કે તેઓ ફક્ત મારી જ બંદગી કરે. (૫૬) ન હું તેમની પાસે રોજી નથી માંગતો અને ન તો મારી ઇચ્છા છે કે તે લોકો મને ખવડાવે. (૫૭) અલ્લાહ તઆલા તો પોતે જ દરેકને રોજી પહોંચાડે છે, શક્તિમાન અને તાકાતવર છે.}³⁴

અલ્લાહ પોતાના સર્જનથી બેનિયાજ છે, તો આ વાત તો હોસ પુરાવાથી સાબિત છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"...إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ"

{...અલ્લાહ તઆલા સમગ્ર સૃષ્ટિથી બેનિયાઝ છે.}³⁵

બુદ્ધિની વાત કરીએ તો, તે સાબિત થયું છે કે સાચો ઇલાહ સંપૂર્ણ પૂર્ણતાના લક્ષણો દ્વારા વર્ગીકૃત થયેલ છે, અને સંપૂર્ણ પૂર્ણતાના લક્ષણોમાંનું એક એ છે કે તેને કોઈ વસ્તુની જરૂર નથી, જેવું કે માનવીને જરૂરત પડતી હોય છે, અલ્લાહ તઆલા તે દરેક વસ્તુથી સંપૂર્ણ પાક અને પવિત્ર છે.

³⁴ (અઝ્ ઝારિયાત: ૫૬-૫૮).

³⁵ (અલ્ અન્કબુત : ૬).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તેણે માર્ગ અપનાવવા માટે સ્વતંત્રતા આપી અને દરેક સર્જનીઓમાં માનવી અને જિનોને પ્રાથમિકતા આપી. અને માણસની વિશિષ્ટતા એ છે કે તેણે સંપૂર્ણ સૃષ્ટિના પાલનહાર તરફ જ ધ્યાન કરવું જોઈએ અને તેની પોતાની સ્વતંત્ર ઇચ્છાથી નિખાલસતા સાથે સમર્પિત થઈ જવું જોઈએ, અને આ રીતે તે વ્યક્તિ સંપૂર્ણ સર્જનનો વડા બનાવી અલ્લાહની હિકમત પ્રાપ્ત કરશે.

સૃષ્ટિના પાલનહારનું જ્ઞાન તેમના સૌથી સુંદર નામો અને સર્વોચ્ચ લક્ષણોની અનુભૂતિ દ્વારા પ્રાપ્ત થાય છે, જે બે મુખ્ય જૂથોમાં વહેંચાયેલા છે:

સુંદર નામો: તે દરેક વિશેષણ જે દયા, ક્ષમા, રહેમ માટે વિશિષ્ટ છે, જેવા કે અત્યંત દયાળુ, અત્યંત માયાળુ, રોજી આપનાર, ખૂબ આપનાર, અત્યંત નેક, અત્યંત દયા કરનાર.... વગેરે.

અસ્માઉ જલાલ: તે દરેક વિશેષણ જે, શક્તિ, ક્ષમતા, મહાનતા અને પ્રતિષ્ઠા સાથે સંબંધિત છે, જેમાં પ્રભુત્વશાળી, શક્તિશાળી, સર્વશક્તિમાન, પકડનાર, નષ્ટ કરવાવાળો... વગેરેનો સમાવેશ થાય છે.

અલ્લાહના ગુણો વિશે અમારા જ્ઞાન મુજબ એવું જાણવા મળે છે કે આપણે તેની ઈબાદત એવી રીતે કરીએ છીએ, જે તેની શાન અને પવિત્રતાને લાયક છે, અને તેની એવી રીતે પવિત્રતા વર્ણન ના કરવી

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જે તેની શાનને લાયક નથી, તેની રહેમની આશા કરતા અને તેના ગુસ્સા અને સજાનો ડર રાખતા. તેની ઈબાદત એટલે કે તેણે આપેલ આદેશોનું પાલન કરવું અને પ્રતિબંધિત કાર્યોથી બચીને રહેવું અને ઇસ્લાહ માટે ઉભા થવું અને જમીનમાં સુધારો લાવવો છે. આના આધારે, સાંસારિક જીવનનો ખ્યાલ મનુષ્યો માટે એક કસોટી અને પરીક્ષા બની જાય છે, જેથી તેમને પ્રાથમિકતા આપવામાં આવે અને સદાચારીઓનો દરજ્જો વધારે, અને આ રીતે તેઓ પૃથ્વીના નાયબ અને જન્મતના વારસાને પાત્ર બને. આ પછી, જ્યારે ભ્રષ્ટાચારીઓ આ દુનિયામાં બદનામ થશે અને તેમનું ઠેકાણું આગનો અઝાબ હશે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

﴿ثُمَّ جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَّهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَكْفَرْتُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا﴾

{જે કંઈ પણ ધરતી પર છે અમે તેને ધરતીના શણગારનું કારણ બનાવ્યું છે, કે અમે તે લોકોની કસોટી કરીએ કે તેમાંથી કોણ સત્કાર્ય કરનાર છે.}³⁶

અલ્લાહ દ્વારા મનુષ્યની રચનાનો મુદ્દો બે બાબતો સાથે સંબંધિત છે:

³⁶ (અલ્ કહફઃ ૭).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

માણસને લગતી એક બાબત: તે કુરઆનની સ્પષ્ટ આયતોમાં સમજાવવામાં આવ્યું છે, અને તે જન્મ ત પ્રાપ્ત કરવા માટે અલ્લાહની ઈબાદત કરવાની અનુભૂતિ છે.

પવિત્ર સર્જકને લગતી એક બાબત: તે સર્જનીઓની હિકમત છે, તેથી આપણે જાણવું જોઈએ કે હિકમત ફક્ત તે જ જાણે છે, તેના સર્જનીઓ માંથી તેની હિકમત કોઈ જાણી શકતું નથી, અને આપણું જ્ઞાન સામાન્ય અને સીમિત છે જ્યારે કે પાલનહાર અલ્લાહનું જ્ઞાન અમૂલ્ય અને સંપૂર્ણ છે. માનવીનો જન્મ, મૃત્યુ, મૃત્યુ પછી ફરી જીવિત થવું, આખિરતનું જીવન આ બધું તો તેનાજન્મનો એક સામાન્ય ભાગ છે, અને આ ફક્ત અલ્લાહની શાન છે ન કે કોઈ ફરિશ્તા અથવા માનવીની દખલગીરી. ફરિશ્તાઓએ અલ્લાહને પ્રશ્ન પૂછ્યો જ્યારે તેણે આદમનું સર્જન કર્યું, અને અલ્લાહએ તેમને ચોક્કસ અને સ્પષ્ટ જવાબ આપ્યો, જેમ કે અલ્લાહ કહે છે:

"وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ"

{અને (હે પયગંબર ! તે સમયની વાત સાંભળો !) જ્યારે, તમારા પાલનહારે ફરિશ્તાઓને કહ્યું કે હું ધરતી પર એક ખલીફા (નાયબ) બનાવવાનો છું, તો તેઓ કહેવા લાગ્યા, શું તમે એવા સર્જનીઓને પેદા

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

કરશો, જેઓ ધરતી ઉપર ભ્રષ્ટાચાર ફેલાવશે અને ખુનામરકીઓ આચરશે ? જો કે અમે તારા નામનું સ્મરણ, પ્રશંસા અને પવિત્રતાનું વર્ણન કરી રહ્યાં છે. અલ્લાહ તઆલાએ (તેમને) કહ્યું, જે કંઈ હું જાણું છું તે તમે નથી જાણતા.} ³⁷

ફરિશ્તાઓના સવાલ કરવા પર અલ્લાહનો જવાબ કે તે ઘણી વસ્તુઓને જાણે છે, જેને તમે નથી જાણતા, ઘણી બાબતો સૂચવે છે: કે માનવીની પેદાઇશની હિકમત ફક્ત પવિત્ર અલ્લાહ જ જાણે છે અને એ કે સંપૂર્ણ બાબત અલ્લાહ પાસે છે, તેમાં સર્જનનો કોઈ હાથ નથી.

{જે ઇચ્છે, તેને કરી નાખનાર છે.} ³⁸ અને એ કે

"لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ"

{તે પોતાના કાર્યો માટે જવાબદાર નથી અને બધા જ (તેની સામે) જવાબદાર છે.} ³⁹

અને એ કે માનવીને પેદાઇશનો હેતુ તે અલ્લાહના જ્ઞાનમાં છે, તેને કોઈ ફરિશ્તો નથી જાણતો.

³⁷ (અલ્ બકરહ: 30).

³⁸ (અલ્ બુરુજ: ૧૬).

³⁹ (અલ્ અન્બિયા: ૨૩).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જ્યાં સુધી આ બાબત અલ્લાહના સંપૂર્ણ જ્ઞાન સાથે સંબંધિત છે, અને તે તેની હિકમત વધુ સારી રીતે જાણે છે અને તેની પરવાનગી સિવાય તેની રચનામાંથી કોઈ તેને જાણી શકતું નથી.

સર્જનહારે શા માટે મનુષ્યોને જીવનમાં અસ્તિત્વ ધરાવે છે કે નહીં, તે પસંદ કરવાની તક ન આપી?.

જો અલ્લાહ તેની સૃષ્ટિને જીવનમાં અસ્તિત્વમાં છે કે નહીં તે પસંદ કરવાની તક આપવા માંગતો તો પછી, તેઓ પ્રથમ સ્થાને અસ્તિત્વમાં હતા. જ્યારે મનુષ્ય અસ્તિત્વમાં ન હોય ત્યારે તેમનો અભિપ્રાય કેવી રીતે હોઈ શકે? અહીં મુદ્દો અસ્તિત્વ અને બિન-અસ્તિત્વનો છે. વ્યક્તિનો જીવન પ્રત્યેનો લગાવ અને તેના પ્રત્યેનો ડર એ આ નેઅમત પર તેની રજામંદીની સૌથી મોટી દલીલ છે. જીવનની નેઅમતો એ મનુષ્ય માટે એક કસોટી છે કે જે સારા માણસને અલગ કરે છે. જે પોતાના રબથી ખુશ છે કે નારાજ છે. બસ ! સર્જનીઓ વિશે અલ્લાહની હિકમત આ પ્રમાણે છે કે તે એવા લોકોને અલગ કરે, જેમનાથી તે ખુશ છે. જેથી તેઓ આખિરતમાં તેમના પ્રતિષ્ઠિત જગ્યાના માલિક બને. આ પ્રશ્ન સૂચવે છે કે શંકા, જો તે મનમાં રુટ લે છે, તો તેના વિશેના તાર્કિક વિચારને ખતમ કરી નાખે છે, અને તે કુરઆનની ચમત્કારિકતાના પુરાવાઓમાંથી એક છે. જ્યાં અલ્લાહએ કહ્યું:

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"سَأَصْرَفُ عَنْ آيَاتِ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الغِيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ"

{અને હું એવા લોકોને પોતાના આદેશોથી અળગા જ રાખીશ જેઓ દુનિયામાં ઘમંડ કરે છે, અને જો તેઓ દરેક નિશાનીઓ જોઈ પણ લે તો પણ તેના પર ઈમાન નહીં લાવે અને જો તેઓ સત્ય માર્ગદર્શન જોઈ કે છે પરંતુ તેને અપનાવતા નથી, અને જો પથભ્રષ્ટતા નો માર્ગ જોઈ લે તો તેને પોતાનો તરીકો બનાવી લે છે, તેમની આ સ્થિતિ એટલા માટે છે કે તેઓ અમારી આયતોને જુઠલાવતા રહ્યા અને તેની અવગણના કરતા રહ્યા.} ⁴⁰

આપણા માટે યોગ્ય નથી કે આપણે પાલનહારની હિકમતના જ્ઞાનને પોતાના અધિકાર માંથી એક સમજીએ, જેના વિશે આપણે માંગણી કરી રહ્યા છે, એટલા માટે આ બાબતથી રોક આપણા પર જુલમ નહીં ગણાય. જ્યારે અલ્લાહ આપણને જન્મતમાં અનંત આનંદમાં હંમેશા જીવનની તક આપશે, જે નેઅમતને કોઈ કાને સાંભળી નથી, કોઈ આંખે જોઈ નથી અને ન તો કોઈ માનવીના મનમાં તે આવી શકે છે, તો આમાં અન્યાય શું?

⁴⁰ (અલ અઅરાફ: ૧૪૬).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તે આપણને આપણા માટે નિર્ણય લેવાની સ્વતંત્ર આપે છે, તેથી આપણે તેને પસંદ કરીએ છીએ અથવા આપણે અઝાબને પસંદ કરીએ છીએ.

અલ્લાહ આપણને કહે છે કે આ આનંદ સુધી પહોંચવા અને યાતનાથી બચવા માટેના માર્ગ ક્યા છે અને ખૂબ જ સ્પષ્ટ રીતે માર્ગદર્શન આપે છે. અલ્લાહ આપણને જન્મતના માર્ગનું અનુસરણ કરવા માટે વિવિધ રીતે પ્રોત્સાહિત કરે છે અને જહન્નમના માર્ગથી વારંવાર ચેતવણી આપે છે.

અલ્લાહ આપણને જન્મતના લોકોની વાર્તાઓ કહે છે, તેઓએ તેને કેવી રીતે પ્રાપ્ત કરી શક્યા અને જહન્નમના લોકોની વાર્તાઓ કહે છે, કે તેઓએ કેવી રીતે અઝાબને સહન કર્યો, જેથી આપણે કંઈક નસીહત પ્રાપ્ત કરીએ. તે આપણા માટે જન્મતના રહેવાસીઓ અને જહન્નમના રહેવાસીઓની વાતચીતનું વર્ણન કરે છે, જેથી આપણે પાઠને સારી રીતે સમજી શકીએ.

અલ્લાહ આપણને એક નેકીનો બદલો દસ ગણો આપે છે, અને ખરાબ કાર્યને એક જ તરીકે ગણે છે અને સારા કાર્યોમાં ઉતાવળ કરવા માટે કહે છે. અલ્લાહ આપણને જાણ કરે છે કે જો આપણે ખરાબ કાર્ય કર્યા પછી કંઈક સાડું કાર્ય કરી લેવું જોઈએ, તો પહેલાના ખરાબ કાર્યને પછીનું સાડું કાર્ય ભૂંસી નાખશે, એટલે કે આપણે દસ નેકીઓ પ્રાપ્ત કરીશું, અને આપણા દુષ્ટ કાર્યોને છોડી દેવામાં આવશે. તે આપણને એ

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પણ કહે છે કે તૌબા જરૂરી છે, તે ગુનાહો માટે જે તેનાથી પહેલા થઇ ચુક્યા છે, એટલા માટે ગુનાહોથી તૌબા કરવા વાળો એવો છે કે જાણે તેણે કોઈ ગુનોહ કર્યો જ નથી. તદુપરાંત, અલ્લાહ સારા કાર્ય તરફ માર્ગદર્શન આપનારને તે સારું કાર્ય કરનારની જેમ જ બદલો આપે છે. તે આપણા માટે નેકીઓને પ્રાપ્તિ ખૂબ જ સરળ બનાવે છે, અને તેની સમક્ષ તૌબા કરીને (ક્ષમા માંગીને), ઝિકર અને તસ્બીહ (તેની પવિત્રતાનું વર્ણન) કરી આપણે મહાન નેકીઓ (પુરસ્કારો) મેળવી શકીએ છીએ, અને આપણે પોતાના પાપોથી વિના પ્રયાસે છૂટકારો મેળવી શકીએ છીએ. તે આપણને કુરઆનના એક શબ્દ (પઢવાથી) દસ નેકીઓ આપે છે.

અલ્લાહ આપણને કંઈક સારું કરવાના માત્ર ઇરાદા પર જ સવાબ (બદલો) આપે છે, ભલે આપણે તે ન કરી શક્યા હોય, અને જ્યાં સુધી તે કાર્યમાં ન આવે ત્યાં સુધી તે ખરાબ કાર્યના ઇરાદા પર આપણને જવાબદાર ઠેરવતો નથી. અલ્લાહ આપણને વધુ માર્ગદર્શન આપવાનું વચન આપે છે, આપણને સફળતા આપે છે અને જો આપણે ભલાઈ તરફ ઉતાવળ કરીએ તો આપણા માટે ભલાઈના માર્ગો સરળ બનાવે છે.

આમાં શું જુલમ છે?

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

વાસ્તવમાં, અલ્લાહ માત્ર તેના ન્યાય પ્રમાણે જ આપણી સાથે વ્યવહાર કરતો નથી; તેના બદલે, તે પોતાની દયા, ઉદારતા અને પરોપકાર અનુસાર આપણી સાથે વ્યવહાર કરે છે.

સર્જકે પોતાના બંદાઓ માટે પસંદ કરેલો દીન:

દીન શું છે?

દીને એ જીવન જીવવાનો માર્ગ છે, જે માનવી માટે તેના સર્જક સાથે અને તેની આસપાસના લોકો સાથેના સંબંધને નિયંત્રિત કરે છે, અને તે આખિરતનો માર્ગ છે.

દીનની જરૂર કેમ છે?

ખાવા-પીવાની જરૂરિયાત કરતાં પણ વધુ દીન જરૂરી છે. માણસ સ્વભાવે ધાર્મિક (ધર્મના આદેશો પર અમલ કરનાર) છે, તેથી જો તેને સાચા દીનનું માર્ગદર્શન આપવામાં નહીં આવે, તો તે પોતાના માટે એક ધર્મની શોધ કરશે, જે લોકો દ્વારા શોધાયેલો હશે, જેવું કે મૂર્તિપૂજક ધર્મોમાં થયું છે. માનવીને આ દુનિયામાં શાંતિની એવી જ રીતે જરૂર છે જેવી રીતે તેને આ જીવનમાં અને મૃત્યુ પછી શાંતિની જરૂર હોય છે.

સાચો દીન (ધર્મ) તે છે, જે તેના અનુયાયીઓને બંને જગતમાં સંપૂર્ણ માર્ગદર્શન આપે છે. ઉદાહરણ તરીકે: જો આપણે કોઈ રસ્તા પર

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ચાલતા હોઈએ અને તેનો અંત આપણને ખબર ન હોય, તો આપણી પાસે બે વિકલ્પો છે: કાં તો રસ્તામાં લાગેલા સાઈનબોર્ડ પર લખેલી સૂચનાઓનું પાલન કરવું પડશે, અથવા અનુમાન લગાવવાનો પ્રયાસ કરીશું, જેનાથી આપણે ખોવાઈ જઈશું અથવા નષ્ટ થઈ જઈશું. વધુમાં, જો આપણે ટેલિવિઝન ખરીદવા માંગતા હોઈએ અને મેન્યુઅલનો ઉપયોગ કર્યા વિના તેને ચલાવવાનો પ્રયાસ કરીએ, તો આપણે તેને ખરાબ કરી દઈશું, ટેલિવિઝન જે એક જ ફેક્ટરી દ્વારા ઉત્પાદિત થાય છે તે આપણા સુધી પહોંચી છે, દાખલા તરીકે, તે જ માર્ગદર્શિકા સાથે જે અન્ય દેશમાં મોકલવામાં આવી છે, તેથી આપણે તે જ રીતે તેનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

બીજું ઉદાહરણ, જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ અન્ય વ્યક્તિ સાથે સંપર્ક કરવા માંગે છે, ત્યારે તે બીજી વ્યક્તિએ તેને સંભવિત સ્ત્રોતો વિશે જાણ કરવી જોઈએ, જેવું કે તેને ફોન પર વાત કરવાનું કહેવું, ઇમેલ દ્વારા નહીં, પ્રથમ વ્યક્તિએ ચોક્કસ ફોન નંબરનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ જે બીજાએ તેને આપ્યો છે અને તે અન્ય કોઈ નંબરનો ઉપયોગ કરી શકશે નહીં.

અગાઉના ઉદાહરણો આપણને બતાવે છે કે માનવી પોતાની અંગત ઈચ્છાઓનું પાલન કરીને તે અલ્લાહની ઈબાદત કરી શકતો નથી કારણ કે આમ કરવાથી તે બીજાને નુકસાન પહોંચાડતા પહેલા પોતાને જ નુકસાન પહોંચાડશે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

કેટલાક રાષ્ટ્રો વિશ્વના પાલનહાર સાથે વાતચીત કરવા માટે પૂજા સ્થાનોમાં નૃત્ય કરે છે અને ગાય છે, જ્યારે અન્ય લોકો તેમની માન્યતાઓ અનુસાર ઇલાહને જાગૃત કરવા માટે તાળીઓ પાડે છે. અન્ય લોકો મધ્યસ્થી લઈને અલ્લાહની ઈબાદત કરે છે અને વિચારે છે કે અલ્લાહ માનવ અથવા પથ્થરના રૂપમાં હોય છે.

અલ્લાહ આ રીતે આપણને આપણી જાતથી બચાવવા માંગે છે, જ્યારે આપણે તેની ઈબાદત કરીએ છીએ જે આપણને ક્યારેય લાભ અથવા નુકસાન પહોંચાડી શકશે નહીં; તેના બદલે તે આખિરતમાં આપણા વિનાશનું કારણ બની શકે છે.

બસ અલ્લાહ સાથે અન્યની ઈબાદત કરવી તે મોટો ગુનોહ ગણવામાં આવે છે, અને તેની સજા હંમેશા માટે જહન્નમમાં રહેવું છે. આ અલ્લાહની મહાનતા માંથી છે, જેણે આપણા માટે એક સિસ્ટમ બનાવી છે, જેને "દીન (ધર્મ)" કહેવામાં આવે છે, જેનું આપણે સૌ પાલન કરીએ છીએ, અને તેની સાથે આપણે આપણો સંબંધ નિયંત્રિત કરીએ છીએ, અને પોતાની આસપાસના લોકો સાથેનો પણ સંબંધ નિયંત્રિત કરીએ છીએ.

સાચા દીના (ધર્મ) ના ગુણો શું છે?

સૌ પ્રથમ, સાચો ધર્મ માણસની ફિતરત (પ્રારંભિક કુદરતી સ્વભાવ) સાથે સુસંગત હોવો જોઈએ જેને અન્યની દખલગીરી વિના

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તેના સર્જક સાથે સીધો સંબંધ હોવો જોઈએ, જે માણસના ગુણો અને સારા ગુણોનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. તે એવો એકમાત્ર ધર્મ હોવો જોઈએ જે સરળ અને સીધો હોય, અને દરેક સમય અને સ્થાન માટે યોગ્ય હોય. તે તમામ પેઢીઓ, દેશો અને તમામ પ્રકારના લોકો માટે એક સુસંગત ધર્મ હોવો જોઈએ અને દરેક સમયે માણસની જરૂરિયાતને અનુરૂપ વિવિધ કાયદાઓ સાથે હોય, તેણે વ્યક્તિગત ઇચ્છાઓના આધારે ઉમેરાઓ અથવા અવગણના સ્વીકારવી જોઈએ નહીં જેમ કે લોકો દ્વારા સ્થાપિત થયેલ રિવાજો અને પરંપરાઓ. સ્પષ્ટ અકીદો (માન્યતા) શામેલ હોવો જોઈએ અને અન્યની જરૂર ન હોવી જોઈએ, અને ધર્મ લાગણીઓ પર આધારિત ન હોવો જોઈએ પરંતુ તે સાચા અને સાબિત પુરાવા પર આધારિત હોવો જોઈએ.

તેમાં જીવનના દરેક મુદ્દાઓ અને તમામ સમય અને દરેક સ્થાનોને આવરી લે તેવા કાયદા અને નિયમ હોવા જોઈએ અને આ જગત અને આખિરત માટે યોગ્ય હોવું જોઈએ, આત્માનું નિર્માણ કરવું જોઈએ અને શરીરને ભૂલી જવું જોઈએ નહીં. તેણે લોકોના જીવન, સન્માન અને મિલકતોનું રક્ષણ કરવું જોઈએ અને તેમના અધિકારો અને મનનો આદર કરવો જોઈએ. આમ, જે કોઈ આવી પદ્ધતિને અનુસરશે નહીં જે તેના કુદરતી સ્વભાવને અનુરૂપ છે તે મૂંઝવણભર્યું અને અસ્થિર જીવન જીવશે, અને તેની છાતી અને શ્વાસમાં સંકોચન અનુભવશે, આખિરત (પરલોક)નો અઝાબ તો છોડી દો.

ધર્મ હેઠળ અખલાક (નૈતિકતા) પ્રત્યેની પ્રતિબદ્ધતાનું મહત્વ શું છે?

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

માનવતાના અંતે, કંઈ જ બાકી નહીં બચે સિવાય જે લોકો જીવિત હશે, જે લોકો મૃત્યુ પામ્યા નહીં હોય, જે કોઈ કહે છે કે ધર્મની છત્રછાયામાં અખલાક (નૈતિકતા)નું પાલન કરવું અગત્યનું નથી તે એવા વ્યક્તિ જેવો છે, જે શાળામાં બાર વર્ષ અભ્યાસ કરે છે અને અંતે કહે છે: મને સર્ટિફિકેટની જરૂર નથી. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَقَدْ مَنَّآ إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنۡ عَمَلٍ فَعَلْنَا هَبَاءً مَّنشُورًا"

{અને તે લોકોએ જે જે કર્યો કર્યા હશે, અમે તે કર્યોને તેમના માટે ઉડનારી માટીના કણો જેવા કરી દીધા} ⁴¹

પૃથ્વીનું નિર્માણ અને સારી રીતભાત એ ધર્મનો અંત નથી, પરંતુ હકીકતમાં તે એક સ્ત્રોત છે!

દીનનો મકસદ: એ કે તે પોતાના પાલનહારને ઓળખે, પછી માનવીના અસ્તિત્વનું કારણ તેનો તરીકો અને તેનું ઠેકાણું, અને સારું ઠેકાણું અને શ્રેષ્ઠ અંત ફક્ત અલ્લાહની ઓળખ અને તેની ઈબાદત કરવાથી મળી શકે છે, અને તેની પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત કરવાથી, જમીન પર પ્રગતિ સારા અખલાક અપનાવવાથી થશે, શરત એ કે સાચા ઇલાહની ઓળખ અને તેના માર્ગદર્શન પ્રમાણે ચાલવામાં આવે.

⁴¹ (અલ્ ફુરકાન: ૨૩).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ધારો કે કોઈ વ્યક્તિએ પેન્શન માટે સામાજિક સુરક્ષા સંસ્થા સાથે ભાગ લીધો હોય, અને કંપનીએ જાહેરાત કરી કે તે પેન્શન ચૂકવી શકશે નહીં અને ટૂંક સમયમાં બંધ થઈ જશે, અને તે તેના વિશે જાણશે, તો શું તે તેની સાથે વ્યવસાય કરવાનું ચાલુ રાખશે?

જ્યારે કોઈ વ્યક્તિને માનવતાના વિનાશની અનિવાર્યતાનો અહેસાસ થાય છે, અને તે અંતમાં તેને બદલો આપવા માટે અસમર્થ હોય છે, અને તેણે માનવતા માટે કરેલા તેના કાર્યો વેરવિખેર થઈ જશે, એમ સમજે તો, ત્યારે તે ખૂબ જ નિરાશ થશે.

મોમિન તે છે જે કામ કરે છે, પ્રયત્ન કરે છે, લોકો સાથે સારી રીતે વર્તે છે અને માનવતાને મદદ કરે છે, પરંતુ ફક્ત અલ્લાહ માટે, અને આ રીતે તે દુનિયા અને આખિરતનું સુખ મેળવી શકશે.

સંચાલક સાથે તેના સંબંધની અવગણના કરતી વખતે, કર્મચારીને તેના બાકીના સાથીદારો સાથેના સંબંધો જાળવી રાખવા અને તેમનો આદર કરવાનો કોઈ અર્થ નથી. તેથી, આપણે આપણા જીવનમાં ભલાઈ મેળવવા અને અન્ય લોકો દ્વારા આદર પામવા માટે, આપણા સર્જક સાથેનો આપણો સંબંધ ઉત્તમ અને મજબૂત સંબંધ કરવો પડશે. વધુ, અમે કહીએ છીએ કે, વ્યક્તિને અખલાક અને મૂલ્યો સ્થાપિત કરવા, કાયદાનો આદર કરવા અથવા અન્યનો આદર કરવા માટે પ્રેરિત કરવાનો હેતુ શું છે? અથવા એવી કઈ શિસ્ત છે, જે વ્યક્તિને નિયંત્રિત કરે છે અને તેને ખરાબ નહીં પણ સારું કરવા દબાણ કરે છે?

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અને જો તેઓ કાયદાની શક્તિની વાત કરતા હોય, તો અમે જવાબ આપીએ છીએ અને કહીએ છીએ કે કાયદો દરેક સમયે અને સ્થાનો પર ઉપલબ્ધ નથી, અને સ્થાનિક અને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે તમામ વિવાદોને ઉકેલવા માટે તે એકલો પર્યાપ્ત નથી. મોટાભાગની માનવીય ક્રિયાઓ કાયદા અને લોકોની નજરથી વંચિત હોય છે.

મોટી સંખ્યામાં ધર્મોનું અસ્તિત્વ ધર્મની જરૂરિયાતના પુરાવા તરીકે પૂરતું છે, જેનો પૃથ્વીના મોટાભાગના રાષ્ટ્રો તેમના જીવનને વ્યવસ્થિત કરવા અને ધાર્મિક કાયદાઓના આધારે તેમના લોકોના વર્તનને નિયંત્રિત કરવા માટે આશરો લે છે.

જેમ આપણે જાણીએ છીએ કે કાયદાની ગેરહાજરીમાં વ્યક્તિ માટે એકમાત્ર નિયંત્રણ તેની ધાર્મિક માન્યતાઓ છે, કાયદો દરેક સમયે અને દરેક જગ્યાએ વ્યક્તિ સાથે અસ્તિત્વમાં નથી હોતો.

વ્યક્તિ માટે એકમાત્ર હેતુ અને અવરોધક તેનો આંતરિક અકીદો છે કે તેના પર એક નિરીક્ષક અને દેખરેખ રાખનાર છે.

આ માન્યતા મૂળ રૂપે તેના અંતઃકરણમાં દફનાવવામાં આવેલી અને નિશ્ચિતપણે જડેલી છે, અને તે વ્યક્તિમાં સ્પષ્ટપણે દેખાય છે જ્યારે તે ખોટી ક્રિયા કરવાનો ઇરાદો ધરાવે છે, કારણ કે તેની સાથે સારા અને અનિષ્ટની શક્તિઓ સંઘર્ષ કરે છે, અને તે કોઈપણ

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

નિંદાત્મક કૃત્યને આંખોથી છુપાવવાનો પ્રયાસ કરે છે. લોકો અથવા કોઈપણ કૃત્ય કે જે સામાન્ય સમજ દ્વારા વખોડવામાં આવે છે.

આ બધું એ હકીકતનો પુરાવો છે કે ધર્મ અને અકીદાની સમજૂતી માનવીના ઊંડાણમાં અસ્તિત્વ ધરાવે છે.

ધર્મ એ તે જગ્યાને પુરી કરવા માટે આવ્યો છે કે જે માનવસર્જિત કાયદાઓ વિવિધ સમયે અને સ્થળોએ મન અને હૃદયને વળગી રહેવા દબાણ કરી શકતા નથી.

સારું કરવા માટે વ્યક્તિની પ્રેરણા અને પ્રયત્નો અલગ અલગ હોય છે. અને તે એ કે દરેક વ્યક્તિ પાસે ચોક્કસ નૈતિકતા અથવા મૂલ્યો કરવા અથવા તેનું પાલન કરવા માટે તેના પોતાના હેતુઓ અને રુચિઓ હોય છે, ઉદાહરણ તરીકે:

સજા: તે વ્યક્તિ માટે તેની દુષ્ટતાને લોકોથી રોકવા માટે અવરોધ હોઈ શકે છે.

પુરસ્કાર: તે વ્યક્તિ માટે સારું કરવા માટે પ્રેરિત થઈ શકે છે.

સ્વ-સંતોષ: વ્યક્તિ માટે ઇચ્છાઓ અને ઇચ્છાઓથી પોતાને નિયંત્રિત કરવા માટે તે નિયમનકાર હોઈ શકે છે, વ્યક્તિનું મૂડ અને જુસ્સો હોય છે, અને તેને આજે જે ગમે છે તે કાલે ગમશે નહીં.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

દીનનો હેતુ: જે અલ્લાહની ઓળખ છે, તેનો ડર છે અને તે જ્યાં પણ જાય છે ત્યાં તેની હાજરીની અનુભૂતિ છે, અને તે મજબૂત અને અસરકારક સ્ત્રોત છે.⁴²

લોકોની લાગણીઓ અને લાગણીઓને હકારાત્મક કે નકારાત્મક રીતે ખસેડવામાં ધર્મનો ઘણો પ્રભાવ છે. તે આપણને સૂચવે છે કે માનવ વૃત્તિની ઉત્પત્તિ અલ્લાહની ઓળખ પર આધારિત છે, અને તેને ખસેડવાના હેતુ તરીકે ઘણીવાર તેનો ઉપયોગ, ઇરાદાપૂર્વક અથવા અજાણતામાં કરવામાં આવી શકે છે. આ આપણને માનવ જાગૃતિમાં ધર્મની ગંભીરતા તરફ લાવે છે કારણ કે તે તેના સર્જક સાથે સંબંધિત છે.

શું ધર્મનું પાલન કરવાથી બુદ્ધિ અને તર્કમાં ખલેલ પડે છે?

બુદ્ધિની ભૂમિકા એ વસ્તુઓનો આદેશ આપવાનો અને તેની પુષ્ટિ કરવાનો છે, તેથી માનવ અસ્તિત્વના અંત સુધી પહોંચવામાં બુદ્ધિની અસમર્થતા, ઉદાહરણ તરીકે, તેની ભૂમિકાને રદ કરતી નથી, પરંતુ ધર્મ તેને કહેવાની તક આપે છે કે તે શું કરી શકતું નથી અને ક્યાં સુધી પહોંચી શકતો નથી.

⁴² *Atheism a giant leap of faith* Dr. Raida Jarrar. ◌

(નાસ્તિકતા એ વિશ્વાસની વિશાળ છલાંગ ડૉ. રાયડા જરાર.)

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

દીન તેને તેના સર્જક, તેના અસ્તિત્વના સ્ત્રોત અને તેના અસ્તિત્વના હેતુ વિશે કહે છે, તેથી તે આ માહિતીને સમજે છે, ન્યાય કરે છે અને પુષ્ટિ કરે છે. આમ, સર્જકના અસ્તિત્વની ઓળખ પ્રાપ્ત કરવાથી બુદ્ધિ અને તર્કમાં કોઈ ખલેલ પડતો નથી.

શા માટે માનવીના સાચા દીનને સાયન્સ વડે બદલવું યોગ્ય નથી?

આપણા સમયમાં ઘણા લોકો માનતા હતા કે પ્રકાશ સમયની બહાર છે, અને તે સ્વીકાર્યું ન હતું કે સર્જક સમય અને અવકાશના કાયદાને આધીન નથી. એ અર્થમાં કે સર્જક સર્વશક્તિમાન દરેક વસ્તુની પહેલા છે, અને દરેક વસ્તુ પછી છે, અને તે સર્જક સર્વશક્તિમાન પોતાના સર્જનીઓથી ઘેરાયેલા નથી.

ઘણા માનતા હતા કે જોડાયેલા કણો, જ્યારે એકબીજાથી અલગ થાય છે, ત્યારે તે જ સમયે એકબીજા સાથે જોડાયેલા રહે છે, અને તે વિચારને સ્વીકારતા નથી કે નિર્માતા, તેમના જ્ઞાન સાથે, તેમના સેવકો જ્યાં પણ જાય છે તેમની સાથે છે.

અને બુદ્ધિને જોયા વગર તે બુદ્ધિનો સ્વીકાર કરે છે અને તેણે સર્જકને જોયા વિના તેને માનવાનો ઇન્કાર કરી દીધો.

ઘણા લોકો જન્મ અને જહન્મ પર ઈમાન રાખવા બાબતે ઇન્કાર કરે છે, તેમ છતાં તેઓ અન્ય વિશ્વના અસ્તિત્વને સ્વીકારે છે જે તેઓ જોઈ શકતા નથી.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ભૌતિક વિજ્ઞાન માણસને જાણ કરે છે કે તેણે મૃગજળની જેમ પ્રથમ સ્થાને અસ્તિત્વમાં ન હોય તેવી વસ્તુઓમાં વિશ્વાસ કરવો જોઈએ, અને તે ખરેખર તેમાં માને છે; જો કે મૃત્યુના સમયે ભૌતિકશાસ્ત્ર અને રસાયણશાસ્ત્ર માનવજાતને કોઈ ફાયદો પહોંચાડશે નહીં કારણ કે તેઓએ તેમને બિન-અસ્તિત્વ સિવાય કશું જ વચન આપ્યું છે.

કોઈ પણ વ્યક્તિ લેખકના અસ્તિત્વને ફક્ત તેની પુસ્તકના ઇલમના કારણે નકારી નથી શકતો, તેઓ એકબીજાને બદલી શકતા નથી. વિજ્ઞાને બ્રહ્માંડના નિયમો શોધી કાઢ્યા પણ તે નક્કી કર્યા નથી, નિર્માતા તે છે જેની તેણે ગોઠવણી કરી છે.

કેટલાક મોમિનો ભૌતિકશાસ્ત્ર અને રસાયણશાસ્ત્રમાં ઉચ્ચ ડિગ્રી ધરાવે છે; જો કે તેઓ જાણે છે કે આવા સાર્વત્રિક નિયમો પાછળ એક મહાન સર્જક છે, તેથી, ભૌતિક વિજ્ઞાન, જેમાં ભૌતિકવાદીઓ માને છે કે અલ્લાહએ બનાવેલા કાયદાઓ શોધી કાઢ્યા છે પરંતુ તેણે આવા કાયદાઓ પોતે બનાવ્યા નથી.

અલ્લાહ દ્વારા બનાવવામાં આવેલા આવા કાયદા વિના વૈજ્ઞાનિકો અભ્યાસ કરવા માટે કંઈ શોધી શકતા નથી, જ્યારે કે ઈમાન મોમિનોને આ દુન્યવી જીવનમાં અને આખિરતમાં લાભ આપે છે, કારણ કે સાર્વત્રિક નિયમો વિશે જાણવા અને શીખવાથી તેમના સર્જકમાં તેમની શ્રદ્ધા વધે છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જ્યારે ગંભીર ફૂલ અથવા તાવ આવે છે, ત્યારે વ્યક્તિ પોતાને એક કપ પાણી પણ પીવા માટે મેળવી શકતો નથી, તેથી, તે તેના સર્જક સાથેના તેના સંબંધને કેવી રીતે દૂર કરી શકે?

વિજ્ઞાન સતત બદલાતું રહે છે, અને માત્ર વિજ્ઞાનમાં સંપૂર્ણ વિશ્વાસ રાખવો એ પોતે જ એક સમસ્યા છે કારણ કે તેમની નવી નવી શોધો અગાઉના સિદ્ધાંતોને રદ કરતી હોય છે. આપણે જેને વિજ્ઞાન તરીકે માનીએ છીએ તેમાંથી કેટલાક હજુ પણ સૈદ્ધાંતિક છે.

જો આપણે એમ માની લઈએ કે શોધાયેલ તમામ વિજ્ઞાન પ્રસ્થાપિત અને સચોટ છે, તો પણ એક સમસ્યા રહે છે, કારણ કે વર્તમાન સમયમાં વિજ્ઞાન તમામ કીર્તિ શોધનારને આપે છે અને નિર્માતાની અવગણના કરે છે.

ઉદાહરણ તરીકે, ચાલો ધારીએ કે કોઈ વ્યક્તિ રૂમમાં પ્રવેશે છે અને એક અત્યંત સુંદર પેઇન્ટિંગ જોવે છે, જે સંપૂર્ણ રીતે સુંદર દોરવામાં આવી છે, પછી તે લોકોને તેના વિશે જણાવવા માટે બહાર આવે છે, દરેક વ્યક્તિ પેઇન્ટિંગને કરનાર માણસની પ્રશંસા કરવા લાગે છે અને સૌથી મહત્વપૂર્ણ પ્રશ્ન પૂછવાનું ભૂલી જાય છે: "તે પેઇન્ટિંગ કોણે બનાવી છે?" લોકો આવું જ કરે છે, કારણ કે તેઓ પ્રકૃતિ અને અવકાશના નિયમોની વૈજ્ઞાનિક શોધોની ખૂબ પ્રશંસા કરે છે અને આવા કાયદાઓ બનાવનારની સર્જનાત્મકતા વિશે ભૂલી જાય છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ભૌતિક વિજ્ઞાન માણસને રોકેટ બનાવવામાં મદદ કરી શકે છે; જો કે તે તેને કલાત્મક પેઇન્ટિંગની સુંદરતાનું મૂલ્યાંકન નથી કરી શકતો, ઉદાહરણ તરીકે ન તો વસ્તુઓના મૂલ્યનો અંદાજ કાઢી શકે છે ન તો સારા અને ખરાબ વિષે બતાવી શકે છે.

ભૌતિક વિજ્ઞાન આપણને જાણ કરે છે કે ગોળીઓ મારી નાખે છે, પરંતુ તે આપણને જાણ કરતું નથી કે અન્યને મારવામાં તેનો ઉપયોગ કરવો ખોટું છે.

પ્રખ્યાત ભૌતિકશાસ્ત્રી આલ્બર્ટ આઇન્સ્ટાઇને કહ્યું: "વિજ્ઞાન ક્યારેય અખલાક (નૈતિકતા) નો સ્ત્રોત બની શકે નહીં. તેમાં કોઈ શંકા નથી કે વિજ્ઞાન માટે નૈતિક પાયા છે; જો કે આપણે કહી શકીએ નહીં કે નૈતિકતા માટે વૈજ્ઞાનિક પાયા છે. હું નિષ્ફળ ગયો અને તમામ પ્રયાસો નિષ્ફળ ગયા, વિજ્ઞાનના કાયદા અને સમીકરણોને નૈતિકતાને વશ કરવામાં પણ નિષ્ફળ જશે".

પ્રખ્યાત જર્મન ફિલોસોફર ઈમેન્યુઅલ કાન્તે કહ્યું: "પાલનહારના અસ્તિત્વ પરના નૈતિક પુરાવા ન્યાયની આવશ્યકતાઓ અનુસાર સ્થાપિત થાય છે કારણ કે સારા માણસને બદલો (પુરસ્કાર) મળવો જોઈએ, અને દુષ્ટને સજા થવી જોઈએ, જ્યાં સુધી કોઈ શ્રેષ્ઠ સ્ત્રોત નહીં હોઈ ત્યાં સુધી આ બનશે નહીં, સ્ત્રોત કે જે માણસને તેના કાર્યો માટે જવાબદાર રાખે છે, પુરાવા પણ સદ્ગુણ અને સુખ વચ્ચે સંયોજનની સંભાવનાની જરૂરિયાતો અનુસાર સ્થાપિત કરવામાં આવે

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

છે, કારણ કે તેઓ પ્રકૃતિની બહારની હાજરી સિવાય જોડી શકતા નથી, જે બધું જાણે છે અને સક્ષમ છે, દરેક વસ્તુનો આ શ્રેષ્ઠ સ્ત્રોત જે પ્રકૃતિની બહાર અસ્તિત્વ ધરાવે છે તે પલાનહારનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે".

શું ધર્મ લોકો માટે અફીણ (એક ઝેરીલો/નશીલો પદાર્થ) છે?

સત્યતા એ છે કે દિન (ધર્મ) એ જિંમ્મેદારી અને જવાબદારી છે, તે આત્માને સચેત કરે છે, અમે એક મોમિનને તાકીદ કરે છે કે તે દરેક નાની મોટી બાબતોમાં પોતાને જવાબદાર બનાવે, મોમિન પોતાના માટે, પોતાના પરિવાર માટે, પોતાના પાડોશી માટે અને મુસાફરો માટે પણ જવાબદાર છે, તે ઉપલબ્ધ સાધનોનો ઉપયોગ કરે છે અને અલ્લાહ પર ભરોસો રાખે છે, અને મને નથી લાગતું કે અફીણના વ્યસનીમાં આવા ગુણો છે.⁴³

સામાન્ય લોકોનું વાસ્તવિક અફીણ નાસ્તિકવાદ છે, ઈમાન નથી, કારણ કે નાસ્તિકવાદ તેના અનુયાયીઓને ભૌતિકવાદ તરફ બોલાવે છે અને ધર્મને નકારીને અને જવાબદારીઓ અને ફરજોને છોડીને, અને પરિણામો હોવા છતાં ત્વરિત ક્ષણનો આનંદ માણવા વિનંતી કરીને તેમના સર્જક સાથેના સંબંધને પાચલ ફેંકી દે છે, તેથી

⁴³ અફીણ એ ખસખસના છોડમાંથી કાઢવામાં આવતી એક પ્રકારની દવા છે અને તેનો ઉપયોગ હેરોઈન બનાવવામાં થાય છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તેઓ દુન્યવી સજાની ગેરહાજરીમાં તેઓને ગમે તે કરે છે, એવું માનીને કે ત્યાં કોઈ ઇલાહ નિરીક્ષક અથવા હિસાબ કરનાર નથી, અને કોઈ પુનરુત્થાન અથવા ગણતરી નથી, શું આ વ્યસનીઓનું વાસ્તવિક વર્ણન નથી?

સાચા ધર્મને કેવી રીતે ઓળખી શકાય છે?

સાચા ધર્મને ત્રણ મૂળભૂત બાબતો દ્વારા ઓળખી શકાય છે અને બીજા ધર્મોથી અલગ કરી શકાય છે⁴⁴

આ દીન (ધર્મ) માં સર્જક અને ઇલાહના ગુણો.

પયગંબર અને નબીના ગુણો.

સંદેશની સામગ્રી.

⁴⁴ દુક્તૂર અમ્ શરીફની કિતાબ "ખુરાફતુલ્ ઈલ્હાદ" માંથી નકલ કરીને, જેનું પ્રકાશન ઈસ્વીસન ૨૦૧૪ માં થઇ હતું.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

આકાશી સંદેશ અથવા ધર્મમાં નિર્માતાના સૌંદર્ય અને ભવ્યતાના લક્ષણોનું વર્ણન અને સમજૂતી, અને તેના સારનો પરિચય અને તેના અસ્તિત્વના પુરાવા હોવા જોઈએ.

“قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ * لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ”

{તમે કહી દો કે અલ્લાહ એક જ છે, અલ્લાહ બેનિયાઝ છે, ન તો તેની કોઈ સંતાન છે અને ન તો તે કોઈની સંતાન, અને તેમાં જેવો બીજો કોઈ

નથી⁴⁵

“هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ (۲۲)
هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيَّبُ الْعَزِيزُ
الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۲۳) هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ
الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ”

{તે જ અલ્લાહ છે, જેના સિવાય કોઈ ઇલાહ નથી, ગાયબ અને હાજર દરેક વસ્તુને જાણવાવાળો છે, તે અત્યંત કૃપાળુ અને દયાળુ છે. (૨૨) તે જ અલ્લાહ છે, જેના સિવાય કોઈ ઇલાહ નથી, તે બાદશાહ છે, અત્યંત પવિત્ર , દરેક ખામીથી સલામત, શાંતિ આપનાર, દેખરેખ કરનાર, વિજયી, શક્તિશાળી, મહાન છે. અલ્લાહ તે વાતોથી પાક છે,

⁴⁵ (અલ્ ઇબ્રાહીમ: ૧-૪).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જેને આ લોકો તેનો ભાગીદાર ઠેરવે છે(૨૩) તે જ અલ્લાહ છે, જે સર્જન કરનાર, બનાવનાર, સ્વરૂપ આપનાર, તેના દરેક નામ સારા છે, આકાશો અને જમીનમાં જે સર્જન છે, તે સૌ તેની જ તસ્બીહ કરી રહ્યા છે, અને તે વિજયી અને હિકમતવાળો છે.}⁴⁶

જ્યાં સુધી પયગંબરની વાત છે, તો તેમના લક્ષણો, ધર્મ અથવા આકાશીય સંદેશ સાથે સંબંધ છે:

૧- નિર્માતા પયગંબર સાથે કેવી રીતે સંપર્ક કરે છે તે સમજાવો.

"وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ"

{મેં તમને (પયગંબરી) માટે પસંદ કરી લીધા, હવે જે વહી તમારા તરફ કરવામાં આવી રહી છે, તેને ધ્યાનથી સાંભળો.}⁴⁷

૨- તેના દ્વારા જાણવા મળે કે અલ્લાહ તરફથી સંદેશો પહોંચાડવા માટે પયગંબરો અને સંદેશવાહકો જવાબદાર છે.

"يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ..."

⁴⁶ (અલ્ હશ્ર: ૨૨-૨૪).

⁴⁷ (તોહા: ૧૩).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{હે પયગંબર ! જે કંઈ પણ તમારી તરફ તમારા પાલનહાર તરફથી અવતરિત કરવામાં આવ્યું છે, તે લોકો સુધી પહોંચાડી દો...}⁴⁸

૩- જાણવા મળ્યું કે પયગંબરો લોકોને પોતાની ઈબાદત તરફ ન હતા બોલાવતા તેઓ ફક્ત એક અલ્લાહની ઈબાદત તરફ જ બોલાવતા હતા.

"مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّانِيِّينَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ"

{કોઈ એવા વ્યક્તિને જેને અલ્લાહ તઆલા કિતાબ, હિકમત અને પયગંબરી આપે, તે વ્યક્તિ પણ એવું નથી કહી શકતો કે તમે અલ્લાહ તઆલાને છોડીને મારા બંદાઓ બની જાઓ, પરંતુ તે તો કહેશે કે તમે સૌ પાલનહારના બની જાઓ, તમારા કિતાબ શીખવાડવાના કારણે અને તમારા કિતાબ પઢવાના કારણે. (તેની તાલિમ આ પ્રમાણે છે)}⁴⁹

૪- એ હકીકતની પુષ્ટિ કરે છે કે પયગંબરો અને રસૂલો મર્યાદિત માનવીય પૂર્ણતામાં સર્વોચ્ચ શિખરે હતા.

"وَإِنَّكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ"

⁴⁸ (અલ્ માઈદહ: ૬૭).

⁴⁹ (આલિ ઇમરાન: ૭૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{(હે પયગંબર !) ખરેખર તમે ઉચ્ચ અખલાક વાળા છો.}⁵⁰

૫- તે પુષ્ટિ આપે છે કે પયગંબરો માણસ માટે માનવતા માટે એક આદર્શ છે.

”قَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ
وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا”

{(મુસલમાનો !) તમારા માટે અલ્લાહના રસૂલ (ની હસ્તીમાં) ઉત્તમ આદર્શ છે, જે કોઈ અલ્લાહ પર અને આખિરતના દિવસની આશા રાખતો હોય, અને જે અલ્લાહને વધુમાં વધુ યાદ કરતો હોય.}⁵¹

એવા ધર્મને સ્વીકારવું શક્ય નથી કે જેના ગ્રંથો આપણને કહે છે કે તેના પ્રબોધકો વ્યભિચારી, ખૂની, કસાઈ અને દેશદ્રોહી છે, અને એવા ધર્મને સ્વીકારવું પણ શક્ય નથી કે જેના ગ્રંથો સૌથી ખરાબ અર્થમાં રાજદ્રોહથી ભરેલા હોય. જ્યાં સુધી સંદેશનો સંબંધ છે, તો તે નીચે પ્રમાણે હોવા જરૂરી છે:

૧- સર્જન ઇલાહની વ્યાખ્યા.

⁵⁰ (અલ્ કલમ: ૪).

⁵¹ (અલ્ અહઝાબ: ૨૧).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

સાચો ધર્મ ઇલાહના એવા ગુણો વર્ણન નથી કરતો, જે તેની મહાનતાને લાયક ન હોઈ અથવા જે તેની મહાનતા ઓછી કરી દે, જેમ કે પથ્થર અથવા જાનવરોના સ્વરૂપમાં આવવું, અથવા જનમ આપવો, અથવા જનમ થવો, અથવા તેના સર્જનીઓ માંથી સરખું હોવું.

"...لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ۗ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ"

{...કોઈ વસ્તુ તેના જેવી નથી, અને તે સાંભળવાવાળો અને જોવાવાળો છે.} ⁵²

"اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ ۗ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ ۗ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا ۗ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ"

{અલ્લાહ સિવાય કોઈ જ ઇલાહ નથી, જે હંમેશાથી જીવિત છે અને સૌને સંભાળી રાખનાર છે, જેને ન ઉંઘ આવે છે ન નિંદ્રા, આકાશો અને ધરતીમાં જે કંઈ પણ છે, દરેક તેનું જ છે કોણ છે, જે તેની પરવાનગી વગર તેની સામે ભલામણ કરી શકે? જે કંઈ લોકોની સામે છે, તે તેને પણ જાણે છે અને જે કંઈ તેમનાથી અદ્રશ્ય છે, તેને પણ જાણે છે, તેઓ તેના જ્ઞાન માંથી કોઈ વસ્તુનો ઘેરાવ નથી કરી શકતા પરંતુ જેટલું તે

⁵² (અશ્ શૂરા: ૧૩).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇચ્છે, તેની કુરસીની ચોડાઇએ ધરતી અને આકાશને ઘેરી રાખ્યા છે અને અલ્લાહ તઆલા તેની દેખરેખથી થાકતો નથી, તે તો ઘણો જ મહાન અને ઘણો જ મોટો છે.}⁵³

૨- અસ્તિત્વ પાછળના ઉદ્દેશ્ય અને ધ્યેયની સ્પષ્ટતા.

"وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ"

{મેં જિન્નાત અને માનવીઓને ફક્ત એટલા માટે જ પેદા કર્યા છે કે તેઓ ફક્ત મારી જ બંદગી કરે.}⁵⁴

"قُلْ إِيَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ فَمَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا"

{હે ! પયગંબર કહી દો કે હું તો તમારી જેમ એક માનવી જ છું, (હા પરંતુ) મારી તરફ વહી કરવામાં આવે છે, કે ખરેખર તમારો ઇલાહ ફક્ત એક જ ઇલાહ છે, તો જે કોઈ પોતાના પાલનહાર સાથે મુલાકાત કરવાની ઈચ્છા ધરાવતો હોય તો તેણે નેક કાર્યો કરવા જોઈએ, પોતાના પાલનહારની ઈબાદતમાં કોઈને પણ ભાગીદાર ન ઠેરવે.}⁵⁵

⁵³ (અલ્ બકરહ: ૨૫૫).

⁵⁴ (અઝ્ ઝારિયાત: ૫૬).

⁵⁵ (અલ્ કહફ: ૧૧૦).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

૩- ધાર્મિક વિભાવનાઓ માનવ ક્ષમતાઓની મર્યાદામાં હોવી જોઈએ.

"...يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ..."

{...અલ્લાહ તઆલા તમારી સાથે સરળતા ઇચ્છે છે, કઠિનાઈ નહી...}⁵⁶

"لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ..."

{અલ્લાહ તઆલા કોઈ વ્યક્તિને તેની શક્તિ કરતા વધારે તકલીફ નથી આપતો...}⁵⁷

"يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا"

{અલ્લાહ ઇચ્છે છે કે તમારા માટે સરળતા પેદા કરી દે, કારણ કે માનવી કમજોર પેદા કરવામાં આવ્યો છે.}⁵⁸

૪- તેણે રજૂ કરેલા વિભાવનાઓ અને ધારણાઓની માન્યતાનો તર્કસંગત પુરાવો પૂરો પાડવો.

⁵⁶ (અલ્ બકરહ: ૧૮૫).

⁵⁷ (અલ્ બકરહ: ૨૮૬).

⁵⁸ (અન્ નિસા: ૨૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

સંદેશે અમને સ્પષ્ટ અને પર્યાપ્ત માનસિક પુરાવા આપવા જોઈએ કે તે કોની સાથે આવ્યો છે તેની માન્યતા નક્કી કરવા..પવિત્ર કુરઆને માત્ર તાર્કિક પુરાવાઓ જ આપ્યા નથી, પરંતુ તેણે મુશરિકો (બહુદેવવાદીઓ) અને નાસ્તિકોને તેમના દાવાની સચોટતાના પુરાવા આપવા માટે પડકાર (ચેલેન્જ) પણ આપ્યો છે.

"وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ"

{આ લોકો કહે છે કે જન્મતમાં ફક્ત તે જ વ્યક્તિ દાખલ થશે, જે યહૂદી હોય અથવા ઈસાઈ હોય, આ તેમની જૂઠી મનેચ્છાઓ છે, તમેન તેઓને કહી દો કે જો તમે આ બાબતથી સાચા હોય કોઈ પુરાવા તો બતાવો.}⁵⁹

"وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَبُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَمِمَّا كَسَبَتْهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ"

{જે વ્યક્તિ અલ્લાહ સાથે કોઈ બીજા ઇલાહને પોકારશે, જેનો કોઈ પુરાવો તેમની પાસે નથી, બસ ! તેનો હિસાબ તો તેના પાલનહાર પાસે જ છે, આવા કાફિર ક્યારેય સફળ નહિ થાય.}⁶⁰

⁵⁹ (અલ્ બકરહ: ૧૧૧).

⁶⁰ (અલ્ મુઅમિનૂન: ૧૧૭).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"قُلْ انظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ"

{તમે કહી દો કે ધ્યાન આપો કે કઈ-કઈ વસ્તુ આકાશો અને ઝમીનમાં છે, અને જે લોકો ઈમાન નથી લાવતા તેમને નિશાનીઓ અને ચેતવણીઓ કંઈ જ ફાયદો નથી પહોંચાડી રહી.} ⁶¹

૫- સંદેશ દ્વારા પ્રસ્તુત ધાર્મિક કિતાબ વચ્ચે કોઈ વિરોધાભાસ ન હોવો જોઈએ.

"أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا"

{શું આ લોકો કુરઆનમાં ચિંતન નથી કરતા ? જો આ અલ્લાહ તઆલા સિવાય બીજા કોઈ તરફથી હોત તો ખરેખર તેમાં ઘણો જ વિવાદ જોતા}. ⁶²

"તે જ અલ્લાહ તઆલા છે, જેણે તમારા પર કિતાબ ઉતારી, જેમાં કેટલીક આયતો તો મુહકમ્ (સ્પષ્ટ) આયતો છે, અને આ જ આયતો કિતાબની મૂળયુ છે, અને કેટલીક સંદિગ્ધ આયતો છે, બસ ! જે લોકોના હૃદયોમાં આડાઇ છે તે તો આ (કિતાબ) ની સંદિગ્ધ આયતોની

⁶¹ (યૂનુસ: ૧૦૧).

⁶² (અન્ નિસા: ૮૨).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પાછળ લાગી જાય છે, અને તેઓ પોતાની મનેચ્છા પ્રમાણે અર્થઘટન કરે છે, પરંતુ તે આયતોનો સાચો અર્થ અલ્લાહ સિવાય કોઈ જાણતું નથી, અને સચોટ જ્ઞાની એવું જ કહે છે કે અમે તો આના પર (સંદિગ્ધ આયતો પર) ઇમાન લાવી ચુક્યા, સંપૂર્ણ આયતો અમારા પાલનહાર તરફથી છે અને શિખામણ તો ફક્ત બુધ્ધીશાળી લોકો જ પ્રાપ્ત કરે છે"⁶³.

૬- તેમજ દીનના આદેશો માનવ અખલાક વૃત્તિના કાયદાઓ વિરુદ્ધ નથી.

"فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ"

{બસ ! (હે નબી!) તમે એકાગ્ર થઇ પોતાનું મોઢું દીન તરફ કરી દો, આ જ અલ્લાહ તઆલાની તે ફિતરત છે, જેના માટે તેણે લોકોનું સર્જન કર્યું, અલ્લાહ તઆલાની બનાવટમાં ફેરબદલ હોઈ શકતો નથી, આ જ સાચો દીન છે, પરંતુ ઘણા લોકો સમજતા નથી}⁶⁴

⁶³ (આલિ ઇમરાન : ૭).

⁶⁴ (અર્ રુમ: ૩૦).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (26) وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا"

{અલ્લાહ તઆલા ઇચ્છે છે કે તમારા માટે (આદેશો) સ્પષ્ટ રીતે વર્ણન કરે અને તમને તમારાથી પહેલાના (સદાચારી) લોકોના માર્ગ પર ચલાવે અને તમારી તૌબા કબૂલ કરે અને અલ્લાહ તઆલા જાણવાવાળો, હિકમતવાળો છે. (૨૬). અને અલ્લાહ તઆલા ઇચ્છે છે કે તમારી તૌબા કબૂલ કરે પરંતુ જે લોકો મનેચ્છાઓનું અનુસરણ કરે છે તેઓ ઇચ્છે છે કે તમે તેનાથી (સત્ય માર્ગથી) ઘણા જ દૂર થઈ જાવો} ⁶⁵

૭- ધાર્મિક વિભાવનાઓએ ભૌતિક વિજ્ઞાનની વિભાવનાઓનો વિરોધાભાસ ન કરવો જોઈએ.

"أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ"

{શું કાફિરોએ એ વાત પર ધ્યાન ન આપ્યું આકાશ અને ધરતી એક-બીજા સાથે જોડાયેલા હતાં, પછી અમે તે બંનેને અલગ કર્યા, અને દરેક

⁶⁵ (અન્ નિસા: ૨૬-૨૭).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જીવિત વસ્તુનું સર્જન અમે પાણી વડે કર્યું, છતાં પણ આ લોકો ઈમાન નથી લાવતા}⁶⁶

૮- તે માનવ જીવનની વાસ્તવિકતાથી અલગ ન થવું જોઈએ, અને સંસ્કૃતિની પ્રગતિ સાથે ગતિશીલ રહેવું જોઈએ.

" قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ نَفْصِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ "

{તમે તેમને પૂછો કે અલ્લાહ તઆલાએ પોતાના બંદાઓ માટે જે શણગાર અને ખાવાપીવાની વસ્તુઓ પેદા કરી છે, તેને કોણે હરામ કરી દીધી? તમે કહી દો કે આ વસ્તુઓ તે લોકો માટે છે, જેઓ ઈમાન લઈ આવે અને કયામતના દિવસે ફક્ત તેમના માટે જ હશે. અમે આવી જ રીતે દરેક આયતોને બુદ્ધિશાળી લોકો માટે સ્પષ્ટ રીતે વર્ણન કરીએ છીએ}⁶⁷

૯- દરેક સમય અને સ્થળ માટે માન્ય હોવો જોઈએ.

⁶⁶ (અલ અંબિયા: ૩૦).

⁶⁷ (અલ અચરાફ: ૩૨).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

... "الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ
الْإِسْلَامَ دِينًا" ...

{...આજે મેં તમારા માટે દીનને સંપૂર્ણ કરી દીધો અને તમારા પર મારી કૃપા પુરી કરી દીધી અને તમારા માટે ઇસ્લામના દીન હોવા પર રાજી થઇ ગયો}⁶⁸

૧૦- સંદેશની સાર્વત્રિકતા.

"قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبَعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ"

{કહી દો કે હે લોકો ! હું તમારી સૌની તરફ તે અલ્લાહનો પયગંબર છું જેનું સામાજ્ય આકાશો અને ધરતી પર છે, તેના સિવાય કોઇ બંદગીને લાયક નથી, તે જ જીવન આપે છે અને તે જ મૃત્યુ આપે છે, તો અલ્લાહ તઆલા પર ઈમાન લાવો અને તેના અભણ પયગંબર પર, જે અલ્લાહ તઆલા પર અને તેના આદેશો પર ઈમાન ધરાવે છે અને તેનું જ અનુસરણ કરો, જેથી તમે સત્યમાર્ગ પર આવી જાઓ}⁶⁹

⁶⁸ (અલ્ માઈદહ: ૩).

⁶⁹ [અલ્ અમરાફ : ૧૫૮].

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અલ્લાહના દીન અને લોકોના રિવાજો વચ્ચે શું તફાવત છે?

જે વસ્તુ સાચી ફિતરત અથવા સામાન્ય બુદ્ધિ તરીકે ઓળખાતી હોય, અને તે દરેક વસ્તુ જે તાર્કિક અને સામાન્ય સમજ અને યોગ્ય મન સાથે સુસંગત છે તે અલ્લાહ તરફથી છે, અને જે જટિલ હોય તે મનુષ્યો તરફથી હોય છે.

ઉદાહરણ તરીકે: જો કોઈ મુસ્લિમ, ખ્રિસ્તી, હિંદુ કે અન્ય કોઈ ધાર્મિક માણસ આપણને કહે કે સૃષ્ટિનો એક જ સર્જક છે, જેનો કોઈ ભાગીદાર કે પુત્ર નથી, જે મનુષ્ય, પ્રાણી, પથ્થર, રૂપમાં પૃથ્વી પર આવતો નથી. અથવા તેની કોઈ મૂર્તિ નથી, અને એ કે આપણે ફક્ત તેની જ બંદગી કરવી જરૂરી છે અને પ્રતિકૂળ પરિસ્થિતિમાં ફક્ત તેનો જ આશ્રય લેવો પડશે, આ જ દીન ખરેખર અલ્લાહનો દીન છે.

પરંતુ જો કોઈ મુસ્લિમ, ખ્રિસ્તી, હિંદુ, વગેરે, ધર્મશાસ્ત્રી આપણને કહે કે અલ્લાહ મનુષ્યો માટે જાણીતી કોઈપણ મૂર્તિમાં મૂર્તિમંત છે, અને આપણે અલ્લાહની ઈબાદત કરવી જોઈએ અને કોઈપણ વ્યક્તિ, પ્રબોધક, પાદરી અથવા સંત દ્વારા તેનું આશ્રય લેવું જોઈએ, તો આ મનુષ્યો તરફથી છે.

અલ્લાહનો દીન સ્પષ્ટ અને તાર્કિક છે, અને તેમાં કોઈ રહસ્યો નથી. અને જો કોઈ ધાર્મિક વ્યક્તિ કોઈને એ વાત સમજાવવા માંગતો હોય કે મુહમ્મદ □ ઇલાહ છે, અને તેમની ઈબાદત કરવી જરૂરી છે,

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

મૌલવીને તેને આ વાત સમજાવવા માટે ઘણો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. અને તે ક્યારેય નહીં સમજે કારણ કે તે પૂછી શકે છે: પ્રોફેટ મુહમ્મદ કેવી રીતે ઇલાહ હોઈ શકે છે જ્યારે તેઓ અમારી જેમ ખાતા અને પીતા હતા?

પાદરીએ અંતમાં તેને કહ્યું: તમને ખાતરી નથી કારણ કે તે એક રહસ્ય અને અસ્પષ્ટ ખ્યાલ છે, જ્યારે તમે અલ્લાહ સાથે મુલાકાત કરશો, ત્યારે તમે સમજી શકશો, જેમ કે આજે ઘણા લોકો ખ્રિસ્ત, બુદ્ધ અને અન્યની પૂજાના તેમના વાજબી ઠેરવે છે.

આ ઉદાહરણ સાબિત કરે છે કે અલ્લાહનો સાચો ધર્મ મુંઝવણોથી મુક્ત હોવો જોઈએ, અને મુંઝવણો ફક્ત માણસો પાસેથી જ આવે છે.

અલ્લાહનો દીન આઝાદ છે, કારણ કે દરેકને અલ્લાહના ઘરોમાં ઈબાદત અને બંદગી કરવાની સ્વતંત્રતા છે, તેમાં બંદગી કરવા માટે સભ્યપદ મેળવવા માટે સબ્સ્ક્રિપ્શન ચૂકવવાની જરૂર નથી. પરંતુ જો તેઓને બંદગી કરવા માટે કોઈ પણ ધર્મસ્થળોમાં નોંધણી કરાવવાની અને પૈસા ચૂકવવાની જરૂર હોય, તો આ પછી આ માનવી તરફથી છે.

પરંતુ જો ધાર્મિક વ્યક્તિએ તેમને કહ્યું કે લોકોની મદદ કરવા માટે સદકો આપવો જોઈએ, તો આ અલ્લાહના ધર્મમાંથી છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અલ્લાહના દિનમાં લોકો એક કાંસકાના દાંતા જેવા સમાન છે, કારણ કે ધર્મનિષ્ઠા સિવાય અરબ કે બિન-અરબ, સફેદ કે કાળા વ્યક્તિમાં કોઈ તફાવત નથી.

જો કેટલાક એવું માનતા હોય કે માત્ર ગોરાઓ અને અશ્વેતો માટે વિશિષ્ટ મસ્જિદ, ચર્ચ અથવા મંદિર અલગ સ્થાન ધરાવે છે, તો તે મનુષ્ય તરફથી છે.

ઉદાહરણ તરીકે, સ્ત્રીઓનું સન્માન કરવું અને તેમનો દરજ્જો ઊંચો કરવો એ અલ્લાહનો આદેશ છે, પરંતુ સ્ત્રીઓને દબાવવી એ માનવીય રીત છે.

ઉદાહરણ તરીકે, જો કોઈ દેશમાં મુસ્લિમ મહિલાઓ પર અત્યાચાર થાય છે, તો તે જ દેશમાં હિંદુ ધર્મ, બૌદ્ધ અને ખ્રિસ્તી ધર્મ પર પણ જુલમ થાય છે. આ લોકોની સંસ્કૃતિ છે અને તેને અલ્લાહના સાચા ધર્મ સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી.

અલ્લાહનો સાચો ધર્મ હંમેશા વૃત્તિ સાથે અને સુમેળમાં હોય છે, ઉદાહરણ તરીકે, કોઈપણ સિગાર પીનાર અથવા વાઇન પીનાર વ્યક્તિ હંમેશા તેના બાળકોને તેમના સ્વાસ્થ્ય અને સમાજ માટેના જોખમની ઊંડી ખાતરીના કારણે દારૂ અને ધૂમ્રપાનથી દૂર રહેવાનું કહે છે.

જ્યારે ધર્મ દારૂને પ્રતિબંધિત કરે તો, ઉદાહરણ તરીકે, આ ખરેખર અલ્લાહનો આદેશ છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પરંતુ જો દૂધ પર પ્રતિબંધ આવી જાય, ઉદાહરણ તરીકે, તો અમારી સમજણ મુજબ તેમાં કોઈ તર્ક નથી, કારણ કે બધા જાણે છે કે દૂધ આરોગ્ય માટે સારું છે; તેથી, ધર્મે તેને પ્રતિબંધિત કર્યું નથી.

તે અલ્લાહની રહમત અને તેની સર્જન પ્રત્યેની દયાથી છે કે તેણે અમને સારી વસ્તુઓ ખાવાની મંજૂરી આપી, અને અશુદ્ધ વસ્તુઓ ખાવાની મનાઈ કરી.

ઉદાહરણ તરીકે, માથાને ઢાંકવું સ્ત્રીઓ માટે છે, અને પુરુષો અને સ્ત્રીઓ માટે સારું છે, પાલનહારનો આદેશ છે, પરંતુ રંગો અને ડિઝાઇનની વિગતો લોકો તરફથી છે. નાસ્તિક ગ્રામીણ ચીની સ્ત્રી અને ગ્રામીણ ખ્રિસ્તી સ્ત્રીઓ માથાને ઢાંકે છે. આધાર કે નમ્રતા જન્મજાત છે.

ઉદાહરણ તરીકે, આતંકવાદ વિશ્વમાં તમામ ધર્મોના સંપ્રદાયોમાં ઘણા સ્વરૂપોમાં ફેલાયેલો છે. આફ્રિકામાં અને સમગ્ર વિશ્વમાં એવા ખ્રિસ્તી સંપ્રદાયો છે જેઓ ધર્મના નામે અને પાલનહારના નામે સૌથી ખરાબ પ્રકારના દમન અને હિંસાને મારી નાખે છે અને પ્રેક્ટિસ કરે છે, અને તેઓ વિશ્વના ખ્રિસ્તીઓની સંખ્યાના 4% છે. જ્યારે ઇસ્લામના નામે આતંકવાદ ફેલાવનારાઓ મુસ્લિમ વસ્તીના 0.01% છે, અને એટલું જ નહીં, બૌદ્ધ, હિન્દુ અને અન્ય ધર્મોમાં પણ આતંકવાદ વ્યાપક છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

આ રીતે આપણે કોઈપણ ધાર્મિક પુસ્તક વાંચતા પહેલા સત્ય અને અસત્ય વચ્ચેનો તફાવત કરી શકીએ છીએ.

ઇસ્લામને સાચો દીન બનાવનાર વસ્તુ કઈ છે?

ઇસ્લામ ધર્મ, તેના ઉપદેશો જીવનની દરેક બાબતોમાં લવચીક અને વ્યાપક છે, કારણ કે તે માનવ ફિતરત (વૃત્તિ) સાથે સંબંધિત છે, જેના આધારે પાલનહારે માણસને બનાવ્યો છે, અને આ ધર્મ આ વૃત્તિના નિયમો અનુસાર આવ્યો છે. જેવું કે: એક જ ઇલાહ પર ઈમાન, અને તે સાચો સર્જક જેનો કોઈ ભાગીદાર નથી, તેને કોઈ સંતાન નથી, અને તેની કોઈ વ્યક્તિના મૂખ અથવા જાનવર અથવા કોઈ પથ્થર અથવા મૂર્તિમાં પ્રતિમા નથી, અને તે ત્રણ માંથી એક કે ત્રીજો નથી. અને કોઈ વસિલા વગર ફક્ત આ જ સર્જકની ઈબાદત કરો.

તે સૃષ્ટિનો નિર્માતા છે અને જે કંઈ તેમાં છે તેનો પણ, અને તેના જેવું કોઈ નથી. મનુષ્યોએ એકલા નિર્માતાની ઈબાદત કરવી જોઈએ, ગુનાહથી પસ્તાવો કરતી વખતે અથવા મદદ માટે તેની તરફ જ ફરવું જોઈએ, અને કોઈ પાદરી, સંત અથવા કોઈપણ મધ્યસ્થી વ્યક્તિને વચ્ચે ન લાવવી જોઈએ.

અને સૃષ્ટિનો પાલનહાર પોતાના સર્જનીઓ માટે માતા કરતાં પણ વધુ દયાળુ છે, કારણ કે જ્યારે પણ તેઓ તેની પાસે તૌબા કરે છે અને તેની તરફ પાછા ફરે છે ત્યારે તે તેમને માફ કરી દે છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અને એ કે સર્જકનો હક એ કે ફક્ત તેની જ ઈબાદત કરવામાં આવે અને પોતાના પાલનહાર પાસે સીધો સંબંધ બાંધવો તે માનવીનો હક છે.

ઇસ્લામ દીન એક સાબિત, સ્પષ્ટ અને સરળ દીન છે, જે અંધ માન્યતાઓથી દૂર છે.

ઇસ્લામ હૃદય અને અંતરાત્માને સંબોધવા અને માન્યતાના આધાર તરીકે તેમના પર આધાર રાખવાથી સંતુષ્ટ નથી, તેના બદલે, તે તેના સિક્કાંતોને ખાતરીપૂર્વક અને અકાટ્ય (મજબૂત) દલીલ, સ્પષ્ટ પુરાવા અને સાચા તર્ક સાથે અનુસરે છે, જે મનને નિયંત્રિત કરે છે અને દિલ તરફ દોરી જાય છે. અને એટલા માટે:

અસ્તિત્વના ઉદ્દેશ્ય, અસ્તિત્વના સ્ત્રોત અને મૃત્યુ પછીના ભાગ્ય વિશે માનવીના મનમાં ધૂમતા જન્મજાત પ્રશ્નોના જવાબ આપવા માટે રસૂલોને મોકલવામાં આવ્યા. અને તે સૃષ્ટિ માંથી, આત્મામાંથી, અને પાલનહારના અસ્તિત્વ, એકતા અને સંપૂર્ણતા માટેના ઇતિહાસમાંથી પાલનહારની બાબતમાં પુરાવાનું મૂલ્યાંકન કરે છે, અને મૃત્યુ પછી જીવિત થવાના મુદ્દામાં, તે માણસની રચના, જન્મતનું સર્જન કરવાની સંભાવના દર્શાવે છે. અને પૃથ્વી અને તેના મૃત્યુ પછી પૃથ્વીને પુનર્જીવિત કરે છે, અને સારાને ઇનામ આપવામાં અને ખોટાને સજા કરવામાં ન્યાય સાથે તેની હિકમત દર્શાવે છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામનું નામ, સૃષ્ટિના પાલનહાર સાથેના સંબંધને પ્રતિબિંબિત કરે છે, અને અન્ય ધર્મોથી વિપરીત, વ્યક્તિના નામ અથવા સ્થાનનું પ્રતિનિધિત્વ કરતું નથી.

ઉદાહરણ તરીકે, પરંતુ આના સુધી મર્યાદિત નથી: યહુદી ધર્મએ તેનું નામ યહૂઝા બિન યઅકુબ પરથી લીધું છે, તેના પર સલામતી થાય, ખ્રિસ્તી ધર્મએ તેનું નામ મસીહ પરથી લીધું છે, હિંદુ ધર્મે તેનું નામ તે પ્રદેશના નામ પરથી લીધું છે જ્યાં તે ઉદ્ભવ્યું છે, વગેરે...

ઇમાનના અરકાન:

ઇમાનના અરકાન ક્યાં છે, જેના વગર એક મુસલમાનનું ઇમાન સાચું નથી હોઈ શકતું?

ઇમાનના અરકાન નીચે પ્રમાણે છે:

અલ્લાહ પર ઇમાન: "એવો અકીદો રાખવો કે અલ્લાહ દરેક વસ્તુનો પાલનહાર અને માલિક છે, અને તે એક જ છે, અને તે એકલો

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જ પેદા કરનાર છે, અને તે જ ઈબાદત, આજીજીને પાત્ર છે. અને તે દરેક સંપૂર્ણ ગુણોને પાત્ર છે, અને દરેક ખામીથી પાક અને પવિત્ર છે"⁷⁰

ફરિશ્તાઓ પર ઈમાન: તેમના અસ્તિત્વ પર યકીન રાખવું અને માનવું કે તે એક નૂર દ્વારા બનાવેલું સર્જન છે, જેઓ અલ્લહનું અનુસરણ કરે છે અને તેની અવજ્ઞા કરવાથી બચે છે.

આકાશી પુસ્તકો પર ઈમાન: તેમાં તે દરેક પુસ્તકનો સમાવેશ થાય છે, જે અલ્લાહ તરફથી તેના પયગંબર પર ઉતારવામાં આવી છે, તેમાંથી એક ઇન્જીલ જે મૂસા પર ઉતારવામાં આવી, અને તૌરાત જે ઈસા પર ઉતારવામાં આવી, અને ઝબૂર જે દાવૂદ પર ઉતારવામાં આવી, અને ઈબ્રાહીમ અને મૂસાના સહીફા.⁷¹

અને કુરઆન જે મુહમ્મદ □ પર ઉતારવામાં આવ્યું, નબીઓ અને પયગંબરો પર ઈમાન.

⁷⁰ "સિયાજુલ્ અકીદતુલ્ ઈમાન બિલ્લાહ", અબ્દુલ્ અઝીઝ અર્ રાજિહી, (પેજ: ૯).

⁷¹ આ પુસ્તકોની મૂળ નકલોમાં તૌહીદ (એકેશ્વરવાદ)નો સંદેશ છે, જેનો અર્થ છે કે માત્ર સર્જક પર યકીન ધરાવવું અને તેની ઈબાદત કરવી, પરંતુ તે પુસ્તકોમાં ફેરફાર થઇ ગયો, કુરઆન આવ્યા પછી કુરઆન અને ઇસ્લામી શરિઅતે તે પુસ્તકોને મન્સૂખ (રદ) કરી દીધી.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

આખિરતના દિવસ પર ઈમાન: કયામતના દિવસ પર ઈમાન રાખવું કે તે દિવસે અલ્લાહ તઆલા લોકોને હિસાબ અને બદલા માટે ઉભા કરશે.

તકદીરના નિર્ણયો પર ઈમાન: અલ્લાહના સર્જનની તકદીર (ભાગ્ય) પર તે રીતે ઈમાન રાખવું કે અલ્લાહ બધું પહેલાથી જ જાણતો હતો અને જે કંઈ પણ થાય છે તેની હિકમત પ્રમાણે થાય છે.

એહસાનનો દરજ્જો ઈમાન પછી આવે છે અને તેનો ધર્મમાં ઉચ્ચ દરજ્જો છે, એહસાનનો અર્થ પયગંબર □ ના શબ્દો દ્વારા જાણવા મળે છે, જેમ કે તેમણે કહ્યું: {એહસાન તે છે કે તમે બંદગી એવી રીતે કરો, જેવું કે તમે અલ્લાહને જોઈ રહ્યા છો, અને જો તમે તેને જોઈ નથી શકતા તો તે તો તમને જોઈ જ રહ્યો છે} ⁷²

કોઈ પણ ભૌતિક ઇનામ કે લાભ મેળવ્યા વિના અને લોકોના આભાર અને પ્રસંશા વિના દરેક કાર્યોને ફક્ત અલ્લાહની પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત કરવા માટે કરવાનું નામ એહસાન છે, અને તેને પ્રાપ્ત કરવા માટે સંપૂર્ણ કોશિશ કરવી. અને તે દરેક કાર્યો ફક્ત નબી □ ની સુન્નત પ્રમાણે હોઈ અને તેની નિયત ફક્ત અલ્લાહની નિકટતા પ્રાપ્ત કરવી હોઈ, સમાજમાં સારા કાર્યો કરનારાઓ લોકો માટે એક સફળ નમુનો

⁷² હદીષે જિબ્રઈલ, જે ઈમામ બુખારી રહ. એ રિવાયત કરી છે, (૪૭૭૭) અને ઈમામ મુસ્લિમ રહ. એ પણ એ જ પ્રમાણે રિવાયત કરી છે(૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

હોઈ છે, જેઓ અન્ય લોકોને ધાર્મિક અને દુન્યવી બંને સારા કાર્યો કરવા માટે પ્રેરિત કરે છે, ફક્ત અલ્લાહની પ્રસન્નતા મેળવવા માટે, તેમના હાથ દ્વારા, અલ્લાહ સમાજમાં વિકાસ અને વૃદ્ધિ, માનવ જીવનની સમૃદ્ધિ અને દેશનો વિકાસ અને પ્રગતિ કરશે.

શું મુસલમાનોના અકીદામાં પાછળના પયગંબરો પર ઈમાન રાખવું જરૂરી છે?

તે દરેક પયગંબરો પર કોઈ ફરક કર્યા વગર ઈમાન લાવવું, જેને અલ્લાહએ માનવીઓ તરફ મોકલ્યા, જે મુસલમાનોના અકીદાના પાયા માંથી એક પાયો છે, જેના વગર તેનું ઈમાન સહીહ નહીં ગણાય.

અને એ કોઈ પણ નબી અથવા પયગંબરનો ઇન્કાર કરવો એ દીનની મૂળભૂત બાબતોની વિરુદ્ધ છે.

અને એ કે અલ્લાહના દરેક પયગંબરોએ છેલ્લા નબી મુહમ્મદ
□ ના આવવાની ખબર આપી.

જેમકે કેટલાક નબીઓ અને પયગંબરો જેમણે અલ્લાહ એ અલગ અલગ કોમો તરફ મોકલ્યા, તેમના નામો કુરઆન મજીદમાં

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

વર્ણન કરવામાં આવ્યા છે (જેમકે નૂહ, ઈબ્રાહીમ, ઇસ્માઈલ, ઇસ્હાક, યાકૂબ, યૂસુફ, મૂસા, દાવૂદ, સુલૈમાન, ઈસા વગેરે...), કેટલાક બીજા પણ છે, જેમનો ઉલ્લેખ કરવામાં નથી આવ્યો.

હિંદુ ધર્મ અને બૌદ્ધ ધર્મમાં કેટલાક ધાર્મિક પ્રતીકો (જેમ કે રામ, કૃષ્ણ અને ગૌતમ બુદ્ધ) અલ્લાહ દ્વારા મોકલવામાં આવેલા પયગંબરો હોવાની સંભાવના એ એક વિચાર છે, જે બાકાત નથી, પરંતુ આ બાબતે પવિત્ર કુરઆનમાંથી કોઈ પુરાવા મળતા નથી, તેથી મુસલમાનો આ કારણથી માનતા નથી.

અકીદામાં ફેરફારો (અર્થાત્ જૂથો જાહેર થવા) ત્યારે આવ્યા, જ્યારે લોકોએ પોતાના પયગંબરોને પવિત્ર કર્યા અને અલ્લાહને બદલે તેમની ઈબાદત કરવા લાગ્યા.

"وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْضُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ"

{નિ:શંક અમે તમારા કરતા પહેલા પણ ઘણા પયગંબરો મોકલી ચૂક્યા છીએ, જેમાંથી કેટલાકના (કિસ્સા) અમે તમને બતાવી ચૂક્યા છીએ અને તેમાંથી કેટલાકના તો અમે તમને નથી બતાવ્યા અને કોઈ પયગંબરને (અધિકાર) નહતો કે કોઈ મુઅજિઝો અલ્લાહની પરવાનગી વગર લાવી બતાવે, પછી જે સમયે અલ્લાહનો આદેશ આવશે, સત્ય

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

સાથે નિર્ણય કરી દેવામાં આવશે અને તે જગ્યા પર અસત્ય લોકો નુકસાનમાં રહેશે} ⁷³

"آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ
رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ"

{પયગંબરો પર જે કંઈ તેમના પાલનહાર તરફથી ઉતર્યું, તેના પર તે પોતે પણ ઇમાન લાવ્યા અને સૌ ઇમાનવાળાઓ પર ઇમાન લાવ્યા, તેઓ અલ્લાહ તઆલા, અને તેના ફરિશ્તાઓ પર અને તેની કિતાબો પર અને તેના પયગંબરો પર ઇમાન લાવે છે, અને કહે છે કે અમે પયગંબરો માંથી કોઈ પયગંબર વચ્ચે તફાવત નથી કરતા, તેઓએ કહે છે કે અમે આદેશો સાંભળ્યા અને આજ્ઞાનું પાલન કર્યું, હે અમારા પાલનહાર ! અમે તારી માફી ઇચ્છીએ છીએ અને અમને તારી જ તરફ પાછા ફરવાનું છે} ⁷⁴

"قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ
وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا
نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ"

⁷³ (ગાફિર: ૭૮).

⁷⁴ (અલ્ બકરહ: ૧૩૬).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{હે મુસલમાનો ! તમે સૌ (કિતાબવાળાઓને) કહી દો કે અમે અલ્લાહ પર ઇમાન લાવ્યા અને તે વસ્તુ પર, જે અમારી તરફ અવતરિત કરવામાં આવ્યું છે અને તેના પર, જે ઈબ્રાહીમ, ઇસ્માઇલ, ઇસ્હાક, યાકુબ અને તેમની સંતાનો પર અવતરિત કરવામાં આવ્યું, અને તે હિદાયત પર પણ, જે કંઈ મૂસા, ઇસા અને બીજા પયગંબરો પર તેમના પાલનહાર તરફથી આપવામાં આવી હતી. અમે તે પયગંબરો માંથી કોઈ વચ્ચે તફાવત નથી કરતા અમે તો અલ્લાહના આજ્ઞાકારી છે} ⁷⁵

ફરિશ્તાઓ, જિન અને શૈતાનમાં શું ફરક છે?

ફરિશ્તાઓ: તે અલ્લાહનું એક સર્જન છે, પરંતુ તે એક મહાન સર્જન છે, તેમને નૂર વડે પેદા કરવામાં આવ્યા છે, તેઓને સત્કાર્યો કરવા માટે પેદા કરવામાં આવ્યા છે, તેઓ શાક્યા વગર પવિત્ર અલ્લાહની તસ્બીહ (પવિત્રતા) વર્ણન કરે છે અને ઈબાદત કરે છે.

"يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ"

{તે રાત-દિવસ અલ્લાહનો ઝિકર કરે છે અને થોડીક પણ આભસ નથી કરતા} ⁷⁶

"...لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ"

⁷⁵ (અલ્ બકરહ: ૨૮૫).

⁷⁶ (અલ અંબિયા: ૨૦).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{...અલ્લાહ તેમને જે આદેશ આપે, તેની અવજા નથી કરતા, અને તે જ કરે છે, જેનો તેમને આદેશ આપવામાં આવે છે}⁷⁷

તેમના પર ઈમાન રાખવું એ મુસલમાનો, યહૂદીઓ અને ઈસાઈઓ વચ્ચે એક સામાન્ય વાત છે, તેમાંથી જિબ્રઈલ છે, જેમને અલ્લાહ એ પોતાની અને પોતાના પયગંબરો વચ્ચે એક સંદેશાવાહક બનાવ્યા છે, તે તેમના પર વહી ઉતરતો હતો (જે તે પયગંબરો સુધી પહોચાડતા હતા) મીકાઈલ વરસાદ વરસાવવા આવે વૃક્ષોના કામ સંભાળે છે, ઇસ્રાફીલ જે કયામતના દિવસે સૂરમાં ફૂંક મારશે, વગેરે.

અને જિન: તેઓ અદ્રશ્ય દુનિયાના છે, તેઓ પૃથ્વી પર અમારી સાથે રહે છે અને તેમને અલ્લાહનું અનુસરણ કરવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો છે અને મનુષ્યોની જેમ જ તેમની આજ્ઞાભંગ કરવા પર પ્રતિબંધ છે; જો કે, આપણે તેમને જોઈ શકતા નથી, તેઓને અગ્નિમાંથી બનાવવામાં આવ્યા હતા, જ્યારે માણસ માટીમાંથી બનાવવામાં આવ્યો હતો.

અને અલ્લાહ એ એવા કિસ્સાઓ વર્ણન કર્યા છે, જે જિનોની શક્તિ અને ક્ષમતાને સ્પષ્ટ કરે છે, કોઈ પણ શારિરીક દખલગીરી અને બબડાટ વિના, પરંતુ તેઓ ગૈબની વાતો જાણતા નથી અને એક પાકા મોમિનને કોઈ નુકસાન પહોચાડી શકતા નથી.

⁷⁷ (અત્ તહીમ: ૬).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"...وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَىٰ أَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ..."

{... નિ:શંક શેતાન પોતાના દોસ્તોના દિલોમાં શંકાઓ અને વિવાદાસ્પદ વાતો ઉભી કરતો રહે છે, જેથી તેઓ તમારી સાથે ઝઘડો કરતા રહે} ⁷⁸

અને શેતાન: તે દરેક હદવટાવી જનાર, બળવાખોર છે, પછી ભલે તે મનુષ્યો માંથી અથવા જિન માંથી હોય.

મૃત્યુ પછી ફરી જીવિત થઇ ઉભા થવાની દલીલ શું છે?

સૃષ્ટિ અને ઘટનાઓ તમામ પુરાવા એ હકીકત સૂચવે છે કે જીવનમાં પુનર્નિર્માણ અને સર્જન થતું રહે છે, આના ઘણા ઉદાહરણો છે, જેમકે, વરસાદ જમીનને તેના મૃત્યુ પછી ફરી જીવિત કરે છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ"

{તે (અલ્લાહ) જ જીવિતને મૃત માંથી અને મૃતને જીવિત માંથી કાઢે છે અને તે જ ધરતીને તેના મર્યા પછી જીવિત કરે છે, આવી જ રીતે તમને (પણ મૃત્યુ પછી જમીન માંથી) ઉઠાડવામાં આવશે} ⁷⁹

⁷⁸ (અલ અન્આમ: ૧૨૧).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અને મૃત્યુ પછી ફરી જીવિત થવાનો બીજો પુરાવો એ સૃષ્ટિની સખત સિસ્ટમ છે, જેમાં કોઈ ખામી નથી, અત્યંત મિનિટનું ઇલેક્ટ્રોન પણ અણુની અંદર એક ભ્રમણકક્ષામાંથી બીજી ભ્રમણકક્ષામાં ખસેડી શકતું નથી, અહીં સુધી કે તે પોતાની હલનચલન જેટલી ઉર્જા આપ લે ન કરે, શું તમે આ સિસ્ટમમાં કલ્પના કરી શકો છો કે જગતના પાલનહાર દ્વારા હિસાબ કે સજા કર્યા વિના ખૂની છટકી જાય છે અથવા જાલિમ ભાગી જાય. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"أَحْسِبْتُمْ أَمْمًا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنْتُمْ إِيَّانَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾ فَتَعَالَى اللَّهُ
الْبَلِيبُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ"

{શું આ લોકો એવું સમજે છે કે અમે તેમને બેકાર પેદા કર્યા છે, અને તેમને અમારી તરફ પાછા ફરવાનું નથી? (૧૧૫) અલ્લાહ તઆલા સાચો બાદશાહ છે, તે ઘણો જ ઉચ્ચ છે, તેના સિવાય કોઈ ઇલાહ નથી, તે જ પ્રતિષ્ઠિત, અર્શનો માલિક છે} ⁸⁰

"أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ سَوَاءً فَأَيُّاهُمْ وَمَا لَهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾ وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ مِمَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ"

⁷⁹ (અર્ રૂમ: ૧૯).

⁸⁰ (અલ્ મુઅમિનૂન: ૧૧૫-૧૧૬).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{શું તે લોકો, જેઓ દુષ્કર્મ કરે છે, એવું વિચારે છે કે અમે તેમને એવા લોકો માંથી કરી દઇશું, જેઓ ઈમાન લાવ્યા અને સત્કાર્ય કર્યા, કે તેમનું મૃત્યુ પામવું અને જીવિત રહેવું સરખું બની જાય. ખરાબ છે તે નિર્ણય, જે તેઓ કરી રહ્યા છે.(૨૧) અને આકાશો તથા ધરતીનું સર્જન અલ્લાહ તઆલાએ ખૂબ જ ન્યાય પૂર્વક કર્યું છે, જેથી દરેક વ્યક્તિને તેણે કરેલ કાર્યોનો સંપૂર્ણ બદલો આપવામાં આવે અને તેમના પર જુલમ કરવામાં નહીં આવે} ⁸¹

શું આપણે આ જીવનમાં નથી જોતા કે આપણે આપણા ઠોસ સંબંધીઓને ખોઈ દઈએ છીએ, અને આપણે જાણીએ છીએ કે આપણે પણ એકને એક દિવસ મૃત્યુ પામવાના છીએ, પરંતુ આપણે દિલમાં એવો અનુભવ કરીએ છીએ કે આપણે હંમેશા જીવિત રહેવાના છીએ.

જો માનવ શરીર ભૌતિક કાયદાના માળખામાં ભૌતિક જીવનના માળખામાં કોઈ આત્મા વિના જે પુનરુત્થાન થાય છે અને જવાબદાર હોય છે, તો સ્વતંત્રતાની આ જન્મજાત ભાવનાનો કોઈ અર્થ હોતો નથી, કારણ કે આત્મા સમયને પાર કરે છે અને મૃત્યુને પાર કરે છે.

અલ્લાહ મૃતકોને કેવી રીતે જીવિત કરે છે?

અલ્લાહ મૃતકોને એવી રીતે જ જીવિત કરે છે જે રીતે પહેલી વખતમાં તેમણે પેદા કર્યા હતા. અલ્લાહ તઆલાએ કહ્યું:

⁸¹ (અલ જાષિયહ: ૨૧-૨૨).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تُّرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِّن عَلَقَةٍ ثُمَّ مِّن مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقَرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّن يُتَوَفَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَىٰ الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَّتْ وَأَنْبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَّهِيحٍ"

{હે લોકો ! જો તમને તમારા મૃત્યુ પછી ફરી જીવિત થવામાં કોઈ શંકા હોય તો (તમને જાણ હોવી જોઈએ કે) અમે તમને માટી વડે પેદા કર્યા, પછી વીર્યના ટીપા વડે, પછી લોહીથી, પછી માંસ વડે, જેને ક્યારેક ઘાટ આપવામાં આવે છે અને ક્યારેક આપવામાં નથી આવતો, જેથી અમે તમારા પર (પોતાની કુદરતને) જાહેર કરી દઈએ, અને અમે જે વીર્યના ટીપાને ઇચ્છીએ તેને એક નક્કી કરેલ સમય સુધી માતાના ગર્ભમાં રાખીએ છીએ, પછી તમને બાળક બનાવી દુનિયામાં લાવીએ છીએ, પછી (તમારો ઉછેર કરીએ છીએ) જેથી તમે પોતાની યુવાવસ્થામાં પહોંચી જાવો, પછી તમારા માંથી કેટલાકને મૃત્યુ આપી દેવામાં આવે છે અને કેટલાકને વૃદ્ધાવસ્થા સુધી જીવિત રાખવામાં આવે છે, જેથી તે એક વસ્તુને જાણવા છતાં અજાણ બની જાય, તમે જોશો કે ધરતી સૂકી છે, પછી જ્યારે અમે તેના પર વરસાદ વરસાવીએ છીએ

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તો તે ઉપજ છે અને ફૂલ છે અને દરેક પ્રકારની લોભામણી ઉપજો ઉપજાવે છે} ⁸²

"أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانَ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ (٤٤) وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ (٤٨) قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ"

{શું માનવીને એટલી પણ ખબર નથી કે અમે તેનું સર્જન એક ટીપા વડે કર્યું ? પછી તરત જ તે ખુલ્લો ઝઘડો કરવાવાળો બની ગયો.(૭૭) અને તેણે આપણા માટે ઉદાહરણ આપ્યું અને પોતાની જન્મને ભૂલી ગયો, કહેવા લાગ્યો, આ સડી ગયેલા હાડકાંઓને કોણ જીવિત કરી શકશે?(૭૮) તમે તેમને જવાબ આપી દો કે આ હાડકાને તે જીવિત કરશે, જેણે તેમનું સર્જન પ્રથમ વાર કર્યું હતું, જે દરેક પ્રકારના સર્જનને ખૂબ સારી રીતે જાણે છે} ⁸³

"فَانظُرْ إِلَى آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ ذَلِكَ لَمُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ"

{બસ ! તમે અલ્લાહની કૃપાની નિશાનીઓને જુઓ કે નિષ્પ્રાણ ધરતીને કેવી રીતે અલ્લાહ તેને જીવિત કરે છે ? કોઈ શંકા નથી કે તે

⁸² (અલ્ હજ્જ: ૫).

⁸³ (યાસીન: ૭૭-૭૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જ મૃતકોને જીવિત કરનાર છે અને તે દરેક વસ્તુ પર કુદરત ધરાવે છે? ⁸⁴

અલ્લાહ એક જ સમયે પોતાના બંદાઓનો હિસાબ કેવી રીતે લે છે?

અલ્લાહ પોતાના બંદાઓનો તે જ સમયે હિસાબ લેશે જે રીતે તે તેમને તે જ સમયે રોજી આપે છે. અલ્લાહ તઆલાએ કહ્યું:

"مَا خَلَقُكُمْ وَلَا بَعَثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةً إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ"

{તમારા સૌનું સર્જન અને મૃત્યુ પછી ફરી જીવિત કરવું (અલ્લાહ માટે) એવું જ છે, જેવું કે એક પ્રાણનું (સર્જન) કરવું. નિ:શંક અલ્લાહ તઆલા બધું જ સાંભળવાવાળો, જોવાવાળો છે} ⁸⁵

એક મુસલમાન તનાસુખે અરવાહ (આત્માઓનું સ્થળાંતર/ પુનર્જન્મ) ના અકીદાને કેમ માનતો નથી?

સૃષ્ટિની દરેક વસ્તુ સર્જકના અધિકારમાં છે, જે એકલો જ બધું જાણવા વાળો અને માલિક અને દરેક વસ્તુને પોતાની ઇચ્છા પ્રમાણે ચલાવવાની શક્તિ ધરાવે છે.

⁸⁴ (અર્ રૂમ: ૫૦).

⁸⁵ (લુકમાન: ૨૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

સૃષ્ટિ શરૂઆતથી જ સૂર્ય, ગ્રહો અને આકાશગંગાઓ અત્યંત ચોકસાઈ સાથે કામ કરી રહ્યા છે અને આ ચોકસાઈ અને ક્ષમતા મનુષ્યના સર્જન પર લાગુ પડે છે.

માનવ શરીર અને આત્માઓ વચ્ચે જે સંવાદિતા છે, તે બતાવે છે કે આ આત્માઓને પ્રાણીઓના શરીરમાં વસવાટ કરવો શક્ય નથી, (પુનર્જન્મ) ન તો છોડ અને જંતુઓમાં વસવાટ કરવો શક્ય છે, અને ન તો લોકોમાં.

અને અલ્લાહએ માણસને તર્ક અને જ્ઞાનથી અલગ પાડ્યા અને તેને ધરતી પર ખલીફા બનાવ્યો, તેની તરફેણ કરી, તેનું સન્માન કર્યું અને અનેક જીવો ઉપર તેનું સ્થાન ઊંચું કર્યું.

અને સર્જકની હિકમત અને ન્યાયથી કયામતના દિવસનું અસ્તિત્વ છે, જેમાં અલ્લાહ જીવોને સજીવન કરશે અને એકલો તેમનો ન્યાય કરશે, અને તેમનું ભાગ્ય જન્મત અથવા જહન્નમમાં હશે, અને તે દિવસે બધા સારા અને ખરાબ કાર્યોનું વજન કરવામાં આવશે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ (7) وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ"

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{બસ ! જેણે રજ બરાબર ભલાઇ કરી હશે, તે તેને જોઇ લેશે. (૭) અને જેણે કણ બરાબર પણ બુરાઈ કરી હશે તો તે તેને જોઇ લેશે}®

અલ્લાહના શાશ્વત જ્ઞાન, જે ન્યાયતંત્ર અને નિયતિ છે, તેમાં લખેલા કાર્યો માટે અલ્લાહ શા માટે મનુષ્યોને જવાબદાર ગણે છે?

જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ, ઉદાહરણ તરીકે, સ્ટોરમાંથી કંઈક ખરીદવા માંગે છે, અને આ વસ્તુ ખરીદવા માટે પ્રથમ પુત્રને મોકલવાનું નક્કી કરે છે, કારણ કે તે અગાઉથી જાણે છે કે આ છોકરો સમજદાર છે, અને તે સીધા જ પિતાને જે જોઈએ છે તે ખરીદવા જશે, પિતાને ખબર છે કે બીજો છોકરો તેના સાથીદારો સાથે રમવામાં વ્યસ્ત હશે, અને પૈસા ગુમાવશે, અને આ હકીકતમાં એક ધારણા છે, જેના પર પિતાએ પોતાનો નિર્ણય બાંધ્યો હતો.

તકદીર એ આપણી પસંદગીની ઇચ્છાનો વિરોધ કરતું નથી, કારણ કે પાલનહાર આપણા ઇરાદાઓ અને પસંદગીઓના સંપૂર્ણ જ્ઞાનના આધારે આપણી ક્રિયાઓ જાણે છે, તે ઉચ્ચ છે તે મનુષ્યનો સ્વભાવ જાણે છે, તે તે છે, જેણે આપણને પેદા કર્યા છે અને તે જાણે છે કે આપણા હૃદયમાં સારા કે ખરાબની ઇચ્છા શું છે અને આપણા ઇરાદાઓ જાણે છે અને આપણી ક્રિયાઓને પણ જાણે છે, અને તેની સાથે આ જ્ઞાનને નોંધવું તે આપણી પસંદગીની ઇચ્છાનો વિરોધ કરતું

® [અઝ્ ઝલ્ઝલહ: ૭-૮].

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

નથી, એ જાણીને કે અલ્લાહ પાસે સંપૂર્ણ જ્ઞાન છે, અને માનવીની અપેક્ષાઓ સાચી અને ખોટી હોઈ શકે છે.

વ્યક્તિ માટે એવી રીતે કાર્ય કરવું શક્ય છે, જે અલ્લાહને ખુશ કરતું નથી, પરંતુ તેનું વર્તન તેની ઇચ્છા, સર્વશક્તિમાનની વિરુદ્ધ આવશે નહીં, કારણ કે અલ્લાહએ તેની મખલુકને પસંદ કરવાની ઇચ્છા આપી છે, પરંતુ તેમની ક્રિયાઓ, ભલે તેમાં આજ્ઞાભંગ હોય. તેના માટે તે હજી પણ પાલનહારની ઇચ્છામાં છે અને તેનો વિરોધ કરી શકતા નથી કારણ કે સર્વશક્તિમાને તેની ઇચ્છાથી આગળ વધવા માટે કોઈને જગ્યા આપી નથી.

આપણે આપણા હૃદયને જે ઇચ્છતા ન હોય તે સ્વીકારવા માટે દબાણ કરી શકતા નથી.

અમે કોઈને ધમકી અને ઠપકો આપી આપણી સાથે રહેવા બાબતે દબાણ કરી શકીએ છીએ, પરંતુ અમે તે વ્યક્તિને પ્રેમ કરવા માટે દબાણ કરી શકતા નથી. અલ્લાહએ આપણા હૃદયને કોઈપણ પ્રકારની બળજબરીથી સુરક્ષિત રાખ્યું છે, તેથી જ તે આપણને જવાબદાર ગણે છે અને આપણા ઈરાદાઓ અને આપણા હૃદયમાં જે છે તેના આધારે ઈનામ આપે છે.

જીવનનો હેતુ:

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

આ દુનિયામાં જીવનનો મુખ્ય હેતુ શું છે?

જીવનનો મુખ્ય હેતુ ક્ષણિક સુખનો આનંદ માણવાનો નથી; તેના બદલે તે અલ્લાહની ઓળખ અને તેની ઈબાદત દ્વારા ઊંડી આંતરિક શાંતિ પ્રાપ્ત કરવાનો છે.

આ સાચો ધ્યેય પ્રાપ્ત કરવાથી શાશ્વત આનંદ અને સાચા સુખની પ્રાપ્તિ થશે. તેથી, જો આ અમારું પ્રાથમિક ધ્યેય છે, તો આ લક્ષ્યને પ્રાપ્ત કરવા માટે કોઈ પણ સમસ્યાઓ અથવા મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવો તુચ્છ ગણાશે.

ચાલો એવી વ્યક્તિની કલ્પના કરીએ કે જેણે ક્યારેય કોઈ દુઃખ કે પીડાનો અનુભવ કર્યો નથી, આ વ્યક્તિ, તેના વૈભવી જીવનના કારણે પાલનહારને ભૂલી ગયો છે, અને તેથી તેનું સર્જન જે માટે કરવામાં આવ્યું છે, તેમાં તે નિષ્ફળ છે, આ વ્યક્તિની સરખામણી એવી વ્યક્તિ સાથે કરો કે જેણે કષ્ટ અને પીડાના અનુભવો જોયા હોય અને તે તેને પોતાના પાલનહાર તરફ લઈ ગયા છે, અને તે જીવનમાં તેનો હેતુ પણ સિદ્ધ કરી લીધો હોય.

ઇસ્લામિક ઉપદેશોના પરિપ્રેક્ષ્યમાં, જે વ્યક્તિની વેદના તેને પાલનહાર તરફ દોરી જાય છે, તે વ્યક્તિ કરતાં વધુ સારી છે, જેણે ક્યારેય દુઃખ સહન કર્યું નથી અને જેની ખુશીઓ તેને તેનાથી દૂર લઈ ગઈ છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

દરેક વ્યક્તિ આ જીવનમાં એક ધ્યેય હાંસલ કરવા માટે પ્રયત્ન કરે છે અને ઘણી વખત ધ્યેય તેની પાસે રહેલી માન્યતા પર આધારિત હોય છે.

જે વસ્તુ આપણને ધર્મમાં મળે છે પણ વિજ્ઞાનમાં નથી મળતી, તે કારણે વાજબીપણું છે જેના માટે માણસ પ્રયત્ન કરે છે.

ધર્મ એ કારણને સ્પષ્ટ કરે છે કે જેના માટે માણસનું સર્જન થયું અને જીવન અસ્તિત્વમાં આવ્યું, જ્યારે વિજ્ઞાન એક સાધન છે અને તેની કોઈ હેતુ કે વ્યાખ્યા નથી.

ધર્મ અપનાવતી વખતે વ્યક્તિને સૌથી વધુ જે ડર લાગે છે તે જીવનના આનંદથી વંચિત રહેવાનો છે, લોકોમાં પ્રચલિત માન્યતા એ છે કે ધર્મનો અર્થ આવશ્યકપણે અલગતા છે, અને ધર્મ જે વસ્તુની મંજૂરી આપે છે ફક્ત તેના સિવાય બધું જ પ્રતિબંધિત છે.

આ એ જ ભૂલ છે, જે ઘણા લોકોએ કરી અને તેમને ધર્મથી વિમુખ કરી દીધા છે. ઇસ્લામિક ધર્મ, વિચારને સુધારવા માટે આવ્યો છે, જે એ છે કે મૂળ માણસ માટે કઈ વસ્તુ હલાલ અને માન્ય છે અને કઈ વસ્તુ હરામ અને અમાન્ય છે અને કોઈ તેની સાથે અસંમત નથી.

અને તે ધર્મ વ્યક્તિને સમાજના તમામ સભ્યો સાથે એકીકૃત થવા માટે કહે છે અને ભાવના અને શરીરની જરૂરિયાતો અને અન્યના અધિકારો વચ્ચે સંતુલન જાળવવાનું કહે છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ધર્મથી દૂર રહેલા સમાજો સામે સૌથી મોટો પડકાર એ હોય છે કે દુષ્ટ અને ખરાબ માનવ વર્તનનો સામનો કેવી રીતે કરવો જોઈએ, તમે વિચલિત લોકોને અટકાવવા માટે માત્ર સૌથી ગંભીર સજાઓ શોધી શકો છો.

"الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيُبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا..."

{ "જીવન અને મૃત્યુ એટલા માટે બનાવ્યું કે તે તમારી કસોટી કરે કે તમારા માંથી સારું કાર્ય કોણ કરે છે }⁸⁷

સાંસારિક જીવનની કિંમત શું છે?

વિદ્યાર્થીઓ જ્યારે નવા કાર્યકારી જીવનનો સંપર્ક કરે છે ત્યારે તેઓને રેન્ક અને ગ્રેડ પર અલગ પાડવા માટે પરીક્ષા બનાવવામાં આવી છે, પરીક્ષા ટૂંકી હોવા છતાં તે આગળના નવા જીવન તરફ વિદ્યાર્થીનું ભાવિ નક્કી કરે છે.

તેવી જ રીતે, આ જગતનું જીવન, ટૂંકુ હોવા છતાં મનુષ્ય માટે અજમાયશ અને પરીક્ષાના ઘર જેવું છે, જેથી જ્યારે તેઓ મૃત્યુ પછીના જીવનની નજીક આવશે ત્યારે તેઓ ડિગ્રી અને હોદ્દા પર અલગ પાડવામાં આવશે.

⁸⁷ (અલ્ મુલ્ક: ૨).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

વ્યક્તિ આ જગતમાંથી પોતાના કર્મોથી બહાર આવે છે અને ભૌતિક વસ્તુઓ સાથે બહાર આવતો નથી, વ્યક્તિએ સમજવું અને જાણવું જોઈએ કે તેણે આ જગતમાં મૃત્યુ પછીના જીવન માટે અને મૃત્યુ પછીના જીવનમાં ઈનામ મેળવવા માટે શું કામ કરવું જોઈએ.

વ્યક્તિ માટે સુખ કેવી રીતે પ્રાપ્ત થાય છે?

માનવ સુખ પાલનહારના આદેશો પર અમલ કરવાથી, તેની આજ્ઞાનું પાલન કરવાથી અને તેના હુકમ અને તકદીરથી સંતુષ્ટ થવાથી પ્રાપ્ત થાય છે.

ઘણા લોકો દાવો કરે છે કે દરેક વસ્તુ આંતરિક રીતે અર્થહીન છે, અને તેથી અમે પરિપૂર્ણ જીવન જીવવા માટે પોતાને માટે અર્થ શોધવા માટે સ્વતંત્ર છીએ.

આપણા અસ્તિત્વના હેતુને નકારવું એ હકીકતમાં આત્મ-છેતરપિંડી છે, એવું લાગે છે કે આપણે આપણી જાતને કહીએ છીએ, "ચાલો ધારીએ કે ઢોંગ કરીએ કે આ જીવનમાં આપણો હેતુ છે." જાણે કે આપણી પરિસ્થિતિ એવા બાળકો જેવી છે જેઓ રમવાનો ઢોંગ કરે છે કે તેઓ ડોક્ટરો, નર્સો અથવા માતાઓ અને પિતા છે.

જ્યાં સુધી આપણે આપણા જીવનનો હેતુ જાણતા નથી ત્યાં સુધી આપણે સુખ પ્રાપ્ત કરી શકતા નથી.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જો કોઈ વ્યક્તિને તેની ઈચ્છા વિરુદ્ધ વૈભવી ટ્રેનમાં બેસાડવામાં આવે, અને તે પોતાને પ્રથમ વર્ગમાં, વૈભવી અને આરામદાયક અનુભવ, મોજશોખ અનુભવે.

શું તે આ પ્રવાસમાં આ પ્રકારના પ્રશ્નોના જવાબો મેળવ્યા વિના ખુશ થશે: તમે ટ્રેનમાં કેવી રીતે પહોંચ્યા?

સફરનો હેતુ શું છે? તમે ક્યાં જઈ રહ્યા છો? જો આ પ્રશ્નો અનુત્તર રહે તો તે કેવી રીતે ખુશ થઈ શકે? જો તે પોતાના અધિકારમાં તમામ મોજશોખનો આનંદ માણવાનું શરૂ કરે તો પણ તે ક્યારેય સાચું સુખ પ્રાપ્ત કરી શકશે નહીં.

શું આ સફરમાં સ્વાદિષ્ટ ભોજન તેને આ પ્રશ્નો ભૂલી જવા માટે પૂરતું હશે? આ પ્રકારની ખુશી અસ્થાયી અને બનાવટી હશે, જે આ મહત્વપૂર્ણ પ્રશ્નોના જવાબો શોધવા માટે ઇરાદાપૂર્વક અવગણના કરી પ્રાપ્ત કરવામાં આવે છે. આમ, વ્યક્તિ માટે સાચું સુખ પ્રાપ્ત થશે નહીં જ્યાં સુધી તેને આ અસ્તિત્વના પ્રશ્નોના જવાબો નહીં મળે.

સાચા ધર્મની મહાનતા:

શું દરેક લોકો ઇસ્લામનો સ્વીકાર કરી શકે છે?

હા, ઇસ્લામ દરેક લોકો માટે છે અને તેઓ તેનો સ્વીકાર પણ કરી શકે છે, દરેક બાળક પોતાની સાચી ફિતરત પર જન્મે છે, કોઈને

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ભાગીદાર બનાવ્યા વગર ઈબાદત કરતો હોય છે, (મુસલમાન) પરિવાર, શાળા કે કોઈ પણ ધાર્મિક પક્ષના હસ્તક્ષેપ વિના, તે પ્રત્યક્ષ રીતે પાલનહારની ઈબાદત કરે છે, પુખ્તવય સુધી, પછી તે તેના કાર્યો માટે જવાબદાર અને તેણે કરેલ અમલનો પોતે જ જવાબદાર રહેશે.

પછી કાં તો તે મસીહને તેની અને અલ્લાહની વચ્ચે મધ્યસ્થી તરીકે માને છે અને ખ્રિસ્તી બને છે, અથવા તે બુદ્ધને મધ્યસ્થી તરીકે લે છે અને બૌદ્ધ બને છે, અથવા કૃષ્ણને અપનાવી હિંદુ બને છે, અથવા તે મુહમ્મદને ઇસ્લામથી સંપૂર્ણપણે ભટકી જવા માટે મધ્યસ્થી તરીકે લે છે, અથવા તે વૃત્તિના ધર્મ પર રહે છે, એક અલ્લાહની ઈબાદત કરે છે.

મુહમ્મદના સંદેશનો અનુયાયી, અલ્લાહની દયા અને શાંતિ તેમના પર હોય, જે તે પોતાના પાલનહાર તરફથી લાવ્યા છે, તે જ સાચો ધર્મ છે, જે સાચી વૃત્તિ સાથે સંમત છે, અને બાકીનું બધું વિચલન છે, પછી ભલે તે મુહમ્મદને અલ્લાહ વચ્ચે ભાગીદાર બનાવતો હોય.

"દરેક બાળક ફિતરત પર જન્મે છે, પછી તેના પિતા તેને યહૂદી, ઈસાઈ અથવા પારસી બનાવી દે છે"⁸⁸

આંતરધર્મ સંવાદ અંગે ઇસ્લામનું મંતવ્ય શું છે?

⁸⁸ (સહીહ મુસ્લિમ)

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

સાચો ધર્મ જે સર્જનહાર તરફથી આવ્યો છે તે એક જ ધર્મ છે અને તેનાથી વધુ નહીં, અને તે એક અને એકમાત્ર સર્જકના અકીદાનો સ્વીકારે છે અને તેની જ ઈબાદત કરવાનો આદેશ આપે છે.

આપણા માટે ભારત દેશની મુલાકાત લેવી પૂરતું છે, ઉદાહરણ તરીકે, લોકો વચ્ચે કહેવું: સર્જક અને ઇલાહ એક જ છે, તો દરેકે એક અવાજે જવાબ આપ્યો: હા, હા, સર્જક એક છે, આ તો અમારી પુસ્તકોમાં લખાયેલું છે,⁸⁹ પરંતુ તેઓ અલગ પડે છે અને લડે છે, અને મૂળભૂત

⁸⁹ હિન્દુ ધર્મમાં: (ચાંદોગ્ય ઉપનિષદ, ૬: ૧-૨). "તે માત્ર એક જ ઇલાહ છે અને તેના સિવાય બીજો કોઈ ઇલાહ નથી." (વેદ શ્લોકો તરફ ઉપનિષદ: ૪: ૧૯, ૪: ૨૦, ૯: ૬). "ઇલાહનો કોઈ પિતા નથી અને કોઈ ગુરુ નથી". "તેને જોવું શક્ય નથી, કોઈ તેને આંખથી જોઈ શકતું નથી". "તેના જેવો કોઈ જ નથી". (યજુર્વેદ ૯: ૪૦). "જેઓ પ્રકૃતિના તત્વો (વાયુ, પાણી, અગ્નિ વગેરે) ની પૂજા કરે છે તેઓ તેઓ અંધકારમાં ડૂબી જાય છે. જેઓ સંભૂતિની પૂજા કરે છે (મૂર્તિ, ખડક વગેરે જેવી વસ્તુઓ)..." (ખ્રિસ્તી ધર્મ): (મેથ્યુની ગોસ્પેલ ૧૦: ૪). "પછી ઈસાએ તેને કહ્યું: "શૈતાનથી દૂર જાઓ, કારણ કે તે લખેલું છે: તમે પાલનહારને સિજદો કરો અને તમે ફક્ત તેની જ ઈબાદત કરો." (પુસ્તક નિર્ગમન ૫-૩: ૨૦). "મારા સમક્ષ તમારે અન્ય કોઈ દેવતાઓ ન હોવા જોઈએ. ઉપર જન્મતમાં શું છે, નીચે પૃથ્વી પર શું છે અને પૃથ્વીની નીચે પાણીમાં શું છે તેની પ્રતિમા અથવા મૂર્તિ બનાવશો નહીં. તેમને સિજદો કરશો નહીં અને કરો, મને ઘિસ્કારનારાઓની ત્રીજી અને ચોથી પેઢીના બાળકોમાં માતા-પિતાની ભૂલો મને યાદ આવે છે."

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

મુદ્દા પર એકબીજાની હત્યા કરે છે: પાલનહાર પૃથ્વી પર છબી અને સ્વરૂપમાં આવે છે.

ભારતીય ખ્રિસ્તી કહે છે, ઉદાહરણ તરીકે: અલ્લાહ એક છે, પરંતુ તે ત્રણ વ્યક્તિઓ (પિતા, પુત્ર અને પવિત્ર આત્મા) માં મૂર્તિમંત છે. અને તેમની વચ્ચેનો ભારતીય હિંદુ કહે છે: ભગવાન પ્રાણી, મનુષ્ય અથવા મૂર્તિના રૂપમાં મૂર્તિમત છે. જો લોકો ઊંડો વિચાર કરે, તો તેઓ જોશે કે ધર્મોના સંપ્રદાયો અને ધર્મો વચ્ચેની બધી સમસ્યાઓ અને મતભેદો માણસો અને તેમના સર્જક વચ્ચે જે લોકો ભાગીદાર ઠેરવે છે, તેના કારણે છે.

ઉદાહરણ તરીકે, કેથોલિક સંપ્રદાયો, પ્રોટેસ્ટન્ટ સંપ્રદાયો, વગેરે, અને હિન્દુ સંપ્રદાયો, સર્જક સાથે કેવી રીતે વાતચીત કરવી તે અંગે ભિન્નતા ધરાવે છે, અને પોતે સર્જકના અસ્તિત્વના ખ્યાલ પર નહીં. જો તેઓ બધા ફક્ત એક અલ્લાહની ઈબાદત કરશે, તો તેઓ ચોક્કસ એક થશે.

ઉદાહરણ તરીકે, પયગંબર ઇબ્રાહિમના સમયે, જેણે એક જ સર્જનહારની ઈબાદત કરી હતી તે ઇસ્લામ ધર્મ પર હતા, જે સાચો ધર્મ છે, પરંતુ જેણે પોતાની અને સર્જકની વચ્ચે કોઈ પાદરી અથવા સંતને ભાગીદાર બનાવ્યો, તો તે જૂઠાણા પર હતા.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇબ્રાહીમ ના અનુયાયીઓ, તેમના પર સલામતી થાય, તેમણે એક જ અલ્લાહની ઈબાદત કરી અને સાક્ષી આપી કે અલ્લાહ સિવાય કોઈ ઇલાહ નથી, અને તે ઇબ્રાહિમ અલ્લાહના રસૂલ અને પયગંબર છે.

અને અલ્લાહએ ઇબ્રાહીમના સંદેશાને માનવા માટે મુસા ને મોકલ્યા. ઇબ્રાહીમના અનુયાયીઓ, શાંતિ તેના પર રહે, નવા પ્રબોધકને સ્વીકારવા પડ્યા, અને સાક્ષી આપવી પડી કે અલ્લાહ સિવાય કોઈ ઇલાહ નથી, અને તે મૂસા અને ઇબ્રાહિમ અલ્લાહના પયગંબરો છે, તેથી જેણે તે સમયે વાછરડાની પૂજા કરી હતી, ઉદાહરણ તરીકે, તે બાતેલ માર્ગ પર હતા.

અને જ્યારે મસીહ ઈસા અ.સ., તેમના પર શાંતિ, મુસાના સંદેશા પર વિશ્વાસ કરવા આવ્યા, તેમના પર શાંતિ થાય, ત્યારે મૂસાના અનુયાયીઓએ ઇસાની વાતમાં વિશ્વાસ કરવો અને તેનું પાલન કરવું જરૂરી હતું, અને સાક્ષી આપવી કે અલ્લાહ સિવાય કોઈ ઇલાહ નથી, અને તે ઈસા મસીહ, મૂસા અને ઇબ્રાહિમ અલ્લાહના પયગંબરો છે. જે કોઈ ત્રણમાંથી એકનાં અકીદા પર વિશ્વાસ કરે છે અને ઈસા મસીહ અને તેની માતા, મરયમ, ની ઈબાદત કરે છે, તે ખોટા માર્ગ ઉપર છે.

અને જ્યારે મુહમ્મદ □ તેમના પહેલાના પયગંબરો તરફથી સંદેશની પુષ્ટિ કરવા આવ્યા, ત્યારે મસીહ (ઈસા) અને મૂસાના અનુયાયીઓએ નવા પ્રબોધકને સ્વીકારવો પડ્યો, અને સાક્ષી આપવી

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પડી કે અલ્લાહ સિવાય કોઈ ઇલાહ નથી, અને તે મુહમ્મદ, મસીહ (ઈસા), મૂસા અને ઈબ્રાહીમ અલ્લાહના પયગંબરો છે.

બસ ! જે વ્યક્તિ મુહમ્મદ □ ની ઈબાદત કરે છે અને તેમની પાસે પાસે મદદ માંગે છે, તો તે પથભ્રષ્ટ (ગેર માર્ગો) છે.

ઇસ્લામ એ તૌહીદ (એકેશ્વરવાદી) ધર્મોની ઉત્પત્તિમાં માને છે જે તેના પહેલાની અને તેમના સમય સુધી વિસ્તર્યા હતા, અને જે પયગંબરોએ તેમના સમય માટે યોગ્ય લાવ્યાં હતાં.

અને જરૂરિયાતના પરિવર્તન સાથે નવા ધર્મનો એક તબક્કો આવે છે જે તેના મૂળમાં સંમત થાય છે અને જરૂરિયાતો સાથે ધીમે ધીમે શરિઅતમાં વિરોધ કરે છે, પરંતુ તૌહીદ (એકેશ્વરવાદ) ના મૂળમાં અગાઉના ધર્મના અનુગામી સમર્થન સાથે, અને સંવાદનો માર્ગ અપનાવીને, મોમિન નિર્માતાના સંદેશના સ્ત્રોતની એકતાના સત્યને સમજી ગયો છે.

એક સાચા ધર્મની વિભાવના અને અન્ય કોઈપણ વસ્તુની અમાન્યતા પર ભાર આપવા માટે ધર્મોનો સંવાદ આ મૂળભૂત ખ્યાલથી શરૂ થવો જોઈએ.

સંવાદમાં અસ્તિત્વ અને વિશ્વાસ-આધારિત સિક્કાંતો અને પરિસર હોય છે, જે વ્યક્તિએ તેનો આદર કરવો અને બીજા સાથે વાતચીત કરવા માટે તેમાંથી શરૂઆત કરવી જરૂરી છે, કારણ કે આ

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

સંવાદનો હેતુ કદરતા અને જુસ્સાથી છુટકારો મેળવવાનો છે, જે અંધ નર્વસ જોડાણોના અંદાજો છે; જે માણસને શુદ્ધ એકેશ્વરવાદની વાસ્તવિકતાથી અટકાવે છે, અને અથડામણ અને વિનાશ તરફ દોરી જાય છે, જેમ કે હવે આપણી વાસ્તવિકતા છે.

શું ઈસ્લામ સહનશીલતાનો આદેશ આપે છે?

ઇસ્લામિક ધર્મ શ્રેષ્ઠ માટે સાથ આપવા, સહનશીલતા અને દલીલ પર આધારિત છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مِمَّنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ"

{(હે નબી !) તમે (લોકોને) પોતાના પાલનહારના માર્ગ તરફ હિકમત અને ઉત્તમ શિખામણ દ્વારા બોલાવો અને તેમની સાથે ઉત્તમ રીતે વાર્તા-લાપ કરો, નિ:શંક તમારો પાલનહાર ગુમરાહ લોકોને ખૂબ સારી રીતે જાણે છે. અને તે લોકોને પણ ખૂબ સારી રીત જાણે છે, જે લોકો સત્ય માર્ગ પર છે} ⁹⁰

કુરઆન મજીદ આકાશી પુસ્તકો માંથી છેલ્લી પુસ્તક છે અને મુહમ્મદ □ નબીઓ માંથી સૌથી છેલ્લા નબી છે, એટલા માટે ઈસ્લામી શરિઅત (ઈસ્લામી કાનૂન) ધર્મના પાયા, નિયમો પર ચર્ચા કરવામો

⁹⁰ (અન્ નહલ: ૧૨૫).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

માર્ગ ખોલી આપે છે. "ધર્મમાં કોઈ જબરદસ્તી નથી" ઇસ્લામમાં ખાતરીપૂર્વકનો સિદ્ધાંત છે, કોઈને પણ મજબૂત આધારિત ઇસ્લામિક પંથ અપનાવવા માટે ફરજ પાડવામાં ન આવે જો કે વ્યક્તિ અન્યની અવિશ્વસનીયતાનો આદર કરે અને તેને તેના ધર્મને જાળવી રાખવા અને તેને સુરક્ષા અને રક્ષણ આપવાના બદલામાં દેશ પ્રત્યેની તેની ફરજો પૂર્ણ કરે.

આનું એક ઉદાહરણ છે 'ઉમરની એશ્યોરન્સ ઓફ સેફ્ટી પેક્ટ જે ખલીફા ઉમર બિન ખત્તાબ રઝી. દ્વારા લખવામાં આવેલી કિતાબ છે જે એલિયના લોકો પુરોશ્લમ (જેરુસલેમ) ના લોકો માટે લખવામાં આવી હતી, જ્યારે મુસ્લિમોએ ૬૩૮ ઇસવીસનમાં તેને જીતી લીધું હતું, જ્યાં તેમણે તેમને તેમના ચર્ચ અને મિલકતો અંગે સુરક્ષા આપી, આ કરારને જેરુસલેમના ઇતિહાસમાં સૌથી મહત્વપૂર્ણ દસ્તાવેજોમાંથી એક ગણવામાં આવે છે.

"શરૂ અલ્લાહના નામથી, ઉમર બિન ખત્તાબની તરફથી એલીયાના લોકો માટે, તેઓ પોતાના પ્રાણ, પોતાની સંતાન, પોતાની મિલકત અને પોતાના ચર્ચો પ્રત્યે સુરક્ષિત છે, અને તેને તોડીને વસવાટ કરવામાં ન આવે"⁹¹

⁹¹ ઇબ્ને બત્રીક: અત્ તારીખુલ્ મજ્મૂઅ અલત્ તહકિક વત્ તસ્દીક, ભાગ: ૨, પેજ: (૧૪૭).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અને જ્યારે ઉમર રઝી. આ આદેશ આપી રહ્યા હતા ત્યારે નમાઝનો સમય થઈ ગયો હતો, એટલા માટે પેટ્રિઆર્ક સોફ્રોનીયસ એ તેમને ત્યાં નમાઝ પઢવા માટે કહ્યું જ્યાં તેઓ પવિત્ર ચર્ચમાં હતા, પરંતુ ખલીફા એ ઇન્કાર કર્યો, અને કહ્યું: મને ભય છે કે જો હું અહીંયા નમાઝ પઢી લઈશ તો મુસલામનો તમાર ઉપર હાવી થઈ જશે અને કહે શે કે અહીંયા અમારા અમીરે એ નમાઝ પઢી હતી.⁹²

ઇસ્લામ બિન મુસ્લિમો સાથે કરેલા કરારો અને વાચદાઓનું સન્માન પણ કરે છે અને તેને પૂર્ણ પણ કરે છે, પરંતુ જે લોકો ઘોખો આપે છે અને જો લોકો કરારોનો વિરોધ કરે છે તેમની સાથે સખત છે, અને મુસલમાનો ને તેમની સાથે એક થવાથી રોકે છે.

"يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُؤًا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَالْكَفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنتُم مُّؤْمِنِينَ"

{હે ઇમાનવાળાઓ ! તે લોકો સાથે મિત્રતા ન કરો, જે લોકોને તમારા કરતા પહેલા કિતાબ આપવામાં આવી હતી, તેમના માંથી અને કાફિરો માંથી એવા લોકોને મિત્ર ન બનાવો, જેઓ તમારા દીનને ઠગમશ્કરી

⁹² તારીખ અત્ તબરી, અને મુજરી અદ્ દીન અલ્ ઉલૈમી અલ્ મકદસી.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

બનાવી બેઠા છે, અને જો તમે ઈમાનવાળા હોવ તો અલ્લાહ તઆલાથી ડરતા રહો⁹³

પવિત્ર કુરઆન એક કરતાં વધુ જગ્યાએ સ્પષ્ટ વર્ણન કરે છે જેઓ મુસ્લિમો સાથે લડે છે અને તેમને તેમના ઘરોમાંથી કાઢી મૂકે છે તેમની પ્રત્યે વફાદારીની ગેરહાજરીમાં.

"لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِّن دِيَارِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ (۸) إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ"

{જે લોકોએ તમારી સાથે દીન વિશે લડાઇ ન કરી હોય અને તમારો દેશનિકાલ પણ ન કર્યા હોય, તો અલ્લાહ તેમની સાથે સદવર્તન અને ન્યાય કરવાથી તમને નથી રોકતો, પરંતુ અલ્લાહ તો ન્યાય કરવાવાળાઓને પસંદ કરે છે (૮) અલ્લાહ તઆલા તમને ફક્ત તે લોકો સાથે મિત્રતા કરવાથી રોકે છે, જેમણે તમારી સાથે દીન બાબતે અઘડો કર્યો અને તમને દેશનિકાલ કરી દીધા અને દેશનિકાલ

⁹³ (અલ્ માઈદહ: ૫૭).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

કરવાવાળાઓની મદદ કરી, જે લોકો આવા ઇન્કારીઓ સાથે મિત્રતા રાખશે તો (ખરેખર) આવા લોકો જ જાલિમ છે)⁹⁴

કુરઆન મજીદ ઇસા અને મૂસાની કોમના તે સમયના તૌહીદ પરસ્ત (એકેશ્વરવાદીઓ) ના વખાણ કરે છે.

"لَيْسُوا سَوَاءً مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ (۱۱۳) يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ"

૫આ કિતાબવાળાઓ બધા સરખા નથી, પરંતુ તે કિતાબવાળાઓમાં એક જૂથ (સત્ય પર) અડગ રહેવાવાળું પણ છે, જે રાત્રિના સમયે અલ્લાહની કિતાબ પઢે છે અને સિજદા પણ કરે છે. (૧૧૩) આ લોકો અલ્લાહ તઆલા પર અને કયામતના દિવસ પર ઇમાન પણ રાખે છે, સદકાર્યોનો આદેશ આપે છે અને ખરાબ કાર્યોથી રોકે છે અને ભલાઇના કાર્યોમાં જલ્દી કરે છે, આ સદાચારી લોકો છે)⁹⁵

"وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ"

⁹⁴ (અલ્ મુમ્તહિનહ: ૮-૯).

⁹⁵ (આલિ ઇમરાન: ૧૧૩-૧૧૪).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{નિશંક કિતાબવાળાઓ માંથી કેટલાક એવા પણ છે જે અલ્લાહ તઆલા પર ઇમાન લાવે છે અને તમારી તરફ જે અવતરિત કરવામાં આવ્યું છે અને તેઓની તરફ જે અવતરિત કરવામાં આવ્યું તેના પર પણ, અલ્લાહ તઆલાથી ડરે છે અને અલ્લાહ તઆલાની આયતોને નજીવી કિંમતે વેચતા પણ નથી, તેઓનું વળતર તેઓના પાલનહાર પાસે છે, ખરેખર અલ્લાહ તઆલા નજીક માંજ હિસાબ લેવાવાળો છે} ⁹⁶

"إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَى وَالصَّابِئِينَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ"

{જે લોકો (જાહેરમાં) ઇમાન લાવ્યા છે અને જેઓ યહુદી, ઇસાઇ અથવા સાબી (નાસ્તિક) હોય, તેમના માંથી જે કોઈ પણ અલ્લાહ પર અને કયામતના દિવસ પર ઇમાન લાવશે અને સદકાર્યો કરશે તો તેઓનો બદલો તેઓના પાલનહાર પાસે છે અને તેઓને ના તો કોઈ ભય છે અને ન તો કોઈ નિરાશા} ⁹⁷

જ્ઞાનની વિભાવના પર ઇસ્લામનું સ્થાન શું છે?

⁹⁶ (આલિ ઇમરાન: ૧૯૯).

⁹⁷ (અલ્ બકરહ: ૬૨).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જ્ઞાનની ઇસ્લામિક વિભાવના વિશ્વાસ અને વિજ્ઞાનના નક્કર પાયા પર આધારિત છે, જે મનના જ્ઞાનને હૃદયના જ્ઞાન સાથે, પાલનહાર પર ઈમાન સાથે અને વિશ્વાસથી અવિભાજ્ય જ્ઞાન સાથે જોડે છે.

અન્ય પશ્ચિમી વિભાવનાઓની જેમ યુરોપિયન બોધનો ખ્યાલ ઇસ્લામિક સમાજમાં સ્થાનાંતરિત કરવામાં આવ્યો હતો.

ઇસ્લામિક અર્થમાં જ્ઞાન, અમૂર્ત મન પર આધાર રાખતું નથી કે જે વિશ્વાસના પ્રકાશ દ્વારા સંચાલિત ન હોય, અને તે જ હૃદય સુધી, જો તે અલ્લાહએ તેને જે નેઅમતો આપી છે, તેનો ઉપયોગ ન કરે તો તેની બુદ્ધિ તેને લાભ આપતી નથી. કારણસર વિચારવામાં, ચિંતન કરવામાં, વસ્તુઓનો એવી રીતે નિકાલ કરવામાં કે જેનાથી લોકોને ફાયદો થાય અને પૃથ્વી પર રહે.

અંધકારમય મધ્ય યુગ દરમિયાન, મુસ્લિમોએ સંસ્કૃતિ અને સંસ્કૃતિના પ્રકાશને પુનઃસ્થાપિત કર્યો, જે પૂર્વ અને પશ્ચિમના તમામ દેશોમાં, કોન્સ્ટેન્ટિનોપલમાં પણ ઓલવાઈ ગયો હતો.

યુરોપમાં બોધ યજ્ઞવળ એ ધાર્મિક સત્તાધિકારીઓ દ્વારા કારણ અને માનવ ઇચ્છા વિરુદ્ધ કરવામાં આવતા જુલમ પ્રત્યેની કુદરતી પ્રતિક્રિયા હતી, એવી પરિસ્થિતિ કે જે ઇસ્લામિક સંસ્કૃતિ જાણતી ન હતી. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ"

{અલ્લાહ તે લોકોનો દોસ્ત છે, જેઓ ઈમાન લાવ્યા, તે તેઓને (ફફર અને શિક્કના) અંધકાર માંથી કાઢી પ્રકાશ તરફ લઇ આવે છે અને જે લોકોએ ફફર કર્યું તેમનો દોસ્ત તાગૂત છે, તે તેઓને પ્રકાશ માંથી કાઢી અંધકાર તરફ લઇ જાય છે, આ લોકો જહન્નમી છે, જે હંમેશા તેમાંજ પડ્યા રહેશે}⁹⁸

જો કુરઆની આયતો પર ચિંતન કરીશું તો આપણને જાણવા મળશે કે અલ્લાહની ઇચ્છા એ છે જે માણસને અંધકારમાંથી હિદાયત તરફ લાવવાનું કામ કરે છે, અને તે માણસ માટેનું ઇલાહી માર્ગદર્શન છે, જે અલ્લાહની પરવાનગી સિવાય પૂર્ણ થતું નથી.

કારણ કે અલ્લાહ તઆલા જે વ્યક્તિને અજ્ઞાનતા, શિક્ક અને અંધશ્રદ્ધાના અંધકારમાંથી બહાર કાઢીને ઈમાન, ઇલ્મ અને સાચા જ્ઞાનના પ્રકાશમાં લાવે છે તે વ્યક્તિ તર્ક, સૂઝ અને વિવેકથી પ્રબુદ્ધ વ્યક્તિ છે. અને આ પ્રમાણે જ અલ્લાહ તઆલાએ કુરઆન મજીદને નૂર કહ્યું છે.

⁹⁸ (અલ્ બકરહ: ૨૫૭).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"...قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ"

{...હવે તમારી પાસે અલ્લાહ તરફથી પ્રકાશ અને ખુલ્લી કિતાબ આવી પહોંચી છે}⁹⁹

અલ્લાહ તઆલાએ કુરઆન મજીદને તેના પચગંબર મુહમ્મદ પર ઉતાર્યું, અને એવી જ રીતે તૌરાત અને ઇન્જિલ મૂસા અને મસીહ (ઈસા) પર (કોઈ પણ ફેરફાર વગર) ઉતાર્યું, જેથી લોકોને અંધકાર માંથી પ્રકાશ તરફ માર્ગદર્શન આપે, અને એવી જ રીતે અલ્લાહ તઆલાએ હિદાયતને નૂર સાથે જોડી દીધી છે. અલ્લાહ તઆલાએ કહ્યું:

"إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ..."

{અમે તૌરાત ઉતારી છે, જેમાં હિદાયત અને પ્રકાશ છે...}¹⁰⁰

"...وَأَتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ"

{અને અમે તેમને ઇંજિલ આપી, જેમાં પ્રકાશ અને સત્ય માર્ગદર્શન હતું અને તે (ઇંજિલ) પોતાના પહેલાની કિતાબ તૌરાતની પુષ્ટિ કરતી હતી

⁹⁹ (અલ્ માઈદહ: ૧૫).

¹⁰⁰ (અલ્ માઈદહ: ૪૪).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અને પરહેજગાર માટે તેમાં સ્પષ્ટ શિખામણ અને સત્ય માર્ગદર્શન હતું} ¹⁰¹

અલ્લાહના નૂર વિના કોઈ હિદાયત નથી, અને એવો કોઈ પ્રકાશ નથી કે જે માનવ હૃદયને પ્રકાશિત કરે અને તેના જીવનને પ્રકાશિત કરે, અલ્લાહની પરવાનગી સિવાય. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ..."

{અલ્લાહ નૂર છે, આકાશો અને ધરતીનું...} ¹⁰²

અહીં આપણે નોંધ કર્યું છે કે કુરઆનમાં દરેક જગ્યાએ નૂર શબ્દ એકવચનમાં ઉપયોગ થયો છે, જ્યારે કે (ઝુલુમાત) અંધકાર શબ્દ એ બહુવચનમાં ઉપયોગ કર્યો છે અને આ સ્થિતિઓનું વર્ણન કરવામાં આ અત્યંત સચોટતા છે. ¹⁰³

અસ્તિત્વના મૂળના સિદ્ધાંતો પર ઇસ્લામની વાત:

પ્રાકૃતિક પસંદગીના સિદ્ધાંત પર ઇસ્લામનું શું કહે છે?

¹⁰¹ (અલ્ માઈદહ: ૪૬).

¹⁰² (અન્ નૂર: ૩૫).

¹⁰³ <https://www.albayan.ae/five-senses/2001-11-16-1.1129413> ડૉ. અલ-તુવૈજરીની કિતાબ "અત્ તનવીર ફીલ્ ઇસ્લામ" માંથી નકલ કરીને.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

કેટલાક ડાર્વિનવાદીઓ કે જેઓ કુદરતી પસંદગી (એક અતાર્કિક ભૌતિક પ્રક્રિયા)ને એક અનન્ય સર્જનાત્મક બળ તરીકે માને છે જે કોઈપણ વાસ્તવિક પ્રયોગમૂલક આધાર વિના તમામ મુશ્કેલ ઉત્ક્રાંતિ સમસ્યાઓનું નિરાકરણ લાવે છે, તેઓ પછીથી બેક્ટેરિયલ કોષોની રચના અને કાર્યમાં ડિઝાઇનની જટિલતાઓ શાધે છે,

તેઓએ "સ્માર્ટ" બેક્ટેરિયા, "માઇક્રોબાયલ ઇન્ટેલિજન્સ", "નિર્ણય-નિર્ધારણ" અને "સમસ્યા-નિવારણ બેક્ટેરિયા" જેવા શબ્દોનો ઉપયોગ કરવાનું શરૂ કર્યું. આમ, બેક્ટેરિયા તેમના નવા ઇલાહમાં ફેરવાઈ ગયા.¹⁰⁴

ઉચ્ચ અને મહાન સર્જકે, તેના પુસ્તકમાં અને તેના રસૂલોના શબ્દોમાં સ્પષ્ટ કર્યું છે કે બેક્ટેરિયલ બુદ્ધિને આભારી આ ક્રિયાઓ સૃષ્ટિના ઇલાહની ક્રિયાઓ, હિકમત અને ઇચ્છા પ્રમાણે છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ"

{અલ્લાહ દરેક વસ્તુનું સર્જન કરનાર છે અને તે જ દરેક વસ્તુની દેખરેખ રાખનાર છે}¹⁰⁵

¹⁰⁴ Atheism a giant leap of faith. Dr. Raida Jarrar.

¹⁰⁵ (અઝ્ ઝુમર: ૬૨).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِن تَفَٰوُتٍ فَارْجِعِ
الْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ"

{જેણે સાત આકાશો તળ પર તળ બનાવ્યા, તમે અલ્લાહ કૃપાળુના સર્જનમાં કોઈ અવ્યવસ્થા નહી જુઓ, ફરીવાર આકાશ તરફ જુઓ, શું કોઈ તિરાડ પણ દેખાઈ છે?} ¹⁰⁶ અને વધુ કહ્યું:

"إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ"

{નિ:શંક અમે દરેક વસ્તુઓને તેના અંદાજ પ્રમાણે પેદા કરી છે} ¹⁰⁷

ડિઝાઇન, ફાઇન-ટ્યુનિંગ, કોડેડ લેંગ્વેજ, ઇન્ટેલિજન્સ, ઉદ્દેશ્ય, જટિલ સિસ્ટમ્સ, પરસ્પર નિર્ભર કાયદાઓ અને તેથી વધુ, એવા શબ્દો છે કે જે નાસ્તિકો રેન્ડમનેસ અને તકને આભારી છે, જોકે તેઓ તેને ક્યારેય સ્વીકારતા નથી.

ધર્મના તર્ક અને નિર્માતાના અસ્તિત્વમાંની માન્યતાથી છટકી જવાના કંગાળ પ્રયાસોમાં વૈજ્ઞાનિકો સર્જકને અન્ય નામો (મધર નેચર, સૃષ્ટિના નિયમો, પ્રાકૃતિક પસંદગી "ડાર્વિનનો સિદ્ધાંત", વગેરે...) દ્વારા સંદર્ભિત કરે છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

¹⁰⁶ (અલ્ મુલ્ક: 3).

¹⁰⁷ (અલ્ કમર: ૪૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"إِنَّ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنَّ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ رَبِّهِمْ الْهُدَىٰ"

{ખરેખર આ તો એક નામ છે, જે તમે અને તમારા બાપ-દાદાઓએ રાખી લીધા છે. અલ્લાહ તઆલાએ તેના માટે કોઈ પુરાવા નથી ઉતારયા, આ લોકો તો ફક્ત પોતાના અનુમાનનું અનુસરણ કરી રહ્યા છે, અથવા પછી તે વસ્તુની જે તેમના દિલ ઈચ્છતા હોય, ખરેખર તેમના પાલનહાર તરફથી તેમની પાસે હિદાયત આવી પહોંચી છે} ¹⁰⁸

"અલ્લાહ" સિવાયના કોઈપણ નામનો ઉપયોગ તેના કેટલાક સંપૂર્ણ લક્ષણોને છીનવી લે છે અને વધુ સવાલો ઉભા કરે છે. દાખલા તરીકે:

તે અલ્લાહના નામને ટાળવા માટે છે, સાર્વત્રિક કાયદાઓ અને જટિલ એકબીજા સાથે જોડાયેલ સિસ્ટમોની રચના રેન્ડમ પ્રકૃતિને આભારી છે, અને માણસની દૃષ્ટિ અને બુદ્ધિ એક અંધ અને મૂર્ખ મૂળને આભારી છે.

વાંદરાઓ માણસની ઉત્પત્તિ છે એ વિચાર મુસ્લિમ શા માટે સ્વીકારતો નથી?

¹⁰⁸ (અન્ નજમ: ૨૩).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામ આ વિચારને સંપૂર્ણપણે નકારી કાઢે છે, અને કુરઆન સ્પષ્ટ કરે છે કે અલ્લાહએ આદમને માણસના સન્માન માટે સ્વતંત્ર બનાવીને અને તેને પૃથ્વી પર ખલીફ બનાવવા માટે સૃષ્ટિના ઇલાહની હિકમતને પરિપૂર્ણ કરીને અન્ય તમામ જીવોથી અલગ પાડ્યો છે.

ડાર્વિનના અનુયાયીઓ સૃષ્ટિના સર્જકના અસ્તિત્વમાં ઈમાન ધરાવનારને પછાત વ્યક્તિ માને છે કારણ કે તે એવી વસ્તુમાં વિશ્વાસ કરે છે જે તેણે જોયું જ નથી.

જો કે મોમિન તેનો સ્વીકાર કરે છે, જે તેના દરજ્જાને વધારે છે અને તેનું સ્થાન ઊંચું કરે છે, અને તેઓ માને છે કે જે તેમને ઘિક્કારે છે અને તેમના દરજ્જાને ઘટાડે છે. કોઈ પણ સંજોગોમાં, બાકીના વાંદરાઓ હવે બાકીના માણસો બનવા માટે શા માટે વિકસિત થયા નથી?

સિક્કાંત એ પૂર્વધારણાઓનો સમૂહ છે, અને આ પૂર્વધારણાઓ ચોક્કસ ઘટનાની સાક્ષી આપવાથી આવે છે, અને આ પૂર્વધારણાઓ સાબિત કરવા માટે સફળ પ્રયોગો અથવા પ્રત્યક્ષ અવલોકન કે જે પૂર્વધારણાની માન્યતાને સાબિત કરે છે તે જરૂરી છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જો સિદ્ધાંતની ધારણાઓમાંથી કોઈ એક પ્રયોગ અથવા પ્રત્યક્ષ અવલોકન દ્વારા સાબિત કરી શકાતી નથી, તો આ સિદ્ધાંત પર સંપૂર્ણ રીતે પુનર્વિચાર કરવામાં આવે છે.

જો આપણે ઉત્ક્રાંતિનું ઉદાહરણ લઈએ જે ૬૦૦૦૦ વર્ષ કરતાં વધુ વર્ષો પહેલા થયું હતું, તો સિદ્ધાંતનો કોઈ અર્થ નથી, જો આપણે તેને જોતા કે નોંધીએ નહીં, તો આ દલીલને સ્વીકારવા માટે કોઈ અવકાશ નથી. જો તાજેતરમાં એવું નોંધવામાં આવ્યું હતું કે પક્ષીઓની યાંચ કેટલીક પ્રજાતિઓમાં તેમનો આકાર બદલી શકે છે, પરંતુ તેઓ પક્ષીઓ જ રહ્યા, અને આ સિદ્ધાંતના આધારે, પક્ષીઓએ બીજા પ્રકારમાં વિકાસ કરવો જોઈએ.

સત્ય એ છે કે માણસ વાંદરોમાંથી ઉદ્ભવ્યો છે અથવા વાંદરોમાંથી વિકસિત થયો છે તે વિચાર ક્યારેય ડાર્વિનના વિચારોમાંથી એક ન હતો, પરંતુ તે કહે છે: તે માણસ અને વાનર એક સામાન્ય અને અજાણ્યા મૂળ તરફ પાછા ફરે છે જેને તેણે કહ્યું હતું (ખુટતી કડી) , જેની વિશેષ ઉત્ક્રાંતિ હતી અને તે મનુષ્યમાં ફેરવાઈ ગઈ હતી.

અને મુસ્લિમો સાથે, તેઓ ડાર્વિનના શબ્દોને સંપૂર્ણપણે નકારી કાઢે છે (.), સિવાય કે તેણે કહ્યું ન હતું, જેમ કે કેટલાક માને છે કે વાંદરો માણસનો પૂર્વજ છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અને ડાર્વિન પોતે આ સિદ્ધાંતના લેખક, સાબિત કર્યું કે તેને ઘણી શંકાઓ હતી, અને તેણે તેના સાથીદારોને ઘણા પત્રો લખીને તેની શંકાઓ અને દિલગીરી વ્યક્ત કરી.¹⁰⁹

તે સાબિત થયું છે કે ડાર્વિન ઇલાહના અસ્તિત્વમાં માનતા હતા,¹¹⁰ પરંતુ માણસ પ્રાણી મૂળનો છે તે વિચાર ડાર્વિનના અનુયાયીઓ પાસેથી ભવિષ્યમાં આવ્યો જ્યારે તેઓએ તેને તેના સિદ્ધાંતમાં ઉમેર્યો, અને તેઓ મૂળ નાસ્તિક હતા.

અલબત્ત, મુસ્લિમો નિશ્ચિતપણે જાણે છે કે અલ્લાહએ આદમનું સન્માન કર્યું અને તેને પૃથ્વી પર ખલીફા બનાવ્યો, અને આ ખલીફાનું સ્થાન બીજા પ્રાણી અથવા તેના જેવી બીજી વસ્તુ હોવું યોગ્ય નથી.

ઉત્ક્રાંતિના સિદ્ધાંત વિષે ઇસ્લામ શું કહે છે?

વિજ્ઞાન સામાન્ય મૂળના ઉત્ક્રાંતિની વિભાવના માટે ખાતરીપૂર્વક પુરાવા આપે છે, જેનો પવિત્ર કુરઆનમાં ઉલ્લેખ છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

¹⁰⁹ "Chapter 7: Oller and Omdahl." Moreland, J. P. The Creation Hypothesis: Scientific.

¹¹⁰ અસ્ સિરહ અઝ્ ઝાતિવ્યાહ લિડ્ ડાર્વિન (ડાર્વિનની આત્મકથા) લાંડન આવૃત્તિ: કોલિન્સ ૧૯૫૮ - પેજ ૯૨, ૯૩.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ"

{અને દરેક જીવિત વસ્તુનું સર્જન અમે પાણી વડે કર્યું, છતાં પણ આ લોકો ઈમાન નથી લાવતા}¹¹¹

સર્વશક્તિમાન અલ્લાહએ આસપાસના વાતાવરણ સાથે સુસંગત રહેવા માટે બુદ્ધિશાળી અને જન્મજાત સજીવોનું સર્જન કર્યું છે, તેમના માટે કદ, આકાર અથવા ઊંચાઈના સંદર્ભમાં વિકાસ શક્ય છે, ઉદાહરણ તરીકે, ઠંડા દેશોમાં ઘેટાં ચોક્કસ આકાર ધરાવે છે અને તેઓ ઠંડીથી બચવા માટે ચામડી ધરાવે છે, અને તાપમાનના આધારે તેમની ઊન વધે છે અથવા ઘટે છે, જ્યારે અન્ય દેશોમાં તેઓ અલગ છે, આમ આકારો અને પ્રકારો પર્યાવરણની વિવિધતા અનુસાર બદલાય છે.

આ મનુષ્યોને પણ લાગુ પડે છે, જે રંગ, ગુણો, ભાષા અને દેખાવની દ્રષ્ટિએ અલગ-અલગ હોય છે, કોઈ પણ માનવી સમાન રીતે બીજાને મળતો નથી; જો કે તે બધા મનુષ્ય જ હોઈ છે અને અન્ય પ્રકારના પ્રાણીઓમાં બદલાતા નથી. અને ખરેખર પવિત્ર અલ્લાહ તઆલા એ કહ્યું:

"وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافَ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ"

¹¹¹ (અલ્ અંબિયા: 30).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{અને તેની નિશાનીઓ માંથી આકાશો અને ધરતીનું સર્જન અને તમારી ભાષાઓ અને રંગોનો તફાવત (પણ) છે, બુદ્ધિશાળી લોકો માટે આમાં ખરેખર ઘણી નિશાનીઓ છે} ¹¹²

"وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّا بَيْنَ يَدَيْهِمْ مِّن مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَىٰ بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَىٰ رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَىٰ أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ"

{દરેક ચાલનારા સજીવોનું સર્જન અલ્લાહ તઆલાએ પાણી વડે કર્યું, તેમાંથી કેટલાક તો પોતાના પેટ વડે ચાલે છે, કેટલાક બે પગે ચાલે છે, કેટલાક ચાર પગે ચાલે છે, અલ્લાહ તઆલા જે ઇચ્છે છે, તેનું સર્જન કરે છે, નિ:શંક અલ્લાહ તઆલા દરેક વસ્તુ પર કુદરત ધરાવે છે} ¹¹³

ઉત્ક્રાંતિનો સિક્રાંત, જેના દ્વારા તે સર્જકના અસ્તિત્વને નકારવાનો હેતુ ધરાવે છે, તે જણાવે છે કે તમામ પ્રાણી અને વનસ્પતિ સજીવોના ઉદભવમાં સામાન્ય મૂળ, અને એક જ મૂળમાંથી વિકસિત થયા છે, જે એક કોષીય સજીવ છે, અને તે કે પ્રથમ કોષની રચના પાણીમાં એમિનો એસિડની એસેમ્બલીનું પરિણામ હતું, જેણે બદલામાં ડીએનએનું પ્રથમ માળખું બનાવ્યું, જે સજીવની આનુવંશિક લાક્ષણિકતાઓ ધરાવે છે. આ એમિનો એસિડની એસેમ્બલી સાથે,

¹¹² (અર રૂમ: ૨૨).

¹¹³ (અન્ નૂર: ૪૫).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જીવંત કોષના પ્રથમ બિલ્ડિંગ બ્લોક્સ બનાવવામાં આવ્યા હતા. વિવિધ પર્યાવરણીય અને બાહ્ય પરિબલોના પરિણામે જે આ કોષોના ગુણાકાર તરફ દોરી જાય છે, જેણે પ્રથમ શુક્રાણુની રચના કરી, પછી જળોમાં વિકાસ કર્યો, અને પછી ગર્ભમાં વિકાસ થયો.

જેમ આપણે અહીં જોયું છે કે, આ તબક્કાઓ માના ગર્ભાશયમાં માનવ સર્જનના તબક્કા જેવા જ છે, જો કે, જીવો વધવાનું બંધ કરે છે. અને ડીએનએ એસિડ દ્વારા વહન કરવામાં આવતા આનુવંશિક લક્ષણો અનુસાર આકાર આપવાનું શરૂ કરે છે.

ઉદાહરણ તરીકે, દેડકા તેમની વૃદ્ધિ પૂર્ણ કરે છે અને દેડકા રહે છે. તેવી જ રીતે, દરેક સજીવ તેની આનુવંશિક લાક્ષણિકતાઓ અનુસાર તેની વૃદ્ધિ પૂર્ણ કરે છે.

જો આપણે આનુવંશિક ઉછાળો અને નવા જીવંત જીવોના ઉદભવમાં આનુવંશિક લક્ષણો પર તેમની અસરને ધ્યાનમાં લઈએ, તો પણ આ સર્જકની સર્વશક્તિ અને ઇચ્છાનું ખંડન કરતું નથી, જો કે નાસ્તિકો દાવો કરે છે કે આ બધું અવ્યવસ્થિત રીતે થાય છે, જ્યારે સિદ્ધાંત પોતે એ હકીકતની પુષ્ટિ કરે છે કે આવા વિકાસના તબક્કાઓ સંભવતઃ આવી શકતા નથી અને આગળ વધી શકતા નથી સિવાય કે જેઓ સર્વ-જાગૃત અને સર્વ-જાણતા હોય તેના હેતુ અને આયોજન દ્વારા. પરિણામે, નિર્દેશિત ઉત્ક્રાંતિ અથવા આસ્તિક ઉત્ક્રાંતિનો ખ્યાલ અપનાવવો શક્ય છે, જે જૈવિક ઉત્ક્રાંતિની તરફેણ કરે છે અને

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

રેન્ડમનેસના વિચારને નકારી કાઢે છે, અને ઉત્ક્રાંતિ પાછળ કોઈ જાણકાર, જ્ઞાની અને સક્ષમ હોવા જોઈએ. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, આપણે ઉત્ક્રાંતિની કલ્પનાને સ્વીકારી શકીએ છીએ, પરંતુ અમે ડાર્વિનવાદને સંપૂર્ણપણે નકારીએ છીએ.

જાણીતા પેલિયોન્ટોલોજિસ્ટ અને જીવવિજ્ઞાની સ્ટીફન ગોલ્ડે કહ્યું: "કાં તો મારા અડધા સાથીદારો ખૂબ જ મૂર્ખ છે અથવા તો ડાર્વિનવાદ ધાર્મિક માન્યતા સાથે સંપૂર્ણ રીતે સુસંગત છે."

કુરઆને ઉત્ક્રાંતિના ખ્યાલને કેવી રીતે સુધારે છે?

પવિત્ર કુરઆને આદમના સર્જનની સંપૂર્ણ માહિતી આપીને ઉત્ક્રાંતિના ખ્યાલને સુધારે છે. માનવી પહેલા કઈ વર્ણન કરવા વાળી વસ્તુ ન હતી:

"هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَّذْكُورًا"

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{શું માનવી ઉપર એક એવો સમય પણ વિત્યો છે, જ્યારે તે કંઈજ નોંધપાત્ર વસ્તુ નહતો} ¹¹⁴ આદમને શરૂઆતમાં માટીમાંથી બનાવવામાં આવ્યા હતા:

"وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سَلَالَةٍ مِّن طِينٍ"

{નિ:શંક અમે મનુષ્યનું સર્જન માટી કણ વડે કર્યું} ¹¹⁵

"الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ"

{જેણે દરેક વસ્તુ ખૂબ સારી રીતે બનાવી અને માનવીની બનાવટ માટી વડે શરૂ કરી} ¹¹⁶

"إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُن فَيَكُونُ"

{નિ:શંક અલ્લાહ પાસે ઈસાનું ઉદાહરણ આદમ જેવું જ છે, જેમને માટી વડે પેદા કર્યા, પછી કહ્યું કે થઈ જા તો તે થઈ ગઈ} ¹¹⁷

આદમ અબુલ્ બશર (માનવીના પિતા) નું સન્માન:

¹¹⁴ (અલ્ ઇન્સાન: ૧).

¹¹⁵ (અલ્ મુઅમિનૂન: ૧૨).

¹¹⁶ (અસ્ સજદહ: ૭).

¹¹⁷ (આલિ ઇમરાન: ૫૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيْدِي أَسْتَكْبَرْتَ أَهَمْ كُنْتُ مِنَ الْعَالِيْنَ"

{(અલ્લાહ તઆલાએ) કહ્યું, હે ઇબ્લિસ ! તને તેની સામે સિજદો કરવાથી કેવી વસ્તુએ રોક્યો ? જેનું સર્જન મેં મારા હાથો વડે કર્યું. શું તું અહંકારી બની ગયો છે ? અથવા તો ઉચ્ચ દરજ્જા વાળાઓ માંથી છે?} ¹¹⁸

બસ માનવીઓના પિતા આદમનું સન્માન ફક્ત તે ન હતું કે તેઓ ફક્ત માટી વડે પેદા કરવામાં આવ્યા હતા, પરંતુ તે હતું કે તેઓ બધા સૃષ્ટિનાના પાલનહારના હાથ વડે સીધા બનાવવામાં આવ્યા હતા, જેવુંકે પવિત્ર આયતમાં વર્ણન કરવામાં આવ્યું, અને અલ્લાહના કહેવા પર ફરિશ્તાઓએ અલ્લાહનું અનુસરણ કરતા આદમને સિજદો કર્યો.

"وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ"

[અને (તે સમય પણ યાદ કરો) જ્યારે અમે ફરિશ્તાઓને કહ્યું કે આદમ ને સિજદો કરો, તો ઇબ્લિસ સિવાય સૌ ફરિશ્તાઓએ આદમને

¹¹⁸ (સોદ: ૭૫).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

સિજદો કર્યો, ઇબ્લીસે ઇન્કાર કર્યો અને ધમંડ કરવા લાગ્યો અને કાફિરો માંથી થઈ ગયો} ¹¹⁹

આદમની સંતાનનું સર્જન:

"ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّن مَّاءٍ مَّهِينٍ"

{પછી તેની પેઢીને એક તુચ્છ પાણીના ટીપાં વડે ચલાવી} ¹²⁰

"ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ (13) ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَبَارَكُ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ"

[પછી તેને ટીપું બનાવી, સુરક્ષિત જગ્યાએ મૂકી દીધું.(૧૩) પછી ટીપાને અમે જામેલું લોહી બનાવી દીધું, પછી તે જામેલા લોહીને માંસનો ટુકડો બનાવી દીધો, પછી માંસના ટુકડાને હાડકા બનાવી દીધા, પછી હાડકાઓ પર અમે માંસ ચઢાવી દીધું, પછી બીજી બનાવટમાં તેનું સર્જન કર્યું. બરકતોવાળો છે તે અલ્લાહ, જે શ્રેષ્ઠ સર્જન કરનાર છે} ¹²¹

¹¹⁹ (અલ્ બકરહ: ૩૪).

¹²⁰ (અસ્ સજદહ: ૮).

¹²¹ (અલ્ મુઅમિનૂન: ૧૩-૧૪).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا ۗ وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا"

{તે છે, જેણે પાણી (ટીપાં) વડે માનવીનું સર્જન કર્યું, પછી (પતિપત્ની) દ્વારા ખાનદાન અને સાસરિયા સંબંધ વાળો બનાવ્યો, અને તમારો પાલનહાર (દરેક વસ્તુ પર) કુદરત ધરાવે છે} ¹²²

આદમની સંતાનનું સન્માન:

"وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاَهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ۗ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا"

{નિ:શંક અમે આદમની સંતાનને ખૂબ જ ઇઝ્ઝત આપી અને તેને ઝમીન તેમજ સમુદ્રની સવારીઓ આપી, અને અમે તેમને પવિત્ર રોજી આપી અને અમે તેઓને ઘણા સર્જનીઓ પર પ્રાથમિકતા આપી} ¹²³

અમે અહીં આદમના વંશના ઉદભવના તબક્કાઓ (નકામું પ્રવાહી, શુકાણુ-ટીપ, ગંઠાઈ, ગઢો...) અને જીવોના ઉદભવ અને તેઓ

¹²² (અલ્ કુરકાન: ૫૪).

¹²³ (અલ્ ઇસા: ૭૦).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

કેવી રીતે ગુણાકાર કરે છે તે અંગે ઉત્ક્રાંતિ સિક્રાંતમાં શું કહેવામાં આવ્યું છે તે વચ્ચેની સામ્યતાનું અવલોકન કરીએ છીએ.

"فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ
أَزْوَاجًا يُدْرِكُكُمْ فِيهَا لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ"

{તે આકાશો અને ધરતીનું સર્જન કરનાર છે, તેણે તમારા માટે તમારી જાતિ માંથી જોડી બનાવી અને ઢોરોની પણ જોડી બનાવી છે, તમને તે ઝમીનમાં ફેલાવી રહ્યો છે, તેના જેવી કોઈ વસ્તુ નથી, તે જ છે, જે દરેક વાત સાંભળે છે અને બધું જ જુએ છે} ¹²⁴

સર્જન સ્ત્રોતની એકતા અને નિર્માતાની એકતા દર્શાવવા માટે અલ્લાહએ આદમના સંતાનની શરૂઆત એક પ્રવાહીમાંથી કરી છે, તેણે આદમને માણસનું સન્માન કરવા અને તેને પૃથ્વી પર ઉપરાજ્ય બનાવવા માટે નિર્માતાની હિકમત પ્રાપ્ત કરવા માટે સ્વતંત્ર રીતે બનાવીને તેને અન્ય તમામ જીવોથી અલગ બનાવ્યો.

આદમને કોઈ પિતા કે માતા વિના બનાવવા એ પણ સંપૂર્ણ સર્વશક્તિનો સંકેત છે, અલ્લાહએ ઈસા અ.સ.ને કોઈ પિતા વગર બનાવીને સંપૂર્ણ સર્વશક્તિનો બીજો ચમત્કાર અને લોકો માટે નિશાની બનવા માટે બીજું ઉદાહરણ પણ સ્થાપિત કર્યું.

¹²⁴ (અશ્ શૂરા: ૧૧).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُن فَيَكُونُ"

{નિ:શંક અલ્લાહ પાસે ઈસાનું ઉદાહરણ આદમ જેવું જ છે, જેમને માટી વડે પેદા કર્યા, પછી કહ્યું કે થઈ જા તો તે થઈ ગઈ}¹²⁵

અને જે ઘણા લોકો ઉત્ક્રાંતિના સિદ્ધાંતને નકારવાનો પ્રયાસ કરે છે, આ તેમની વિરુદ્ધ પુરાવા છે.

ઇસ્લામ શા માટે અસ્તિત્વના મૂળ સિદ્ધાંતોને એક સાચા સત્યના અસ્તિત્વની અનિવાર્યતા સુધી મર્યાદિત કરે છે?

લોકોમાં વિવિધ સિદ્ધાંતો અને માન્યતાઓના અસ્તિત્વનો અર્થ એ નથી કે ત્યાં એક પણ સાચું સત્ય નથી, ઉદાહરણ તરીકે, કાળી કાર ધરાવનાર વ્યક્તિ દ્વારા વપરાતા પરિવહનના માધ્યમો વિશે લોકોના કેટલા ખ્યાલો અને ધારણાઓ હોય, ઉદાહરણ તરીકે, તે હકીકતને નકારી શકાતી નથી કે તેની પાસે કાળી કાર છે, ભલે આખું વિશ્વ માને કે આ વ્યક્તિની કાર લાલ છે, આ માન્યતા તે કારને લાલ નથી બનાવતી, તે એક સત્ય છે, જે કાળી કાર છે.

¹²⁵ (આલિ ઇમરાન: ૫૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

કોઈ વસ્તુની વાસ્તવિકતા વિશેના ખ્યાલો અને ધારણાઓની બહુવિધતા આ વસ્તુ માટે એક નિશ્ચિત વાસ્તવિકતાના અસ્તિત્વને નકારી શકતી નથી.

અને અલ્લાહ માટે સર્વશ્રેષ્ઠ ઉદાહરણો છે, તેથી અસ્તિત્વની ઉત્પત્તિ વિશે લોકોની કેટલી ધારણાઓ અને વિભાવનાઓ હોય, તે કોઈ બાબત નથી, આ એક વાસ્તવિકતાના અસ્તિત્વને નકારી શકતું નથી, જે એક અને એકમાત્ર સર્જક અલ્લાહ છે જેની કોઈ છબી નથી કે જે મનુષ્ય જાણે છે, અને તેનો કોઈ ભાગીદાર કે પુત્ર પણ નથી.

ઉદાહરણ તરીકે, જો આખું વિશ્વ અપનાવવા માંગતું હોય કે સર્જક પ્રાણી છે, અથવા મનુષ્યના રૂપમાં મૂર્તિમંત છે, તો આ તેને એવું બનાવતું નથી, અલ્લાહ તઆલા તેનાથી ઉચ્ચ અને શ્રેષ્ઠ છે.

શું મુસ્લિમ સાપેક્ષવાદ, નૈતિકતા, ઇતિહાસ વગેરેના સિદ્ધાંતોને સ્વીકારે છે?

બળાત્કાર દુષ્ટ છે કે નહીં તે નક્કી કરવા માટે તેની ધૂન દ્વારા શાસિત માનવીની પ્રતીતિ અતાર્કિક છે, તેના બદલે તે સ્પષ્ટ છે કે બળાત્કારમાં જ માનવ અધિકારોનું ઉલ્લંઘન છે, અને તેના મૂલ્ય અને સ્વતંત્રતાનું ઉલ્લંઘન છે, અને આ સૂચવે છે કે બળાત્કાર દુષ્ટ છે.

તેમજ સમલૈંગિકતા, જે વૈશ્વિક ધોરણો અને લઝ્નેતર સંબંધોનો ભંગ છે, જો આખું વિશ્વ તેની અમાન્યતા પર એકરૂપ થઈ જાય તો પણ

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ફક્ત સાચે જ સાચું છે, અને ભૂલ એ સૂર્યની સ્પષ્ટતાની જેમ સ્પષ્ટ છે, ભલે બધા મનુષ્ય તેની માન્યતા સ્વીકારે.

તેવી જ રીતે ઇતિહાસના સંદર્ભમાં, જો આપણે સ્વીકારીએ કે દરેક યુગે તેના દૃષ્ટિકોણથી ઇતિહાસ લખવો જોઈએ; કારણ કે દરેક યુગની તેના માટે શું મહત્વનું અને અર્થપૂર્ણ છે તેની પ્રશંસા અન્ય યુગની પ્રશંસા કરતા અલગ છે, પરંતુ તે ઇતિહાસને સાપેક્ષ બનાવતું નથી, કારણ કે આ નકારી શકતું નથી કે ઘટનાઓ એક વાસ્તવિકતા ધરાવે છે, પછી ભલે તે આપણને ગમે કે ન ગમે.

અને મનુષ્યનો ઇતિહાસ જે ઘટનાઓની વિકૃતિ અને અચોક્કસતાને આધીન છે અને જે ધૂન પર આધારિત છે તે તેમના માટે વિશ્વના પાલનહારના ઇતિહાસ જેવો નથી, જે ભૂતકાળ, વર્તમાન અને ભવિષ્યમાં અત્યંત સચોટ છે.

અસ્તિત્વ અને અખલાક (નૈતિકતા)ની ઉત્પત્તિ માટે એક સંપૂર્ણ સત્યતાના અસ્તિત્વના પુરાવા શું છે?

એવી કોઈ ચોક્કસ સત્ય વાત નથી કે જે ઘણા લોકો અપનાવે છે તે પોતે જ સાચું અને ખોટું શું છે તે વિશેની માન્યતાઓ રાખે છે, અને તેઓ તેને અન્ય લોકો પર લાદવાનો પ્રયાસ કરે છે, તેઓના વર્તનનું ધોરણ અપનાવે છે અને દરેકને તેનું પાલન કરવા દબાણ કરે

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

છે, આમ તેઓ જે વસ્તુને જાળવી રાખવાનો દાવો કરે છે તેનું ઉલ્લંઘન તેઓ પોતે જ કરે છે - એક સ્વ-વિરોધાભાસી સ્થિતિ કહેવાય.

નિરપેક્ષ વાસ્તવિકતાના અસ્તિત્વના પુરાવા નીચે મુજબ છે:

અંતઃકરણ: (આંતરિક ઉત્તેજના) નૈતિક માર્ગદર્શિકાઓનો સમૂહ, જે માનવ વર્તનને નિયંત્રિત કરે છે, તે પુરાવો છે કે વિશ્વ ચોક્કસ રીતે કાર્ય કરે છે અને તે સાચું છે અને ખોટું છે.

આ નૈતિક સિદ્ધાંતો સામાજિક જવાબદારીઓ છે, જેનો વિવાદ કરી શકાતો નથી અથવા જાહેર લોકમતનો વિષય બની શકતો નથી. તેઓ તેમની સામગ્રી અને અર્થમાં સમાજ માટે અનિવાર્ય સામાજિક તથ્યો છે.

ઉદાહરણ તરીકે, કોઈના માતા-પિતાનો અનાદર કરવો અથવા ચોરી કરવી હંમેશા અણગમતી વર્તણૂક તરીકે જોવામાં આવે છે, અને તેને પ્રમાણિકતા અથવા આદર તરીકે ન્યાયી ઠેરવી શકાતી નથી. આ સામાન્ય રીત તમામ સંસ્કૃતિઓને દરેક સમયે લાગુ પડે છે.

વિજ્ઞાન: વિજ્ઞાન એ વસ્તુઓની અનુભૂતિ કરે છે જેમ કે તેની હકીકત છે, જે જ્ઞાન અને નિશ્ચિતતા છે, તેથી વિજ્ઞાન આવશ્યકપણે વિશ્વમાં ઉદ્દેશ્ય તથ્યોના અસ્તિત્વની માન્યતા પર આધાર રાખે છે, જે શોધી અને સાબિત કરી શકાય છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જો કોઈ સ્થાપિત તથ્યો ન હોય તો શું અભ્યાસ કરી શકાય? અને વૈજ્ઞાનિક તારણો વાસ્તવિક છે કે કેમ તે કેવી રીતે જાણી શકાય? હકીકતમાં, વૈજ્ઞાનિક નિયમો જ સંપૂર્ણ સત્યના અસ્તિત્વ પર આધારિત છે.

ધર્મ: વિશ્વના તમામ ધર્મો જીવનની વિભાવના, અર્થ અને વ્યાખ્યા પ્રદાન કરે છે, જે માણસના પ્રશ્નોના જવાબો મેળવવાની ઈચ્છાના પરિણામે છે.

ધર્મ દ્વારા, વ્યક્તિ તેની મંજિલ શોધી શકે છે અને આંતરિક શાંતિ પણ શોધે છે જે ફક્ત આ જવાબો પ્રાપ્ત કરીને જ પ્રાપ્ત કરી શકાય છે.

ધર્મનું અસ્તિત્વ પોતે જ સાબિત કરે છે કે માણસ માત્ર એક વિકસિત પ્રાણી નથી, અને જીવન માટે ઉચ્ચ ધ્યેયનું અસ્તિત્વ અને એક સર્જકનું અસ્તિત્વ સાબિત કરે છે જેણે આપણને હિકમત માટે બનાવ્યા છે, અને તે હિકમત જાણવાની ઈચ્છા માનવ દિલમાં મુકવામા આવેલી છે. હકીકતમાં, સર્જકનું અસ્તિત્વ એ સંપૂર્ણ સત્યનો માપદંડ છે.

તર્કશાસ્ત્ર: બધા મનુષ્યો પાસે મર્યાદિત જ્ઞાન અને મર્યાદિત ગ્રહણશીલ દિમાગ છે, તેથી નકારાત્મક નિરપેક્ષ નિવેદનો અપનાવવા તાર્કિક રીતે અશક્ય છે. કોઈ વ્યક્તિ તાર્કિક રીતે કહી શકતી નથી: "કોઈ ઇલાહ નથી," કારણ કે કોઈ વ્યક્તિ આવું નિવેદન કહેવા માટે,

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તેની પાસે શરૂઆતથી અંત સુધી સમગ્ર સુષ્ટિનું સંપૂર્ણ જ્ઞાન હોવું જોઈએ. કારણ કે આ અશક્ય છે, સૌથી તાર્કિક વસ્તુ જે વ્યક્તિ કરી શકે છે તે છે, "મારી પાસે મર્યાદિત જ્ઞાન સાથે, હું ઇલાહના અસ્તિત્વમાં માનતો નથી."

સુસંગતતા: ખરેખર સત્યનો ઇન્કાર આ તરફ દોરી જાય છે:

અંતરાત્મા અને જીવનના અનુભવો અને વાસ્તવિકતામાં જે છે, તેની માન્યતાની આપણી નિશ્ચિતતા સાથેનો વિરોધાભાસ.

અસ્તિત્વમાં રહેલી કોઈપણ વસ્તુ માટે કોઈ યોગ્ય કે ખોટું નથી. ઉદાહરણ તરીકે, જો હું ટ્રાફિકના નિયમોનો ભંગ કરું તો હું મારી આસપાસના લોકોના જીવનને જોખમમાં નાખી રહ્યો છું. આમ અથડામણ, માણસો વચ્ચે સાચા અને ખોટાના ધોરણોમાં થાય છે. તેના આધારે કોઈ પણ બાબતની ખાતરી કરવી અશક્ય છે. માનવીને સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા મળી છે કે તે ગુનાહો માંથી જે ઈચ્છે તે કરે. કાયદો બનાવવાની કે ન્યાય મેળવવાની અશક્યતા.

સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા ધરાવનાર વ્યક્તિ એક કદરૂપું પ્રાણી બની જાય છે, અને તે આ સ્વતંત્રતા સહન કરવામાં અસમર્થ છે તે કોઈ શંકાની બહાર સાબિત થયું છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ખોટું વર્તન એ ખોટું છે, ભલે વિશ્વ તેની માન્યતા પર સંમત થાય, અને એકમાત્ર અને સાચું સત્ય એ છે કે નૈતિકતા સાપેક્ષ નથી અને સમય કે સ્થળ સાથે બદલાતી નથી.

સીસ્ટમ: સંપૂર્ણ સત્યનો અભાવ અરાજકતા તરફ દોરી જાય છે. ઉદાહરણ તરીકે, જો ગુરુત્વાકર્ષણનો નિયમ વૈજ્ઞાનિક તથ્ય ન હોત, તો અમે ખાતરી કરી શકતા નથી કે જ્યાં સુધી આપણે ફરી ન જઈએ ત્યાં સુધી આપણે એ જ જગ્યાએ ઊભા છીએ કે બેઠા છીએ. અમે વિશ્વાસ કરીશું નહીં કે એક અને એકનો સરવાળો એક સમયે બે છે, સંસ્કૃતિ પર અસર ગંભીર હશે. વિજ્ઞાન અને ભૌતિકશાસ્ત્રના નિયમો નજીવા હશે, અને લોકો માટે ખરીદી અને વેચાણમાં કામ કરવું અશક્ય બનશે.

અસ્તિત્વના સ્ત્રોતનું એકમાત્ર સંપૂર્ણ સત્ય શું છે?

પૃથ્વી ગ્રહ પર મનુષ્યોની હાજરીની જેમ અવકાશમાં ફરે છે, જેમ કે વિવિધ સંસ્કૃતિના મુસાફરો એક પ્લેન પર ભેગા થાય છે જે તેમને અજાણી દિશા સાથે અજાણી મુસાફરી પર લઈ જવામાં આવે છે, અને તેઓ પોતાને સેવા આપવા અને પ્લેનમાં મુશ્કેલીઓ સહન કરવા માટે ફરજ પાડે છે.

પ્લેનના કપ્તાન તરફથી પ્લેનના ફ્રમાંથી એક સાથે તેમની પાસે એક સંદેશ આવ્યો, જેમાં તેમને તેમની હાજરીનું કારણ, તેમના ટેક-ઓફનું સ્થળ અને તેમનું ગંતવ્ય જણાવવામાં આવ્યું હતું અને

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તેમને તેમની વ્યક્તિગત લાક્ષણિકતાઓ અને તેમની સાથે સીધો સંવાદ કરવાની રીત બતાવી હતી.

પહેલા મુસાફરે કહ્યું: હા, તે સ્પષ્ટ છે કે પ્લેનમાં એક કેપ્ટન છે, અને તે દયાળુ છે કારણ કે તેણે આ વ્યક્તિને અમારા પ્રશ્નોના જવાબ આપવા માટે મોકલ્યો છે.

બીજાએ કહ્યું: પ્લેનમાં કોઈ પાઈલટ નથી, અને હું એલચીને માનતો નથી: અમે આમ જ આવ્યા છીએ અને અમે કોઈ લક્ષ્ય વિના અહીં છીએ.

ત્રીજાએ કહ્યું: અમને અહીં કોઈ લાવ્યું નથી, અમે આકસ્મિક રીતે ભેગા થયા હતા.

ચોથાએ કહ્યું: વિમાનમાં સેનાપતિ છે, પરંતુ એલચી સેનાપતિનો પુત્ર છે, અને સેનાપતિ તેના પુત્રના રૂપમાં અમારી વચ્ચે રહેવા આવ્યો છે.

પાંચમાએ કહ્યું: પ્લેનમાં એક કેપ્ટન છે, પરંતુ તેણે કોઈને સંદેશો મોકલ્યો નથી, અને પ્લેનનો કેપ્ટન આપણી વચ્ચે રહેવા માટે દરેક વસ્તુના રૂપમાં આવે છે, અને આપણી મુસાફરીની કોઈ અંતિમ મંજિલ નથી અને આપણે પ્લેનમાં જ રહીશું.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

છઠ્ઠાએ કહ્યું: ત્યાં કોઈ નેતા નથી, અને હું મારા માટે પ્રતીકાત્મક કાલ્પનિક નેતા લેવા માંગુ છું.

સાતમાએ કહ્યું: કમાન્ડર હાજર છે, પરંતુ તેણે અમને વિમાનમાં બેસાડ્યા અને વ્યસ્ત થઈ ગયા, અને તે હવે અમારી બાબતોમાં અથવા વિમાનની બાબતોમાં દખલગિરી કરશે નહીં.

આઠમાએ કહ્યું: કમાન્ડર હાજર છે અને હું તેના દૂતનો આદર કરું છું, પરંતુ કોઈ કૃત્ય સારું છે કે ખરાબ તે નક્કી કરવા માટે અમને પ્લેનમાં કાયદાની જરૂર નથી. આપણે આપણી પોતાની ઈચ્છાઓને લીધે એકબીજા સાથેના વ્યવહારમાં સંદર્ભો જોઈએ છે, તેથી આપણે તે કરીએ છીએ જે આપણને ખુશ કરે છે.

નવમાએ કહ્યું: કમાન્ડર હાજર છે અને તે મારા નેતા છે હું એકલો છું, અને તમે બધા મારી સેવા કરવા માટે અહીં છો. તમે કોઈ પણ સંજોગોમાં તમારા મુકામ સુધી પહોંચી શકશો નહીં.

દસમાએ કહ્યું: નેતાની હાજરી સાપેક્ષ છે, કારણ કે તે તેમના અસ્તિત્વમાં વિશ્વાસ કરનારાઓ માટે અસ્તિત્વ ધરાવે છે, અને જેઓ તેમના અસ્તિત્વને નકારે છે તેમના માટે તે અસ્તિત્વમાં નથી. આ નેતા વિશે મુસાફરોની દરેક ધારણા, ફ્લાઇટનો હેતુ, અને વિમાનના મુસાફરો, જે રીતે એકબીજા સાથે વ્યવહાર કરે છે તે યોગ્ય છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અમે આ કાલ્પનિક વાર્તામાંથી સમજીએ છીએ, જે અસ્તિત્વની ઉત્પત્તિ અને જીવનના હેતુ વિશે વર્તમાનમાં પૃથ્વી પરના લોકોની વાસ્તવિક ધારણાઓની ઝાંખી આપે છે:

તે સ્વયં-સ્પષ્ટ છે કે વિમાનમાં એક પાઇલટ છે જે નેતૃત્વને જાણે છે અને તેને ચોક્કસ ધ્યેય માટે એક બાજુથી બીજી તરફ દોરી જાય છે, અને આ સિદ્ધાંત સાથે કોઈ અસંમત હશે નહીં.

જે વ્યક્તિ પ્લેનના પાઇલટના અસ્તિત્વને નકારે છે અથવા તેના વિશે બહુવિધ ધારણાઓ ધરાવે છે તે તે છે જેણે તેને સમજૂતી અને સ્પષ્ટતા પ્રદાન કરવાની જરૂર છે, અને સાચા અને ખોટા વિશેની તેની ધારણા સંભવિત છે.

અને અલ્લાહ માટે સર્વશ્રેષ્ઠ ઉદાહરણો છે. જો આપણે આ સાંકેતિક ઉદાહરણને સર્જકના અસ્તિત્વની વાસ્તવિકતા પર લાગુ કરીએ, તો આપણે જોઈશું કે અસ્તિત્વના મૂળના સિદ્ધાંતોની બહુવિધતા એક સંપૂર્ણ વાસ્તવિકતાના સહેજ પણ અસ્તિત્વને નકારી શકતી નથી, જે છે: તે ઇલાહ એક માત્ર સર્જનહાર છે, જેનો કોઈ ભાગીદાર નથી અને ન તો તે જન્મ્યા છે, તેની મખ્લુકથી સ્વતંત્ર છે અને તેમાંથી કોઈની પણ સુરતમાં દેખાતો નથી. જે સમગ્ર વિશ્વ આ વિચારને અપનાવવા માંગે છે કે સર્જકની મૂર્તિમાં મૂર્તિમંત છે. ઉદાહરણ તરીકે એક પ્રાણી અથવા માનવી, આ તેને આવું બનાવતું નથી, અને ઇલાહ તેનાથી ઉચ્ચ અને પવિત્ર છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

સર્જક કરનાર ઇલાહ સંપૂર્ણ ન્યાયી છે, અને તે બદલો અને સજા આપવામાં પણ તે ન્યાયી છે, અને મનુષ્યો સાથે સંબંધિત છે, જો તે તેમને બનાવશે અને તેમને છોડી દેશે, તો તે ઇલાહ બનશે નહીં, અને તેથી તે જ તેમને માર્ગ બતાવવા માટે પયગંબરો મોકલે છે. જેઓ લોકોને તેની પદ્ધતિ વિશે જણાવે છે, જે તેની ઈબાદત કરે છે અને પાદરી, સંત અથવા કોઈપણ મધ્યસ્થી વિના એકલા તેનો આશરો લે છે. જેઓ આ માર્ગ પર ચાલનાર માટે બદલો અને તેનાથી વિચલિત થનારાઓ માટે સજા છે અને તે જન્મમાં આનંદ અને જહન્નમમાં અઝાબમાં આખિરતનું ઘર છે.

આને જ "ઇસ્લામ ધર્મ" કહેવામાં આવે છે અને તે સાચો ધર્મ છે, જે સર્જકે તેની મખ્લુક માટે પસંદ કર્યો છે.

શું બિન-મુસ્લિમને "કાફીર" શબ્દ કહેવો એ બીજા પક્ષનો તિરસ્કાર છે?

શું ખ્રિસ્તી માનતો નથી કે મુસ્લિમ એક નાસ્તિક છે - ઉદાહરણ તરીકે - કારણ કે તે તષલીષના સિક્કાંતમાં માનતો નથી, જેમાં તે વિશ્વાસ કર્યા સિવાય રાજ્યમાં પ્રવેશ કરશે નહીં?

કાફીર શબ્દનો અર્થ છે સત્યને નકારવું, અને મુસ્લિમ માટે સત્ય તોહિદ છે, અને ખ્રિસ્તી માટે તે તષલીષ છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અંતિમ આકાશીય કિતાબ:

કુરઆન શું છે?

કુરઆન એ સૃષ્ટિના ઇલાહ દ્વારા મોકલવામાં આવેલ અંતિમ પુસ્તક છે. જો કે મુસલમાન દરેક કિતાબ પર ઈમાન ધરાવે છે, જે કુરઆન પહેલા ઉતારવામાં આવી જેવા કે (ઇબ્રાહિમનાં સહિફા, ઝબૂર, તૌરાત અને ઇન્જિલ... વગેરે),

મુસ્લિમો માને છે કે તમામ પુસ્તકો દ્વારા આપવામાં આવેલો સાચો સંદેશ તોહીદ છે, એટલે કે અલ્લાહ પર ઈમાન ધરાવવું અને તેની જ ઈબાદત કરવી. જો કે કુરઆન, અગાઉના આકાશીય પુસ્તકોથી વિપરીત, ફક્ત ચોક્કસ શ્રેણી અથવા જૂથ માટે મોકલવામાં આવ્યું ન હતું, અને તેના વિવિધ સંસ્કરણો નથી, અને તેમાં કોઈ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો નથી, તેના બદલે, તે બધા મુસ્લિમો માટે એક પુસ્તક છે.

અને કુરઆનનું લખાણ હજી પણ તેની મૂળ ભાષા (અરબી)માં છે, કોઈપણ ફેરફાર, વિકૃતિ અથવા હેરફેર વિના, અને તે હજી પણ આપણા સમય સુધી સાચવેલ છે, અને તે એવું જ રહેશે, સૃષ્ટિના પાલાન્હારે તેને સાચવવાનું વચન આપ્યું છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તે બધા મુસલમાનોના હાથમાં પ્રસારિત થાય છે, અને ઘણા મુસલમાનોએ કુરઆન મજીદને મોઢે યાદ પણ કર્યું છે, અને કુરઆનના વર્તમાન અનુવાદો ઘણી ભાષાઓમાં અને લોકોના હાથમાં છે, તે કુરઆનના અર્થ અને અનુવાદ સિવાય બીજું કંઈ નથી.

સૃષ્ટિના પાલનહારે અરબો અને બિન અરબોને આ પ્રમાણે કુરઆન લાવવા માટે ચેલેન્જ કર્યું છે, તે જાણીને કે તે સમયે અરબો વક્તૃત્વ, અને કવિતામાં અન્ય લોકો પર સરદાર હતા, પરંતુ તેઓ જાણતા હતા કે આ કુરઆન અલ્લાહ સિવાય કોઈનું કલામ નથી, આ ચેલેન્જ ચૌદ સદીઓથી કરતા પણ વધુ સમયથી હું છે અને કોઈ પણ આમ કરી શક્યું નથી, અને આ સૌથી મોટો પુરાવો છે કે કુરઆન અલ્લાહ તરફથી છે.

શું પયગંબર મુહમ્મદ □ એ તૌરાત માથી કુરઆન નકલ કર્યું હતું?

જો કુરઆન યહૂદીઓમાંથી હોત, તો તેઓ તેને પોતાને માટે જવાબદાર ઠેરવવામાં સૌથી ઝડપી હોત, શું કુરઆનને ઉતારવાના સમયે યહૂદીઓએ એવો દાવો કર્યો હતો?

શું શરિઅત, વ્યવહાર નમાઝ, હજ અને ઝકાતથી અલગ નથી?

ત્યાર બાદ આવો આપણે બિન મુસ્લિમ તરફથી કુરઆન બાબતે આવતી ગવાહી અને કુરઆન માનવી તરફ થી ન હોવાના પુરાવા અને તેમાં વિજ્ઞાનીક મુઅજિઝાત (ચમત્કારો) જોઈએ, અને

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જ્યારે કોઈ મોમિન આ અકીદાને સાચો હોવાનો દાવો કરે છે, જે તેના વિરુદ્ધ હોય તો આ તેની સત્યતાનો મોટો પુરાવો છે.

આ સંદેશ એક પાલનહાર તરફથી એક જ હોવો જોઈએ, અને જે કઈ પણ મુહમ્મદ લઈને આવ્યા તે તેમના ધોખો આપવાનો નહીં પરંતુ તે તેમની સત્યતાનો પુરાવો છે. અને અલ્લાહ તઆલાએ અરબો અને બિન અરબોને, જેઓ પોતાની ભાષામાં ઉત્તમ હતા તેમને ચેલેન્જ આપ્યું કે તમે આના જેવી એક આયત પણ લઈ આવો, પરંતુ તેઓ ન લાવી શક્યા અને નિષ્ફળ થયા, આ ચેલેન્જ અત્યાર સુધી બાકી જ છે.

શું પયગંબર મુહમ્મદ □ એ અગાઉની સંસ્કૃતિઓમાંનો કુરઆનમાં ઉલ્લેખ કર્યો છે?

તે પ્રાચીન સંસ્કૃતિના સાચા વિજ્ઞાનમાંનું એક હતું, જેમાં ઘણી દંતકથાઓ અને અંધશ્રદ્ધા સામેલ છે, નિર્જન રણમાં ઉછરેલો ઉમ્મી (અભણ) પયગંબર આ સંસ્કૃતિમાંથી દંતકથાઓ છોડી માત્ર સાચી વાતો નકલ કેવી રીતે કરી શકે?

કુરઆનને અરબી ભાષામાં કેમ ઉતારાવવામાં આવ્યું?

દુનિયામાં ઘણી ભાષાઓ અને લહેજાઓ (વાત કરવાનો તરીકો) છે, જો તેમાંથી કોઈ એક પણ ભાષામાં ઉતારવામાં આવતું તો લોકો હેરાન થઈ જતાં.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ખરેખર અલ્લાહ પયગંબરોને તેમની કોમની ભાષામાં જ મોકલે છે, અને અલ્લાહ તઆલાએ મુહમ્મદ ﷺ ને છેલ્લા પયગંબર બનાવીને મોકલ્યા, અને કુરઆનની ભાષા પણ તેમની કોમની છે, અને કુરઆનને કયામત સુધી ફેરફારથી સુરક્ષિત કરી દીધું, તેણે મસીહની કિતાબ માટે ઉદાહરણ તરીકે આરામિક ભાષા પસંદ કરી. અલ્લાહ તઆલા એ કહ્યું:

"وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ..."

{અને અમે જે પયગંબરો પણ મોકલ્યા, તેમણે પોતાની કોમની ભાષામાં જ આદેશો આપ્યા...} ¹²⁶

નાસિખ અને મન્સૂખ શું છે?

નાસિખ અને મન્સૂખ એ શરિઅતના આદેશોના નિયમો માથી એક છે, જેમકે કોઈ નવા આદેશ વડે પાછલા આદેશને રોકી દેવો, અથવા એક આદેશને બીજા આદેશ વડે બદલી નાખવો, અથવા કોઈ મર્યાદિત આદેશને સામાન્ય કરવો અને કોઈ સામાન્ય આદેશને મર્યાદિત કરવો, અને શરિઅતમાં આ એક સામાન્ય વાત છે જે આદમ થી ચાલી રહી છે. જેમકે આદમના સમયે ભાઈ બહેનની શાદી થતી હતી પરંતુ પછીની શરિઅત દ્વારા તેને ખતમ કરી દેવામાં આવી; એવી જ રીતે શનિવારે કામ કરવી ઈબ્રાહીમ અને તે પહેલાની શરિઅતમાં જાઈઝ હતું પરંતુ તેને મૂસાની શરિઅતમાં ખતમ કરી દેવામાં આવ્યું,

¹²⁶ (ઈબ્રાહીમ: ૪).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અને અલ્લાહ તઆલાએ બની ઈસાઈલના લોકો જ્યારે એક વાછરડાની પૂજા કરવા લાગ્યા તો આદેશ આપ્યો કે તેઓ પોતે જ પોતાને કતલ કરે, પછી આ આદેશ ખત્મ કરી દેવામાં આવ્યો, વગેરે આ જેવા ઘણા ઉદાહરણો છે, એક આદેશને બીજા આદેશ વડે બદલવો તેજ શરિઅત વડે અથવા બીજી શરિઅત વડે તે શક્ય, જેમકે અમે પાછળ ઘણા ઉદાહરણો વર્ણન કર્યાં.

ઉદાહરણ તરીકે એક ડોક્ટર પોતાના દર્દીનો એક દવા વડે ઈલાજ કરતો હોય છે, જેમ જેમ સમય પસાર થાય છે તેમ તેમ તે દાવામાં વધારો કે ઘટાડો કરતો રહે છે, આપણે તેને હોશિયાર સમજીએ છીએ, અને અલ્લાહ માટે તો સર્વ શ્રેષ્ઠ ઉદાહરણો છે, તો એક આદેશને બીજા આદેશ વડે બદલવો તે ઈસ્લામના આદેશમાં મહાન સર્જકની હિકમત માથી એક છે.

અબુ બકરના શાસન દરમિયાન કુરઆનને એકત્રિત કરવા અને ઉખ્માનના શાસન દરમિયાન તેને બાળવાનો કિસ્સો શું છે?

પયગંબરે કુરઆનને વિશ્વાસપાત્ર સહાબાઓ દ્વારા લખી રાખ્યું જેથી કરીને તેને વાંચી શકાય અને અન્યને શિખવાડવામાં આવે.

અને જ્યારે અબુ બકર રઝી. એ ખિલાફત સંભાળી, તો તેમણે આ સહિફાઓને સંગ્રહ કરવાનો આદેશ આપ્યો જેથી તે એક જગ્યાએ ભેગું થઈ જાય અને તેનો સંદર્ભ લઈ શકાય.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અને ઉષ્માન રઝી.ના યુગમાં, તેમણે સહબાઓ પાસે જે અલગ અલગ લહેજાઓના નુસખા અલગ અલગ દેશોમાં હતા તેને બાળી નાખવાનો આદેશ આપ્યો, અને તેમની તરફ એક નવો નુસખો મોકલ્યો, જે મૂળ નુસખા જેમ જ હતો, જે નબી □ છોડી ને ગયા હતા અને જેને અબૂ બકર રઝી. એ એકઠો કર્યો હતો, આવું એટલા માટે કરવામાં આવ્યું કે હવે દરેક દેશોમાં જે નુસખો છે તેનું મૂળ એક જ છે, જે નબી □ છોડીને ગયા હતા.

અને કુરઆન કોઈ ફેરફાર વગર પહેલા જેવું હતું એવું અત્યારે પણ બાકી જ છે, અને આ દરેક સમયના મુસલામનો માટે એક વારસો બનીને રહ્યું છે, જેને તેઓ એક બીજા પાસે મોકલે છે અને પોતાની નમાઝોમાં આ કુરઆનની તિલાવત કરે છે.

શું કુરઆન જે લઈને આવ્યું છે, તે પ્રાયોગિક વિજ્ઞાન સાથે વિરોધ કરે છે?

ઇસ્લામ એ પ્રગિક વિજ્ઞાનનો વિરોધ કરતો નથી, અને કેટલાક પશ્ચિમના વિજ્ઞાનિકો જેઓ અલ્લાહ પર ઈમાન ધરાવતા ન હતા તો પણ તેઓ પોતાની વૈજ્ઞાનિક શોધો દ્વારા સર્જકના અસ્તિત્વ સુધી પહોંચ્યા હતા, જેના કારણે તેઓ સત્ય તરફ આકર્ષિત થયા.

ઇસ્લામ એ અકલ અને વિચાર પર પ્રભુત્વ ધરાવે છે, અને સૃષ્ટિ વિષે ચિંતન મનન કરાવનું કહે છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામ સમગ્ર માનવજાતીને અલ્લાહની નિશાનીઓ અને તેના અનોખા સર્જન પર ચિંતન મનન કરવા, જમીનમાં હળવા ફરવા, સૃષ્ટિને જોઈ પોતાના દિમાગનો ઉપયોગ કરી વિચાર અને તર્ક (મન્ટિક) ના ઉપયોગ તરફ બોલાવે છે.

તે અનિવાર્યપણે જે જવાબોને શોધી લેશે, જેની તે શોધ કરું રહ્યો હતો, અને પોતાને એક સર્જકના અસ્તિત્વ પર ઈમાન ધરાવનાર પામશે, અને તે સંપૂર્ણ યકીન સુધી પહોંચી જશે કે આ સૃષ્ટિ એ કાળજીપૂર્વક ઈરાદા સાથે અને એક હેતુ સાથે બનાવવામાં આવી છે. છેલ્લે તે તે નિર્ણય સુધી પહોંચી જશે કે ઇસ્લામ ફક્ત તે વાતની માંગ કરે છે કે અલ્લાહ સિવાય કોઈ ઇલાહ (મઅબૂદ) નથી. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِن تَفَٰوُثٍ فَارْجِعِ
الْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ (۳) ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ
خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ"

{જેણે સાત આકાશો તળ પર તળ બનાવ્યા, તમે અલ્લાહ કૃપાળુના સર્જનમાં કોઈ અવ્યવસ્થા નહી જુઓ, ફરીવાર આકાશ તરફ જુઓ, શું

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

કોઇ તિરાડ પણ દેખાઇ છે? (૩) વારંવાર તેને જુઓ, તમારી નજર પોતાની તરફ અપમાનિત, થાકીને પાછી આવશે? ¹²⁷

"سَأْتِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ"

{નજીક માંજ અમે તેને પોતાની નિશાનીઓ બાહ્ય જગતમાં પણ બતાવીશું અને તેમની પોતાની અંદર પણ, ત્યાં સુધી કે સ્પષ્ટ થઇ જાય કે આ કુરઆન સાચું જ છે, શું તમારા પાલનહારનું દરેક વસ્તુને જાણવું અને ખબર રાખવી પૂરતું નથી?} ¹²⁸

"إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ"

{આકાશો અને ધરતીના સર્જનમાં, રાત-દિવસના આવવા જવામાં, અને તે હોડીમાં, જે લોકોને ફાયદો પહોંચાડવાવાળી વસ્તુઓને લઇને સમુદ્રોમાં ચાલે છે, અલ્લાહ તઆલાનું આકાશ માંથી પાણી વરસાવી મૃત ધરતીને જીવિત કરી દેવામાં, અને તેમાં દરેક સજીવને ફેલાવી

¹²⁷ (અલ્ મુલ્ક: ૩-૪).

¹²⁸ (કુસ્સેલત: ૫૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

દેવામાં, હવાઓના પરિભ્રમણમાં અને તે વાદળમાં, જે આકાશ અને ધરતી વચ્ચે આજ્ઞાક્રિત બનીને રહે છે, તેમાં બુધ્ધીશાળી લોકો માટે અલ્લાહની નિશાનીઓ છે} ¹²⁹

"وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ"

{તેણે જ રાત, દિવસ, સૂર્ય અને ચંદ્રને તમારા માટે કામે લગાડેલા છે અને તારાઓ પણ તેના જ આદેશનું પાલન કરે છે. નિ:શંક આમાં બુદ્ધિશાળી લોકો માટે ઘણી નિશાનીઓ છે} ¹³⁰

"وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَنُوسِعُونَ"

{આકાશને અમે (પોતાના) હાથો વડે બનાવ્યું છે અને નિ:શંક અમે વિસ્તૃત કરવાવાળા છે} ¹³¹

"أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيَجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِّأُولِي الْأَلْبَابِ"

¹²⁹ (અલ્ બકરહ: ૧૬૪).

¹³⁰ (અન્ નહલ: ૧૨).

¹³¹ (અઝ્ આરિયાત: ૪૭).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{શું તમે જોતા નથીકે અલ્લાહ તઆલા આકાશ માંથી પાણી ઉતારે છે અને તેને ભૂગર્ભ સુધી પહોંચાડે છે, ત્યાર પછી તેના વડે અલગ-અલગ પ્રકારની ઊપજો ઊપજાવે છે, પછી તે સૂકી પડી જાય છે અને તમે તેને પીળા કલરની જુઓ છો, પછી તેને ચૂરે-ચૂરા કરી દે છે, આમાં બુદ્ધિશાળી લોકો માટે ઘણી શિખામણો છે} ¹³²

"أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيًّا أَفَلَا يُؤْمِنُونَ"

{શું કાફિરોએ એ વાત પર ધ્યાન ન આપ્યું આકાશ અને ધરતી એક-બીજા સાથે જોડાયેલા હતાં, પછી અમે તે બન્નેને અલગ કર્યા, અને દરેક જીવિત વસ્તુનું સર્જન અમે પાણી વડે કર્યું, છતાં પણ આ લોકો ઈમાન નથી લાવતા} ¹³³

¹³² (અઝ્ ઝુમર:૨૧). આધુનિક વિજ્ઞાન દ્વારા હવે જે જળ ચક્ર શોધાયું છે તેનું વર્ણન ૫૦૦ વર્ષ પહેલા કરવામાં આવ્યું હતું. તે પહેલાં, લોકો માનતા હતા કે પાણી સમુદ્રમાંથી આવે છે અને જમીનમાં ધૂસી જાય છે, અને આ રીતે ઝરણા અને ભૂગર્ભજળની રચના થઈ હતી. એવું પણ માનવામાં આવતું હતું કે જમીનમાં ભેજ પાણી બનાવે છે. જ્યારે કુરઆને સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે ૧૪૦૦ વર્ષ પહેલા પાણીની રચના કેવી રીતે થઈ હતી.

¹³³ (અલ્ અમ્બિયા: ૩૦). આધુનિક વિજ્ઞાન માત્ર એટલું જ શોધી શક્યું છે કે જીવનની રચના પાણી દ્વારા થઈ હતી અને પ્રથમ કોષનું મૂળ ઘટક પાણી હતું. આ માહિતી બિન-મુસ્લિમો, તેમજ રાજ્યમાં સંતુલન માટે જાણીતી ન

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِّن طِينٍ (۱۱) ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ (۱۲) ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ"

{નિ:શંક અમે મનુષ્યનું સર્જન માટી કણ વડે કર્યું (૧૨) પછી તેને ટીપું બનાવી, સુરક્ષિત જગ્યાએ મૂકી દીધું.(૧૩) પછી ટીપાને અમે જામેલું લોહી બનાવી દીધું, પછી તે જામેલા લોહીને માંસનો ટુકડો બનાવી દીધો, પછી માંસના ટુકડાને હાડકા બનાવી દીધા, પછી હાડકાઓ પર અમે માંસ ચઢાવી દીધું, પછી બીજી બનાવટમાં તેનું સર્જન કર્યું. બરકતોવાળો છે તે અલ્લાહ, જે શ્રેષ્ઠ સર્જન કરનાર છે} ¹³⁴

હતી. કુરઆનમાં તે સાબિત કરવા માટે છે કે પયગંબર મુહમ્મદ પોતાની મનેચ્છાઓ દ્વારા વાત કરતા નથી.

¹³⁴ (અલ્ મુઅમિનુંન: ૧૨-૧૪). કેનેડિયન વૈજ્ઞાનિક, કીથ મૂર, વિશ્વના સૌથી પ્રખ્યાત શરીર રચનાશાસ્ત્રીઓ અને ગર્ભશાસ્ત્રીઓમાંના એક છે. તેઓ ઘણી યુનિવર્સિટીઓ દ્વારા પ્રતિષ્ઠિત વૈજ્ઞાનિક સફર ધરાવે છે, અને કેનેડા અને અમેરિકામાં શરીર રચના શાસ્ત્રીઓ અને ગર્ભવિજ્ઞાનીઓના સંગઠન જેવી ઘણી આંતરરાષ્ટ્રીય વૈજ્ઞાનિક સંસ્થાઓની અધ્યક્ષતા કરી છે. અને કાઉન્સિલ ઓફ ધ યુનિયન ઓફ બાયોસાયન્સિસ. તેઓ રોયલ મેડિકલ સોસાયટી ઓફ કેનેડા, ઈન્ટરનેશનલ એકેડેમી ઓફ સાયટોલોજી, અમેરિકન ફેડરેશન ઓફ એનાટોમિક ડિઝિટિશિયન્સ અને એસોસિયેશન ઓફ ધ અમેરિકાસ ઇન

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِّن عَلَقَةٍ ثُمَّ مِّن مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقَرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّن يُتَوَفَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مَن

એનાટોમીના સભ્ય તરીકે પણ ચૂંટાયા હતા. 1980 માં, કીથ મૂરે પવિત્ર કુરઆન અને ગર્ભની રચના સાથે સંકળાયેલી કલમો વાંચ્યા પછી ઇસ્લામમાં પોતાનું ધર્મ પરિવર્તન જાહેર કર્યું, જે તમામ આધુનિક વિજ્ઞાનથી આગળ હતું, અને તેણે તેના ઇસ્લામમાં પરિવર્તનની વાર્તા કહેતા કહ્યું: હું સિત્તેરના દાયકાના ઉત્તરાર્ધમાં મોસ્કોમાં યોજાયેલી વૈજ્ઞાનિક ચમત્કારો પરની આંતરરાષ્ટ્રીય પરિષદમાં હાજરી આપવા માટે આમંત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા અને કોસ્મિક ચિકિત્સાના કેટલાક મુસ્લિમ વિદ્વાનોની સમીક્ષા કરતી વખતે, ખાસ કરીને જે અલ્લાહ તઆલ એ કહ્યું: (તે આકાશથી ધરતી સુધી (બધા) કાર્યની વ્યવસ્થા કરે છે, પછી તે કાર્ય એક એવા દિવસમાં તેની તરફ યઠી જાય છે, જેની ગણતરી તમારા પ્રમાણે એક હજાર વર્ષ જેટલી છે.) « સૂરે અસ્ સજદહ: ૫ » મુસ્લિમ વિદ્વાનોએ ગર્ભ અને મનુષ્યની રચના વિશે વાત કરતી અન્ય આયતો સંભળાવવાનું ચાલુ રાખ્યું અને કુરઆનની અન્ય આયતોને વધુ વિસ્તૃત રીતે જાણવાની મારી ઊંડી રૂચિને જોતાં, મેં સંભળવાનું ચાલુ રાખ્યું. આ પંક્તિઓ દરેકને મજબૂત પ્રતિસાદ આપતી હતી અને મારા પર તેની વિશેષ અસર હતી, કારણ કે મને લાગવા માંડ્યું કે મારે આ જ જોઈએ છે, અને હું ઘણા વર્ષોથી પ્રયોગશાળાઓ અને સંશોધનો દ્વારા અને આધુનિક તકનીકનો ઉપયોગ કરીને તેની શોધ કરી રહ્યો છું, પરંતુ શું કુરઆન ટેકનોલોજી અને વિજ્ઞાન પહેલા વ્યાપક અને સંપૂર્ણ હતું.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ
وَأَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ"

{હે લોકો ! જો તમને તમારા મૃત્યુ પછી ફરી જીવિત થવામાં કોઈ શંકા હોય તો (તમને જાણ હોવી જોઈએ કે) અમે તમને માટી વડે પેદા કર્યા, પછી વીર્યના ટીપા વડે, પછી લોહીથી, પછી માંસ વડે, જેને ક્યારેક ઘાટ આપવામાં આવે છે અને ક્યારેક આપવામાં નથી આવતો, જેથી અમે તમારા પર (પોતાની કુદરતને) જાહેર કરી દઈએ, અને અમે જે વીર્યના ટીપાને ઇચ્છીએ તેને એક નક્કી કરેલ સમય સુધી માતાના ગર્ભમાં રાખીએ છીએ, પછી તમને બાળક બનાવી દુનિયામાં લાવીએ છીએ, પછી (તમારો ઉછેર કરીએ છીએ) જેથી તમે પોતાની યુવાવસ્થામાં પહોંચી જાવો, પછી તમારા માંથી કેટલાકને મૃત્યુ આપી દેવામાં આવે છે અને કેટલાકને વૃદ્ધાવસ્થા સુધી જીવિત રાખવામાં આવે છે, જેથી તે એક વસ્તુને જાણવા છતાં અજાણ બની જાય, તમે જોશો કે ધરતી સૂકી છે, પછી જ્યારે અમે તેના પર વરસાદ વરસાવીએ છીએ તો તે ઊપજે છે અને ફૂલે છે અને દરેક પ્રકારની લોભામણી ઉપજો ઉપજાવે છે} ¹³⁵

છેલ્લા નબી:

¹³⁵ (અલ્ હજ્જ: ૫). આ આધુનિક વિજ્ઞાન દ્વારા શોધાયેલ ગર્ભ વિકાસનો ચોક્કસ સમયગાળો છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પયગંબર મુહમ્મદ કોણ છે, અને તેમના પયગંબર હોવાની સાચી દલીલ શું છે?

પયગંબર મુહમ્મદ □ તેઓ: અરબના એક ખાનદાન કુરૈશ જે મુહમ્મદ બિન અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્દુલ્ મુત્તલિબ બિન હાશિમ છે, જેઓ મક્કાહમાં રહેતા હતા અને તે ઈસ્માઈલ બિન ઈબ્રાહીમની સંતાન માંથી હતા.

જેવું કે જુના કરારમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો કે અલ્લાહ એ ઈસ્માઈલમાં ઘણી બરકત આપી હતી, અને તેમની સંતાનમાં એક મહાન કોમ પેદા કરવાનો વચન આપ્યું હતું.

"જ્યાં સુધી ઈસ્માઈલની વાત છે, મેં તમારી પાસેથી સાંભળ્યું હતું, હું તેને બરકત આપીશ અને તેને ફળદાયી બનાવીશ, અને તેને ખુબ વધારીશ, તે બાર બાદશાહોને જન્મ આપશે, અને હું તેમને એક મહાન કોમ બનાવીશ"¹³⁶

આ એક મહાન પુરાવો છે કે ઈસ્માઈલ ઈબ્રાહીમના સાચે જ પુત્ર હતા.

¹³⁶ (અલ્ અહદુલ્ કદીમ (જુનો કરાર), સિકુત્ તકવીન૧૭: ૨૦).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"અને પાલનહારના ફરિશ્તાઓ એ તેને કહ્યું, કે જો તું ગર્ભવતી છે, અને પુત્રને જન્મ આપશે, અને તું તેનું નામ ઈસ્માઈલ રાખજે; કારણકે પાલનહારે તારી મુસીબત સાંભળી લીધી છે"¹³⁷

"તો ઈબ્રાહીમ પોતાની પત્ની સારાને તેની દાસી હાજર સાથે લઈ મિસર હિજરત કરી, દસ વર્ષ કન્યાનમાં રહ્યા પછી સારા એ પોતાની દાસીને હાજરને ઈબ્રાહીમની પત્નીબનાવી દીધી"¹³⁸

પયગંબર મુહમ્મદનો જન્મ મક્કાહમાં થયો, અને તેમના જન્મ પહેલા તેમના પિતા મૃત્યુ પામી ચુક્યા હતા, અને તેમની માતા પણ મૃત્યુ પામી ગયા હતા, જ્યારે તેઓ નાના હતા પછી તેમની દેખરેખ તેમના દાદાએ કરી, ફરી તેમના દાદા પણ મૃત્યુ પામ્યા તો તેમની દેખરેખ તેમના કાકા અબૂ તાલિબે કરી.

તેઓ પોતાની પ્રમાણિકતા અને અમાનતદારી માટે જાણીતા હતા, તેઓ તે સમયના અજ્ઞાની લોકો સાથે મેળાપ રાખતા ન હતા, ન તો તેમની સાથે મોજ-મસ્તી અને રમત-ગમતમાં, નાચ-ગાન કરતા હતા, ન તો દારૂ પીતા હતા, અને આ બધું તેમને મંજૂર નહોતું, ફરી નબી □ મક્કાહની નજીક એક પર્વત (ગારે હીરા)માં ઈબ્રાદત માટે જવા લાગ્યા, ફરી તેમના પર આજ જગ્યા એ વહી ઉતારવા લાગી, તો

¹³⁷ (અલ્ અહદુલ્ કદીમ (જુનો કરાર), સિકુત્ તકવીન ૧૧: ૧૬).

¹³⁸ (અલ્ અહદુલ્ કદીમ (જુનો કરાર), સિકુત્ તકવીન ૧૬: ૩).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તેમની પાસે અલ્લાહ તરફથી એક ફરિશ્તો આવ્યો, ફરિશ્તા એ તેમણે કહ્યું: પઢો. પઢો, અને નબી □ ન તો પઢેલા હતા ન તો તેમને લખતા આવડતું હતું, તો નબી □ એ કહ્યું: હું પઢેલો નથી, અર્થાત્ હું પઢવામાં સારો નથી, ફરિશ્તા એ ફરી કહ્યું, તો નબી □ એ કહ્યું: હું પઢેલો નથી, ફરી ફરિશ્તા એ બીજી વખત કહ્યું, અને તેમણે મજબૂતી સાથે ગળે લગાવ્યા, અહીં સુધી કે તેઓ ભીંચાઈ ગયા, ફરી કહ્યું પઢો, તો નબી □ એ કહ્યું: હું પઢેલો નથી, અર્થાત્ હું પઢવામાં સારો નથી, ફરી તેમણે ત્રીજી વખત મારી સાથે આવું જ કર્યું અને કહ્યું:

"اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ (1) خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ (2) اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ (3) الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ (4) عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ"

{પઢો, તમારા તે પાલનહારના નામથી જેણે પેદા કર્યા (૧) તેણે માનવીને એક લોહીના લોથડાથી પેદા કર્યા (૨) પઢો પોતાના તે પાલનહારના નામથી જે ઇઝ્ઝત વાળો છે. (૩) તેણે કલમ વડે શીખવાડ્યું (૪) માનવીને તે શીખવાડ્યું, જે તે જાણતો ન હતો} ¹³⁹ આ તેમના પયગંબર હોવાની સાચી દલીલ છે:

આ આપણે તેમના જીવન ચરિત્રમાં મળે છે કે તેઓ એક સાચા અને પ્રમાણિક વ્યક્તિ તરીકે ઓળખાતા હતા. અલ્લાહ તઆલા એ કહ્યું:

¹³⁹ (અલ્ અલક: ૧-૫).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"وَمَا كُنْتُمْ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكُمْ إِذَا لَأْتَابَ
الْمُبْطِلُونَ"

{અને (હે નબી!) આ પહેલા તમે કોઈ કિતાબ પઢી શકતા ન હતા અને ન કોઈ કિતાબને પોતાના હાથ વડે લખી શકતા હતા, જો આ પ્રમાણે હોત તો બાતિલ લોકો શંકા કરતા હોત} ¹⁴⁰

અને નબી તે પહેલા વ્યક્તિ છે કે તેમણે જે વાત તરફ લોકોને બોલાવ્યા તે વાત પર પોતે પણ અમલ કરી બતાવ્યો, અને તેઓ આ બોલાવવા પર કોઈ દુન્યવી પુરસ્કાર માંગતા ન હતા, બસ તેમણે ગરીબ, ઉદાર, દયાળુ અને વિનમ્રતા ભર્યું જીવન પસાર કર્યું, અને તેઓ લોકોમાં સૌથી વધુ કુરબાની (બલિદાન) આપનાર અને સૌથી વધુ પરહેઝગાર હતા. અલ્લાહ તઆલા એ કહ્યું:

"أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدَاهُمْ اِقْتَدُوا قُلْ لَا اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِنْ هُوَ اِلَّا
ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ"

{આ જ લોકો એવા છે, જેમને અલ્લાહ તઆલાએ હિદાયત આપ્યું હતું, તો તમે પણ તેઓના માર્ગ પર ચાલો, તમે કહી દો કે હું તમારા

¹⁴⁰ (અલ્ અન્કબૂત: ૪૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પાસેથી તે વિશે કંઈ વળતર નથી ઇચ્છતો, આ તો ફક્ત સમગ્ર માનવજાતિ માટે એક શિખામણ છે} ¹⁴¹

અલ્લાહ તઆલા એ તેમની તરફ ઉતારેલી આયતો વડે પોતાના પયગંબર હોવાની સત્યતા રજૂ કરી, અને તે આયતો બલીગ હતી જે તેમણે માનવ શબ્દોથી ઉંચ્ય કરતી હતી. અલ્લાહ તઆલા એ કહ્યું:

"أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا"

"

{શું આ લોકો કુરઆનમાં ચિંતન નથી કરતા? જો આ અલ્લાહ તઆલા સિવાય બીજા કોઈ તરફથી હોત તો ખરેખર તેમાં ઘણો જ વિવાદ જોતા} ¹⁴²

"أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوْرٍ مِثْلِهِ مُفْتَرِيَاتٍ وَاَدْعُوا مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ"

{અથવા તો તે લોકો એમ કહે છે કે આ કુરઆનને તેણે જ ઘડી કાઢ્યું છે, તમે તેમને જવાબ આપી દો કે જો તમે પોતાની વાતમાં સાચા છો

¹⁴¹ (અલ્ અન્આમ: ૯૦).

¹⁴² (અન્ નિસા: ૮૨).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તો તમે પણ આના જેવી જ દસ સૂરતો ઘડેલી લઇને આવો અને અલ્લાહના સિવાય જેને ઇચ્છો પોતાની સાથે બોલાવી લો} ¹⁴³

"فَإِنْ لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ
هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ"

{પછી જો આ લોકો તમારો કોઈ જવાબ ન આપે, તો તમે જાણી લો કે આ લોકો પોતાની મનેચ્છાઓનું અનુસરણ કરી રહ્યા છે અને તેના કરતા વધારે પથભ્રષ્ટ કોણ હોઈ શકે છે, જેઓ અલ્લાહની હિદાયતને છોડીને પોતાની મનેચ્છાઓ પાછળ પડેલ છે? નિ:શંક અલ્લાહ તઆલા જાલિમ લોકોને સત્ય માર્ગદર્શન નથી આપતો} ¹⁴⁴

અને જ્યારે મદીનામાં લોકોએ અફવા ફેલાવી કે ઈબ્રાહીમના જે નબી□ ના સંતાન હતા તેમના મૃત્યુના કારણે સૂર્ય ગ્રહણ થયું છે, નબી □ એ તેમને સંબોધિત કર્યા અને એક વાક્ય કહ્યું જે દરેક માટે શિખામણ હતી , જે આજ સુધી સૂર્યગ્રહણ વિશે અસંખ્ય દંતકથાઓ અપનાવે છે, તેમણે ચૌદ સદીઓ પહેલાં સ્પષ્ટ અને સ્પષ્ટપણે કહ્યું હતું: "સૂર્ય અને ચંદ્ર અલ્લાહની નિશાનીઓ માંથી બે નિશાનીઓ છે, કોના

¹⁴³ (હૂદ: ૧૩).

¹⁴⁴ (અલ્ કસસ: ૫૦).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

મૃત્યુ કે જીવના કારણે તેમાં ગ્રહણ નથી લાગતું, બસ જ્યારે તમે ગ્રહણ જુઓ તો અલ્લાહની યાદ અને નમાઝમાં લાગી જાઓ"¹⁴⁵

જો તેઓ એક જુઠા પયગંબર હોત તો આ સમયનો ફાયદો ઉઠાવતા અને લોકોને પોતાના પયગંબર હોવાની ખાતરી આપતા.

અને આ પણ તેમના પયગંબર હોવાની સાચી દલીલ છે જુના કરારમાં તેમનું નામ અને તેમના ગુણો વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે.

"કિતાબ કોઈ એવા વ્યક્તિને આપવામાં આવે છે, જે પઢવાનું નથી જાણતા, અને તેમના કહેવામાં આવશે: આ પઢો, તે કહેશે: મને કેવી રીતે પઢવું એ આવડતું નથી"¹⁴⁶

ભલેને મુસલામનો તે વાત પર યકીન રાખતા ન હોઈ કે જુના સમય અને નવા સમયની બે કિતાબો જે આ સમયે જોવા મળે છે તેમાં ફેરફાર થઈ જવાના કારણે અને તે બંને અલ્લાહ તરફથી છે, પરંતુ તે બંને મહત્વના સાચા સ્ત્રોત છે, જે તૌરાત અને ઇન્જિલ છે, (જે અલ્લાહ એ પોતાના બે નબી મૂસા અને ઈસા પર ઉતારી હતી). જેથી, આ જૂની અને નવી બંને સમયની કિતાબમાં જોવા મળે છે તે અલ્લાહ તરફથી છે, અને મુસલામનો અકીદો ધરાવે છે કે જો આ ભવિષ્યવાળી સાચી છે

¹⁴⁵ (સહીહ બુખારી).

¹⁴⁶ (અલ્ અહદુલ્ કદીમ (જુનો કરાર), સિફ અશ્ઈયાઅ ૨૯: ૧૨).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જે નબી મુહમ્મદ □ વિષે ચર્ચા કરે છે, તો તે જે સહીહ તૌરાત બાકી રહી છે તેમાંથી છે.

ખરેખર મુહમ્મદ □ જે સંદેશા તરફ બોલાવે છે તે ફક્ત ઈમાન છે, અને ઈમાન તે (એક અલ્લાહમાં માનવું અને ફક્ત તેની જ ઈબાદત કરવી) આ જ સંદેશો આપણા પહેલાના દરેક પયગંબરોનો હતો, અને આપ □ એ આ સંદેશો દરેક લોકો સુધી પહોંચાડીયો. જેમકે કુરઆનમાં વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે:

"قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ"

૬તમે કહી દો કે હે લોકો ! હું તમારી સૌની તરફ તે અલ્લાહનો પયગંબર છું જેનું સામાજ્ય આકાશો અને ધરતી પર છે, તેના સિવાય કોઈ બંદગીને લાયક નથી, તે જ જીવન આપે છે અને તે જ મૃત્યુ આપે છે, તો અલ્લાહ તઆલા પર ઈમાન લાવો અને તેના અભણ પયગંબર પર, જે અલ્લાહ તઆલા પર અને તેના આદેશો પર ઈમાન ધરાવે છે અને તેનું જ અનુસરણ કરો, જેથી તમે સત્યમાર્ગ પર આવી જાઓ¹⁴⁷ મસીહ (ઈસા) ના વખાણ જમીનમાં કોઈએ નથી કર્યા જેટલા મુહમ્મદ □ એ કર્યા. નબી □ એ કહ્યું:

¹⁴⁷ (અલ્ અઅરાફ: ૧૫૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"أَنَا أَوْلَى النَّاسِ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ، فِي الْأُولَى وَالْآخِرَةِ قَالُوا: كَيْفَ؟ يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: الْأَنْبِيَاءُ إِخْوَةٌ مِنْ عَدَاتٍ، وَأُمَّهَاتُهُمْ شَتَّى، وَدِينُهُمْ وَاحِدٌ، فَلَيْسَ بَيْنَنَا نَبِيٌّ (بين المسيح عيسى وبيني) "

"હું ઇસા બિન મરયમની વધુ નજીક છું, પહેલા અને છેલ્લે, સહાબાઓ એ કહ્યું: કેવી રીતે? હે અલ્લાહના પયગંબર !, નબી □ એ કહ્યું: દરેક પયગંબરો અલ્લાતી ભાઈ (જેના પિતા એક હોઈ) અને માં ઓ જુદી જુદી હોઈ, અને તેમનો દિન એક જ છે, બસ અમારી વચ્ચે કોઈ નબી નથી (મારી અને ઇસા વચ્ચે)"¹⁴⁸

અને મસીહ ઈસાનું નામ કુરઆનમાં નબી મુહમ્મદ □ કરતા વધુ વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે (૪ વારની જગ્યા એ ૨૫ વાર વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે) ઈસાની માતા મરયમને સમગ્ર દુનિયાની સ્ત્રીઓ પર પ્રાથમિકતા આપવામાં આવી, જેવું કે કુરઆનમાં વર્ણન કરવામાં આવ્યું. એ સિવાય મરયમ જ છે, જેનું નામ લઈ કુરઆનમાં વર્ણન કરવામાં આવ્યું, અને કુરઆનમાં એક સંપૂર્ણ સૂરત મરયમના નામની વર્ણન કરવામાં આવી છે.¹⁴⁹

આ નબી □ તેમની સત્યતાનો સૌથી મોટો પુરાવો છે, જો તે કોઈ જુઠા નબી હોતા તો પોતાની પત્નીઓ, પોતાની માતા અને

¹⁴⁸ (સહીહ મુસ્લિમ).

¹⁴⁹ "અચ્નુન્ અલલ્ હકીકહ" લેખક: ફાતેન સબરી, www.fatensabri.com

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પોતાની પુત્રીઓના નામ વર્ણન કરતા, અને જો તે જુઠા નબી હોતા તો મસીહના ક્યારેય વખાણ ન કરતા અને ન તો તેમના પર ઈમાન લાવવાને મુસલમાનોના ઈમાનનો એક સ્તંભ ગણાવતા.

પયગંબર મુહમ્મદ અને આજના કોઈપણ પાદરી વચ્ચે એક સરળ સરખામણી કરવાથી જ આપણને તેમની પ્રામાણિકતાનો અહેસાસ થશે, તેણે પૈસા, પ્રતિષ્ઠા અથવા તો કોઈપણ પુરોહિત પદની દ્રષ્ટિએ તેમને ઓફર કરેલા તમામ વિશેષાધિકારોને નકારી કાઢ્યા, તેથી તે મોમિનો પાપોની કબૂલાત કરવા અથવા માફ કરવા તૈયાર ન હતા. તેના બદલે, તેણે તેના અનુયાયીઓને સીધા સર્જક તરફ વળવાનો આદેશ આપ્યો.

તેમની નબૂવ્વતની સત્યતાની સૌથી મોટી નિશાનીઓમાંની એક એ છે કે તેમની દઅવતનો ફેલાવો, લોકો દ્વારા તેનો સ્વીકાર કરવો, અને પાલનહાર દ્વારા તેમને સફળતા આપવામાં આવી, માનવ ઇતિહાસમાં પાલનહારે ક્યારેય ખોટા નબૂવ્વતના દાવેદાર માટે સફળતા નક્કી કરી નથી.

અંગ્રેજ ફિલસૂફ થોમસ કાર્લાઈલે (૧૮૮૧-૧૭૯૫) કહ્યું: "આ યુગના કોઈપણ સંસ્કારી વ્યક્તિ માટે તે શું વિચારે છે તે સાંભળવું એ ખૂબ જ શરમજનક બાબત છે, કે ઇસ્લામ ધર્મ જૂઠો છે, મુહમ્મદ એક છેતરપિંડી કરનાર વ્યક્તિ છે અને તે આવી વાતોની જે અફવા છે તેની સામે આપણે લડવું પડશે." આ વાહિયાત અને શરમજનક વાતો, કારણ

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

કે પયગંબરે જે સંદેશો આપ્યો તે હજુ પણ ૧૨ સદીઓ સુધી, આપણા જેવા લગભગ ૨૦ કરોડ લોકો માટે, પાલનહાર દ્વારા બનાવવામાં આવેલ, એક ચમકતો દીવો છે. જેણે આપણને બનાવ્યા છે. શું તમે ક્યારેય જોયું છે કે જૂઠું બોલનાર માણસ ધર્મ બનાવી શકે છે અને તેનો ફેલાવો કરી શકે છે? અલ્લાહની કસમ ! તે માણસ, જૂઠો માણસ ઈંટોનું ઘર બનાવી શકતો નથી, કારણ કે જો તે ચૂનાના ગુણધર્મોથી વાકેફ નથી, પ્લાસ્ટર, ગંદકી અને તેના જેવા, તો પછી તે શું છે જે ઘર બનાવે છે? તેના બદલે, તે કાટમાળનો ટેકરી છે અને સામગ્રીના મિશ્રણનો ઢગલો છે. આત્માઓનો, પરંતુ તે લાયક છે કે તેના થાંભલા તૂટી પડે છે, અને તે તૂટી પડે છે, જેમ કે જો તે ક્યારેય અસ્તિત્વમાં ન હોત.”¹⁵⁰

પયગંબર મુહમ્મદ કેવી રીતે બૈતુલ્ મક્દિસ પહોંચ્યા અને આકાશ પર જઈ અને તે જ રાત્રે પાછા ફર્યા?

માનવ ટેકનોલોજીએ એક જ ક્ષણે વિશ્વના તમામ ભાગોમાં માનવ અવાજો અને છબીઓ પહોંચાડી છે, તો શું ૧૪૦૦ વર્ષ પહેલાં માનવજાતના સર્જક તેમના પયગંબર સાથે આત્મા અને શરીર આકાશ પર જઈ શકે છે?¹⁵¹

¹⁵⁰ "અબ્તાલ" નામની કિતાબ

¹⁵¹ પયગંબર મુહમ્મદ □ અલ-બુરાક નામના પ્રાણીની પીઠ પર ચડ્યા. અલ-બુરાક: એક સફેદ પ્રાણી, ગધેડા કરતાં ઊંચું અને ખચ્ચર કરતાં નાનું, તેના

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસરા અને મિઅરાજની યાત્રા અલ્લાહની કુદરત, શક્તિ અને ઇચ્છા પ્રમાણે થઈ હતી, જે આપણી ધારણાઓ કરતા વધારે છે, અને આપણે જાણીએ છીએ તે તમામ કાયદાઓથી અલગ છે, અને તે સૃષ્ટિના અલ્લાહની શક્તિના સંકેતો અને પુરાવા છે. કારણ કે તેણે આ કાયદા બનાવ્યા અને સ્થાપિત કર્યા.

પયગંબર "અલ-બુરાક" નામના પ્રાણીની પીઠ પર ચડ્યા. અલ-બુરાક: એક સફેદ પ્રાણી, ગધેડા કરતાં ઊંચું અને ખચ્ચર કરતાં નાનું, તેના અંગોના છેડે તેના ખૂર છે. તેની પાસે એક લગાવ અને કાઠી છે. પયગંબરો તેમના પર સવારી કરતા હતા. (બુખારી અને મુસ્લિમ).

પયગંબર મુહમ્મદે આયશા રઝી. સાથે શા માટે લઝ્ન કર્યા જ્યારે કે તે નાની વયના હતા?

અમે સહીહ અલ્ બુખારી (પયગંબરની હદીસની સૌથી સહીહ (સાચી) પુસ્તક) માં જોઈએ તો જાણવા મળશે કે આયશા રઝી. પયગંબર મુહમ્મદ પ્રત્યેના તીવ્ર પ્રેમ વિશે વાત કરે છે, અને અમને લાગે છે કે તેણીએ આ લઝ્ન વિશે ક્યારેય ફરિયાદ કરી નથી.

અંગોના છેડે તેના ખૂર છે. તેની પાસે એક લગાવ અને કાઠી છે. પયગંબરો તેમના પર સવારી કરતા હતા. (બુખારી અને મુસ્લિમ).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

વિચિત્ર વાત એ છે કે તે સમયે, પયગંબરના દુશ્મનોએ પયગંબર મુહમ્મદ પર સૌથી ખરાબ આરોપો લગાવ્યા, અને તેઓએ કહ્યું કે તેઓ એક કવિ અને પાગલ હતા, અને આ વાત માટે કોઈ એકે પણ તેમની ટીકા કરી ન હતી, અને કોઈએ તેનો ઉલ્લેખ કર્યો ન હતો. ફક્ત કેટલાક દૂષિત લોકો સિવાય.

આ વાર્તા કાં તો તે સમયે લોકો કરતા હતા તે કુદરતી વસ્તુઓમાંથી એક છે, કારણ કે ઇતિહાસ આપણને રાજાઓએ નાની ઉંમરે લગ્ન કર્યાની વાર્તાઓ કહે છે, જેમ કે ખ્રિસ્તી માન્યતામાં લેડી મેરીની ઉંમર જ્યારે તેણીની એક પુરુષ સાથે સગાઈ થઈ હતી. ખ્રિસ્ત સાથે તેણીની ગર્ભાવસ્થા પહેલા તેણીના નેવુંના દાયકામાં, જે લેડી આઇશાની ઉંમર જ્યારે તેમણે પયગંબર સાથે લગ્ન કર્યા નજીક હતી જ્યારે તેણીએ લગ્ન કર્યા હતા. અથવા, અગિયારમી સદીમાં ઇંગ્લેન્ડની રાણી ઇસાબેલાની વાર્તાની જેમ, જેમણે આઠ વર્ષની ઉંમરે લગ્ન કર્યા હતા, અને અન્ય લોકો પણ,¹⁵² અથવા કે પયગંબરના લગ્નની વાર્તા તેઓની કલ્પના મુજબ થઈ નથી.

શું બનુ કુરૈઆના યહૂદીઓનું કત્લેઆમ અમાન્ય કતલ ન હતું ?

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

બનુ કુરૈઝાના યહૂદીઓએ કરેલ કરાર તોડ્યો, અને મુસ્લિમોને ખતમ કરવા માટે મુશરિકો સાથે એકમત થયા, તેથી તેમનું કાવતરું તેમને કતલ કરવા માટે પાછું ફર્યું, જ્યાં રાજદ્રોહ અને તેમના કાયદામાં સમાવિષ્ટ કરારો તોડવાનો બદલો તેમના પર સંપૂર્ણપણે લાગુ કરવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે અલ્લાહના પયગંબરે તેમને તેમની બાબતોમાં કોણ શાસન કરશે તે પસંદ કરવાની મંજૂરી આપી અને તેઓએ પયગંબરના સાથીઓમાંથી એકને નક્કી કર્યા હતા અને તેઓને સજા કરવામાં આવી હતી, તેમના કાયદામાં સમાયેલ પ્રતિશોધ લાગુ કરવા.¹⁵³

આજે સંયુક્ત રાષ્ટ્રના કાયદામાં દેશદ્રોહી અને કરાર તોડનારાઓની સજા શું છે?

જરા કલ્પના કરો કે એક જૂથ તમને અને તમારા બધા પરિવારને મારી નાખવા અને તમારા પૈસા લૂંટવા માટે તૈયાર છે? તમે તેમની સાથે શું કરશો?

બનૂ કુરૈઝાના યહૂદીઓએ કરાર તોડ્યો, અને મુસલમાનોને ખતમ કરવા માટે મુશરિકો સાથે એકમત થયા, તો મુસલમાનોએ તે સમયે પોતાની સુરક્ષા માટે શું કરવું જોઈએ હતું?

¹⁵³ "તારીખુલ ઇસ્લામ" (ઇસ્લામનો ઇતિહાસ) (૨/ ૩૦૭-૩૧૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

મુસ્લિમોએ તેના વિશે જે કર્યું તે, તર્કના સરળ અર્થમાં તેમના માટે પોતાનો બચાવ કરવાનો અધિકાર હતો.

ધર્મમાં કોઈ જબરદસ્તી નથી, તો અલ્લાહ શા માટે કહે છે કે "જે લોકો અલ્લાહ પર ઈમાન નથી ધરાવતા, તેમની સાથે લડો?"

પહેલી આયત:

"لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ..."

{દીન બાબતે કોઈ બળજબરી નથી, હિદાયત ગુમરાહીના બદલામાં સ્પષ્ટ થઈ ગઈ છે...}¹⁵⁴

આ આયતમાં એક મહાન ઇસ્લામિક સિદ્ધાંત નક્કી કરેલો છે, જે ધર્મ પર બળજબરી પર પ્રતિબંધ છે. જ્યારે બીજી આયતમાં:

"قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ..."

{અહેલે કિતાબ માંથી તે લોકો સાથે યુદ્ધ કરો, જેઓ ન તો અલ્લાહ પર ઈમાન લાવે છે, ન આખિરતના દિવસ પર...}¹⁵⁵, તેનો વિષય વિશિષ્ટ છે, જેઓ અલ્લાહના માર્ગમાં અવરોધે બને છે, અને અન્ય લોકોને

¹⁵⁴ (અલ્ બકરહ: 256).

¹⁵⁵ (અત્ તોબા:૨૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામની દાવતને સ્વીકાર કરવાથી રોકે છે, તેનાથી સંબંધિત છે, તેથી બન્ને આયતો વચ્ચે કોઈ વાસ્તવિક વિરોધાભાસ દેખાતો નથી.

ઇસ્લામમાં મુર્તદ (દીનથી ફરી જાય તે વ્યક્તિ) ને કેમ કતલ કરી દેવામાં આવે છે ?

ઈમાન એ બંદા અને તેના પાલનહાર વચ્ચેનો સંબંધ છે, જ્યારે તે તેને તોડવા માંગે છે, ત્યારે તેનો પાલનહાર તેને આદેશ આપે છે. પરંતુ જ્યારે તે તેને ખુલ્લેઆમ જાહેર કરવા માંગે છે અને તેને ઇસ્લામ સાથે લડવા અને તેની છબીને બગાડવા અને તેની સાથે વિશ્વાસઘાત કરવાના બહાના શોધે છે, તો પછી માનવસર્જિત યુદ્ધના નિયમોમાંનો એક એ છે કે તેને મારી નાખવામાં આવે, અને આ તે છે, જેની સાથે કોઈ વિરોધ કરતું નથી.

જે વ્યક્તિ મુર્તદ થયા તેની મર્યાદા વિશે શંકા પ્રસ્થાપિત કરવામાં સમસ્યાનું મૂળ તમામ ધર્મોની સમાનતાની આ શંકાના માલિકોની ભ્રમણા છે, અને તે ધ્યાનમાં લેવું કે સર્જક પર ઈમાન ધરાવવું અને તેની એકલાની ઈબાદત કરવી અને દરેક ઊણપ અને ખામીથી તેને મુક્ત કરવું. તેના અસ્તિત્વમાં અવિશ્વાસ સમાન છે, અથવા એવી માન્યતા છે કે તે માનવ અથવા પથ્થરના રૂપમાં મૂર્તિમંત છે અથવા તેને એક પુત્ર છે, જોકે અલ્લાહ તઆલા આ દરેક બાબતોથી ઉચ્ચ અને પવિત્ર છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

આ સૃષ્ટિનું કારણ માન્યતાની સાપેક્ષતામાં માન્યતા છે, મતલબ કે તમામ ધર્મો સાચા હોઈ શકે છે, અને જેઓ તર્કના મૂળાક્ષરો જાણે છે તેમના માટે આ યોગ્ય નથી.

તે સ્વયંસ્પષ્ટ છે કે ઈમાન નાસ્તિકતા અને કુફ્રનો વિરોધ કરે છે, અને આ કારણથી એક મજબૂત માન્યતાના માલિકને લાગે છે કે સત્યની સાપેક્ષતા કહેવી એ બેદરકારી અને તાર્કિક મૂર્ખતા છે. તદનુસાર, બે વિરોધાભાસી માન્યતાઓને એક સાથે યોગ્ય ગણવી તે યોગ્ય નથી.

આટલું બધું હોવા છતાં, સત્યના ધર્મથી ફરી જનાર, જો તેઓ ખુલ્લેઆમ પોતાનો ધર્મ ત્યાગ જાહેર ન કરે તો તેઓ ધર્મત્યાગના દંડમાં બિલકુલ આવતા નથી, અને તે તેઓ સારી રીતે જાણે છે, પરંતુ તેઓ મુસ્લિમ સમુદાયને તેમના માટે માર્ગ ખોલવાની માંગ કરે છે, તેથી તેઓ જવાબદેહી વગર પાલનહાર અને તેના પયગંબરની તેમની ઠેકડી ફેલાવે છે, અને અન્ય લોકોને કુફ્ર અને આજ્ઞાભંગ કરવા માટે વિનંતી કરે છે, અને આ એક ઉદાહરણ છે. પૃથ્વીનો કોઈ પણ રાજા તેના રાજ્યની જમીનો પર શું સ્વીકારતો નથી, જેમ કે તેના લોકોમાંથી કોઈ નકારે છે. રાજાનું અસ્તિત્વ અથવા તેની મજાક ઉડાવવી અથવા તેના સાથીઓમાંથી કોઈ, અથવા તેના લોકોમાંથી કોઈ તેને કંઈક એવી વાતોનો ઉલ્લેખ કરે છે જે તેના રાજા તરીકેના પદ માટે યોગ્ય નથી, તો જે રાજાઓનો રાજા અને દરેક વસ્તુનો સર્જક અને માલિક છે તો તેને માટે કઈ રીતે યોગ્ય હોઈ શકે છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

કેટલાક એવું પણ વિચારે છે કે જો કોઈ મુસ્લિમ કુફર કરે છે, તો તેને હદરૂપે સીધી સજા કરવામાં આવે છે. સાચો મત એ છે કે અજ્ઞાનતા, અર્થઘટન, બળજબરી અને ભૂલ જેવા બહાના છે જે તેને પ્રથમ સ્થાને કાઢી જાહેર થવાથી અટકાવી શકે છે. આ કારણોસર, મોટાભાગના આલિમોએ લોકોને ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે સત્ય જાણવામાં મૂઝવણની સંભાવનાને કારણે મુર્તદને તોબા કરવા માટે કહેવામાં આવવું જોઈએ, અને યોદ્ધા મુર્તદને તોબા કરવાથી બાકાત રાખવામાં આવે છે.¹⁵⁶

મુસલમાનો મુનાફિકો સાથે મુસ્લિમ તરીકે વર્તન કરતા હતા, અને તેઓને મુસ્લિમોના તમામ અધિકારો આપતા હતા, તેમ છતાં પયગંબર તેમને જાણતા હતા, અને મુહમ્મદ પયગંબર સાહેબે તેમના સાથી હુઝૈફા રઝી. ને મુનાફિકોના નામ જણાવ્યા હતા જો કે મુનાફીકોએ ખુલ્લેઆમ પોતાના કુફર જાહેર કર્યો ન હતો.

મસીહ તેમના દુશ્મનો સામે લડ્યા ન હતા, તો પછી પયગંબર મુહમ્મદ શા માટે લડવૈયા હતા?

પયગંબર મૂસા એક યોદ્ધા હતા, અને દાવૂદ અ.સ. પણ એક યોદ્ધા હતા. મૂસા અને મુહમ્મદ, રાજકીય અને દુન્યવી બાબતોની

¹⁵⁶ ઇબ્ને કુદામહ રહ.એ અલ્ મુગ્નમાં વર્ણન કર્યું છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

લગામ ધારણ કરી, અને તેમાંથી દરેકે મૂર્તિપૂજક સમાજને છોડી હિજરત કરી.

તેથી મૂસાએ તેમના લોકો સાથે મિસર છોડી દીધું, અને મુહમ્મદ
□ એ મદીના તરફ હિજરત કરી, અને તે પહેલાં તેમના અનુયાયીઓ
હબશા તરફ હિજરત કરી હતી, જેઓ તે દેશમાં રાજકીય અને લશ્કરી
પ્રભાવથી બચવા માટે તે દેશમાંથી પોતાના ધર્મસાથે હિજરત કરી.

મસીહની દઅવતમાં તફાવતનો મુદ્દો એ કે તે બિન મૂર્તિપૂજકો
માટે હતું, એટલે કે યહૂદીઓ (મૂસા અને મુહમ્મદની વિરુદ્ધ, કારણ કે
તેમના લોકો મૂર્તિપૂજક હતા: મિસર અને અરબ દેશ), જેણે સંજોગો
પણ વધુ મુશ્કેલ બનાવ્યા.

મૂસા અને મુહમ્મદને દઅવત સોંપવામાં આવેલ પરિવર્તન, તે
એક મૂળ અને વ્યાપક પરિવર્તન હતું અને મૂર્તિપૂજકતાથી તોહીદ તરફ
એક વિશાળ ગુણાત્મક પરિવર્તન છે.

પયગંબર મુહમ્મદના સમય દરમિયાન થયેલા યુદ્ધોના ભોગ
બનેલા લોકોની સંખ્યા માત્ર એક હજાર લોકોથી વધુ ન હતી, જે સ્વ-
બચાવ અને આક્રમણનો પ્રતિસાદ, અથવા ધર્મ માટે હતી.

જ્યારે આપણે જોઈએ છીએ કે અન્ય ધર્મોમાં ધર્મના નામે
ચાલતા યુદ્ધોને કારણે ભોગ બનેલા લોકોની સંખ્યા લાખોમાં હોય છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પયગંબર મુહમ્મદની દયા, તેમના પર સલામતી, તે મક્કાના વિજયના દિવસે અને તેમના માટે સર્વશક્તિમાન પાલનહારની સશક્તિકરણના દિવસે પણ સ્પષ્ટ હતી, જ્યારે તેમણે કહ્યું: આજે દયાનો દિવસ છે. અને તેણે કુરૈશ માટે તેની જબરદસ્ત માફી આપી, જેણે મુસ્લિમોને નુકસાન પહોંચાડવામાં કોઈ કસર છોડી ન હતી, તેથી તેણે દુરુપયોગને પરોપકારથી અને સારી સારવાર સાથે નુકસાનનો સામનો કર્યો. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ"

{(હે નબી !) સત્કાર્ય અને દુષ્કર્મ સરખા નથી, તમે બૂરાઈને ભલાઈ વડે દૂર કરો, પછી તેઓ, જેમની સાથે તમારી દુશ્મની છે, એવા થઈ જશે, જેવા કે ખાસ મિત્ર હોય} ¹⁵⁷

ડરવાવાળાઓના ગુણો માંથી: અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"...وَالْكَافِرِينَ الْغَائِقِينَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ"

{ગુસ્સો પીવાવાળા અને લોકોને માફ કરવાવાળા છે, અલ્લાહ તઆલા તે સદાચારી લોકોથી મોહબ્બત કરે છે} ¹⁵⁸

¹⁵⁷ (ફૂસ્સિલત : 38).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

સાચા દીનનો પ્રચાર:

જિહાદ શું છે?

જેહાદનો અર્થ છે, ગુનાહથી બચવા માટે પોતાની સામે લડવું. એક માતાનો જિહાદ, સગર્ભાવસ્થાની પીડા સહન કરીને તેની ગર્ભાવસ્થામાં માતાનો સંઘર્ષ, વિદ્યાર્થીએ પોતાના અભ્યાસમાં લગન, તેના પૈસા, સન્માન અને ધર્મના રક્ષકની સુરક્ષા માટે જિહાદ, રોઝા અને સમયસર નમાઝ જેવી ઇબાદતમાં પણ સતત રહેવું એ પણ એક પ્રકારનો જિહાદ ગણવામાં આવે છે. અમને લાગે છે કે જિહાદનો અર્થ એ નથી, જે કેટલાક લોકો સમજે છે કે નિર્દોષ અને શાંતિપ્રિય બિન-મુસ્લિમોની હત્યા કરવી.

¹⁵⁸ (આલિ ઇમરાન: 134).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામ જીવનને મહત્વ આપે છે, તેથી શાંતિપૂર્ણ લોકો અને નાગરિકો સાથે લડવું માન્ય નથી, જેમ કે સંપત્તિ, બાળકો અને સ્ત્રીઓ યુદ્ધ દરમિયાન પણ સુરક્ષિત હોવી જોઈએ, તેવી જ રીતે મૃતકોને વિકૃત અથવા વિકૃત કરવું પણ માન્ય નથી, કારણ કે તે ઇસ્લામમાંથી નથી. અને ઇસ્લામના અખલાક માંથી તે નથી. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُواكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُواكُم مِّن دِيَارِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ (۸) إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُواكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُواكُم مِّن دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ"

{જે લોકોએ તમારી સાથે દીન વિશે લડાઈ ન કરી હોય અને તમારો દેશનિકાલ પણ ન કર્યા હોય, તો અલ્લાહ તેમની સાથે સદવર્તન અને ન્યાય કરવાથી તમને નથી રોકતો, પરંતુ અલ્લાહ તો ન્યાય કરવાવાળાઓને પસંદ કરે છે. (૮) અલ્લાહ તઆલા તમને ફક્ત તે લોકો સાથે મિત્રતા કરવાથી રોકે છે, જેમણે તમારી સાથે દીન બાબતે ઝઘડો કર્યો અને તમને દેશનિકાલ કરી દીધા અને દેશનિકાલ કરવાવાળાઓની મદદ કરી, જે લોકો આવા ઇન્કારીઓ સાથે મિત્રતા રાખશે તો (ખરેખર) આવા લોકો જ જાલિમ છે} ¹⁵⁹

¹⁵⁹ (અલ્ મુમતહીના: ૮-૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"مَنْ أَجَلَ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ بَعَدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ"

ૃઆ કારણે અમે બની ઇસ્રાઇલ માટે (તૌરાતમાં) લખી દીધું હતું કે જે વ્યક્તિ કોઇને વગર કારણે કતલ કરે અથવા તો ધરતી પર ફસાદ ઉભો કરવા માટે કતલ કર્યું તો જાણે કે તેણે સમગ્ર માનવજાતિની હત્યા કરી, અને જે વ્યક્તિ કોઇ એકના પ્રાણ બચાવી લે તો તેણે જાણે કે સમગ્ર માનવજાતિને જીવન પ્રદાન કર્યું, અને તેઓની પાસે અમારા ઘણા જ પયગંબરો સ્પષ્ટ પુરાવા લઇને આવ્યા, તો પણ તેઓ માંથી વધારે પડતા લોકો ધરતી પર અત્યાચાર અને અતિરેક કરનારાઓ જ રહ્યા. ¹⁶⁰

બિન-મુસ્લિમ ચારમાંથી એક છે:

મુસ્તઅમિન: જેમને શાંતિનું વચન આપવામાં આવ્યું હોય. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ"

¹⁶⁰ (અલ્ માઈદહ: ૩૨).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{જો મુશરિકો માંથી કોઇ તમારી પાસે શરણ માંગે તો, તમે તેઓને શરણ આપી દો, જેથી કરીને તે (શાંતિથી) અલ્લાહનો કલામ સાંભળી શકે, પછી તે વ્યક્તિને પોતાની શાંતિની જગ્યાએ પહોંચાડી દો, આ એટલા માટે કે તેઓ જ્ઞાન નથી ધરાવતા} ¹⁶¹

મુઆહિદ: એવા બિન મુસ્લિમ જેમની સાથે મુસલમાનોએ યુદ્ધ ન કરવાનું વચન લીધું હોય. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَإِن تَكُفُّوا أَيْمَانَهُمْ مِّن بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعْنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا أُمَّةَ الْكُفْرِ
إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ"

{જો આ લોકો કરાર અને સમાધાન કર્યા પછી પણ પોતાની કસમોને તોડી દે અને તમારા દીન વિશે મેણા-ટોણાં મારે તો તમે પણ તે કાફિરોના સરદારો સાથે લડાઇ કરો, તેમની કસમોનું કોઈ અસ્તિત્વ નથી, (અને એટલા માટે પણ યુદ્ધ કરો) કે તેઓ બધું છોડી દે} ¹⁶²

ઝિમ્મી: એક વચન છે, અને ઝિમ્મી લોકો બિન-મુસ્લિમ છે, જેમણે મુસ્લિમો સાથે ટેકસ (કર) આપવા અને તેમના ધર્મ પર બાકી રહેવાના બદલામાં અમુક શરતોનું પાલન કરવા અને તેમને સુરક્ષા પ્રદાન કરવા માટે કરાર કર્યો હોય.

¹⁶¹ (અત્ તોબા: ૬).

¹⁶² (અત્ તોબા: ૧૨).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તે તેમની ક્ષમતા અનુસાર ચૂકવવામાં આવતી નજીવી રકમ છે, અને તે સક્ષમ-લોકો પાસેથી લેવામાં આવે છે અને અન્ય લોકો પાસેથી નહીં, જે મુક્ત પુખ્ત પુરુષો છે જેઓ સ્ત્રીઓ, બાળકો અને અતાર્કિક લોકો વિના લડે છે.

અને સાગીરુન એટલે કે પાલનહારના કાયદાને આધીન. જ્યારે આજે લાખો લોકો જે ટેક્સ ચૂકવે છે તેમાં તમામ વ્યક્તિઓ અને રાજ્ય તેમની બાબતોની સંભાળ લે છે તેના બદલામાં મોટી રકમનો સમાવેશ થાય છે અને તેઓ આ સકારાત્મક કાયદાને આધીન છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ
وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَن
يَدِيهِمْ صَاحِرُونَ"

{(અને) અહેલે કિતાબ માંથી તે લોકો સાથે યુદ્ધ કરો, જેઓ ન તો અલ્લાહ પર ઈમાન લાવે છે, ન આખિરતના દિવસ પર, અને ન તો તેઓ તે વસ્તુને હરામ સમજે છે, જે વસ્તુ અલ્લાહ અને તેના રસૂલે તેમના હરામ કરી દીધી છે, અને ન તો સત્ય દીનને પોતાનો દીન કહે

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

છે, અહીં સુધી કે તેઓ ટેક્સ આપતા થઈ જાય અને નાના બનીને રહેવાનું પસંદ કરી લે? ¹⁶³

મહારિબ: તે લોકો છે, જેમણે મુસ્લિમો સામે લડાઈની જાહેરાત કરી હોય, આવા લોકો પાસે કોઈ કરાર નથી, કોઈ વચન નથી અને કોઈ સુરક્ષા નથી. તેઓ તે છે, જેમના વિશે અલ્લાહ તઆલાએ કહ્યું:

"وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا
يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ"

{અને તમે ત્યાં સુધી જિહાદ કરો જ્યાં સુધી ફિતનો બાકી ન રહે, અને દીન સંપૂર્ણ અલ્લાહનો થઈ જાય, અને જો તેઓ પોતાનો સુધારો કરી લે તો અલ્લાહ તઆલા તે કાર્યોને ખૂબ જ સારી રીતે જાણે છે} ¹⁶⁴

અને મુહારિબ તે છે કે આપણે ફક્ત લડવાનું છે, અને પાલનહારે કતલ કરવાનો આદેશ આપ્યો નથી, પરંતુ લડવાનો આદેશ આપ્યો છે, અને તે બંને વચ્ચે મોટો તફાવત છે.

અહીં લડવાનો અર્થ સ્વ-બચાવ માટે લડવું અને લડવૈયા વચ્ચેના યુદ્ધમાં મુકાબલો છે, અને આ તમામ માનવસર્જિત કાયદાઓમાં નિર્ધારિત છે. અલ્લાહ તઆલાએ કહ્યું:

¹⁶³ (અત્ તોબા: ૨૯).

¹⁶⁴ (અલ્ અન્ફાલ: ૩૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُعْتَدِينَ"

{અલ્લાહના માર્ગમાં તે લોકોની સાથે લડો, જેઓ તમારી સાથે લડે છે અને અતિરેક ન કરશો, (કારણકે)અલ્લાહ તઆલા અતિરેક કરનારને પસંદ નથી કરતો}¹⁶⁵

આપણે ઘણીવાર બિન-મુસ્લિમ એકેશ્વરવાદીઓ પાસેથી સાંભળીએ છીએ કે તેઓ પૃથ્વી પર એવા ધર્મના અસ્તિત્વમાં માનતા નથી, જે કહે છે કે પાલનહાર સિવાય કોઈ ઇલાહ નથી. તેઓ માનતા હતા કે મુસ્લિમો મુહમ્મદની પૂજા કરે છે, ખ્રિસ્તીઓ ખ્રિસ્તની પૂજા કરે છે, બૌદ્ધો બુદ્ધની પૂજા કરે છે, અને તેઓ પૃથ્વી પર જે ધર્મો શોધે છે તે તેમના હૃદયમાં છે તે સાથે મેળ ખાતા નથી.

અહીં આપણે ઇસ્લામિક વિજયોનું મહત્વ જોઈએ છીએ, જેની ઘણા લોકો આતુરતાથી રાહ જોઈ રહ્યા હતા. તેનો ઉદ્દેશ્ય ધર્મમાં કોઈ જબરદસ્તી ન કરવાની મર્યાદામાં એકેશ્વરવાદનો સંદેશ પહોંચાડવાનો છે, અન્યની પવિત્રતાનો આદર કરીને અને તેમના ધર્મ પર રહેવાના બદલામાં રાજ્ય પ્રત્યેની તેમની જવાબદારીઓ નિભાવીને અને તેમને સુરક્ષા અને રક્ષણ પૂરું પાડવાની છે. જેમ મિસરનાં વિજયમાં અને ઊંડુલસ અને અન્ય ઘણા શહેરોમાં થયું.

¹⁶⁵ (અલ્ બકરહ: 190).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

શું ઇસ્લામ આત્મઘાતી કાર્યવાહી કરવાની પરવાનગી આપે છે, અને તેના બદલામાં જન્મતમાં દૂર (મોટી મોટી આંખો વાળી કન્યાઓ) આપવાનું વચન આપે છે?

હોશિયાર વ્યક્તિ પાસેથી જીવન આપનારને તે જીવન લેવાનો આદેશ આપવો અને નિર્દોષ લોકોના જીવ દોષ વિના લેવાનો આદેશ આપવો તે અતાર્કિક છે, અને તે કહે છે:

"ولا تقتلوا أنفسكم"

{અને પોતાને કતલ ન કરો}¹⁶⁶

અને બીજી આયતો જે કતલ કરવા બાબતે રોકે છે જ્યાં સુધી કોઈ યોગ્ય કારણ ન હોઈ, જેમકે બદલો લેવો અથવા જુલમ ખતમ કરવો, પવિત્રતાઓનું ઉલ્લંઘન કર્યા વિના અથવા મરવાની હિંમત કર્યા વિના અને ધર્મ અથવા તેના હેતુઓ સાથે કોઈ લેવાદેવા ન હોય તેવા જૂથોના હિતોની સેવા કરવા માટે અને આ મહાન ધર્મની સહનશીલતા અને નૈતિકતાથી દૂર જવા માટે પોતાને વિનાશ માટે ખુલ્લા પાડ્યા વિના.

¹⁶⁶ (અન્ નિસા: ૨૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જન્મતની નેઅમતોને વ્યાપક અર્થમાં ધ્યાનમાં લેવો જોઈએ, કારણ કે તે માત્ર હૂરની પ્રાપ્તિ સુધી મર્યાદિત નથી; તેના બદલે એવી વસ્તુઓ છે જે ક્યારેય કોઈ આંખે જોઈ નથી, કોઈ કાને સાંભળ્યું નથી, અને કોઈ માનવ હૃદય ક્યારેય કલ્પના કરી શક્યું નથી.

આજના યુવાનોની આર્થિક પરિસ્થિતિ અને તેમના લગ્ન માટે જરૂરી નાણાકીય સાધનો પ્રાપ્ત કરવામાં તેમની અસમર્થતા તેમને આવા શરમજનક કૃત્યોની તરફેણ કરનારાઓ માટે સરળ શિકાર બનાવે છે, ખાસ કરીને તેમાંથી જેઓ વ્યસની છે અને મનોવૈજ્ઞાનિક અસ્વસ્થતાથી પીડાય છે. જો આ વિચારના હિમાયતીઓ સાચા હોત, તો તેઓએ આવા મિશન પર યુવાનોને મોકલવાને બદલે આ જાતે કર્યું હોત.

શું ઇસ્લામ તલાવર વડે ફેલાયો છે?

તલાવર શબ્દનું વર્ણન કુરઆનમાં ફક્ત એક જ વખત કરવામાં આવ્યું છે.

જે દેશોમાં ઇસ્લામના ઇતિહાસમાં યુદ્ધો જોવા મળ્યા નથી તે એવા દેશો છે જ્યાં આજે વિશ્વના મોટાભાગના મુસ્લિમો વસે છે, જેમ કે ઈન્ડોનેશિયા, ભારત, ચીન અને અન્ય. તેનો પુરાવો મુસ્લિમો દ્વારા જીતેલા દેશોમાં ખ્રિસ્તીઓ, હિંદુઓ અને અન્ય લોકોની હાજરી છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જ્યારે બિન-મુસ્લિમો દ્વારા વસાહત ધરાવતા દેશોમાં માત્ર થોડા મુસ્લિમો છે. જે નરસંહારના યુદ્ધો હતા અને નજીકના અને દૂરના દરેકને તેમના વિશ્વાસને સ્વીકારવા દબાણ કરતા હતા, જેમ કે ધર્મયુદ્ધ અને અન્ય યુદ્ધ.

જીનીવા યુનિવર્સિટીના ડાયરેક્ટર એડૌર્ડ મોન્ટેએ એક લેક્ચરમાં જણાવ્યું હતું કે: “ઇસ્લામ એક ઝડપથી ફેલાતો ધર્મ છે જે સંગઠિત કેન્દ્રોના કોઈપણ પ્રોત્સાહન વિના પોતાની મેળે ફેલાયેલો છે. ઇસ્લામનો તેના સિવાય કોઈ ધર્મ નથી, અને આ કારણોસર તમે જુઓ છો વિશ્વાસથી ખાઈ ગયેલો મુસ્લિમ તે જ્યાં પણ જાય ત્યાં પોતાના ધર્મનો પ્રચાર કરે છે, અને તેના સંપર્કમાં આવતા તમામ મૂર્તિપૂજકોમાં મજબૂત વિશ્વાસની વાત ફેલાવે છે. આસ્થા ઉપરાંત, ઇસ્લામ સામાજિક અને આર્થિક પરિસ્થિતિઓ સાથે સુસંગત છે, અને તેની પાસે છે. પર્યાવરણ અનુસાર અનુકૂળન કરવાની વિચિત્ર ક્ષમતા અને આ મજબૂત ધર્મ દ્વારા જે જરૂરી છે તે અનુસાર પર્યાવરણને અનુકૂળન કરવાની ક્ષમતા”¹⁶⁷

¹⁶⁷ સુલેમાન ઇબ્ને સાલિહ અલ્ ખરાશી દ્વારા “અલ-હદીકહ મજમુઆત અદબ બારીઉ વ હિકમહ બલીગહ”.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામની વિચારધારા:

શું ઇસ્લામમાં સદાચારીઓ અને ન્યાયીઓ છે? શું મુસ્લિમ પયગંબર મુહમ્મદના સહાબાઓને પવિત્ર કરે છે?

એક સદાચારી મુસલમાન પયગંબર મુહમ્મદના સહાબાનું અનુસરણ કરે છે, તેમની સાથે મોહબ્બત કરે છે, અને તેમની જેમ નેક બનવાનો પ્રયત્ન કરે છે, અને ફક્ત એક જ અલ્લાહની ઈબાદત કરે છે જેવી રીતે તેઓ કરતા હતા, પરંતુ તેઓ તેમને પવિત્ર નથી કરતા, અને ન તો પોતાની અને પોતાના પાલનહાર વચ્ચે મધ્યસ્થ બનાવે છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"...وَلَا يَتَّخِذُ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ..."

{... અલ્લાહ તઆલા સિવાય કોઈની બંદગી ન કરીએ, ન તેની સાથે કોઈને ભાગીદાર ઠેરવીએ ...} ¹⁶⁸

શિઆ અને સુન્ની વચ્ચે શું ફર્ક છે?

મુહમ્મદ □ ન તો શિઆ હતા ન તો સુન્ની, તેઓ તો સાચા મુસલમાન હતા, અને મસીહ ન તો કેથોલિક હતા ન તો બીજા કોઈ,

¹⁶⁸ (આલિ ઇમરાન: ૬૪).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તેઓ કોઈ પણ મધ્યસ્થ વગર ફક્ત એક અલ્લાહના બંદા હતા, અને મસીહ ન તો પોતાની ઈબાદત કરતા હતા ન તો પોતાની માતાની, એવી જ રીતે મુહમ્મદ □ એ ક્યારેય પોતાની ઈબાદત નથી કરી, ન તો પોતાની દીકરીઓની ન તો પોતાની પત્નીઓની.

રાજકીય સમસ્યાઓ અને સાચા ધર્મથી ફરી જવા અથવા અન્ય બીજા કારણે કેટલાક જૂથો (સંપ્રદાયો) જાહેર થયા, અને સાચું છે કે તે સત્ય છે કે તેમનું સાચા ધર્મ સાથે કોઈલેવા દેવા નથી, દરેક સ્થિતિઓમાં "સુન્નત" શબ્દનો અર્થ નબી □ ના તરીકા પર સંપૂર્ણ રીતે અમલ કરવો, "શિયા" શબ્દનો અર્થ લોકોનું તે જૂથ જે મુસલમાનોના સાચા માર્ગથી પથભ્રષ્ટ થયું છે.

જેથી સુન્ની તે લોકો છે, જેઓ નબી □ ના તરીકા પર ચાલે છે, અને તેઓ દરેક રીતે સાચા માર્ગ પર ચાલવા વાળા છે, જ્યારે કે શિયા એક એવું જૂથ છે જે ઇસ્લામના સાચા માર્ગથી હટી ગયું છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِيَارَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ
ثُمَّ يُبَيِّنُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ"

{(હે પયગંબર) નિ:શંક જે લોકોએ પોતાના દીનને અલગ કરી દીધો અને કેટલાય જૂથ બની ગયા, તમારો તેમની સાથે કોઈ સંબંધ નથી,

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

બસ ! તે લોકોનો નિર્ણય તો ફક્ત અલ્લાહ પાસે જ છે, પછી તેઓને તેમના કર્મો જણાવી દઈશું¹⁶⁹

શું ઇસ્લામમાં ઈમામ ઈસાઈઓના પાદરીઓ જેવા છે?

ઈમામ શબ્દનો અર્થ જે લોકોને નમાઝ પઢાવતો હોઈ, અથવા તેમની બાબતો અને મઆમલામાં દેખરેખ અથવા આગેવાની કરતો હોય, આ કોઈ ધાર્મિક પદ નથી, જે ફક્ત ચોક્કસ લોકો સુધી સીમિત હોઈ, અને ઇસ્લામમાં કોઈ જૂથ કે જ્ઞાતિવાદ નથી, પરંતુ દીન દરેક માટે છે,

લોકો અલ્લાહ સમક્ષ કાંસકીના દાંતરડા જેવા છે, એટલા માટે કોઈ અરબી અને બિન અરબીમાં કોઈ ફર્ક નથી, સિવાય કે જે પરહેઝગાર કે સદાચારી હોઈ.

ઈમામત માટે સૌથી લાયક તે છે, જે નમાઝના આદેશોને સંપૂર્ણ રીતે જાણવાવાળો અને સૌથી વધારે યાદ કરનાર અને ઇલ્મ ધરાવનાર હોઈ, અને મુસલમાને એક ઈમામની કેટલી પણ ઇઝ્ઝત કેમ ન કરતા હોઈ તે કોઈ પણ બાબતમાં કરારોને સંભાળતો નથી અને ન તો તે તેમના ગુનાહો માફ કરે છે, જેમ કે પાદરી કરતો હોઈ છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

¹⁶⁹ (અલ્ અન્આમ: ૧૫૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَاءَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمُّرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا ۗ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ"

૬તે લોકોએ પોતાના જ્ઞાનીઓ અને સાધુઓને અલ્લાહને છોડીને રબ બનાવ્યા અને મરયમના દીકરા મસીહને પણ, જો કે તેમને આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો કે તે એક અલ્લાહ સિવાય કોઈની બંદગી ન કરશો, જેના સિવાય કોઈ ઇલાહ નથી, અલ્લાહ તઆલા તે દરેક વસ્તુથી પાક છે, જેમને આ લોકો ભાગીદાર બનાવે છે¹⁷⁰

ઇસ્લામ પયગંબરોની ઇઝ્ઝત કરવા પર ભાર આપે છે, જેઓ અલ્લાહ તરફથી આદેશો પહોંચાડે છે, અને કોઈ પણ પાદરી કે સંત ભૂલોથી બચેલો નથી અને ન તો તેમની તરફ વહી કરવામાં આવે છે, અને ઇસ્લામમાં સંપૂર્ણ રીતે અન્ય પાસે મદદ માંગવી અથવા તેની તરફ ફરવું હરામ છે, ભલે તે પછી પયગંબરો પણ કેમ ન હોઈ, તો જેની પાસે કોઈ વસ્તુનું અછત હોઈ તે આપી શકતો નથી.

એક વ્યક્તિ અન્ય પાસે મદદ કેવી રીતે માંગી શકે છે જ્યારે કે તે પોતાની પણ મદદ કરી શકતો નથી, અને અલ્લાહ સિવાય અને પાસે માંગવું એ અપમાનજનક છે.

¹⁷⁰ (અત્ તૌબા: ૩૧).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

શું તે શક્ય છે એક બાદશાહ અને તની કોમને માંગવા બાબતે બરાબર કરી દેવામાં આવે એ તાર્કિક છે? આ વિચાર મન અને તર્ક બંને માટે તદ્દન અસ્વીકાર્ય છે.

અને અલ્લાહ સિવાય અન્ય પાસે માંગવું એ અલ્લાહ, જે દરેક વસ્તુ પણ સંપૂર્ણ કુદરત ધરાવે છે તેના અસ્તિત્વ પર ઈમાનમાં ખલેલ છે, અને આ શિક્ક છે જે ઇસ્લામની વિરુદ્ધ છે અને તે સૌથી મોટો ગુનોહ છે. અલ્લાહ તઆલા એ પોતાના પયગંબરના શબ્દોમાં કહ્યું:

"قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ
لَأَسْتَكْبَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ "

{તમે કહી દો કે હું પોતે મારા માટે કોઈ ફાયદા તેમજ કોઈ નુકસાનનો અધિકાર નથી ધરાવતો, અલ્લાહ જે કંઈ ઈચ્છે તે જ થાય છે, અને જો હું ગેબની વાતો જાણતો હોત તો ઘણી ભલાઈઓ પ્રાપ્ત કરી લેતો, અને મને કઈ પણ તકલીફ ન પહોંચતી, હું તો ફક્ત ચેતવણી આપનાર અને શુભેચ્છક છું, તે લોકો માટે જેઓ ઈમાન રાખે છે} ¹⁷¹ અને વધુ કહ્યું:

"قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ فَمَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ
فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا "

¹⁷¹ (અલ અઅરાફ: ૧૮૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{હે ! પયગંબર કહી દો કે હું તો તમારી જેમ એક માનવી જ છું, (હા પરંતુ) મારી તરફ વહી કરવામાં આવે છે, કે ખરેખર તમારો ઇલાહ ફક્ત એક જ ઇલાહ છે, તો જે કોઈ પોતાના પાલનહાર સાથે મુલાકાત કરવાની ઈચ્છા ધરાવતો હોય તો તેણે નેક કાર્યો કરવા જોઈએ, પોતાના પાલનહારની ઈબાદતમાં કોઈને પણ ભાગીદાર ન ઠેરવે.} ¹⁷²

"وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا"

{અને એ કે મસ્જિદો ફક્ત અલ્લાહ માટે જ છે, બસ ! અલ્લાહ તઆલા સાથે કોઈ અન્યને ન પોકારો.} ¹⁷³

નબી (સંદેશવાહક) અને પયગંબર વચ્ચે શું તફાવત છે?

નબી (સંદેશવાહક) તે છે, જેની તરફ વહી કરવામાં આવી હોઈ, અને તેને કોઈ નવો સંદેશ અથવા કોઈ નવો તરીકો આપ્યો ન હોઈ, અને પયગંબર તે છે, જેને અલ્લાહ એ એક તરીકો અને શરિઅત (કાનૂન) સાથે મોકલ્યો હોઈ, જે તેની કોમ પ્રમાણે હોઈ, ઉદાહરણ તરીકે (તૌરાત જે પયગંબર મૂસા તરફ ઉતારવામાં આવી, ઇન્જિલ જે મસીહ તરફ ઉતારવામાં આવી, કુરઆન જે નબી મુહમ્મદ તરફ અને ઈબ્રાહીમના સહીફા (શાસ્ત્રો) અને ઝબૂર જે દાવૂદ પર ઉતારવામાં આવ્યા).

¹⁷² (અલ્ કહફ: ૧૧૦).

¹⁷³ (અલ્ જિન્ન: ૧૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અલ્લાહ એ કેમ માનવીઓ પાસે માનવીને જ પયગંબર બનાવીને મોકલ્યો, ફરિશ્તાને કેમ નહીં?

માનવી પાસે માનવીને જ મોકલવા વધુ યોગ્ય હતું કારણ કે તેમની ભાષામાં વાત કરતો અને તેમના માટે એક આદર્શ તરીકે હોતો, અને જો અલ્લાહ તેમના માટે એક ફરિશ્તાને પયગંબર બનાવીને મોકલતો તો તે તે કાર્યો કરતો જે તેમના માટે અશક્ય હોત, અને તેઓ દલીલ આપતા કે આ ફરિશ્તો છે અને જે તે કરી શકે છે એ અમે નથી કરી શકતા. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يُمَشُّونَ مُطَبِّئِينَ لَنُرْسِلُنَا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ
مَلَكَائِ سَوَاءً"

{તમે તેમને કહી દો કે જો ધરતી પર ફરિશ્તાઓ હરતા-ફરતા, અને રહેતા હોત તો અમે પણ તેમની પાસે કોઈ આકાશના ફરિશ્તાને જ પયગંબર બનાવી મોકલતા} ¹⁷⁴

"وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكَاً لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَا يَلْبِسُونَ"

{અને જો અમે (પયગંબર) તરીકે ફરિશ્તાને ઉતારતા, તો અમે તેને માણસ જ બનાવતા અને અમે તેમને તે જ શંકામાં નાખી દેતા, જે શંકા તેઓ અત્યારે કરી રહ્યા છે} ¹⁷⁵

¹⁷⁴ (અલ્ ઇસ્રા: ૯૫).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તે વાતનો શું પુરાવો છે કે અલ્લાહ પોતાના સર્જન સાથે વહી દ્વારા વાતચીત કરે છે?

અલ્લાહ પોતાના સર્જક સાથે વહી દ્વારા કેવી રીતે વાત કરે છે તેની દલીલો:

૧- હિક્મત: ઉદાહરણ તરીકે કોઈ વ્યક્તિ ઘર બનાવે છે, ફરી તે ઘરને પોતે કોઈ પણ ફાયદો ઉઠાવ્યા વગર છોડી દે છે, ન તો બીજાને ફાયદો પહોંચાડે છે અહીં સુધી કે પોતાની સંતાનને પણ નહીં, તો આપણે તેને સ્વાભાવિક રીતે એક મુર્ખ અથવા જાલિમ વ્યક્તિ સમજીએ છીએ, - તો અલ્લાહ માટે તો સર્વ શ્રેષ્ઠ ઉદાહરણો છે- તો સૃષ્ટિનું સર્જન અને આકાશો અને જમીનને માનવી માટે આધીન કર્યા છે તેની ઘણી હિક્મતો છે.

૨- ફિતરત: માનવીની અંદર તેની સત્યતા છે, વ્યક્તિના મૂળ, વ્યક્તિના અસ્તિત્વના સ્ત્રોત અને આવા અસ્તિત્વ પાછળના હેતુને જાણવાની મજબૂત કુદરતી વૃત્તિ હોય છે, અને ખરેખર માનવીની ફિતરત (વૃત્તિ) હંમેશા તેના અસ્તિત્વની શોધ તરફ દોરે છે.

¹⁷⁵ (અલ્ અન્આમ: ૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જોકે માનવી એકલો પોતાના સર્જકના ગુણો, પોતાના અસ્તિત્વ અને પોતાના ભાગ્યના હેતુને જાણી નથી શકતો, સિવાય એ કે અદ્રશ્ય શક્તિઓ દ્વારા, જે અલ્લાહ પયગંબરોને મોકલી આ સત્યતાને સ્પષ્ટ કરે છે.

આપણે જોઈએ છીએ કે કેટલાક લોકો એ આકાશી સંદેશામાં પોતાનો માર્ગ શોધી લીધો છે, જ્યારે કે બીજા લોકો હજુ સુધી પોતાની પથભ્રષ્ટતામાં સત્યતાની શોધમાં છે, અને તેઓ ધરતીના ભૌતિકની આગળ શું છે તે વિચારતા જ નથી.

૩- અખલાક (નૈતિકતા): પાણી માટે આપણી તરસ, પાણીના અસ્તિત્વનો પુરાવો છે આપણા જાણતા પહેલા, એવી જ રીતે ન્યાય પ્રત્યે આપણી ઈચ્છા ન્યાય કરવાવાળાના અસ્તિત્વનો પુરાવો છે.

ખરેખર માનવી જીવનની ખામીઓ અને લોકો જે એક બીજા સાથે અન્યાય કરે છે તે જુએ છે, અને તે એ વાત પર ચકીન નથી રાખતો કે જીવન જાલિમનું જુલમ થી અને જેના પર જુલમ કરવામાં આવ્યું છે તેની વંચિતતા થી ખત્મ થઈ જશે.

પરંતું જ્યારે તે વિચારે છે કે કયામત પછીના જીવનમાં આ દરેક વસ્તુઓનો બદલો લેવામાં આવશે ત્યારે તેના મનને શાંતિ મળે છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અને એમાં કોઈ શંકા નથી કે જે વ્યક્તિને તેના કાર્યો વિષે પૂછપરછ કરવામાં આવશે તો તેને હિદાયત, પ્રોત્સાહન, ધમકી વિના ઓડવામાં આવશે નહીં, આ જ ધર્મની ભૂમિકા છે.

વર્તમાન જેટલા પણ આકાશી ધર્મો અને તેમના અનુયાયીઓ પોતાના એક સ્ત્રોતનું અનુસરણ કરે છે, તે સર્જકનો પોતાના સર્જન સાથે સંબંધનો સીધો પુરાવો છે.

જો નાસ્તિકો તે વાતનો ઇન્કાર કરે કે પાલનહારે કોઈ પયગંબર અથવા કોઈ આકાશી પુસ્તકો નથી ઉતાર્યા, તો તેમનું અસ્તિત્વ એક હકીકત અને મજબૂત પુરાવા તરીકે પુરતું છે, તે માનવીનું પોતાના સર્જક સાથે વાતચીત કરવું અને પોતાની અંદરની કુદરતી તરસને તૃપ્ત કરવાની માનવીની તીવ્ર ઈચ્છા છે.

ઇસ્લામ અને ઈસાઈવ્યત (ખ્રિસ્તી ધર્મ) વચ્ચે:

મૂળ પાપ વિષે ઇસ્લામનો મંતવ્ય શું છે?

માનવીઓને જે અલ્લાહએ સબક શીખવાડ્યો છે, કે અલ્લાહ એ માનવીઓના પિતા આદમની તૌબા કબૂલ કરી એક હરામ વૃક્ષને ખાવા પર, જે માનવીઓ માટે અલ્લાહની માફીનો પહેલો કિસ્સો છે, આદમ

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

દ્વારા વરસામાં મળેલી ભૂલ વિષે ઈસાઈઓનો અકીદો અર્થહીન છે, કે કોઈ ભાર ઉઠાવવા વાળો બીજાનો ભાર નહીં ઉઠાવે, બીજા શબ્દોમાં, દરેક વ્યક્તિ પોતે જ પોતાની ભૂલોનો જવાબદાર છે; આ પાલનહારની કૃપા છે કે માનવી શુદ્ધ અને ગુનાહોથી પવિત્ર જન્મે છે, અને પોતાની જયારે પુખ્તવય (તરુણાવસ્થા) નો થાય છે ત્યારે જ પોતાના કાર્યોનો જવાબદાર બને છે.

અને કોઈ વ્યક્તિથી તે ગુનાહો વિષે સવાલ કરવમાં નહીં આવે, જે તેણે કર્યા ન હોઈ, અને એવી જ રીતે તે પોતાના ઈમાન અને સત્કાર્યો વગર નજાત મેળવી શકશે નહીં, અલ્લાહ એ માનવીને જીવન આપ્યું અને તેનું પરીક્ષણ કરવાનો ઈરાદો કર્યો, અને તેને પોતાના કાર્યોનો સંપૂર્ણ જવાબદાર ઠેરાવ્યો. અલ્લાહ તઆલા એ કહ્યું:

... "وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ"

{...અને કોઈ કોઈનો ભાર નથી ઉઠાવે, પછી સૌએ તમારા પાલનહાર તરફ જ પાછા ફરવાનું છે, તમને તે જણાવી દેશે જે કંઈ તમે કરતા હતા, નિ:શંક તે હૃદયોની વાતોને પણ સારી રીતે જાણે છે} ¹⁷⁶

¹⁷⁶ (અઝ્ ગુમર: ૭).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

વધુ એ કે જુના કરારમાં પણ આ વાતનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો: {પિતાને તેની સંતાનના બદલામાં કતલ કરવામાં નહીં આવે અને ન તો સંતાનને તેના પિતાનાં બદલામાં, દરેક વ્યક્તિને તેના ગુનાહો (પાપો) ની સજા આપવામાં આવે છે}¹⁷⁷

જેમકે માફી ન્યાય સાથે સંમતી ધરાવતી નથી, એવી જ રીતે ન્યાય, માફી અને કૃપા ને રોકવાવાળું નથી.

મસીહના ફાંસી પર ચઢવા વિશે ઇસ્લામનો મંતવ્ય શું છે?

પેદા કરવાવાળો ઇલાહ, જીવિત, કાયમ, બે નિયાઝ અને કુદરત વાળો છે, તેને માનવજાતિ માટે મસીહની છબી અપનાવી કોસ પર મારવાની જરૂર નથી, જેવુંકે ઈસાઈઓ માને છે, તે જ છે જે જીવન આપવા વાળો અને લેવાવાળો છે, એટલા માટે ન તો તેનું મૃત્યુ થયું છે ન તો તે ફરી જીવિત થયો છે.

તે જ છે જેણે પોતાના પયગંબર ઈસા (મસીહ) ને કતલ અને ફાંસી થવાથી બચાવ્યા, જેવી રીતે કે તેણે પોતાના પયગંબર ઈબ્રાહીમને આગથી બચાવ્યા હતા, અને મૂસાને ફિરઓન અને તેના સિપાહીઓથી બચાવ્યા હતા, આવી જ રીતે તે પોતાના નેક બંદાઓની મદદ અને સુરક્ષા કરે છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

¹⁷⁷ (સિકુત્ તખ્નિયહ: ૧૬: ૨૪).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا (157) بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا"

{અને એવું કહેવાના કારણે કે અમે અલ્લાહના પયગંબર મસીહ ઈસા બિન મરયમને કતલ કરી દીધા, જો કે તેઓએ તેમને ન તો કતલ કર્યા છે અને ન તો ફાંસીએ ચઢાવ્યા છે, પરંતુ તેમના માટે આ બાબત શંકાસ્પદ કરી દીધો, અને જે લોકોએ આ બાબતે મતભેદ કર્યો તે પોતે પણ શંકા કરી રહ્યો છે, તેમને સત્ય વાતની કોઈ જાણ નથી, ફક્ત અનુમાન કરી તેની પાછળ ચાલી રહ્યા છે, અને આ સચોટ વાત છે કે તેઓએ ઈસા બિન મરયમને કતલ નથી કર્યા. (૧૫૭) પરંતુ અલ્લાહ તઆલાએ તેમને પોતાની તરફ ઉઠાવી લીધાં હતા, અને અલ્લાહ જબરદસ્ત અને હિકમતોવાળો છે} ¹⁷⁸

મુસલમાનો કેમ પોતાની દીકરીઓના લગ્ન ઈસીઈઓ અથવા યહૂદીઓ સાથે કરતા નથી?

એક મુસલામન પતિ પોતાની ઈસાઈ અથવા યહૂદી પત્નીના મૂળ ધર્મ, તેની કિતાબ અને તેના પયગંબરનો આદર કરે છે, અને તે વગર તેનું ઈમાન સંપૂર્ણ ગણવામાં નથી આવતું, અને તે પોતાની

¹⁷⁸ (અન્ નિસા: ૧૫૭-૧૫૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પત્નીને તેના મૂળ ધર્મના રીવાજોનું પાલન કરવાની સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા આપે છે, તેનાથી વિરુદ્ધ, જોકે સાચું નથી, જો કોઈ ઈસાઈ અથવા યહૂદી એવું ઈમાન ધરાવે કે અલ્લાહ સિવાય કોઈ સાચો ઇલાહ (મઅબૂદ) નથી અને મુહમ્મદ અલ્લાહના પયગંબર છે તો અમે આમારી દીકરીઓના લગ્ન તેમની સાથે કરી શકી એ છીએ.

ઇસ્લામ એ ઈમાનમાં વધારો અને સંપૂર્ણતા કરે છે, જો કોઈ મુસલામન ઈસાઈ (ખ્રિસ્તી) ધર્મ અપનાવી લે, ઉદાહરણ તરીકે તે પોતાનું ઈમાન જે કુરઆન અને મુહમ્મદ પર છે તે ખોઈ દે શે, અને તે ટ્રિનિટી (તષલીષ)¹⁷⁹ પર ઈમાન લાવી અને પાદરીઓ અને અન્ય લોકોનો સહારો લઇ પોતાના પાલનહાર સાથે સંબંધ ખોઈ દે છે, અને જો તે યહૂદી ધર્મ અપનાવવા માંગતો હોઈ, તો તેને મસીહ અને સાચી ઇબ્રિલ પર ઈમાન ખોઈ દેવું પડશે, પરંતુ કોઈને પણ યહૂદી ધર્મમાં દકાહ કરવું શક્ય નથી; કારણકે આ એક કોમ માટે મર્યાદિત ધર્મ છે અને સમગ્ર માનવજાતિ માટે નથી, અને આ ધર્મમાં રાષ્ટ્રવાદ સંપૂર્ણ રીતે જોવા મળે છે.

¹⁷⁹ ખ્રિસ્તીઓના ઇલાહના ત્રણ વ્યક્તિઓ; પિતા, પુત્ર અને પવિત્ર આત્મા, જેનો સ્પષ્ટ અર્થ થઈ છે એક માંથી ત્રણ અથવા ત્રણ માંથી એક, ઇસાઈઓ અલ્લાહને એક જ માને છે પરંતુ તેમાં ત્રણ હસતીઓનો સમાવેશ કરે છે, એટલે ૧- ઇલાહ પિતા (ઇલાહ) ૨- ઇલાહ પુત્ર (ઈસા મહીહ) ૩- ખુદાએ રૂહ. (આ અકીદાનો ઇસ્લામમાં કોઈ પુરાવો નથી).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામિક સંસ્કૃતિના લક્ષણો:

ઇસ્લામિક સંસ્કૃતિ લક્ષણો કયા છે?

ઇસ્લામિક સંસ્કૃતિએ તેના સર્જક સાથે સારી રીતે વ્યવહાર કર્યો છે, અને સર્જક અને તેના સર્જન વચ્ચેના સંબંધને યોગ્ય સ્થાને મૂક્યો છે.

એવા સમયે જ્યારે અન્ય માનવ સંસ્કૃતિઓએ પાલનહાર સાથે ખોટો વ્યવહાર કર્યો, તેઓએ તેમની સાથે કુફ કર્યો, તેમના સર્જનને તેમની સાથે ઈમાન અને ઇબાદતમાં સાથે જોડ્યા, અને તેમને એવા સ્તરે નીચે મોકલ્યા જે તેમની ભવ્યતા અને કુદરત સાથે અસંગત છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

સાચો મુસ્લિમ સંસ્કૃતિને સંસ્કૃતિ સાથે ગૂંચવતો નથી, તેથી તે વિચારો અને વિજ્ઞાન સાથે કેવી રીતે વ્યવહાર કરવો તે નક્કી કરવા માટે મધ્યસ્થતાની પદ્ધતિને અનુસરે છે, અને વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવે છે:

સંસ્કારી તત્વ: વૈચારિક, માનસિક, બૌદ્ધિક પુરાવા અને વર્તન અને નૈતિક મૂલ્યો દ્વારા રજૂ થાય છે.

નાગરિક તત્વ: વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધિઓ, ભૌતિક શોધો અને ઔદ્યોગિક શોધોમાં રજૂ થાય છે.

તે આ વિજ્ઞાન અને આવિષ્કારો તેના વિશ્વાસ અને વર્તણૂકીય ખ્યાલોના માળખામાં લે છે.

ગ્રીક સંસ્કૃતિ ઇલાહના અસ્તિત્વમાં માનતી હતી, પરંતુ તેણે તેના પ્રત્યેની એકતાના લક્ષણને નકારી કાઢ્યું હતું અને તેને ન તો ફાયદાકારક કે નુકસાનકારક તરીકે વર્ણવ્યું હતું.

રોમન સંસ્કૃતિ, જેણે શરૂઆતમાં સર્જકને નકાર્યો હતો, અને ખ્રિસ્તી ધર્મમાં રૂપાંતર કર્યા પછી તેની સાથે સંકળાયેલી હતી, કારણ કે તેની માન્યતાઓ મૂર્તિપૂજા અને શક્તિના અભિવ્યક્તિઓ જેવા મૂર્તિપૂજકતાના અભિવ્યક્તિઓમાં પ્રવેશી હતી.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામ પહેલા, પારસી સંસ્કૃતિ, પાલનહારમાં ઈમાન નથી ધરાવતી અને તેના બદલે સૂર્યની પૂજા કરતી હતી, અને અગ્નિને પ્રણામ કરતી હતી અને તેને પવિત્ર માનતી હતી.

હિંદુ સંસ્કૃતિએ સર્જનહારની ઈબાદત છોડી અને સર્જક માંથી ઇલાહ બનાવી લીધા તેમની ઈબાદત કરવા લાગ્યા, અને પવિત્ર ટ્રિનિટીનાં અકીદાની પૂજા કરવા લાગ્યા, જેમાં ત્રણ ઇલાહની મૂર્તિઓનો સમાવેશ થાય છે: સર્જકના રૂપમાં "બ્રહ્મા", સંરક્ષકના સ્વરૂપમાં "વિષ્ણુ", અને "શિવ" વિનાશકના રૂપમાં.

બૌદ્ધ સંસ્કૃતિએ સર્જક પાલનહારનો ઇન્કાર કર્યો, અને સર્જિત બુદ્ધને તેના ઈલાહ બનાવ્યા.

સાબિયીન સંસ્કૃતિ, તેઓ અહલે કિતાબ માંથી હતા, જેમણે તેમના પાલનહારનો ઇન્કાર કર્યો હતો, અને ગ્રહો અને તારાઓની પૂજા કરી. પવિત્ર કુરઆનમાં ઉલ્લેખિત કેટલાક એકીકૃત મુસ્લિમ સંપ્રદાયોના અપવાદ સાથે.

અખેનાતેનના શાસન દરમિયાન ફિરઓનની સંસ્કૃતિએ તૌહીદની એક મહાન ડિગ્રી સુધી પહોંચીને ઇલાહનો અનાદર કર્યો, તેણે માનવશાસ્ત્રની છબીઓ અને તેના કેટલાક સર્જન, જેમ કે સૂર્ય અને અન્ય સાથે ઇલાહની સમાનતાને છોડી દીધી નથી, તેથી તે પાલનહારનું પ્રતીક હતું. પાલનહારમાં અવિશ્વાસ તેની પરાકાષ્ટાએ

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પહોંચ્યો જ્યારે ફિરઓને મૂસાના સમયે, પાલનહારના બદલે પોતે જ ઇલાહ હોવાનો દાવો કર્યો, અને પોતાને પ્રથમ નાયબ હોવાની ઘોસાણા કરી.

અરબ સંસ્કૃતિ કે જેણે સર્જકની ઈબાદત છોડી મૂર્તિઓની પૂજા કરી.

ઈસાઈ સંસ્કૃતિયે પાલનહારની સંપૂર્ણ એકતાનો ઇન્કાર કર્યો હતો, ઈસા અને તેની માતા મરયમ સાથે સંકળાયેલા હતા, અને ટ્રિનિટીના સિદ્ધાંતને અપનાવ્યો હતો, જે ત્રણ વ્યક્તિઓ (પિતા, પુત્ર અને પવિત્ર આત્મા) માં મૂર્તિમંત એક ઇલાહની માન્યતા છે.

યહૂદી સંસ્કૃતિયે સર્જકનો અસ્વીકાર કર્યો, તેમણે પોતાનો મઅબૂદ પસંદ કર્યો અને તેને રાષ્ટ્રીય દેવ બનાવ્યા, વાહરડાની પૂજા કરી અને તેમની પુસ્તકોમાં અયોગ્ય માનવ લક્ષણો સાથે પાલનહારના લક્ષણો વર્ણન કર્યું.

અગાઉની સંસ્કૃતિઓ માંદ પડી ગઈ હતી, અને યહૂદી અને ઈસાઈ સંસ્કૃતિઓ મૂડીવાદ અને સામ્યવાદ એમ બે બિન-ધાર્મિક સંસ્કૃતિઓમાં ફેરવાઈ ગઈ હતી.

પાલનહાર અને જીવન સાથે વૈચારિક અને બૌદ્ધિક રીતે વ્યવહાર કરવાની પદ્ધતિઓ અનુસાર, આ બે સંસ્કૃતિઓ પછાત અને અવિકસિત, ફૂર અને અનૈતિક છે, નાગરિક, વૈજ્ઞાનિક અને ઔદ્યોગિક

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પ્રગતિમાં તેઓ ટોચ પર છે, અને સંસ્કૃતિઓની પ્રગતિ આના દ્વારા માપવામાં આવતી નથી.

મજબૂત સંસ્કૃતિની પ્રગતિનો માપદંડ તેના તર્કસંગત પુરાવા અને અલ્લાહ, માણસ, બ્રહ્માંડ અને જીવનના સાચા વિચાર પર આધારિત છે.

સાચો અને ઉત્કૃષ્ટ શહેરીકરણ એ છે, જે પાલનહાર વિશેના સાચા વિચારો અને તેના જીવો સાથેના તેના સંબંધ અને તેના અસ્તિત્વના સ્ત્રોત અને તેના લક્ષ્યસ્થાન વિશેના જ્ઞાન તરફ દોરી જાય છે અને આ સંબંધને તેના યોગ્ય સ્થાને મૂકે છે. આમ, અમે નિષ્કર્ષ પર આવીએ છીએ કે આ સંસ્કૃતિઓમાં ઇસ્લામિક સંસ્કૃતિ એકમાત્ર અદ્યતન છે, કારણ કે તેણે જરૂરી સંતુલન પ્રાપ્ત કર્યું છે.¹⁸⁰

શું આ વાત વિરોધાભાસ નથી કે ઇસ્લામ ધર્મ આટલો તાર્કિક છે, અને મુસ્લિમોની સ્થિતિ આટલી અવ્યવસ્થિત છે?

દીન સારી રીતભાત અપનાવવા અને ખરાબ કાર્યોથી દૂર રહેવા માટે કહે છે. આમ, કેટલાક મુસ્લિમોનું ખરાબ વર્તન તેમની સાંસ્કૃતિક આદતો અથવા તેમના ધર્મ પ્રત્યેની તેમની અજ્ઞાનતા અને સાચા ધર્મથી દૂર રહેવાને કારણે છે.

¹⁸⁰ "ઈસાઅતુરુ રઅસુ માલીય્હ વશુ શુયૂઈવ્યહ ઈલલ્લાહ", ડોક્ટર ગાઝી ઇનાયત દ્વારા લખેલી પુસ્તક.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

આ કિસ્સામાં કોઈ વિરોધાભાસ નથી. શું લક્ઝરી કાર ચાલક સાઉન્ડ ડ્રાઇવિંગના સિદ્ધાંતોની અજ્ઞાનતાને કારણે ભયંકર અકસ્માત કરે છે, શું તે તે કાર અને લક્ઝરીની વાસ્તવિકતાનો વિરોધાભાસ કરે છે?

શા માટે ધર્મ રાજ્યથી અલગ નથી, અને સંદર્ભો માનવ અભિપ્રાય માટે છે, જેમ કે પશ્ચિમમાં છે?

પશ્ચિમી અનુભવ મધ્ય યુગમાં લોકોની ક્ષમતાઓ અને મન પર ચર્ચ અને રાજ્યના વર્ચસ્વ અને જોડાણની પ્રતિક્રિયા તરીકે આવ્યો હતો. ઇસ્લામિક પ્રણાલીની વ્યવહારિકતા અને તર્કને જોતાં ઇસ્લામિક વિશ્વને ક્યારેય આ સમસ્યાનો સામનો કરવો પડ્યો નથી. વાસ્તવમાં, આપણને એક મક્કમ ઇલાહી કાયદાની જરૂર છે, જે માણસને તેની તમામ પરિસ્થિતિઓમાં અનુકૂળ આવે, અને આપણને એવા સંદર્ભોની જરૂર નથી કે જે માણસની ધૂન, ઇચ્છાઓ અને મૂડ પર આધારિત હોય! જેમ કે વ્યાજખોરી, હોમિયોપેથી અને અન્યના વિશ્લેષણમાં થાય છે.

મૂડીવાદી પ્રણાલીની જેમ, નબળાઓ પર ભાર મૂકવા માટે શક્તિશાળી દ્વારા લખવામાં આવેલા કોઈ સંદર્ભો નથી, અને એવો કોઈ સામ્યવાદ નથી કે જે મિલકતની માલિકીની ઇચ્છામાં વૃત્તિનો વિરોધ કરે.

શું ઇસ્લામ લોકશાહીતંત્રને માન્યતા આપે છે?

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

મુસલમાન પાસે લોકશાહી કરતાં કંઈક સારું છે અને તે શૂરા સિસ્ટમ (મશવરા માટેની કમિટી) છે.

લોકશાહી એ છે: જ્યારે તમે તમારા પરિવારના તમામ સભ્યોના અભિપ્રાયને ધ્યાનમાં લો, ઉદાહરણ તરીકે, કુટુંબને લગતા ભાવિ નિર્ણયમાં, આ વ્યક્તિના અનુભવ, ઉંમર અથવા હિકમતને ધ્યાનમાં લીધા વિના, કિન્ડરગાર્ટનમાં એક બાળકથી લઈને એક સમજદાર દાદા સુધી, અને નિર્ણય લેવામાં તેમના મંતવ્યો સમાન બનાવો.

શૂરા છે: તમને પ્રતિષ્ઠિત વડીલો, પદ અને અનુભવ ધરાવતા લોકો સાથે સલાહ લેવાનું નિર્દેશન કરે છે કે શું યોગ્ય છે અને શું નહીં.

તફાવત ખૂબ જ સ્પષ્ટ છે, અને લોકશાહી અપનાવવામાં અસંતુલનનો સૌથી મોટો પુરાવો એ છે કે કેટલાક દેશોમાં એવી ક્રિયાઓને કાયદેસર રીતે આપવામાં આવે છે જે પોતે જ વૃત્તિ, ધર્મ, રિવાજો અને પરંપરાઓ વિરુદ્ધ હોય છે, જેમ કે સમલૈંગિકતા, વ્યાજખોરી અને અન્ય ઘણાંસ્પષ્ટ પ્રથાઓથી ફક્ત મતદાનમાં બહુમતી મેળવવા માટે.

નૈતિક પતન માટે ઘણા અવાજો સાથે, લોકશાહીએ અનૈતિક સમાજોના નિર્માણમાં ફાળો આપ્યો હતો.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામમાં શૂરા અને પશ્ચિમી લોકશાહી વચ્ચેનો તફાવત કાયદાના સ્ત્રોતમાં રહેલો છે.

લોકશાહી કાયદામાં સાર્વભૌમત્વને લોકો અને રાષ્ટ્ર ને પ્રારંભિક બિંદુ બનાવે છે. ઇસ્લામમાં શુરાના કાયદામાં સાર્વભૌમત્વ એ સર્જકના યુકાદાઓ ને એક પ્રારંભિક બિંદુ માને છે, જે શરિઅતમાં અંકિત છે, અને તે માનવજાતે બનાવ્યા નથી.

અને કાયદામાં માનવી પાસે આ ઇલાહી કાયદા પર નિર્માણ કરવાની સત્તા સિવાય બીજું કંઈ નથી, અને તેની પાસે ઇજતિહાદ કરવાનો પણ અધિકાર છે, જે કોઈ સ્વર્ગીય કાયદાએ જાહેર કર્યો નથી, જો કે માનવ સત્તા અનુમતિપાત્ર છે અને શું છે તેના માળખામાં સંચાલિત અને પ્રતિબંધિત રહે છે.

ઇસ્લામની શરિઅત (કાયદો) એક અનોખો ધાર્મિક કાયદો છે જે તર્કનો વિરોધ કરતો નથી, તો શા માટે હુદુદ (પ્રતિબંધો લગાવવામાં આવ્યા છે) ?

હુદુદ (પ્રતિબંધો એટલા માટે કે) જમીનમાં ભ્રષ્ટાચાર ફેલાવવાનો ઇરાદો ધરાવતા લોકોને અટકાવવા અને સજા કરવા માટે સુયોજિત કરવામાં આવ્યા હતા, એ પુરાવા સાથે કે તેઓ ભૂખ અને અતિશય જરૂરિયાતને કારણે આકસ્મિક હત્યા અથવા ચોરીના કેસોમાં સસ્પેન્ડ કરવામાં આવે છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

હુદૂદ (પ્રતિબંધો) નાના બાળકો, પાગલ અથવા માનસિક રીતે બીમાર લોકો પર લાગુ પડતું નથી, તે મુખ્યત્વે સમાજને બચાવવા માટે છે, હકીકત એ છે કે તે કઠોર છે, તે મસ્લિહત (અનુકૂળતા) નો એક ભાગ છે, જે ધર્મ સમાજને પ્રદાન કરે છે, અને જેમાં સમાજના સભ્યોએ આનંદ કરવો જોઈએ, તેનું અસ્તિત્વ લોકો માટે દયા છે, જેના દ્વારા તેમને માટે સલામતી પ્રાપ્ત થશે, અને ગુનેગારો, ડાકુઓ અને વિદ્રોહી સિવાય કોઈને આ હુદૂદ (પ્રતિબંધો) સામે તેમના પોતાના ભયને કારણે કોઈ વાંધો નથી.

આ મર્યાદાઓમાં તે છે, જે પહેલાથી માનવસર્જિત કાયદાઓમાં અસ્તિત્વમાં છે, જેમ કે મોતની સજા અને અન્ય સજા.

જેઓ આ દંડને પડકારે છે તેઓ ગુનેગારનો ફાયદો જોવે છે અને સમાજના હિતને ભૂલી જાય છે. તેઓ ગુનેગાર પર દયા કરે છે અને પીડિતની અવગણના કરે છે. તેઓ સજામાં વધારો કરે છે અને ગુનાની ગંભીરતાને અવગણે છે.

જો તેઓ સજાને ગુના સાથે જોડે, તો તેઓ કાનૂની સજામાં ન્યાય અને તેમના ગુનાઓ સાથે તેમની સમાનતાની ખાતરી સાથે બહાર આવશે.

જો આપણે ઉદાહરણ તરીકે, ચોરનું કૃત્ય, જ્યારે તે અંધકારના આવરણમાં વેશમાં ચાલે છે, તાજું તોડવું, તેના હથિયારને નિશાન

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

બનાવવું અને ધરવાળાની શાંતિ ભંગ કરવી, ધરની પવિત્રતાનો ભંગ કરવો અને જે તેનો પ્રતિકાર કરે તેને મારી નાખવાનું વલણ બતાવીએ, તો ગુનો, ખૂન ઘણીવાર એક સાધન તરીકે થાય છે જેના દ્વારા ચોર તેની ચોરી પૂર્ણ કરવા અથવા તેના પરિણામોથી ભાગી જવા માટે બહાનું વાપરે છે અને તેની આડેઘડ હત્યા કરવામાં આવે છે. ઉદાહરણ તરીકે, જ્યારે આપણે આ ચોરના કૃત્યને યાદ કરીએ છીએ, ત્યારે આપણને કાનૂની સજાઓની કઠોરતાની આત્યંતિક શાણપણનો અહેસાસ થશે.

બાકીની સજાઓનું પણ એવું જ છે. આપણે તેમના ગુનાહો, તેમનામાં રહેલા જોખમો અને નુકસાન, અન્યાય અને ઉલ્લંઘનને યાદ કરવા પડશે, જેથી આપણે ખાતરી કરી શકીએ કે સર્વશક્તિમાન પાલનહારે દરેક ગુના માટે તેના માટે શું યોગ્ય છે, તે કાયદો બનાવ્યો છે, અને ગુનાહ પ્રમાણે સજા નક્કી કરી. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا"...

{... અને તમારો પાલનહાર કોઈ વ્યક્તિ પર સહેજ પર ઝુલ્મ નથી કરતો} ¹⁸¹

ઇસ્લામે, પ્રતિબંધક દંડ નક્કી કરતા પહેલા, ગુનેગારોને તેમના દ્વારા કરાયેલા ગુનાથી દૂર રાખવા માટે શિક્ષણ અને નિવારણના પૂરતા

¹⁸¹ (અલ્ કહફ : ૪૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

માધ્યમો પૂરા પાડ્યા છે. જો તેમની પાસે તર્કસંગત હૃદય અથવા દયાળુ દિલ હોય.

તદુપરાંત, જ્યાં સુધી તે બાંહેધરી ન આપે કે જે વ્યક્તિએ ગુનો કર્યો છે તેણે તેને વાજબીતા અથવા મજબૂરીની શંકા વિના કર્યો છે ત્યાં સુધી તે સજા તેને ક્યારેય લાગુ પડતી નથી. આ બધા પછી તેનું તેમાં પડવું તેના ભ્રષ્ટાચાર અને વિસંગતતાનો પુરાવો છે, અને પીડાદાયક પ્રતિબંધક દંડ માટે તે હકદાર છે.

ઇસ્લામે સંપત્તિને ન્યાયી રીતે વહેંચવા પર કામ કર્યું, અને અમીરોની સંપત્તિને ગરીબો માટે જાણીતો અધિકાર બનાવ્યો. પત્ની અને સંબંધીઓનાં ભરણપોષણ માટે જવાબદારી સોંપી. તેણે મહેમાનનું સન્માન કરવાનો અને પાડોશી સાથે સારું વર્તન કરવાનો આદેશ આપ્યો, તેમણે રાજ્યને તેના સભ્યોને જરૂરી જરૂરિયાતો જેમ કે ખોરાક, કપડાં, આવાસ અને અન્યમાં સંપૂર્ણ પર્યાપ્તતા પૂરી પાડીને ગેરંટી આપવા માટે જવાબદાર બનાવ્યું, જેથી તેઓ યોગ્ય અને પ્રતિષ્ઠિત જીવન જીવે. તે તેના સભ્યોને તેમના માટે યોગ્ય કામના દરવાજા ખોલવાની અને દરેકને સક્ષમ બનાવવાની બાંધધરી આપે છે, જે તેની ક્ષમતા અનુસાર કામ કરી શકે છે અને બધા માટે સમાન તકો પૂરી પાડે છે.

ધારો કે કોઈ વ્યક્તિ તેના ઘરે પરત ફરે અને જોવે છે કે તેના પરિવારના સભ્યોને તેમાંથી કોઈએ ચોરી અથવા બદલો લેવાના

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઉદ્દેશ્યથી મારી નાખ્યા છે, અને અધિકારીઓ તેની ધરપકડ કરવા આવે છે અને તેને ચોક્કસ સમયગાળા માટે કેદની સજા કરવા આવે છે, પછી ભલે તે લાંબા સમય સુધી હોય. અથવા ટૂંકા, જે દરમિયાન તે ખાય છે અને જેલમાં સેવાઓનો લાભ લે છે, જેમાં પીડિત વ્યક્તિ પોતે વેરો ચૂકવીને યોગદાન આપે છે.

આ ક્ષણે તેની પ્રતિક્રિયા શું હશે?

તે પાગલ થઈ જશે, અથવા તેની પીડાને ભૂલી જવા માટે ડ્રગ્સનો વ્યસની બની જશે.

જો ઇસ્લામિક કાયદો લાગુ પાડતા દેશમાં સમાન પરિસ્થિતિ આવી હોય, તો અધિકારીઓનું વર્તન અલગ હશે.

તેઓ ગુનેગારને પીડિતના પરિવાર પાસે લાવશે, આ ગુનેગાર વિશે નિર્ણય આપવા માટે, કાં તો તેઓ કિસાસ (બદલામાં રૂપિયા પૈસા કે વસ્તુ) લેશે, જે પોતે ન્યાય છે, અથવા દિવ્યત ચૂકવશે, જે તેના બદલે એક મુક્ત માનવીને મારવા માટે જરૂરી નાણાં છે. કિસાસ અથવા ક્ષમા, અને માફી વધુ સારી છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"...وَإِنْ تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ"

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{...અને જો તમે તેમને માફ કરશો અથવા દરગુજર કરશો અને ક્ષમા કરી દેશો, તો અલ્લાહ તઆલા ખરેખર માફ કરવાવાળો, દયાળુ છે} ¹⁸²

ઇસ્લામના કાયદા દરેક વિદ્યાર્થીને સમજાય છે કે હુદુદ પ્રતિબંધો ફક્ત એક શૈક્ષણિક અને નિવારક પદ્ધતિ છે, તેના બદલે બદલો લેવાની ક્રિયા અથવા આ હુદુદને અમલમાં મૂકવાની ઇચ્છાથી ઉદ્ભવે છે. દાખલા તરીકે:

સજા કરતા પહેલા સાવચેત રહેવું, બહાનું શોધવું અને શંકાઓને દૂર કરવું જરૂરી છે. આ પાલનહારના રસૂલના કહેવાને કારણે છે:

"સંદિગ્ધ પુરાવાઓ દ્વારા હુદુદ (કાનૂની પ્રતિબંધિત સજાઓ)ને દૂર કરો".

જે કોઈ ભૂલ કરે અને અલ્લાહ તેને છુપાવે છે, અને તે પોતાને જાહેરમાં ઉજાગર કરતો નથી તે સજાને પાત્ર નથી, કારણ કે ઇસ્લામ લોકો પર જાસૂસી કરવાની અને તેમના રહસ્યોને બહાર પાડવાથી રોકે છે. તદ્દુપરાંત, ગુનેગારની પીડિતાની માફી હદને અટકી જાય છે.

"...فَمَنْ عَفَىٰ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتَّبِعْهُ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدِّ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ..."

¹⁸² (અત્ તગાબુન: ૧૪).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{...જો કતલ કરનારને કતલ થયેલ વ્યક્તિના ભાઈ તરફથી કંઈક માફ કરી દેવામાં આવે તો સ્થિતિ પ્રમાણે (કતલની રકમ) તલબ કરવી (વારસદસરનો) અધિકાર છે, અને તે (રકમ) એહસાન તરીકાથી આપવી જોઈએ, તમારા પાલનહાર તરફથી સરળતાનો માર્ગ બતાવવમાં આવ્યો છે, અને તમારા પાલનહાર તરફથી રહેમત છે...} ¹⁸³

ગુનેગાર સ્વૈચ્છિક હોવો જોઈએ અને તેના પર બળજબરી ન કરવી જોઈએ, તેથી જબરદસ્તી કરનાર પર સજા લાદવામાં આવતી નથી. રસૂલ □ એ કહ્યું: "અલ્લાહ તઆલાએ મારા માટે મારી ઉમ્મત માંથી ભૂલ, યૂક અને જે કામ માટે બળજબરી કરવામાં આવી હોય, તેને માફ કરી દીધી છે" ¹⁸⁴

ફૂર અને અસંસ્કારી (તેમના દાવા મુજબ) તરીકે વર્ણવેલ કઠોર કાનૂની સજાઓ પાછળની હિકમત એ છે, જેમ કે ખૂનીને મારવા, વ્યભિચારીને પથ્થર મારવા, ચોરનો હાથ કાપી નાખવો અને અન્ય સજાઓ, આ દરેક ગુનાહ દુષ્ટતાની માતા ગણવામાં આવે છે અને તેમાંના દરેકમાં પાંચ મુખ્ય હિતો (ધર્મ) માંથી એક અથવા વધુ પરના હુમલાનો સમાવેશ થાય છે, અને આત્મા, અને સંતાન, અને પૈસા અને બુદ્ધિ, જે માનવ-સર્જિત કાયદાઓ અને તમામ સમયના કાયદા છે.

¹⁸³ (અલ્ બકરહ: 178).

¹⁸⁴ (સહીહ હદીષ).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તેમની જાળવણી અને જાળવણીની જરૂરિયાત પર સંમત થયા; જ્યાં તેના વિના જીવન સીધું નથી.

આ કારણોસર, તેમાંના કોઈપણનો ગુનેગાર સખત સજાને પાત્ર છે, જેથી તે તેના માટે અવરોધક અને અન્ય લોકો માટે અવરોધક બની શકે.

ઇસ્લામિક અભ્યાસક્રમને તેની સંપૂર્ણતામાં લેવો જોઈએ, અને ઇસ્લામની હુદો (પ્રતિબંધો) આર્થિક અને સામાજિક અભ્યાસક્રમના સંદર્ભમાં ઇસ્લામના ઉપદેશોથી અલગ કરીને લાગુ કરી શકાય નહીં.

ધર્મના સાચા ઉપદેશોથી લોકોનું અંતર એટલા માટે જ કેટલાકને ગુના કરવા માટે દબાણ કરી શકે છે.

અને અહીં આ મોટા ગુનાઓ એવા ઘણા દેશો છે, જે ઇસ્લામિક કાયદો લાગુ કરતા નથી, તેને નષ્ટ કરી રહ્યા છે તેમને પૂરી પાડવામાં આવેલ તમામ સંભવિતતાઓ અને ક્ષમતાઓ તેમજ સામગ્રી અને તકનીકી પ્રગતિ હોવા છતાંય. પવિત્ર કુરાનમાં આયાતોની સંખ્યા 5388 છે, અને હુદુદ (પ્રતિબંધો) ની આયાતો દસથી વધુ નથી, જે એક જ્ઞાની, નિષ્ણાત દ્વારા મહાન હિકમત સાથે મૂકવામાં આવી હતી.

શું કોઈ વ્યક્તિ આ અભ્યાસક્રમ વાંચવાનો અને લાગુ કરવાનો આનંદ માણવાની તક ગુમાવે છે, જેને ઘણા બિન-મુસ્લિમો અનન્ય

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

માને છે, માત્ર એટલા માટે કે તેઓ દસ કલમો પાછળના શાણપણથી અજાણ છે?

ઇસ્લામની મધ્યસ્થતા:

ઇસ્લામે સામાજિક સંતુલન કેવી રીતે પ્રાપ્ત કર્યું?

ઇસ્લામના સામાન્ય નિયમોમાંથી એક જણાવે છે કે સંપત્તિ અલ્લાહની છે અને લોકોને તેની સોંપણી કરવામાં આવે છે અને તે સંપત્તિ ફક્ત ધનિકોમાં જ ફરતી ન હોવી જોઈએ.

ઇસ્લામ ગરીબો અને જરૂરિયાતમંદોને ઝકાત દ્વારા તેનો નાનો હિસ્સો આપ્યા વિના સંપત્તિનો સંગ્રહ કરવાની મનાઈ ફરમાવે છે, જે એક ઈબાદતનું કાર્ય છે, જે માણસને બલિદાનને પ્રાધાન્ય આપવામાં મદદ કરે છે અને કંજુસતા અને બખીલીને દૂર કરવામાં મદદરૂપ થાય છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ"

{અલ્લાહ તઆલા આ ગામડિયા લોકોથી જે (માલ) પણ પોતાના પયગંબરને અપાવે, તે માલ અલ્લાહ, પયગંબર, સગા- સબંધીઓ

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

,અનાથો, લાચારો અને મુસાફરો માટે છે, જેથી તે (માલ) તમારા ધનવાનોના હાથમાં જ ફરતો ન રહી જાય અને જે કંઈ પણ તમને પયગંબર આપે, લઈ લો, અને જેનાથી રોકે, રુકી જાવ અને અલ્લાહ તઆલાથી ડરતા રહો, નિ:શંક અલ્લાહ તઆલા સખત સજા આપનાર છે} ¹⁸⁵

"آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ"

{અલ્લાહ અને તેના પયગંબર પર ઇમાન લાવી દો અને તે વસ્તુઓ માંથી ખર્ચ કરો, જેના તમે નાયબ બનાવવામાં આવ્યા છો, જે લોકો તમારા માંથી ઇમાન લાવ્યા અને ખર્ચ કર્યું તેમના માટે ભવ્ય સવાબ છે} ¹⁸⁶

"...الَّذِينَ يَكْنُزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ"

¹⁸⁵ (અલ્ હશ્ર : ૭).

¹⁸⁶ (અલ્ હદીદ: ૭).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{જે લોકો સોનું અને ચાંદી ભેગું કરીને રાખે છે અને અલ્લાહના માર્ગમાં ખર્ચ નથી કરતા, તેઓને તમે દુઃખદાયી અઝાબની ખુશખબર આપી દો"}¹⁸⁷

તેમજ ઇસ્લામ તમામ લોકોને, જે સક્ષમ છે, કામ કરવા માટે પ્રોત્સાહિત કરે છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَأَمْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ وَإِلَيْهِ
النُّشُورُ"

{તે તો છે, જેણે તમારા માટે જમીનને નિમ્ન અને આજ્ઞાવર્તી બનાવી દીધી છે, જેથી તમે તેના રસ્તાઓ પર હરતા ફરતા રહો અને અલ્લાહની રોજી માંથી ખાઓ (પીઓ), તેની જ તરફ (તમારે) જીવિત થઇ પાછું ફરવાનું છે} ¹⁸⁸

ઇસ્લામ વાસ્તવમાં, એક એવો ધર્મ છે, જે કામની કદર કરે છે અને અલ્લાહ સર્વશક્તિમાન આપણને તવક્કુલ (અલ્લાહ પર નિષ્ઠિયપણે નિર્ભર રહેવા)ને બદલે તવક્કુલ (અલ્લાહ પર નિર્ભરતા) અપનાવવાનો આદેશ આપે છે. તવક્કુલ માટે નિશ્ચય, ખંત અને ઉપલબ્ધ માધ્યમોના ઉપયોગની જરૂર છે, ત્યારબાદ અલ્લાહના હુકમ અને ચુકાદાને સામે પોતાને સપૂર્ણ રજૂ કરી દેવા જોઈએ.

¹⁸⁷ (અત્ તોબા: ૩૪).

¹⁸⁸ (અલ્ મુલ્ક: ૧૫).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પયગંબર □ (તેમના પર અલ્લાહની શાંતિ અને સલામતી) એ અલ્લાહ પર તેની નિર્ભરતાની અભિવ્યક્તિ તરીકે તેની ઊંટને છૂટી છોડવા માંગતા વ્યક્તિને કહ્યું: "તેને બાંધો અને પછી (અલ્લાહ પર) ભરોસો રાખો."¹⁸⁹ આ રીતે એક મુસલમાન જરૂરી સંતુલન પ્રાપ્ત કરે છે.

ઇસ્લામ એ વ્યર્થ ખર્ચ કરવાને રોકે છે અને જીવનના ધોરણને નિયંત્રણ કરવા માટે વ્યકતિત્વનું સ્તર ઉંચું કરે છે, આ સમજણ કે ઇસ્લામમાં સંપત્તિનો ખયાલ ફક્ત જરૂરી જરૂરિયાત પૂરી પાડવા પુરતો જ નથી, પરંતુ વ્યક્તિ એ શું ખાવું, પહેવું, જીવવું, લગ્ન કરવા, હજ કરવી, અને સદકો કરવો પણ છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا"

{અને જેઓ ખર્ચ કરતી વખતે ઇસાફ (ખોટો ખર્ચ) નથી કરતા, ન કંજસાઇ કરે છે, પરંતુ તે બન્ને વચ્ચે સુમેળતાભરી રીતે ખર્ચ કરે છે}¹⁹⁰

ઇસ્લામની દૃષ્ટિએ ગરીબ તે છે, જેણે આ પ્રકારનું જીવન ધોરણ પ્રાપ્ત કર્યું ન હોઈ, જેથી તે પોતાના વતનમાં જીવનની ગુણવત્તા પ્રમાણે પોતાની જરૂરી જરૂરિયાત પૂરી કરી શકે, અને જ્યાં સુધી

¹⁸⁹ (સહીહ તિર્મિઝી).

¹⁹⁰ (અલ્ ફુરકાન: ૬૭).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જીવનની ગુણવત્તા વધતી જશે તેમ તેમ ગરીબીની વધુ વાસ્તવિકતા વધતી જશે.

ઉદાહરણ તરીકે જો કોઈ સમાજમાં એવો રીવાજ હોય કે દરેક કુટુંબ માટે એક અલગ અને સ્વતંત્ર ઘર હોઈ, તો પછી તેમાં કોઈ ચોક્કસ કુટુંબનું સ્વતંત્ર ઘર મેળવવાની નિષ્ફળતા એ ગરીબીનું એક સ્વરૂપ માનવામાં આવે છે, આના આધારે, સંતુલનનો અર્થ એ છે કે દરેક વ્યક્તિને (પછી ભલે તે મુસલમાન હોય કે ઝિમની (તે બિન મુસ્લિમ જે મુસલમાનોના વતનમાં કર વેરો ભરી રહેતો હોઈ)) તે સમયે સમાજની ક્ષમતાઓને અનુરૂપ હોય તે હદે સમૃદ્ધ બનાવવું.

ઇસ્લામ જાહેર એકતા દ્વારા સમાજના દરેક સભ્યોની જરૂરિયાતોની પૂર્ણતાની ખાતરી આપે છે, એક મુસલમાન બીજા મુસલમાનનો ભાઈ છે, અને તેને સમર્થન આપવું તેના માટે ફરજિયાત છે, તેથી દરેક મુસલમાનોની ફરજ બને છે કે સમાજમાં કોઈ પણ ગરીબ ન હોવો જોઈએ. નબી □ એ કહ્યું:

"المُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يُسْلِمُهُ، وَمَنْ كَانَ فِي حَاجَةِ أَخِيهِ كَانَ اللَّهُ فِي حَاجَتِهِ، وَمَنْ فَرَّجَ عَنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً فَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرْبَاتٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ"

"એક મુસલમાન બીજા મુસલમાનનો ભાઈ છે, ન તો તે તેના પર જુલમ કરે અને ન તો તેને તકલીફ પહોંચાડે, અને જે વ્યક્તિ જ્યાં સુધી

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પોતાના ભાઈની જરૂરત પુરી પાડવામાં વ્યસ્ત રહે ત્યાં સુધી અલ્લાહ તેની જરૂરત પુરી કરતો રહે છે, અને જે વ્યક્તિ કોઈ મુસલમાનની એક તકલીફ દૂર કરે છે તો અલ્લાહ કયામતના દિવસની તકલીફો માંથી એક તકલીફ દૂર કરે છે, અને જે વ્યક્તિ એક મુસલમાનની ખામી પર પરદો કરે તો અલ્લાહ કયામતના દિવસે તેની ખામીઓ પર પરદો કરે છે"¹⁹¹

ઇસ્લામ આર્થિક સંતુલનને કેવી રીતે પ્રાપ્ત કરે છે?

દાખલા તરીકે, ઇસ્લામમાં આર્થિક વ્યવસ્થા, મૂડીવાદ અને સમાજવાદ વચ્ચે સરળ સરખામણી કરીશું તો, તે સ્પષ્ટ થઈ જશે કે ઇસ્લામે આ સંતુલન કેવી રીતે પ્રાપ્ત કર્યું. ખાસ કરીને માલિકીની સ્વતંત્રતા વિશે:

મૂડીવાદમાં: ખાનગી મિલકત એ સામાન્ય સિદ્ધાંત છે,

સમાજવાદમાં: જાહેર માલિકી એ સામાન્ય સિદ્ધાંત છે.

ઇસ્લામમાં: વિવિધ સ્વરૂપોની માલિકીની પરવાનગી:

જાહેર માલિકી: તે બધા મુસ્લિમો માટે સામાન્ય છે, જેમ કે ફળદ્રુપ જમીનો.

¹⁹¹ (સહીહ બુખારી).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

રાજ્યની માલિકી: કુદરતી સંસાધનો જેમ કે જંગલો અને ખનિજો.

ખાનગી મિલકત: જે ફક્ત મૂડીવાદ દ્વારા પ્રાપ્ત કરવામાં આવે છે જેથી સામાન્ય સંતુલનને કોઈ ખતરો ન થાય.

આર્થિક સ્વતંત્રતા વિશે:

મૂડીવાદમાં: આર્થિક સ્વતંત્રતા અમર્યાદિત છે.

સમાજવાદમાં: આર્થિક સ્વતંત્રતા સંપૂર્ણપણે જપ્ત કરવામાં આવે છે.

ઇસ્લામમાં: આર્થિક સ્વતંત્રતાને મર્યાદિત અવકાશમાં ઓળખવામાં આવે છે, જે નીચે પ્રમાણે છે:

પ્રતિભાશાળી આત્માના ઊંડાણમાંથી સ્વ-પસંદગી પર ઇસ્લામી તર્બિયત (શીક્ષા) પર આધારિત છે, અને સમાજમાં ઇસ્લામના વિચારોનો ફેલાવવા.

ઉદ્દેશ્ય ઓળખ, જે ચોક્કસ શરિયત (કાયદા) દ્વારા દર્શાવવામાં આવે છે, જે ચોક્કસ ક્રિયાઓને પ્રતિબંધિત કરે છે જેમ કે: છેતરપિંડી, જુગાર, વ્યાજખોરી અને અન્ય. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ"

{હે ઇમાનવાળાઓ ! વધારીને વ્યાજ ન ખાઓ અને અલ્લાહ તઆલાથી ડરતા રહો, જેથી તમે સફળ બનો}¹⁹²

"وَمَا آتَيْتُم مِّن رِّبَا لِّيَرْبُوَ فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُو عِنْدَ اللَّهِ وَمَا آتَيْتُم مِّن زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ"

{જે કંઈ પણ તમે વ્યાજ પર આપો છો, જેથી લોકોના માલ દ્વારા તમારા માલમાં વધારો થાય, તો આવો માલ અલ્લાહ પાસે વધતો નથી, અને જે કંઈ સદકો, ઝકાત તમે અલ્લાહ તઆલાની પ્રસન્નતા માટે આપો છો, તો આવા લોકો જ પોતાના માલમાં વધારો કરી રહ્યા છે}¹⁹³

"يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخُبْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهَا أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهَا وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ"

{લોકો તમને શરાબ અને જુગાર વિશે પુછે છે, તમે કહી દો કે આ બન્ને કાર્યોમાં મોટો ગુનોહ છે, અને લોકોને તેનાથી દૂનિયાનો ફાયદો પણ

¹⁹² (આલિ ઇમરાન: ૧૩૦).

¹⁹³ (અર રૂમ: ૩૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

થાય છે, પરંતુ તેમનો ગુનોહ તેમના ફાયદા કરતા ઘણું જ વધારે છે, એવી જ રીતે તમને પુછે છે કે અલ્લાહના માર્ગમાં શું ખર્ચ કરીએ? તો તમે કહી દો કે તમારી જરૂરિયાતથી વધારાની વસ્તુ (ખર્ચ કરો). અલ્લાહ તઆલા આવી જ રીતે પોતાના આદેશો સ્પષ્ટ તમારા માટે બયાન કરી દે છે જેથી તમે વિચારી, સમજી શકો} ¹⁹⁴

મૂડીવાદે માણસ માટે મુક્ત અભિગમ દોર્યો, અને તેને તેના માર્ગદર્શનને અનુસરવા આમંત્રણ આપ્યું, કારણ કે મૂડીવાદ દાવો કરે છે કે આ ખુલ્લો અભિગમ માણસને શુદ્ધ સુખ તરફ દોરી જશે. જો કે, માણસ પોતાની જાત અંતે વર્ગ-આધારિત સમાજમાં બંધાયેલો જોવા મળે છે, એટલે કે તે કાં તો તે અતિશય સંપત્તિ આધાર પર લોકો પર જુલમ કરવા પર અથવા નૈતિકતાનું પાલન કરનારાઓ માટે અત્યંત ગરીબી છે.

સામ્યવાદ આવ્યો અને તમામ વર્ગોને નાબૂદ કર્યા, અને વધુ નક્કર સિદ્ધાંતો દોરવાનો પ્રયાસ કર્યો, પરંતુ તેણે એવા સમાજો બનાવ્યા જે અન્ય કરતા ગરીબ, વધુ પીડાદાયક અને વધુ ક્રાંતિકારી હતા.

ઇસ્લામ માટે, તેણે મધ્યસ્થતા પ્રાપ્ત કરી, અને મુસ્લિમ ઉમ્મત મધ્યસ્થ ઉમ્મત ગણવામાં આવી, કારણ કે તેણે ઇસ્લામના દુશ્મનોની

¹⁹⁴ (અલ્ બકરહ: ૨૧૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જુબાની ગવાહી અપાવી કે ઇસ્લામે માનવતાને એક મહાન સિસ્ટમ પ્રદાન કરી છે. જો કે, એવા મુસ્લિમો છે જે ઇસ્લામના મહાન મૂલ્યોનું પાલન કરવામાં નિષ્ફળ જાય છે.

શું ઇસ્લામ ઉગ્રવાદનો ધર્મ છે?

ઉગ્રવાદ, કટરતા અને સખ્તી એ એવા ગુણો સિવાય બીજું કંઈ નથી જે મૂળભૂત રીતે સાચા ધર્મ દ્વારા પ્રતિબંધિત છે. પવિત્ર કુરઆને ઘણી આયતોમાં વ્યવહારમાં દયા અને નમ્રતા અપનાવવા અને ક્ષમા અને સહનશીલતાના સિદ્ધાંતને અપનાવવાનો આદેશ આપ્યો છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانفَضُّوا مِن حَوْلِكَ
فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ "

{અલ્લાહ તઆલાની દયાના કારણે તમે (હે પયગંબર) તેઓ પર નમ્રતા દાખવો છો અને જો તમે ખરાબ જુબાન અને સખત હૃદયના હોત તો આ સૌ તમારી પાસેથી છૂટી જતા, એટલા માટે તમે તેઓને માફ કરો અને તેઓ માટે માફી માંગતા રહો અને કાર્યની સલાહ-સુચન તેઓથી લેતા રહો, પછી જ્યારે તમારો મજબુત નિર્ણય થઈ જાય તો

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અલ્લાહ તઆલા પર ભરોસો કરો, નિશંક અલ્લાહ તઆલા ભરોસો કરનારને પસંદ કરે છે¹⁹⁵

"ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ"

{(હે નબી !) તમે (લોકોને) પોતાના પાલનહારના માર્ગ તરફ હિકમત અને ઉત્તમ શિખામણ દ્વારા બોલાવો અને તેમની સાથે ઉત્તમ રીતે વાર્તા-લાપ કરો, નિ:શંક તમારો પાલનહાર ગુમરાહ લોકોને ખૂબ સારી રીતે જાણે છે. અને તે લોકોને પણ ખૂબ સારી રીત જાણે છે, જે લોકો સત્ય માર્ગ પર છે¹⁹⁶

દીનમાં અસલ તે છે, જે હલાલ છે, ફક્ત કેટલીક પ્રતિબંધિત વસ્તુઓને છોડીને જેને કુરઆન મજીદમાં સ્પષ્ટ વર્ણન કરવામાં આવી છે, અને જેના વિશે કોઈ વિવાદ નથી. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ (31) قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ نَفِّصِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (32) قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا

¹⁹⁵ (આલિ ઇમરાન: ૧૫૯).

¹⁹⁶ (અન્ નહલ: ૧૨૫).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

وَمَا بَطَّنْ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا
وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ "

{હે આદમના સંતાનો ! તમે મસ્જિદમાં દરેક હાજરી વખતે વ્યવસ્થિત પોશાક પહેરી લો, અને ખૂબ ખાઓ-પીવો, અને હદ ન વટાવો, નિ:શંક અલ્લાહ હદ વટાવી જનારને પસંદ નથી કરતો” (૩૧) “તમે તેમને પૂછો કે અલ્લાહ તઆલાએ પોતાના બંદાઓ માટે જે શણગાર અને ખાવાપીવાની વસ્તુઓ પેદા કરી છે, તેને કોણે હરામ કરી દીધી? તમે કહી દો કે આ વસ્તુઓ તે લોકો માટે છે, જેઓ ઈમાન લઈ આવે અને કયામતના દિવસે ફક્ત તેમના માટે જ હશે. અમે આવી જ રીતે દરેક આયતોને બુદ્ધિશાળી લોકો માટે સ્પષ્ટ રીતે વર્ણન કરીએ છીએ (૩૨) તમે તેમને કહી દો કે મારા પાલનહારે જે વસ્તુ હરામ કરી છે, તે આ પ્રમાણે છે, અશ્લીલ કાર્યો, ભલેને જાહેરમાં હોય કે છુપી રીતે હોય, અને ગુનાહના કાર્યો અને અત્યાચાર કરવાને અને એ કે તમે અલ્લાહના ભાગીદાર ઠહેરાવો, જેના માટે તેણે કોઈ પુરાવો નથી ઉતાર્યો અને એ કે તમે અલ્લાહ વિશે એવી વાતો કહો, જેની તમને જાણ નથી}”¹⁹⁷

ઇસ્લામે માન્ય પુરાવા વિના ઉગ્રવાદ, કદરતા અથવા નિષેધને બોલાવતા તમામને શૈતાની કૃત્યો તરીકે વર્ણવ્યા છે, અને ધર્મને તેમની સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

¹⁹⁷ (અલ્ અઅરાફ: ૩૧-૩૩).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِن مَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ (168) إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَن تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ"

{હે લોકો ! ધરતી પર જેટલી પણ હલાલ અને પવિત્ર વસ્તુઓ છે તે ખાઓ અને શૈતાનના માર્ગ પર ન ચાલો, તે તમારો ખુલ્લો દુશ્મન છે (168) તે તમને ફકત બુરાઇ અને અશ્રિલિલતા અને અલ્લાહ માટે એવી વાતો કહેવાનો આદેશ આપશે જેનું તમને જ્ઞાન નથી} ¹⁹⁸

"وَلَا ضَلَّتْهُمْ وَلَا مَنِيْنَهُمْ وَلَا مَرْتَبَهُمْ فَلْيَبْتَئِكُنَّ آذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَا مَرْتَبَهُمْ فَلْيَغْتَبِرَنَّ خَلْقَ اللَّهِ وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّن دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرًا نَّارًا مُّبِينًا"

{અને તેઓને માર્ગથી ભટકાવતો રહીશ અને ખોટી મનેચ્છાઓ તરફ દોરવતો રહીશ. અને તેઓને શિખવાડીશ કે જાનવરોના કાન ચીરી નાખે અને તેઓને કહીશ કે અલ્લાહ તઆલાએ બનાવેલી રચનામાં ફેરફાર કરી દે, સાંભળો ! જે વ્યક્તિ અલ્લાહને છોડી શૈતાનને પોતાનો મિત્ર બનાવશે તેને ખુલ્લુ નુકસાન પહોંચશે} ¹⁹⁹

શું ઇસ્લામ મધ્યમ અને સરળ ધર્મ છે?

¹⁹⁸ (અલ્ બકરહ: ૧૬૮-૧૬૯).

¹⁹⁹ (અન્ નિસા : ૧૧૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ધર્મ મૂળરૂપે લોકોને તેમના પર લાદવામાં આવતા ઘણા પ્રતિબંધોમાંથી મુક્તિ આપવા માટે આવે છે.

પૂર્વ-ઇસ્લામના સમયમાં અને ઇસ્લામ પહેલાં, ઉદાહરણ તરીકે, ઘૃણાસ્પદ પ્રથાઓ ફેલાયેલી હતી જેમ કે સ્ત્રી ભૂણહત્યા, પુરુષો માટે ખોરાકના પ્રકારનું વિશ્લેષણ કરવું અને સ્ત્રીઓ માટે તેમને પ્રતિબંધિત કરવું, સ્ત્રીઓને વારસા માંથી વંચિત રાખવી, મૃત માંસ ખાવું ઉપરાંત વ્યભિચાર કરવો, દારૂ પીવું, અનાથના પૈસા, વ્યાજખોરી અને અન્ય ફહશ (ખરાબ કૃત્યો) કરવા.

એક કારણ કે જે લોકોને ધર્મથી દૂર રહેવા અને ભૌતિક વિજ્ઞાનને અપનાવવા માટે પ્રેરિત કરે છે, તે કેટલાક લોકોનું કેટલાક ધાર્મિક ખ્યાલો (આદેશો) માં વિરોધાભાસ કરવો છે.

તેથી, એક સૌથી મહત્વપૂર્ણ વિશેષતા અને મુખ્ય કારણ કે જે લોકોને સાચો ધર્મ અપનાવવા માટે આમંત્રણ આપે છે, તે તેનું સંયમ અને સંતુલન છે. ઇસ્લામ ધર્મમાં આપણને આ સ્પષ્ટપણે જોવા મળે છે. અન્ય ધર્મોની સમસ્યા, જે એક સાચા ધર્મના વિકૃતિથી ઉદ્ભવી: કાં તો ખૂબ આધ્યાત્મિક હોવાને કારણે, આમ તેમના અનુયાયીઓને સાધુવાદ અને સન્યાસ લેવા (લોકોથી દૂર જઈ જંગલોમાં રહેવું) પર પ્રોત્સાહિત કરે છે. અથવા કેવળ ભૌતિકવાદી. આને કારણે ઘણા લોકો સામાન્ય રીતે અને અગાઉના સંપ્રદાયોના લોકોમાં ધર્મથી દૂર થઈ ગયા.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અમે કેટલાક અન્ય લોકોમાં પણ ઘણાં ખોટા કાયદા, નિયમો અને પ્રથાઓ શોધી કાઢી છીએ, જે લોકોને અનુસરવા માટે દબાણ કરવાના બહાના તરીકે તેમની ધર્મ તરફ નિસ્બત કરવામાં આવતી હતી, અને જેના કારણે તેઓ સાચા માર્ગથી અને ફિતરતવાળા દીનથી ભટકી ગયા હતા. પરિણામે, ઘણા લોકોએ ધર્મની સાચી વિભાવના, જે માણસની કુદરતી અને નિર્વિવાદ જરૂરિયાતોને પૂર્ણ કરે છે, અને માનવસર્જિત કાયદાઓ, રિવાજો, પરંપરાઓ અને વારસાગત પ્રથાઓ વચ્ચે તફાવત કરવાની ક્ષમતા ગુમાવી દીધી છે, અને આના કારણે આધુનિક વિજ્ઞાનના કારણે તેઓ પાછળથી ધર્મને બદલવાની શોધ કરવા તરફ દોરી ગયા.

સાચો ધર્મ એ છે કે જે લોકોને રાહત આપવા અને તેમને દુઃખમાંથી મુક્તિ આપવા માટે આવે છે, અને નિયમો અને કાયદાઓ નક્કી કરવા માટે આવે છે જેનો હેતુ મુખ્યત્વે લોકોને સુવિધા આપવાનો હોય છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"...وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا"

{...અને પોતાને કતલ ન કરો, નિ:શંક અલ્લાહ તઆલા તમારા પર અત્યંત કૃપાળુ છે} ²⁰⁰

²⁰⁰ (અન્ નિસા: ૨૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"...وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ"

{..... અને પોતાને પોતાના હાથ જ બરબાદ ન થાયો અને અહેસાન ભર્યો વ્યવહાર કરો, અલ્લાહ તઆલા અહેસાન કરવાવાળાઓને પસંદ કરે છે} ²⁰¹

"...وَيُجِلُّ لَهُمُ الظَّيْبَاتِ وَيُجْزِمُ عَلَيْهِمُ الخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ
وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ..."

{...અને પવિત્ર વસ્તુઓને હલાલ ઠેરવે છે અને ખરાબ વસ્તુઓને હરામ ઠેરવે છે. અને તે લોકો પર જે ભાર અને પટ્ટો હતો, તેને હટાવે છે, તો જે લોકો આ પયગંબર પર ઈમાન લાવે છે} ²⁰² આપ □ એ કહ્યું:

"يَسِّرُوا وَلَا تُعَسِّرُوا، وَبَشِّرُوا، وَلَا تُنْفِرُوا"

"(લોકો માટે) બાબતોને સરળ બનાવો અને તેમને મુશ્કેલ ન બનાવો, અને લોકોને ખુશખબર આપો અને તેમને ભગાડશો નહીં" ²⁰³

અને હું અહીં ત્રણ માણસોની વાર્તાનો ઉલ્લેખ કરું છું, જેઓ એકબીજા સાથે વાતચીત કરી રહ્યા હતા, તેમાંથી એકે કહ્યું: હું આખી

²⁰¹ (અલ્ બકરહ: ૧૯૫).

²⁰² (અલ્ અઅરાફ: ૧૫૭).

²⁰³ (સહીહ બુખારી).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

રાત કાયમ નમાઝ પઢીશ, અને બીજાએ કહ્યું, હું કાયમ રોઝા રાખીશ અને તેને ક્યારેય તોડીશ નહીં, અને છેલ્લાએ કહ્યું: હું સ્ત્રીઓથી દૂર રહીશ અને ક્યારેય લગ્ન નહીં કરું. પછી અલ્લાહના રસૂલ □ તેમની પાસે આવ્યા અને કહ્યું:

"أَنْتُمْ الَّذِينَ قُلْتُمْ كَذَا وَكَذَا؟ أَمَّا وَاللَّهِ إِنِّي لِأَخْشَاكُمْ لِلَّهِ وَأَتْقَاكُمْ لَهُ، لَكِنِّي أَصُومُ وَأُفْطِرُ، وَأُصَلِّي وَأَرْقُدُ، وَأَتَزَوَّجُ النِّسَاءَ، فَمَنْ رَغِبَ عَن سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي"

"શું તમે તે જ છો, જેમણે આવું-આવું કહ્યું છે? અલ્લાહની કસમ, હું તમારા કરતાં વધુ અલ્લાહથી ડરવાવાળો છું, અને હું તમારામાં તેના માટે સૌથી વધુ આજ્ઞાકારી અને કર્તવ્યનિષ્ઠ છું, પરંતુ તેમ છતાં હું રોઝા પણ રાખું છું અને તેને છોડું પણ છું, નમાઝ પણ પઢું છું અને રાત્રે સૂઈ પણ જાઉં છું અને હું પત્નીઓ સાથે પણ રહું છું, તેથી જે વ્યક્તિ મારી સુન્નતથી વિમુખ થાય છે તે મારી ઉમ્મત (કોમ) માંથી નથી"²⁰⁴

અને ખરેખર પયગંબર □ (તેમના પર અલ્લાહની શાંતિ અને સલામતી રહે) એ અબ્દુલ્લાહ ઇબ્ને અમ્રને સલાહ આપી કે, તેઓ આખી રાત નમાઝ પઢતા હતા, સતત રોઝા રાખતા હતા અને દરરોજ રાત્રે આખા કુરઆનની તિલાવત કરતા હતા, એમ કહીને:

²⁰⁴ (સહીહ બુખારી).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"فَلَا تَفْعَلْ، قُمْ وَنَمِّ، وَصُمْ وَأَفْطِرْ، فَإِنَّ لِحَسَدِكَ عَلَيْكَ حَقًّا، وَإِنَّ لِعَيْنِكَ عَلَيْكَ حَقًّا، وَإِنَّ لِرِزْوَرِكَ عَلَيْكَ حَقًّا، وَإِنَّ لِرِزْوَجِكَ عَلَيْكَ حَقًّا"

"એવું ન કરો, તેના બદલે (રાત્રે) ઈબાદત પણ કરો અને સૂઈ પણ જાઓ, રોઝા રાખો અને છોડી પણ દો, કારણ કે તમારા શરીરનો તમારા પર અધિકાર છે, તમારી આંખનો તમારા પર અધિકાર છે, તમારા મહેમાનનો તમારા પર અધિકાર છે અને તમારી પત્નીનો તમારા પર અધિકાર છે"²⁰⁵

ઇસ્લામમાં મહિલાઓ:

મુસ્લિમ મહિલાઓ હિજાબ (અર્થાત્ પોતાના સંપૂર્ણ શરીરનો પરદો કરવો) કેમ પહેરે છે?

અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

²⁰⁵ (સહીહ બુખારી).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا"

{હે નબી! તમારી પત્નીઓ અને દીકરીઓ અને મોમિન સ્ત્રીઓને કહી દો કે તેઓ પોતાના ઉપર પોતાની યાદર ઓઢીને રાખે, જેના કારણે તેઓ ઓળખાય જશે અને તેમની સતાવણી કરવામાં નહીં આવે, અને અલ્લાહ માફ કરવાવાળો અને રહેમ કરવાવાળો છે} ²⁰⁶

મુસ્લિમ મહિલા "ખુસુસિયહ" (વિશિષ્ટતા) શબ્દનો અર્થ સારી રીતે સમજે છે. તેના પિતા, ભાઈ, પુત્ર અને પતિ પ્રત્યેના તેના પ્રેમે તેને દરેક પ્રકારના પ્રેમની વિશેષતાનો અહેસાસ કરાવ્યો, કારણ કે તેણીનો તેના પતિ પ્રત્યેનો પ્રેમ અને તેના પિતા અથવા ભાઈ પ્રત્યેનો પ્રેમ તેણીને દરેકને તેનો યોગ્ય અધિકાર આપવા માંગે છે.

તેના પર તેના પિતાનો અધિકાર, મુખ્યત્વે આદર અને કર્તવ્યનિષ્ઠા છે, તેના પર તેના પુત્રનો અધિકારથી અલગ છે, જેમ કે સંભાળ રાખવી, ઉછેર કરવો વગેરે.

તેણી સારી રીતે જાણે છે કે તેણી ક્યારે, કેવી રીતે અને કોની સમક્ષ તેણીનો શણગાર પ્રગટ કરવો જોઈએ, તેથી અજાણી વ્યક્તિની હાજરીમાં તેણીનો પોશાક નજીકના સંબંધીની હાજરીમાં જે પહેરે છે

²⁰⁶ (અલ્ અહઝાબ: ૫૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તેનાથી અલગ છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, તે બધા લોકો સમક્ષ પોતાનો દેખાડો કરી શકતી નથી.

મુસ્લિમ સ્ત્રી એક મુક્ત સ્ત્રી છે, જે ફેશન અને અન્યની અંગત ઈચ્છાઓના બંદી બનવાનો ઇન્કાર કરે છે. તેણી ફક્ત તે જ પહેરે છે, જે તેના માટે યોગ્ય છે અને જે તેણીને ખુશ કરે છે અને જેનાથી તેનો પાલનહારને ખુશ થાય.

જુઓ પશ્ચિમની સ્ત્રી કેવી રીતે ફેશન અને ફેશનના ધરની બંદી બની ગઈ છે, જો ઉદાહરણ તરીકે એવું કહેવામાં આવે: અત્યારે તો ટૂંકા અને યુસ્ત કપડા પહેરવાનું વલણ ચાલી રહ્યું છે, તો તેણી તેને પહેરવાની ઉતાવળ કરે છે, પછી ભલે તે તેને ફિટ લાગે અથવા તેણીને આરામદાયક લાગે.

આજે સ્ત્રી કેવી રીતે કોમોડિટી (ચીજ વસ્તુ) માં ફેરવાઈ ગઈ છે, જેનાથી કોઈ અજાણ નથી, કારણ કે દરેક જાહેરાતો અને વિજ્ઞાપનોમાં આવતી નઝ્ન સ્ત્રીની છબીથી કોઈ અજાણ નથી. આ પશ્ચિમી સ્ત્રીને તેના વર્તમાન મૂલ્ય વિશે પરોક્ષ સંદેશ આપે છે.

જ્યારે કોઈ મુસ્લિમ મહિલા તેના શણગારને છુપાવે છે, ત્યારે તે તે છે, જે વિશ્વને એક સંદેશ મોકલે છે, જે દર્શાવે છે કે તેણી કેટલી મૂલ્યવાન છે અને અલ્લાહ દ્વારા તેણી કેટલી સન્માનિત છે. તેથી, જ્યો તેની સાથે વ્યવહાર કરે છે તેઓએ તેનું મૂલ્યાંકન તેના જ્ઞાન, સંસ્કૃતિ,

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

માન્યતાઓ અને વિચારોની દ્રષ્ટિએ કરવું જોઈએ નહીં કે તેની શારીરિક સુંદરતાના સંદર્ભમાં.

એક મુસ્લિમ મહિલા માનવ સ્વભાવને પણ સમજે છે, જે અલ્લાહએ લોકોમાં નાખ્યો છે, તેથી તે સમાજ અને પોતાને દુરુપયોગથી બચાવવા માટે અજાણ્યાઓની હાજરીમાં તેણીનો શણગાર પ્રગટ કરતી નથી.

મને લાગે છે કે કોઈ પણ આ હકીકતને નકારી શકશે નહીં કે દરેક સુંદર છોકરી, જે તેના શારીરિક આભૂષણોને લોકો સમક્ષ જાહેર કરવામાં ગર્વ અનુભવે છે, જ્યારે વૃદ્ધાવસ્થામાં પહોંચે છે ત્યારે તે ઈચ્છે છે કે બધી સ્ત્રીઓ હિજાબ પહેરે.

આજકાલ પ્લાસ્ટિક સર્જરીના પરિણામે મૃત્યુ અને વિકૃતિ દરના આંકડાઓ પર એક નજર નાખો, સ્ત્રીઓને આ બધી પીડામાંથી પસાર થવા માટે શું પ્રેરિત કરે છે?

તે એટલા માટે છે કારણ કે તેઓએ તેણીને તેણીની બૌદ્ધિક સુંદરતા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવાને બદલે શારીરિક સૌંદર્ય સ્પર્ધાઓમાં ભાગ લેવા દબાણ કર્યું, જેના કારણે તેણીએ તેણીનું સાચું મૂલ્ય તેમજ તેણીનું જીવન બગાડ્યું છે.

શું સ્ત્રીનું માથું ઢાંકવું પછાતપણું ગણવામાં આવે છે અને તે તેને પછાતપણા તરફ લઈ જાય છે?

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

હકીકતમાં, માથું ખોલવું એ સંપૂર્ણ પછાતપણું છે, શું આદમના સમયથી આગળ પણ કોઈ પછાતપણું છે; જ્યારથી અલ્લાહ એ આદમ અને તેની પત્નીને પેદા કર્યા અને તેમણે જન્મતમાં રહેવા માટે મોકલ્યા ત્યારથી તેમને કપડાં પહેરવા અને પરદો કરવા માટે જવાબદાર બનાવ્યા હતા. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَىٰ"

{અહીંયા તો તમને એવો આરામ છે કે ન તો તમે ભૂખ્યાં છો અને ન તો નિર્વસ્ત્ર} ²⁰⁷

એવી જ રીતે અલ્લાહ એ આદમની સંતાન માટે પોતાના અંગોને છુપાવવા અને શણગાર તરીકે વસ્ત્રો આપ્યા, ત્યારથી માનવીઓ પોતાના વસ્ત્રો બાબતે આગળ વધતા ગયા છે તમે તેમનો વિકાસ તેમના કપડાં અને યાદરોથી અંદાજો લગાવી શકો છો.

તે જાણીતું છે કે જે લોકો સંસ્કૃતિથી દૂર રહે છે, કેટલાક આફ્રિકાના લોકોની જેમ, તે પોતાના ગુપ્તાંગને છુપાવવા સિવાય શરીર પર બીજા કોઈ કપડાં પહેરતા નથી. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"يَا أَيُّهَا آدَمُ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ لِبَاسًا يُؤَارِي سَوْآتِكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسَ التَّقْوَىٰ"
ذَلِكَ خَيْرٌ ذَلِكُمْ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ"

²⁰⁷ (તોહા: ૧૧૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{હે આદમના સંતાનો ! અમે તમારા માટે પોશાક બનાવ્યો, જે તમારા ગુપ્તાંગને છુપાવે છે, અને શણગાર માટેનું કારણ પણ છે અને ડરવાવાળો પોશાક આ બધા કરતા વધારે ઉત્તમ છે, આ અલ્લાહ તઆલાની નિશાનીઓ માંથી છે, જેથી આ લોકો યાદ રાખે} ²⁰⁸

એક પશ્ચિમી વ્યક્તિ તેની દાદીના શાળાએ જતા રસ્તા પરના ચિત્રો જોઈ શકે છે, કે તેણીએ શું પહેર્યું હતું. જ્યારે સ્વિમસ્યુટ પ્રથમ વખત જાહેર થયું, ત્યારે યુરોપ અને ઓસ્ટ્રેલિયામાં તેની વિરુદ્ધ પ્રદર્શનો થયા કારણ કે તે ધાર્મિક કારણોસર નહીં પરંતુ તે સામાન્ય સમજ અને રિવાજની વિરુદ્ધ હતું.

અને ઉત્પાદન કરતી કંપનીઓએ મહિલાઓને તેને પહેરવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવા માટે શરૂઆતમાં પાંચ વર્ષની છોકરીઓનો ઉપયોગ કરીને તેમાં દેખાડવા માટે વ્યાપક જાહેરાતો બનાવવાનું કામ કર્યું, અને તેમાં ચાલતી પ્રથમ છોકરી ખૂબ જ શરમાળ દેખાઈ, અને તે દેખાડામાં અસફળ રહી.

તે સમયે સ્ત્રીઓ અને પુરુષો કાળા અને સફેદ સ્વિમસ્યુટમાં તરતા હતા જે આખા શરીરને ઢાંકતું હતું.

ઇસ્લામમાં પુરુષો અને સ્ત્રીઓ પોતાના શરીરને સમાન રીતે કેમ ઢાંકતા નથી?

²⁰⁸ (અલ અઅરાફ: ૨૬).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પુરુષો અને સ્ત્રીઓ વચ્ચેની શારીરિક રચનાના તફાવત પર વિશ્વ સર્વસંમતિથી (ઈજમાઅ) સંમત થયું છે, જે હકીકત દ્વારા પુરાવા મળે છે કે પુરુષોના સ્વિમિંગ (તરવાના) કપડાં પશ્ચિમમાં સ્ત્રીઓના કપડાં કરતાં અલગ છે.

ફિતનાથી બચવા માટે સ્ત્રી પોતાના શરીરને સંપૂર્ણપણે ઢાંકી દે છે, પરંતુ શું ક્યારેય કોઈએ સાંભળ્યું છે કે કોઈ સ્ત્રીએ પુરુષનો બળાત્કારનો કર્યો હોય?

પશ્ચિમમાં મહિલાઓ ઉત્પીડન અથવા બળાત્કાર વિના સુરક્ષિત જીવન માટેના તેમના અધિકારોની માંગ કરતા પ્રદર્શનોમાં ભાગ લે છે, અને અમે પુરુષો દ્વારા આ પ્રકરના પ્રદર્શનો વિશે સાંભળ્યું નથી.

શું ઇસ્લામે મહિલાઓને પુરુષો સાથે સમાનતાનો હક આપ્યો છે?

એક મુસલમાન સ્ત્રી પોતાના માટે ન્યાયની શોધ કરે છે, સમાનતાની નહીં, પુરુષો સાથે તેમની સમાનતા તેમને ઘણા અધિકાર અને ગુણવત્તાથી વંચિત કરી દે છે.

માનીલો કે એક વ્યક્તિના બે છોકરાઓ છે, જેમાંથી એક પાંચ વર્ષનો છે અને બીજો અઠાર વર્ષનો છે, અને તે વ્યક્તિ બંને માટે એક એક ખમીઝ લેવા માંગે છે, અહીં સમાનતા તે છે, તે બન્ને માટે એક જ માપની ખમીઝ લઈ આપે, જેના કારણે એકને તકલીફ થાય છે, પરંતુ

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ન્યાય તે છે તે બન્ને ના તેમના માપ પ્રમાણે લઇ આપે, અને આ રીતે દરેકને સુખ પ્રાપ્ત થાય છે.

આ સમયે સ્ત્રીઓ એ સાબિત કરવાની કોશિશ કરી રહી છે કે તે બધું કરી શકે છે જે પુરુષ કરે છે, પરંતુ સત્યતા એ છે કે આ બાબતે સ્ત્રી પોતાની વિશિષ્ટતા અને વિશેષ અધિકાર ગુમાવી દે છે, અને અલ્લાહ એ તેમને તે કરવા માટે પેદા કર્યા છે જે કોઈ પુરુષ પણ કરી શકતો નથી. તે સાબિત થયું છે કે બાળજન્મની પીડા સૌથી તીવ્ર પીડાઓમાંથી એક છે.

ધર્મ સ્ત્રીને આ થાકના કારણે તેને ઇઝ્ઝત આપવા માટે આવ્યો છે, અને તેણીને તે અધિકાર આપે છે કે તે ભરણપોષણ અને કામ કરવાની જવાબદારી ન ઉઠાવે, અથવા તો તેમની પાસે પોતાના પતિને ભાગીદાર બનાવ્યા વગર મિલકતમાં સંપૂર્ણ અધિકાર છે, જેવું કે પશ્ચિમ માં છે.

જ્યારે કે અલ્લાહ એ પુરુષને બાળજન્મની પીડા સહેન કરવાની શક્તિ નથી આપી, તેણે પુરુષોને પર્વતો પર ચઢવાની શક્તિ આપી, ઉદાહરણ તરીકે.

અને જ્યારે કોઈ સ્ત્રી પર્વત પર ચઢવાનું, કામ કરવાનું અને મહેનત કરવાનું પસંદ કરે અને તેણી એવો દાવો કરે કે તે આ કામ કરી શકે છે, તો તેણી આ કામ કરી શકે છે, પરંતુ છેલ્લે તો તે જ છે જે

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

બાળકોને જન્મ આપશે અને તેમની પરવરીશ કરશે, અને તેમને દૂધ પિવડાવશે, કારણકે પુરુષ કોઈ પણ સ્થિતિમાં આવું કરી શકતો નથી, તેના માટે બે ઘણું કામ છે જેનાથી તે ઈચ્છે તો બચી શકે છે.

ઘણા લોકો જે નથી જાણતા તે એ છે કે જો કોઈ મુસ્લિમ મહિલા યુનાઈટેડ નેશન્સ દ્વારા પોતાના અધિકારોનો દાવો કરવા માંગે છે, અને ઇસ્લામમાં પોતાના અધિકારો છોડી દેવા માંગતી હોઈ, તો તે તેના માટે નુકસાન કારક હશે, કારણ કે ઇસ્લામમાં તેણીને વધુ અધિકારો છે.

ઇસ્લામ એકીકરણ પ્રાપ્ત કરે છે જેના માટે પુરુષો અને સ્ત્રીઓની રચના કરવામાં આવી હતી, જે બધા માટે સુખ પ્રદાન કરે છે.

ઇસ્લામ શા માટે એકથી વધુ શાદી કરવાની પરવાનગી આપે છે?

વૈશ્વિક આંકડાઓ અનુસાર, સ્ત્રી અને પુરુષનો જન્મ દર લગભગ સમાન છે, જો કે તે વૈજ્ઞાનિક રીતે સ્વીકારવામાં આવ્યું છે કે સ્ત્રીઓનો જીવિત રહેવાનો દર પુરુષો કરતાં વધુ છે.

યુદ્ધોમાં, પુરુષોની હત્યાની ટકાવારી સ્ત્રીઓ કરતાં વધુ છે.

તે વૈજ્ઞાનિક રીતે પણ સાબિત થયું છે કે સ્ત્રીઓની સરેરાશ ઉંમર પુરુષો કરતા મોટી છે જેના પરિણામે વિશ્વમાં વિધવા મહિલાઓની ટકાવારી પુરુષ વિધવાઓ કરતાં વધુ છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

આ રીતે આપણે તે નિર્ણય સુધી પહોંચીશું કે દુનિયામાં સ્ત્રીઓની વસ્તી પુરુષો કરતા વધારે છે, તેથી એક પુરુષને ફક્ત એક સ્ત્રી સુધી મર્યાદિત રાખવો તે વ્યવહારિક રીતે યોગ્ય નથી.

એવા સમાજોમાં જ્યાં એક થી વધુ શાદી કરવી કાયદેસર રીતે પ્રતિબંધિત છે, અમે શોધી કાઢ્યું છે કે પુરુષો માટે બહારની સ્ત્રીઓ સાથે અનેક સંબંધો રાખવા સામાન્ય વાત છે, આ એક થી વધુ શાદી ન કરવાનું પરિણામ છે જે તેમના માટે ગેરકાયદેસર છે.

આ તે પરિસ્થિતિ છે જે ઇસ્લામ પહેલા પ્રવર્તતી હતી, અને ઇસ્લામ તેને સુધારવા, મહિલાઓના અધિકારો અને ગૌરવને બચાવવા અને તેમને પ્રેમીમાંથી એક એવી પત્નીમાં પરિવર્તિત કરવા આવ્યો હતો જે પોતાના અને પોતાના બાળકો માટે ગૌરવ અને અધિકાર ધરાવતી હોય.

આશ્ચર્યજનક રીતે, આ સમાજોને લગ્ન વિના અથવા સમલૈંગિક લગ્નો તેમજ સ્પષ્ટ જવાબદારી વિના સંબંધો સ્વીકારવામાં અથવા પિતા વિના બાળકોને સ્વીકારવામાં પણ કોઈ સમસ્યા નથી, જો કે તે એક પુરુષ અને એક કરતાં વધુ સ્ત્રી વચ્ચેના કાનૂની લગ્નને સહન કરતું નથી.

જ્યારે ઇસ્લામ આ બાબતમાં હિકમત વાળો છે અને સ્ત્રીની ઇઝ્ઝત અને અધિકારોને જાળવવા માટે પુરુષને એકથી વધુ પત્નીઓ

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

રાખવાની છૂટ આપે છે, જ્યાં સુધી તેની પાસે ન્યાય અને ક્ષમતાની શરત પૂરી કરી શકતો હોય અને તેની ચાર કરતાં ઓછી પત્નીઓ હોય.

અને તે સ્ત્રીઓની પણ સ્થિતિ જોઈ લો જેમને એક પણ પતિ ન મળે તો તેમની પાસે એ સિવાય બીજો કોઈ માર્ગ નથી કે તે એક પરણેલા પુરુષ સાથે શાદી કરી લે અથવા તો તે પોતાને રખેલ બનવા માટે માની લે.

જોકે ઇસ્લામે એક થી વધુ શાદી કરવાની પરવાનગી આપી છે, પરંતુ કેટલાક લોકો સમજે છે કે એક મુસલમાનને એક કરતાં વધુ સ્ત્રીઓ સાથે લગ્ન કરવા માટે મજબૂર કરવામાં આવે છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِسُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مِثَّتَىٰ
وَأَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً..."

{જો તમને ભય હોય કે અનાથ છોકરીઓ સાથે લગ્ન કરી તમે ન્યાય નહીં કરી શકો તો બીજી સ્ત્રીઓ માંથી જે પણ તમને પસંદ આવે તમે તેઓ સાથે લગ્ન કરી લો, બે-બે, ત્રણ-ત્રણ, ચાર-ચાર સાથે, પરંતુ જો તમને ન્યાય ન કરવાનો ભય હોય તો એક જ પુરતી છે..} ²⁰⁹

²⁰⁹ (અન્ નિસા :3).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

કુરઆન એ એક એવી ધાર્મિક પુસ્તક છે જેમાં કહેવામાં આવ્યું કે જો ન્યાયની શરત પૂરી ન થાય તો પુરુષ ફક્ત એક જ શાદી કરે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوا وَاتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا"

{તમારાથી એવું તો ક્યારેય નહીં થઈ શકે કે પોતાની દરેક પત્નીઓમાં દરેક રીતે ન્યાય કરો, ભલેને તમે તે બાબતે કેટલીય ઇચ્છા અને મહેનત કરી લો, એટલા માટે ફક્ત એક જ તરફ ઝુકાવ રાખી બીજી (પત્ની) ને વચ્ચે લટકાવી ન રાખો અને જો તમે સુધારો કરી લો અને ડરવા લાગો તો નિ:શંક અલ્લાહ તઆલા ખૂબ જ માફ કરવાવાળો અને દયા કરવાવાળો છે} ²¹⁰

દરેક સ્થિતિમાં, લગ્નના કરારમાં એવી શરતનો ઉલ્લેખ કરીને સ્ત્રી તેના પતિની એકમાત્ર પત્ની બનવા માટે હકદાર છે, જે એક આવશ્યક અને બંધનકર્તા શરત છે જેને રદ કરવી શક્ય ન હોઈ.

એક પુરુષને જે હક છે તેટલો સ્ત્રીને એક જ સમયે ચાર પુરુષો સાથે લગ્ન કરવાનો અધિકાર કેમ નથી?

²¹⁰ (અન્ નિસા: ૧૨૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

એક ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ મુદ્દો, જે આધુનિક સમાજમાં ઘણીવાર ગણવામાં આવે છે તે છે ઇસ્લામે મહિલાઓને આપેલો અધિકાર જે તે પુરુષોને આપ્યો નથી.

માણસ માત્ર અપરિણીત સ્ત્રીઓ સાથે જ લગ્ન કરી શકે છે, જ્યારે સ્ત્રી કાં તો અપરિણીત અથવા પરિણીત પુરુષ સાથે લગ્ન કરી શકે છે અને આનો હેતુ બાળકોના તેમના વાસ્તવિક પિતાને જવાબદારી આપવા અને તેમના પિતા પાસેથી બાળકોના અધિકારો અને તેમના વારસાનું રક્ષણ કરવા માટે છે.

જો કે, ઇસ્લામ એક સ્ત્રીને પરિણીત પુરુષ સાથે લગ્ન કરવાની છૂટ આપે છે, જ્યાં સુધી તેની પાસે ચાર કરતાં ઓછી પત્નીઓ હોય, જો ન્યાયી અને ક્ષમતાની શરત પૂરી થતી હોય. આમ, સ્ત્રીને પુરુષોમાંથી પસંદગીની વિશાળ શ્રેણીની મંજૂરી આપવામાં આવે છે અને આ પતિની નૈતિકતાથી વાકેફ હોવાને કારણે સહ-પત્ની સાથે કેવી રીતે વ્યવહાર કરવો અને લગ્નમાં કેવી રીતે સંપર્ક કરવો તે શીખવાની તક મળે છે.

વૈજ્ઞાનિક ઉન્નતિને કારણે ડીએનએ ટેસ્ટ દ્વારા બાળકોના હકની જાળવણીની શક્યતા જો આપણે માની લઈએ, તો પણ આવા પરીક્ષણ દ્વારા બાળકો તેમના પિતા સાથે પરિચયને લાયક બનવામાં શું ભૂલ છે? આ તેમની માનસિક સ્થિતિ પર કેવી અસર કરશે?

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તો પછી એક સ્ત્રી પોતાની આ અસ્થિર મનોદશા સાથે ચાર પુરુષો માટે પત્નીની ભૂમિકા કેવી રીતે નિભાવી શકે?

એક જ સમયે એક કરતાં વધુ પુરુષો સાથેના તેના સંબંધોને કારણે થતા ઘણા રોગો.

ઇસ્લામમાં પુરુષો મહિલાઓના જવાબદાર કેમ છે?

સ્ત્રીનું પુરુષ પર પાલન-પોષણ એ સ્ત્રી માટે સન્માન અને પુરુષ માટે ફરજ સિવાય બીજું કંઈ નથી, જે તે તેની બાબતોનું ધ્યાન રાખે છે અને તેની જરૂરિયાતો પૂરી કરે છે.

એક મુસ્લિમ સ્ત્રી રાણીની ભૂમિકા ભજવે છે, જે પૃથ્વી પરની દરેક સ્ત્રી ઈચ્છે છે. એક ચાલક સ્ત્રી તે છે જે પસંદ કરે છે કે તેણી શું હોવી જોઈએ: એક માનનીય રાણી અથવા રસ્તાની સામાન્ય મહેનતુ સ્ત્રી.

જો આપણે કબૂલ કરીએ કે કેટલાક મુસ્લિમ પુરુષો કવ્વામહનો (પ્રભુત્વનો) દુરુપયોગ કરે છે, તો આ કવ્વામહની સિસ્ટમમાં ખામી દર્શાવતું નથી; તેના બદલે, તે તેનો દુરુપયોગ કરનારાઓમાં ઉણપ દર્શાવે છે.

ઇસ્લામમાં પુરુષને જે વારસામાં મળે છે તેમાંથી અડધો ભાગ સ્ત્રીને કેમ મળે છે?

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામ પૂર્વેના યુગમાં સ્ત્રીઓ વારસાથી વંચિત હતી, જ્યારે ઇસ્લામ આવ્યો ત્યારે તેઓને માત્ર વારસામાં સમાવવામાં આવ્યા ન હતા પરંતુ તેઓને પુરુષોના સમાન અથવા વધુ હિસ્સા પણ આપવામાં આવ્યા હતા, અને કેટલાક કિસ્સાઓમાં સ્ત્રી વારસામાં હકદાર છે જ્યારે પુરુષ નથી.

અન્ય કિસ્સાઓમાં, ઉંચ્ય વંશ અને સગપણના કારણે પુરુષોને સ્ત્રીઓ કરતાં વધુ વારસો મળે છે, અને આ તે સ્થિતિ છે જેના વિષે કુરઆનમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે:

"يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ الْاُنثَيَيْنِ..."

{અલ્લાહ તઆલા તમને તમારા સંતાનો વિશે આદેશ આપે છે કે એક પુરુષનો ભાગ બે સ્ત્રીઓ (ના ભાગ) બરાબર છે....} ²¹¹

એક મુસ્લિમ મહિલાએ એકવાર કહ્યું હતું કે તેણીના સસરાના મૃત્યુ સુધી તેણી આ મુદ્દાને સમજી શકી ન હતી જ્યારે તેના પતિને તેની બહેન કરતા બમણી રકમ મળી હતી, તેણે પૈસાનો ઉપયોગ તેના પરિવાર માટે ઘર અને કાર સહિત પોતાની જરૂરી વસ્તુઓ ખરીદવા માટે કર્યો હતો, જ્યારે તેની બહેને તેના પૈસાના ઘરેણાં ખરીદ્યા અને બાકીના પૈસા બેંકમાં સાચવ્યા, કારણ કે રહેઠાણ અને અન્ય આવશ્યક જરૂરિયાતો પૂરી પાડવાની જવાબદારી તેના પતિની હતી, ત્યારે જ

²¹¹ (અન્ નિસા: ૧૧).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તેણીને આ ચુકાદા પાછળની હિકમત (શાણપણ) સમજાઈ અને તેણીએ અલ્લાહની પ્રશંસા કરી.

જો ઘણા સમાજોમાં સ્ત્રીઓ તેમના પરિવારની સંભાળ રાખવા માટે સખત મહેનત કરે છે, તો પણ અહીં વારસાનો નિયમ અમાન્ય છે.

ઉદાહરણ તરીકે, જો મોબાઇલ ફોન ખરાબ થવાનું શરૂ કરે કારણ કે તેના વપરાશકર્તાએ ઉપયોગની સૂચનાઓનું પાલન કર્યું નથી, તો આ આવી સૂચનાઓની ઉણપને સૂચવતું નથી.

ઇસ્લામે પુરુષને સ્ત્રીને મારવાની છૂટ શા માટે આપી છે?

મુહમ્મદ □ એ પોતાના જીવનમાં ક્યારેય કોઈ સ્ત્રીને મારી નથી, કુરઆનની આયત જે મારવા વિશે વાત કરે છે, તેનો અર્થ છે આજ્ઞાભંગના કારણે મારવામાં આવે.

અમુક સમયગાળામાં, યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ ઓફ અમેરિકાના માનવસર્જિત કાયદામાં આ પ્રકારની મારપીટને અનુમતિ પાત્ર તરીકે દર્શાવવામાં આવી હતી જેમાં શરીર પર કોઈ નિશાન ન હોઈ.

તેનો ઉપયોગ ગંભીર ભયને રોકવા માટે થાય છે જેમ કે જ્યારે કોઈ તેના પુત્રને તેની ઊંડી નિંદ્રામાંથી જગાડવા માટે ખભાથી હલાવીને ઉઠાડે જેથી તે તેની પરીક્ષા ચૂકી ન જાય.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ચાલો આપણે કલ્પના કરીએ કે એક એવી વ્યક્તિ કે જે તેની પુત્રીને પોતાને ફેંકવા માટે બારીની કિનારે ઉભેલી જોશે, તેના હાથ અનૈચ્છિક રીતે તેની તરફ જશે, તેને પકડશે અને તેને પાછળ ધકેલી દેશે જેથી તેણી પોતાને નુકસાન ન પહોંચાડે. અહીં મારવાનો અર્થ આ છે. સ્ત્રી કે પતિ તેને તેના ધરને નષ્ટ કરવા અને તેના બાળકોના ભવિષ્યને નષ્ટ કરતા અટકાવવાનો પ્રયાસ કરે છે. આ ઘણા તબક્કાઓ પછી આવે છે, જેમ કે આયતમાં ઉલ્લેખ કર્યો છે:

"وَاللَّاتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاصْرَبُوهُنَّ فَإِنَّ
أَطْعَمَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا"

{(અને જો તેણીઓ ન સમજે) તો તેણીઓની પથારી અલગ કરી દો (પછી પણ ન સમજે) તો તેણીઓને મારો, પછી જો તે તમારી વાત માની લે, તો તેણીઓ માટે અત્યાચાર કરવાનો કોઈ માર્ગ ન શોધો, નિ:શંક અલ્લાહ તઆલા ઘણો જ ઉચ્ચ અને મોટો છે} ²¹²

સામાન્ય રીતે સ્ત્રીઓની નબળાઈને જોતાં, જો પતિ તેની સાથે ખરાબ વર્તન કરે તો ઇસ્લામે તેમને ન્યાયતંત્રનો આશરો લેવાનો અધિકાર આપ્યો છે.

²¹² (અન્ નિસા: ૩૪).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામમાં વૈવાહિક સંબંધ સૈદ્ધાંતિક રીતે, પ્રેમ, શાંતિ અને દયા પર બાંધવામાં આવે છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ"

{અને તેની નિશાનીઓ માંથી છે કે તમારા માંથી જ તમારી પત્નીઓનું સર્જન કર્યું, જેથી તમે તેમના દ્વારા શાંતિ મેળવો, તેણે તમારી વચ્ચે પ્યાર અને સહાનુભૂતિ મૂકી દીધી, ખરેખર ચિંતન કરનારાઓ માટે આમાં ઘણી નિશાનીઓ છે} ²¹³

ઇસ્લામે મહિલાઓનું સન્માન કેવી રીતે કર્યું?

ઇસ્લામે અન્ય ધર્મોથી વિપરીત, આદમના પાપ માટે તેણીને નિર્દોષ ગણીને અને તેણીને ઉચ્ચ સન્માનમાં રાખીને સ્ત્રીનું સન્માન કર્યું છે.

ઇસ્લામમાં, પાલનહારે આદમને માફ કર્યો અને આપણને શીખવ્યું કે જ્યારે આપણે જીવનભર પાપ કર્યું હોય ત્યારે તેની પાસે કેવી રીતે પાછા ફરવું. અલ્લાહ તઆલાએ કહ્યું:

²¹³ (અર રુમ : ૨૧).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"فَتَلَقَىٰ آدَمُ مِن رَّبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ"

{પછી આદમે પોતાના પાલનહાર પાસેથી કેટલાક શબ્દો શીખી, તૌબા કરી, તો અલ્લાહ તઆલાએ તેઓની તૌબા કબુલ કરી, નિ:શંક તે જ તૌબા કબુલ કરનાર અને અત્યંત દયાળુ છે} ²¹⁴

મરિયમ, ઇસાની માતા એકમાત્ર મહિલા છે જેમનું નામ પવિત્ર કુરઆનમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યું છે.

કુરઆનમાં ઉલ્લેખ કરેલી ઘણી વાર્તાઓમાં મહિલાએ મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી હતી. તેનું ઉદાહરણ છે, સબાની રાણી બિલ્કીસ અને પ્રોફેટ સુલેમાન સાથેની તેણીની વાર્તા જે પાલનહાર પર ઈમાન અને ઇસ્લામ સ્વીકારીને સમાપ્ત થઈ, જેમકે કુરઆનમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો:

"إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ"

{મેં જોયું કે તેમની બાદશાહત એક સ્ત્રી કરી રહી છે, જેને દરેક પ્રકારની વસ્તુઓ માંથી કંઈક આપવામાં આવ્યું છે અને તેનું સિંહાસન પણ ખૂબ જ જબરદસ્ત છે} ²¹⁵

²¹⁴ (અલ્ બકરહ: ૩૭).

²¹⁵ (અન્ નમલ: ૨૩).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામનો ઈતિહાસ આપણને બતાવે છે કે પ્રોફેટ મુહમ્મદે ઘણી પરિસ્થિતિઓમાં મહિલાઓની સલાહ લીધી અને તેમના મંતવ્યો લીધા, મહિલાઓને પણ પુરુષો તરીકે મસ્જિદોમાં જવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી, જો કે તેઓ શિષ્ટાચારનું પાલન કરે છે, તે જાણીને કે તેના માટે તેના ઘરમાં ઈબાદત કરવી વધુ સારું છે. સ્ત્રીઓ યુદ્ધોમાં પુરુષો સાથે ભાગ લેતી હતી અને નર્સિંગ બાબતોમાં મદદ કરતી હતી. તે વ્યાપારી વ્યવહારોમાં પણ સામેલ હતી અને શિક્ષણ અને જ્ઞાનના ક્ષેત્રોમાં સ્પર્ધા કરતી હતી.

પ્રાચીન આરબ સંસ્કૃતિઓની તુલનામાં ઇસ્લામે મહિલાઓની સ્થિતિમાં ઘણો સુધારો કર્યો છે, કારણ કે તેણે સ્ત્રી ભૂણ હત્યા પર પ્રતિબંધ મૂક્યો હતો અને મહિલાઓને સ્વતંત્ર વ્યક્તિત્વ બનાવ્યું હતું. તેણે લગ્નના સંબંધમાં કરારની બાબતો પણ ગોઠવી હતી, કારણ કે તેણે દહેજના મહિલાઓના અધિકારને જાળવી રાખ્યો હતો, અને તેમના અધિકારોની ખાતરી આપી હતી. વારસો અને ખાનગી મિલકતનો તેમનો અધિકાર અને તેમના પોતાના નાણાંનું સંચાલન. અલ્લાહના રસૂલ □એ કહ્યું:

"أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنَهُمْ خَلْقًا، وَخِيَارَكُمْ خِيَارَكُمْ لِنِسَائِهِمْ"

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"સંપૂર્ણ મોમિન તે છે, જેની પાસે શ્રેષ્ઠ અખલાક (નૈતિકતા) છે, અને તમારામાં શ્રેષ્ઠ તે છે, જેઓ તેમની પત્નીઓ માટે શ્રેષ્ઠ છે"²¹⁶

અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ
وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ
وَالْمُتَّصِدِّقِينَ وَالْمُتَّصِدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ
وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا
عَظِيمًا

{નિ:શંક મુસલમાન પુરુષ અને સ્ત્રીઓ, ઈમાનવાળા પુરુષ અને સ્ત્રીઓ, આજ્ઞાકારી પુરુષ અને સ્ત્રીઓ, સાચું બોલનાર પુરુષ અને સ્ત્રીઓ, સબર કરનાર પુરુષ અને સ્ત્રીઓ, આજીજી કરનારા પુરુષ અને સ્ત્રીઓ, સદકો કરનારા પુરુષ અને સ્ત્રીઓ, રોઝો રાખનારા પુરુષ અને સ્ત્રીઓ, પોતાના ગુપ્તાંગની હિફાજત કરનાર પુરુષ અને સ્ત્રીઓ અને અલ્લાહને વધુ યાદ કરનાર પુરુષ અને સ્ત્રીઓ, આ (બધા) માટે અલ્લાહ તઆલાએ માફી અને ખૂબ જ મોટું વળતર તૈયાર કરી રાખ્યું છે}²¹⁷

²¹⁶ આ હદીષને ઈમામ તિર્મિઝીએ રિવાયત કરી છે.

²¹⁷ (અલ્ અહઝાબ : ૩૫).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَجُلُّ لَكُمْ أَنْ تَرْتُوا النِّسَاءَ كَرِهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۚ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا"

{હે ઇમાનવાળાઓ ! તમારા માટે યોગ્ય નથી કે બળજબરીથી સ્ત્રીઓના વારસદાર બની બેસો, અને ન તો એટલા માટે રોકી રાખો કે જે માલ (મહેરનો હક) વગેરે તમે તેણીઓને આપી ચુક્યા છો તેનો થોડોક ભાગ લઈ લો, હાં એ આ અલગ વાત છે કે તેણીઓ ખુલ્લી બુરાઇ અથવા અશ્રિલ કાર્ય કરે, તેણીઓ સાથે ઉત્તમ તરીકાથી વર્તન કરો ભલેને તમે તેણીઓને પસંદ ન કરો, પરંતુ શક્ય છે કે તમે કોઈ વસ્તુને ખરાબ સમજો અને અલ્લાહ તઆલાએ તેમાં ઘણી જ ભલાઇ મૂકી હોય"²¹⁸

"يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا"

{હે લોકો ! પોતાના તે પાલનહારથી ડરતા રહો, જેણે તમને એક જીવ વડે પેદા કર્યા અને તેનાથી તેની પત્નિને પેદા કરી તે બન્ને વડે (દુનિયામાં) ઘણા પૂરૂષો અને સ્ત્રીઓને ફેલાવી દીધા, તે અલ્લાહથી ડરો

²¹⁸ (અન્ નિસા : ૧૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જેનું નામ લઇ એક બીજાથી માંગો છો અને સબંધો તોડવાથી બચો, નિશંક અલ્લાહ તઆલા તમારી દેખરેખ કરી રહ્યો છે}²¹⁹

"مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاتًا طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ"

{જે વ્યક્તિ પણ નેક કાર્ય કરે, પછી તે પુરુષ હોય કે સ્ત્રી હોય, શરત એ કે તે મોમિન હોવા જોઈએ, તો અમે તેમને ખરેખર અત્યંત શ્રેષ્ઠ જીવન આપીશું અને આખિરતમાં તેમના સત્કાર્યોનો ઉત્તમ બદલો પણ તેમને જરૂર આપીશું}²²⁰

... "هِنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ" ...

{...તે તમારો પોશાક છે અને તમે તેણીઓનો પોશાક છો..}²²¹

"وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ"

{અને તેની નિશાનીઓ માંથી છે કે તમારા માંથી જ તમારી પત્નીઓનું સર્જન કર્યું, જેથી તમે તેમના દ્વારા શાંતિ મેળવો, તેણે તમારી વચ્ચે

²¹⁹ (અન્ નિસા: ૧).

²²⁰ (અન્ નહલ: ૯૭).

²²¹ (અલ્ બકરહ :187).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પ્યાર અને સહાનુભૂતિ મૂકી દીધી, ખરેખર ચિંતન કરનારાઓ માટે આમાં ઘણી નિશાનીઓ છે²²²

"وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتَاهِي النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَن تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوُلْدَانِ وَأَن تَقُومُوا لِلْيَتَامَىٰ بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا (۱۲۰) وَإِنِ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِن بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَن يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنفُسُ الشُّحَّ وَإِن تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا"

{અને (હે પયગંબર) તમને લોકો સ્ત્રીઓ વિશે ફતવો પુછી રહ્યાં છે , તમે તેમને કહી દો કે અલ્લાહ પોતે તેણીઓ વિશે ફતવો આપી રહ્યો છે. અને તે વિશે પણ (ફતવો આપી રહ્યો છે) જે અનાથ સ્ત્રીઓ વિશે આ કિતાબમાં (કુરઆન)માં પહેલાથી જ તમને વર્ણન કરી ચુક્યા છે, જેમના નક્કી કરેલ અધિકારો તમે આપતા નથી, (વિરાસતનો માલ વગેરે) અને તેમની સાથે લગ્ન કરવાની ઈચ્છા રાખો છો. અને તે બાળકો વિશે પણ (ફતવો આપી રહ્યો છે) જે અશક્ત છે, એવી જ રીતે અલ્લાહ તમને એ પણ આદેશ આપી રહ્યો છે કે તમે અનાથ સાથે ન્યાય કરતા રહો અને જે ભલાઈનું કામ તમે કરો છો અલ્લાહ તેને ખૂબ સારી રીતે જાણે છે (૧૨૭) જો કોઈ સ્ત્રીને પોતાના પતિ વિશે

²²² (અર રુમ: ૨૧).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

દુર્વ્યવહાર અને લાપરવાહીનો ભય હોય તો બન્ને અંદરોઅંદર જે સુલેહ કરી લે તેમાં કોઇના પર કોઇ ગુનોહ નથી, સુલેહ ઘણી જ ઉત્તમ વસ્તુ છે, લાલચ દરેક જીવમાં દાખલ કરી દેવામાં આવી છે, જો તમે સદ્વ્યવહાર કરો અને ડરવા લાગો, તો તમે જે કરી રહ્યા છો તેને અલ્લાહ તઆલા પૂરી રીતે જાણવાવાળો છે} ²²³

અલ્લાહ તઆલાએ પુરૂષોને સ્ત્રીઓ પર ખર્ચ કરવા અને તેમની મિલકતોને સાચવવાનો આદેશ આપ્યો છે, અને સ્ત્રીઓને કુટુંબ પ્રત્યેની તમામ નાણાકીય જવાબદારીઓમાંથી મુક્તિ આપી છે, ઇસ્લામે સ્ત્રીની ઓળખ અને વ્યક્તિત્વ પણ સાચવ્યું છે કારણ કે તેણે લગ્ન કર્યા પછી પણ તેણીનું કુટુંબનું નામ રાખવાની છૂટ આપી છે.

નબી □ વ્યભિચાર માટે સજા કેમ નક્કી કરી, જયારે કે મસીહ એ વ્યભિચાર કરવા વાળાને માફ કરી દીધા હતા?

યહુદી, ખ્રિસ્તી અને ઇસ્લામ વચ્ચે વ્યભિચારના ગુના વિશે ભારે સજા આપવા પર સંપૂર્ણ કરાર છે. ²²⁴

ઈસાઈ (ખ્રિસ્તી) ધર્મમાં વ્યભિચારના અર્થ પર ભાર આપ્યો છે, અને તેને શારીરિક કૃત્ય સુધી મર્યાદિત ન રાખ્યો, પરંતુ તેને અખલાક

²²³ (અન્ નિસા: ૧૨૭-૧૨૮).

²²⁴ (અલ્ અહદુલ્ કદીમ, સિકુલ્ લાવિય્હીન ૨૦: ૧૦-૧૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

(નૈતિક) ના વિભાગમાં પણ ફેરવાયો છે (આ એક અખલાકી (નૈતિક) ગુણો છે).²²⁵

ઈસાઈ ધર્મએ વ્યભિચારીને અલ્લાહના રાજ્ય પર વારસદાર બનવું હરામ કરી દીધું છે, જેથી તેની પાસે જહન્નમના કાયમી અઝાબ સિવાય બીજો કોઈ માર્ગ નથી.²²⁶

અને વ્યભિચાર કરવા વાળાની સજા તે જ છે, જે મૂસાની શરિઅત (કાનૂન) દ્વારા નક્કી કરવામાં આવી છે, અને તે (સજા) પથ્થરો વડે મારી મારી ને મારી નાખવાની છે.²²⁷

જેવું કે આજે પણ બાઈબલના વિદ્યાનો માને છે કે મસીહ એ વ્યભિચાર કરવા વાળાને માફ કરી દેવાની વાત એ હકીકતમાં યોહાનાની ઇજ્જિલના જુના નુસખાઓમાં જોવા મળતી નથી, પરંતુ તેને પછીના સમયમાં ઉમેરી દેવામાં આવી હતી, અને નવા અનુવાદો પણ તેની પુષ્ટિ કરે છે.²²⁸

આ બધા કરતાં વધુ મહત્વની વાત એ છે કે મસીહ (ઈસા) એ પોતાની દઅવતની શરૂઆતમાં તે એલાન કર્યું હતું કે તે પાછલા

²²⁵ (અલ્ અહદુલ્ જદીદ, ઇજ્જિલે મત્તા ૫: ૨૭-૩૦).

²²⁶ (અલ્ અહદુલ્ જદીદ, કોરીન્થિયન્સનો પ્રથમ પત્ર ૬: ૯-૧૦).

²²⁷ (અલ્ અહદુલ્ જદીદ, ઇજ્જિલે યૂહન્ના ૮: ૩- ૧૧).

²²⁸ <https://www.alukah.net/sharia/0/82804/>

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પયગંબરોની શરિઅત (કાનૂન) ને નાબૂદ (ખત્મ) કરવા આવ્યો નથી, અને એ કે આકાશ અને જમીનને નષ્ટ થવા પર મૂસાની શરિઅતની એક બિંદુ કરતા પણ વધુ સરણ છે, જેવું કે લોકાની ઇન્જિલમાં વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે.²²⁹

જેથી મસીહ વ્યભિચારી સ્ત્રીને સજા આપ્યા વગર મૂસાની શરિઅતમાં કોઈ ખલેલ પાડી શકતા નથી.

સજા ચાર સાક્ષીઓની સાક્ષી વડે આપવામાં આવે છે, વ્યભિચારની ઘટનાના વર્ણન સાથે, જે તે ઘટનાની પુષ્ટિ કરે, અને માત્ર એક જ જગ્યાએ સ્ત્રી સાથે પુરુષની હાજરી નહીં, અને જો સાક્ષીઓમાંથી કોઈ એક સાક્ષી પોતાની વાત થી ફરી જાય તો સજા રોકી દેવામાં આવે છે.

ઇસ્લામી શરિઅત (કાનૂન) માં તે વાતનું વર્ણન છે કે વ્યભિચારની સજા ખુબ જ ઓછી લાગુ કરવામાં આવી છે; કારણકે સજા માટે આ સિવાય બીજો કોઈ તરીકો નથી, અને આ મુશ્કેલ અને અશક્ય છે, સિવાય એ કે ગુણો કરવા વાળો એકરાર કરી લે.

આ સ્થિતિમાં વ્યભિચારની સજા ગુનો કરનારના એક ના એકરાર કરવા પર લાગુ પાડવામાં આવે છે, -ચાર સાક્ષીઓની સાક્ષી પર નહીં- અને બીજા માટે કોઈ સજા નથી જેણે પોતાના ગુનાનો

²²⁹ (અલ્ અહદુલ્ જદીદ, ઇન્જિલે લોકા ૧૬:૧૭).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

એકરાર કર્યો ન હોઈ. અને ખરેખર અલ્લાહ એ તૌબાનો માર્ગ ખુલ્લો રાખ્યો છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا"

{અલ્લાહ તઆલા ફકત તે જ લોકોની તૌબા કબુલ કરે છે જે ભુલ તથા અણસમજમાં કોઈ ખરાબ કૃત્ય કરી લે પછી ઝડપથી તેનાથી બચી જાય અને તૌબા કરે તો અલ્લાહ તઆલા પણ તેઓની તૌબા કબુલ કરે છે, અલ્લાહ તઆલા ઘણો જ જ્ઞાન ધરાવનાર, હિકમતવાળો છે} ²³⁰

"وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا"

{જે વ્યક્તિ કોઈ ખરાબ કૃત્ય કરે અથવા પોતાના જીવ પર અત્યાચાર કરે પછી અલ્લાહ તઆલાથી માફી માંગે તો તે અલ્લાહને માફ કરનાર, દયાળુ પામશે} ²³¹

"يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا"

{અલ્લાહ ઇચ્છે છે કે તમારા માટે સરળતા પેદા કરી દે, કારણ કે માનવી કમજોર પેદા કરવામાં આવ્યો છે} ²³²

²³⁰ (અન્ નિસા: ૧૭).

²³¹ (અન્ નિસા: ૧૧૦).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામ એ માનવીની જરૂરતને સમજે છે અને તેને જાઈઝ રીતે પૂરી કરવા માટે શાદીનો તરીકો લાગુ કર્યો, અને ઇસલ્મ વહેલા શાદી કરવાનું કહે છે, અને જો કોઈની પાસે માલ ન હોઈ તો તેને બૈતુલ્ માલ વડે સંપૂર્ણ માલ આપવાનું કહે છે, તે સમાજમાં અશ્લીલતા ફેલાવવાના તમામ માધ્યમોને સાફ કરવા, ઉચ્ચ ધ્યેયો નક્કી કરવા જે તેમને શક્તિ આપે અને સારા કાર્યોમાં તેમને લગાડે, અને અલ્લાહની નિકટતા પ્રાપ્ત કરવા માટે પોતાના ખાલી સમયને લગાવવો, આ દરેક બાબતો વ્યભિચાર કરવાને રોકે છે.

અને ઇસ્લામ ત્યાં સુધી કોઈ સજા લાગુ પડતો નથી જ્યાં સુધી વ્યભિચાર બાબતે ચાર સાક્ષીઓની સાક્ષી સાબિત ન થઈ જાય, તે વાતને ધ્યાનમાં રાખીને કે ચાર સાક્ષીઓ ભાગ્યે જ ત્યાં હાજર હોઈ શકે છે, સિવાય કે પાપી એ જાહેરમાં ગુણો કર્યો હોઈ, અને આ રીતે તે સખ્ત સજાનો કકદાર બની જાય છે.

યાદ રાખો કે વ્યભિચારએ બહુ મોટો ગુનો છે, પછી ભલેને તે ગુપ્ત રીતે કરવામાં આવે કે જાહેરમાં.

એક સ્ત્રી જેણે પોતાની મરજીથી પોતાના ગુનાની કબુલાત કરી હતી તે નબી □ પાસે આવી, અને નબી □ ને કહ્યું કે તેના પર સજા લાગુ કરે, અને તે વ્યભિચારના કારણે ગર્ભવતી હતી, તો અલ્લાહના

²³² (અન્ નિસા: ૨૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પયગંબર નબી □ એ તેના વાલીને બોલાવ્યા અને કહ્યું: આની સાથે સારો વ્યવહાર કરો, અને આ શરિઅતની મહાનતા અને સર્જન પર સર્જકની કૃપાનો શ્રેષ્ઠ પુરાવો છે.

નબી □ એ તેને કહ્યું: જતા રહો અહીં સુધી કે તમે બાળકને જન્મ ન આપી દો, જ્યારે ફરી પછી આવી તો તેને કહ્યું: જાઓ અહીં સુધી કે તમે તમારા બાળકને તમે દૂધ છોડાવી ન દો, અને જ્યારે તે પોતાન બાળકનું દૂધ છોડાવી નબી □ પાસે આવી સતત આગ્રહ કરવા લાગી તો નબી □ એ તેના પર સજા લાગુ કરી અને કહ્યું: તેણીએ એવી તૌબા કરી છે જો તે તૌબાને શહેરના સિત્તેર લોકો વચ્ચે વહેંચી દેવામાં આવે તો તેમના માટે પુરતી થઇ જાય.

આ સ્પષ્ટ સ્થિતિ નબી □ ની કૃપાની હતી.

સર્જકનો ન્યાય:

ન્યાય અને ન્યાયના સિદ્ધાંત પર ઇસ્લામનો મંતવ્ય શું છે?

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામ લોકો વચ્ચે ન્યાયને લાગુ કરવા અને માપ અને વજનમાં ન્યાય કરવાનું કહે છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ قَدْ جَاءتُكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا الْكَيْلَ وَالْبِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَفْسُدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ"

{અને અમે મદયન તરફ તેમના ભાઈ શુએબને મોકલ્યા, તેમણે કહ્યું હે મારી કોમ ! તમે અલ્લાહની બંદગી કરો તેના સિવાય કોઈ તમારો ઇલાહ નથી, તમારી પાસે તમારા પાલનહાર તરફથી સ્પષ્ટ દલીલ આવી પહોંચી છે, બસ ! તમે માપ-તોલ પૂરેપૂરું કરો, અને લોકોને તેમની વસ્તુ ઓછી ન આપો, અને ધરતી પર સુધારો થઈ ગયા પછી વિદ્રોહ ન ફેલાવો, આ તમારા માટે ફાયદાકારક વાત છે જો તમે માનો} ²³³

"يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا ۗ اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ"

²³³ (અલ અઅરાફ: ૮૫).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{હે ઈમાનવાળાઓ ! તમે અલ્લાહ માટે સત્ય પર અડગ રહેનારા બની જાવ, સાચી અને ન્યાય સાથે સાક્ષી આપનારા બની જાવ, કોઈ કોમની શત્રુતા તમને ન્યાયના વિરોધ માટે ન ઉભારે, ન્યાય કરતા રહો, આ જ વાત તકવાની વધુ નજીક છે, અને અલ્લાહ તઆલાથી ડરતા રહો, ખરેખર અલ્લાહ તઆલા તમારા કાર્યોને ખૂબ સારી રીતે જાણે છે} ²³⁴

"إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا"

{(મુસલમાનો) અલ્લાહ તઆલા તમને જરૂરી આદેશ આપે છે કે અમાનતદારોને તેમની અમાનત પહોંચાડી દો અને જ્યારે લોકો માટે યુકાદો કરો તો ન્યાયથી કરો, નિ:શંક આ ઉત્તમ વસ્તુ છે જેની શિખામણ તમને અલ્લાહ તઆલા આપી રહ્યો છે, નિ:શંક અલ્લાહ તઆલા સાંભળવાવાળો અને જોવાવાળો છે} ²³⁵

"إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ"

{અલ્લાહ તઆલા તમને ન્યાય કરવાનો, એહસાન કરવાનો અને કુટુંબીજનોની (મદદ) કરવાનો આદેશ આપી રહ્યો છે અને અશ્લીલતા

²³⁴ (અલ્ માઈદહ:૮).

²³⁵ (અન્ નિસા:૫૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તથા વ્યર્થ કાર્યો અને વિદ્રોહ કરવાથી રોકે છે, તે એટલા માટે નસીહત કરી રહ્યો છે કે તમે (તેને કબુલ કરો) અને યાદ રાખો} ²³⁶

"يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ"

{હે ઈમાનવાળાઓ ! પોતાના ઘરો સિવાય બીજાના ઘરોમાં ન જાઓ ત્યાં સુધી કે પરવાનગી ન લઇ લો અને ત્યાંના ઘરવાળાઓને સલામ ન કરી લો, આવું જ તમારા માટે શ્રેષ્ઠ છે, જેથી તમે શિખામણ પ્રાપ્ત કરો} ²³⁷

"فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ وَإِن قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا ۗ هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ"

{જો ત્યાં તમને કોઈ ન મળે તો પછી પરવાનગી વગર અંદર ન જાઓ અને જો તમને પાછા ફરવાનું કહેવામાં આવે તો તમે પાછા ફરી જાઓ, આ જ વાત તમારા માટે પવિત્ર છે, જે કંઈ તમે કરી રહ્યા છો તેને અલ્લાહ ખૂબ સારી રીતે જાણે છે} ²³⁸

²³⁶ (અન્ નહલ: ૯૦).

²³⁷ (અન્ નૂર: ૨૭).

²³⁸ (અન્ નૂર: ૨૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصِيبُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ تَادِمِينَ"

{હે ઇમાનવાળાઓ ! જો તમને કોઈ પાપી ખબર આપે તો તમે તેને સારી રીતે તપાસ કરી લો, એવું ન થાય કે અજાણમાં કોઈ કોમને નુકસાન પહોંચાડી દો, પછી તમને પોતાના કર્યા પર પસ્તાવો થાય} ²³⁹

"وَإِن طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِن بَغْت إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِن فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ"

{અને જો મુસલમાનોના બે જૂથ અંદર અંદર ઝઘડી પડે તો તેઓમાં મિલાપ કરાવી દો, પછી જો તે બન્ને માંથી એક બીજા (જૂથ) પર અત્યાચાર કરે તો તમે સૌ તે જૂથ સાથે, જે અત્યાચાર કરે છે, તેની સાથે લડાઈ કરો, ત્યાં સૂધી કે તે અલ્લાહના આદેશ તરફ પાછા ફરે, જો પાછા ફરે તો પછી ન્યાય સાથે મિલાપ કરાવી દો, અને ન્યાય કરો, નિ:શંક અલ્લાહ તઆલા ન્યાય કરવાવાળાઓને પસંદ કરે છે} ²⁴⁰

"إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ"

²³⁹ (અલ્ હુજુરાત: 5).

²⁴⁰ (અલ્ હુજુરાત: 6).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{મોમિન તો સૌ એકબીજાના ભાઈ છે, એટલા માટે પોતાના બે ભાઈઓમાં મિલાપ કરાવી દો અને અલ્લાહથી ડરતા રહો, જેથી તમારા પર દયા કરવામાં આવે}²⁴¹

"يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّنْ نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ وَلَا تَلْبِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَرُوا بِاللِّقَابِ بئْسَ الإِسْمُ الفُسُوقُ بَعْدَ الإِيمَانِ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ"

{હે ઇમાનવાળાઓ ! કોઈ જૂથ બીજા જૂથ સાથે ઠગા-મસ્કરી ન કરે, શક્ય છે કે તે ઠગા-મસ્કરી કરનાર કરતા ઉત્તમ હોય અને ન સ્ત્રીઓ બીજી સ્ત્રીઓની મજાક ઉડાવે, શક્ય છે તે તેણીઓ કરતા ઉત્તમ હોય અને એકબીજાને મેણા-ટોણા ન મારો અને ન ક્રોધને ખરાબ ઉપનામો વડે પોકારો, ઇમાન લાવ્યા પછી પાપનું નામ ખોટું છે અને જે લોકો આ વાતને છોડી ન દે, તો તેઓ જ જાલિમ છે}²⁴²

"يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا أَيُّحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ"

²⁴¹ (અલ્ હુજુરાત: ૧૦).

²⁴² (અલ્ હુજુરાત: ૧૧).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{હે ઇમાનવાળાઓ ! વધારે પડતા અનુમાનથી બચો, જાણી લો કે કેટલાક અનુમાનો ગુનાહ છે અને જાસૂસી ન કરો અને ન તો તમારા માંથી કોઈ કોઈની નિંદા કરે, શું તમારા માંથી કોઈ પણ પોતાના મૃત ભાઈનું માસ ખાવાનું પસંદ કરશે ? તમે તેને નાપસંદ કરશો અને અલ્લાહથી ડરતા રહો, નિ:શંક અલ્લાહ તૌબા કબૂલકરનાર, દયાળુ છે} ²⁴³

અલ્લાહના રસૂલ □ એ કહ્યું: "તમારા માંથી તે વ્યક્તિ ત્યાં સુધી મોમિન હોઈ શકતો નથી, જ્યાં સુધી તે પોતાના ભાઈ માટે તે જ વસ્તુ પસંદ કરે, જે વસ્તુ તે પોતે પોતાના માટે પસંદ કરતો હોય" ²⁴⁴

ઇસ્લામમાં અધિકારો:

ગુલામી વિશે ઇસ્લામનો મંતવ્ય શું છે?

ઇસ્લામ પહેલા લોકોમાં ગુલામીનો રીવાજ હતો, અને તેમાં કોઈ પણ પ્રકારની મર્યાદાઓ ન હતી, ગુલામી વિરુદ્ધ ઇસ્લામની મહેનતનો હેતું સંપૂર્ણ સમાજના દૃષ્ટિકોણ અને માનસિકતાને બદલવાનો હતો, જેથી ગુલામો, તેમની મુક્તિ પછી, દેખાવો, હડતાલ, નાગરિક અસહકાર

²⁴³ (અલ્ હુજરાત: ૧૨).

²⁴⁴ આ હદીષને ઇમામ બુખારી અને ઇમામ મુસ્લિમ રહ. એ રિવાયત કરી છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અથવા તો વંશીય ક્રાંતિનો આશરો લીધા વિના, સમાજના સંપૂર્ણ અને સક્રિય સભ્યો બની જાય.

ઇસ્લામનો ધ્યેય આ ધૃણાસ્પદ શાસનમાંથી બની શકે તેટલું ઝડપી અને શાંતિપૂર્ણ રીતે છુટકારો મેળવવાનું છે.

ઇસ્લામે શાસકોને પોતાની પ્રજા સાથે ગુલામો જેવો વ્યવહાર કરવાની મંજૂરી નથી આપી, ઇસ્લામે શાસક અને શાસિત બંનેને સ્વતંત્રતા અને ન્યાયની મર્યાદામાં તમામ અધિકારો અને ફરજો પણ આપ્યા છે, એવી જરીતે પ્રાયશ્ચિતો વડે ગુલામોની આઝાદી, સદકા અને પાલનહારની નિકટતા પ્રાપ્ત કરવા માટે ગુલામોને આઝાદ કરી નેકીમાં જલ્દી કરવામાં આવે છે.

અને જો કોઈ સ્ત્રીએ પોતાના માલિકને જન્મ આપ્યો હતો, તો તેને વેચવામાં ન આવે અને તેણી પોતાના માલિકના મૃત્યુ પછી પોતે જ આઝાદી મેળવી લે, દરેક જૂની પરંપરાઓ વિરુદ્ધ ઇસ્લામે એક નિયમ બનાવ્યો કે કોઈ ગુલામ સ્ત્રીનો પુત્ર પોતાના પિતા સાથે જોડાઈ જાય તો તે આઝાદ થઈ જશે.

અને તે પણ નિયમ બનાવ્યો કે એક ગુલામ એક નક્કી કરેલ સમયગાળા સુધી પૈસા અથવા મજૂરીના પૈસા ચૂકવી પોતે ગુલામી માંથી આઝાદ થઈ શકે છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"...وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ الْكِتَابَ بِهَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا..."

{તમારા દાસો માંથી જે તમને કંઈક આપી, આઝાદ થવા માટે લખાણ કરાવવા ઇચ્છતો હોય અને જો તમને તેઓમાં કોઈ ભલાઇ દેખાતી હોય} ²⁴⁵

નબી □ માલ, દીન અને પ્રાણની સુરક્ષા માટે લડતા હતા, નબી
□ પોતાના સહાબાઓને કેદીઓ સાથે સારો વ્યવહાર કરવાનો આદેશ આપતા હતા.

યુદ્ધમાં કેદ થયેલા કેદીઓ પાસે થોડી રકમ આપી અથવા બાળકોને લખતા વાંચવાનું શીખવાડી પોતાની આઝાદી મેળવી શકતા હતા.

જેમકે ઇસ્લામમાં કુટુંબના નિયમોમાં છે કે તેના બાળકથી અને એક ભાઈ ને બીજા ભાઈ થી વંચિત કરવામાં નથી આવ્યો.

અને ઇસ્લામ મુસલામનોને તે સેનીકો પર કૃપા કરવાનો આદેશ આપે છે જેઓ આત્મસમર્પણ કરી દે છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

²⁴⁵ (અન્ નૂર: 33).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ فَاجِرُهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغُهُ
مَا مَنَّاهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ"

{જો મુશરિકો માંથી કોઈ તમારી પાસે શરણ માંગે તો, તમે તેઓને શરણ આપી દો, જેથી કરીને તે (શાંતિથી) અલ્લાહનો કલામ સાંભળી શકે, પછી તે વ્યક્તિને પોતાની શાંતિની જગ્યાએ પહોંચાડી દો, આ એટલા માટે કે તેઓ જ્ઞાન નથી ધરાવતા} ²⁴⁶

ઇસ્લામે ગુલામોને મુસ્લિમ નાણાં અથવા રાજ્યની તિજોરીમાંથી ચૂકવણી કરીને પોતાને આઝાદ કરવામાં મદદ કરવાની શક્યતા પણ નક્કી કરી છે, જેમ કે પયગંબર □ તેમના અને તેમના સાથીઓ જાહેર મિલકત ગુલામોને મુક્ત કરવા માટે ખંડણી ઓફર કરી હતી.

માતા-પિતા અને સંબંધીઓના અધિકારો અંગે ઇસ્લામનું મંતવ્ય શું છે?

અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۗ إِنَّمَا يُبَلِّغَنَّ عَنْكَ الْكِبَرُ
أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا (۳)
وَاحْفَظْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا"

²⁴⁶ (અત્ તૌબા: 5).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{અને તમારા પાલનહારે નિર્ણય કરી દીધો છે કે તમે તેના સિવાય બીજા કોઈની ઈબાદત ના કરશો, અને માતા-પિતા સાથે સદવર્તન કરજો અને જો તમારી હાજરીમાં તેમના માંથી એક અથવા બન્ને વૃદ્ધાવસ્થામાં પહોંચી જાય તો તેમને “ઉફ” પણ ન કહેશો, ન તો તેમને ઠપકો આપશો, પરંતુ તેમની સાથે સભ્યતાથી વાત કરજો (૨૩) અને વિનમ્રતા તથા પ્યારભર્યા અંદાજથી તેમની સામે પોતાના બાજુ ઝુકાયેલા રાખજો અને દુઆ કરતા રહેજો કે હે મારા પાલનહાર ! તેમના પર તેવી જ રીતે દયા કર જેવી રીતે તેમણે મારા બાળપણમાં મારું ભરણપોષણ કર્યું} ²⁴⁷

"وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمَلُهُ
وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي
أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ
وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي ۗ إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ"

{અને અમે માનવીને પોતાના માતા-પિતા સાથે સદવર્તન કરવાનો આદેશ આપ્યો છે, તેની માँ એ તેને કષ્ટ વેઠીને ગર્ભમાં રાખ્યો અને કષ્ટ વેઠીને તેને જનમ આપ્યો, તેના ગર્ભ અને દુધ છોડવાનો સમયગાળો ત્રીસ મહીનાનો છે, ત્યાં સુધી કે જ્યારે તે પોતાની પુખ્તવયે અને ચાલીસ વર્ષે પહોંચ્યો તો કહેવા લાગ્યો “ હે મારા

²⁴⁷ (અલ્ ઇસા: ૨૩-૨૪).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પાલનહાર ! મને સદબુદ્ધિ આપ કે હું તારી તે નેઅમત નો આભાર માનું, જે તે મારા પર અને મારા માતા-પિતા પર ઇનામ કરી છે, અને હું એવા સદકાર્યો કરું , જેનાથી તું પ્રસન્ન થાય અને તું મારી સંતાનને પણ પ્રામાણીક બનાવ, હું તારી તરફ જ માફી માંગુ છું અને હું મુસલમાનો માંથી છું} ²⁴⁸

"وَأْتِذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْيَتَامَىٰ وَالسَّبِيلَ وَلَا تَبْدُرْ تَبْدِيرًا"

{અને સગાંસંબંધીઓ તથા લાચારો અને મુસાફરોના હક પૂરા કરતા રહો અને ઇસાફ (ખોટા ખર્ચા)થી બચો} ²⁴⁹

પાડોશીના હક અંગે ઇસ્લામનું વલણ શું છે?

અલ્લાહના રસૂલ □ એ કહ્યું:

"والله لا يؤمن، والله لا يؤمن، والله لا يؤمن، قیل: من يا رسول الله؟
قال: الذي لا يأمن جاره بوائقه (شره) "

"અલ્લાહની કસમ તે વ્યક્તિ મોમિન નથી, તે વ્યક્તિ મોમિન નથી, તે વ્યક્તિ મોમિન નથી, પૂછવામાં આવ્યું હે અલ્લાહના રસૂલ □ કોણ?

²⁴⁸ (અલ્ અહકાફ: ૧૫).

²⁴⁹ (અલ્ ઇસા: ૨૬).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

આપ □ એ કહ્યું કે તે વ્યક્તિ જેનો પાડોશી તેના તકલીફ આપવાથી સુરક્ષિત ન હોય"²⁵⁰

અલ્લાહના રસૂલ □ એ કહ્યું:

"الْجَارُ أَحَقُّ بِشُفْعَةِ جَارِهِ (حَقُّ الْجَارِ فِي تَمْلِكِ الْعَقَارِ جَبْرًا عَلَى مُشْتَرِيهِ) يَنْتَظِرُ
بِهَا وَإِنْ كَانَ غَائِبًا إِذَا كَانَ طَرِيقَهُمَا وَاحِدًا "

"પાડોશી પોતાના પાડોશી માટે શુક્રઅહનો વધારે હક ધરાવે છે અર્થાત (જો તેમની મિલકત વેચવી હોય તો સૌ પ્રથમ પાડોશીને ખરીદવાનો અધિકાર રહેશે) જો તે ગેરહાજર હોય તો તેની રાહ જોવામાં આવશે, જ્યારે બન્ને પાડોશીના અવર જવરનો એક જ માર્ગ હોય"²⁵¹

અલ્લાહના રસૂલ □ એ કહ્યું:

"يا أبا ذر، إذا طبخت مرققة؛ فأكثر ماءها وتعاهد جيرانك "

"ઓ અબુ ઝર, જો તમે શેરવો રાંધો તો તેમાં પાણીનું પ્રમાણ વધારી દો અને થોડું તમારા પાડોશીઓને પણ આપજો"²⁵²

અલ્લાહના રસૂલ □ એ કહ્યું:

²⁵⁰ (બુખારી અને મુસ્લિમ).

²⁵¹ (મુસ્નદ અલ્ ઈમામ અહમદ).

²⁵² (આ હદીષને ઈમામ મુસ્લિમ રહ. એ રિવાયત કરી છે).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"مَنْ كَانَتْ لَهُ أَرْضٌ فَأَرَادَ بَيْعَهَا فَلْيَعْرِضْهَا عَلَى جَارِهِ"

"જેની પાસે જમીનનો ટુકડો છે અને તે તેને વેચવા માંગે છે, તો તે તેના પાડોશીને પ્રાથમિકતા આપે."²⁵³

પ્રાણીઓના અધિકારો અંગે ઇસ્લામનું મંતવ્ય શું છે?

અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُمْ مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَى رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ" [1.253]

{અને જેટલાં પ્રકારના જાનવરો ધરતી પર હરે-ફરે છે અને જેટલાં પ્રકારના પક્ષીઓ, જેઓ પોતાની બન્ને પાંખો વડે ઉડે છે, તે બધા તમારા જેવા જ સર્જનીઓ છે, અમે તેમની પણ તકદીર લખવામાંકોઈ વસ્તુ છોડી નથી, પછી સૌ પોતાના પાલનહાર સમક્ષ ભેગા કરવામાં આવશે}²⁵⁴

અલ્લાહના રસૂલ □ એ કહ્યું:

²⁵³ (સુનન ઇબ્ને માજહમાં આ હદીષ સહીહ છે).

²⁵⁴ [અલ્ અન્આમ: ૩૮].

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"عُذِّبَتْ امرأة في هرة، سجنها حتى ماتت، فدخلت فيها النار؛ لا هي أطعمتها، ولا سقتها إذ حبستها، ولا هي تركتها تأكل من خشاش الأرض "

"એક સ્ત્રીને એક બિલાડીના કારણે અઝાબ આપવામાં આવ્યો, થયું એવું કે તે સ્ત્રીએ તે બિલાડીને કેદ કરી લીધી, અહીં સુધી કે તે મરી ગઈ, તે સ્ત્રીને તે બિલાડીના કારણે જહન્નમમાં નાખી દેવામાં આવી, જ્યારે તેને કેદ કરી તો ન તો તેણીએ તેને ખવડાવ્યું ન તો પીવડાવ્યું અને ન તો તે બિલાડીને આઝાદ કરી, જેથી તે બિલાડી જમીનના કિડા મંકોડા તો ખાઈ લેતી"²⁵⁵

અલ્લાહના રસૂલ □ એ કહ્યું:

"أن رجلا رأى كلبا يأكل الثرى من العطش، فأخذ الرجل خفه، فجعل يغرف له به حتى أرواه، فشكر الله له فأدخله الجنة "

"એક વ્યક્તિએ એક કુતરું જોયું જે તરસનાં કારણે જમીન ચાટી રહ્યું હતું, તો તેણે પોતાનો મોજો લીધો અને તે કુતરાની તરસ ખતમ ન થાય ત્યાં સુધી (તેને પાણી પીવડાવ્યું) તેણે અલ્લાહનો શુકર અદા કર્યો અને અલ્લાહ તઆલાએ તેને જન્નતમાં પ્રવેશ આપ્યો"²⁵⁶

શું કુરઆનમાં પર્યાવરણીય સમસ્યાઓ વિશે વર્ણન થયું છે?

²⁵⁵ (બુખારી અને મુસ્લિમ).

²⁵⁶ (આ હદીષને ઈમામ બુખારી અને મુસ્લિમ રહ. એ રિવાયત કરી છે).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ"

{અને દુનિયામાં સુધારો કર્યા પછી વિદ્રોહ ન ફેલાવો, અને તમે અલ્લાહ તઆલાને ડર તેમજ આશા સાથે પોકારો, નિ:શંક અલ્લાહ તઆલાની કૃપા સત્કાર્ય કરવાવાળાની નજીક છે}²⁵⁷

"ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ"

{ધરતી અને સમુદ્રમાં લોકોના અપરાધના કારણે વિદ્રોહ ફેલાઈ ગયો, એટલા માટે કે તેમને તેમના કેટલાક કરતુતોનો બદલો અલ્લાહ તઆલા ચખાડી દે, શક્ય છે કે તેઓ સુધારો કરી લે}²⁵⁸

"وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ
الْفَسَادَ"

²⁵⁷ [અલ અઅરાફ: ૫૬].

²⁵⁸ [અર રૂમ: ૪૧].

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{જ્યારે તે પાછો ફરે છે તો ધરતી પર અત્યાચાર ફેલાવવા, ખેતી અને પેઢીને બરબાદ કરવા માટેના પ્રયત્નો કરે છે અને અલ્લાહ તઆલા અત્યાચારને પસંદ કરતો નથી} ²⁵⁹

"وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مُّتَبَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِّنْ أَعْنَابٍ وَزُرْعٌ وَنَخِيلٌ صُنُوفٌ
وَغَيْرُ صُنُوفٍ يُسْقَىٰ بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفُضٌ بَعْضُهَا عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الْأُكُلِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ"

{અને ધરતીમાં વિવિધ પ્રકારના ભાગ એકબીજા સાથે જોડાયેલ છે અને (તેમાં) દ્રાક્ષના બગીચાઓ છે અને ખેતરો અને ખજૂરીના વૃક્ષો છે, કેટલાકના મૂળીયા ઝમીન સાથે ભેગા હોય છે અને કેટલાક ભેગા નથી હોતા, સૌને એક જ પ્રકારનું પાણી આપવામાં આવે છે, તો પણ સ્વાદમાં અમે કોઈ ફળને સ્વાદીષ્ટ બનાવી દઈએ છીએ અને (કોઈ ફળને સ્વાદીષ્ટહિન). આમાં પણ બુદ્ધિશાળી લોકો માટે ઘણી નિશાનીઓ છે} ²⁶⁰

ઇસ્લામ સામાજિક અધિકારોને કેવી રીતે જાળવી રાખે છે?

ઇસ્લામ આપણને શીખવે છે કે સામાજિક ફરજો પ્રેમ, દયા અને અન્યો માટે આદર પર આધારિત હોવી જોઈએ.

²⁵⁹ [અલ્ બકરહ: ૨૦૫].

²⁶⁰ (અર રઅદ: ૪).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તે ધોરણો અને માપદંડો નિર્ધારિત કરે છે અને સમાજને જોડતા તમામ સંબંધોને લગતા અધિકારો અને ફરજોને વ્યાખ્યાયિત કરે છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا"

{અને અલ્લાહ તઆલાની બંદગી કરો અને તેની સાથે કોઇને ભાગીદાર ન ઠેરવો, માતા-પિતા સાથે સારું વર્તન કરો તેમજ સગાંસંબંધીઓ, અનાથો, લાચારો, નજીકના પાડોશી, અજાણ પાડોશી, સહવાસીઓ, પોતાની સાથે સફર કરનાર તે સૌ સાથે સારો વ્યવહાર કરો, અને તેઓ ગુલામ તેમજ બાંદીઓ સાથે પણ, જેઓના તમે માલિક છો, નિ:શંક અલ્લાહ તઆલા ધમંડ કરનાર, ઇતરાવનારાઓને પસંદ નથી કરતો.} ²⁶¹

"...وَعَاشِرُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا"

²⁶¹ [અન્ નિસા: ૩૬].

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{... તેણીઓ સાથે ઉત્તમ તરીકાથી વર્તન કરો ભલેને તમે તેણીઓને પસંદ ન કરો, પરંતુ શક્ય છે કે તમે કોઈ વસ્તુને ખરાબ સમજો અને અલ્લાહ તઆલાએ તેમાં ઘણી જ ભલાઇ મૂકી હોય²⁶²

"يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انشُرُوا فَاَنْشُرُوا وَيَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ"

{હે મુસલમાનો ! જ્યારે તમને કહેવામાં આવે કે મજલિસોમાં થોડા ખુલ્લા બેસો તો તમે ખુલ્લા બેસી જાવ, જેથી અલ્લાહ તમને વધારે આપશે, અને જ્યારે કહેવામાં આવે કે ઉભા થઇ જાવ તો તમે ઉભા થઇ જાવ, અલ્લાહ તઆલા તમારા માંથી તે લોકોના દરજા બુલંદ કરી દેશે, જે ઇમાન વાળાઓ છે અને જેમને જ્ઞાન આપવામાં આવ્યું છે, અને અલ્લાહ તઆલા (દરેક કાર્યથી) જે તમે કરી રહ્યા છો (ખુબ જ) વાકેફ છે²⁶³

ઇસ્લામે બાળકને દત્તક લેવાની મનાઈ કેમ કરી?

ઇસ્લામ અનાથની દેખરેખ કરવા પર આગ્રહ કરે છે, અને અનાથની બાંધધરી લેનારને અનાથ સાથે પોતાના બાળકો જેવું વર્તન

²⁶² [અન્ નિસા: ૧૯].

²⁶³ [અલ્ મુજાદલહ: ૧૧].

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

કરવાનો આદેશ આપે છે, પરંતુ અનાથને તેના વાસ્તવિક પરિવારને જાણવાનો અધિકાર આપે છે, તેના પિતાના વારસા પરના તેના અધિકારને બચાવે છે અને વંશના મિશ્રણથી બચાવે છે.

એક પશ્ચિમી છોકરીની વાર્તા, જેણે ત્રીસ વર્ષ પછી અચાનક જાણ્યું કે તે દત્તક લીધેલી પુત્રી છે અને તેણે આત્મહત્યા કરી લીધી, દત્તક કાયદામાં ભ્રષ્ટાચારનો સૌથી મોટો પુરાવો છે. જો તેઓએ તેને બાળપણથી કહ્યું હોત, તો તેઓએ તેના પર દયા કરી હોત અને તેણીને તેના પરિવારની શોધ કરવાની તક આપી હોત. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ"

{બસ ! તમે કોઈ અનાથ પર કઠોર વ્યવહાર ન કરશો}²⁶⁴

"فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَىٰ قُلْ إِصْلَاحٌ لَّهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ"

{તમને દુનિયા અને આખિરતના કાર્યો અને અનાથો વિશે પણ સવાલ કરે છે તમે કહી દો કે તેઓની ઇસ્લાહ કરવી ઉત્તમ છે, તમે જો તેઓનું (ધન) પોતાના ધન સાથે ભેગું પણ કરી લો, તો છેવટે તો તેઓ તમારા

²⁶⁴ (અઝ્ઝુહા: ૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ભાઇ જ છે, અને અલ્લાહ બગાડનાર અને ઇસ્લાહ કરવાવાળાને સારી રીતે જાણે છે અને જો અલ્લાહ ઇચ્છતો તો તમને કઠણાઇઓમાં નાખી દેત, નિ:શંક અલ્લાહ તઆલા વિજયી અને હિકમતવાળો છે} ²⁶⁵

"وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْبَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِّنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا"

{અને જ્યારે વિરાસતના માલની વહેંચણીના સમયે સંબંધીઓ (જે હકદાર ન હોય તેઓ સંબંધી તેમજ અનાથો અને લાચાર લોકો આવી પહોંચે તો તમે તેમાંથી તેઓને પણ થોડુંક આપી દો. અને તેઓની સાથે નમ્રતાથી વાત કરો} ²⁶⁶

²⁶⁵ (અલ્ બકરહ: ૨૨૦).

²⁶⁶ (અન્ નિસા: ૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામમાં, ન તો પોતે નુકસાન ઉઠાવો અને ના તો કોઈને નુકસાન પહોંચાડો:

ઇસ્લામમાં લાલ અને સફેદ માંસ ખાવાની પરવાનગી શા માટે છે?

માંસ એ પ્રોટીનનો આવશ્યક સ્ત્રોત છે, અને માણસોના સપાટ અને પોઇંટેડ દાંત હોય છે, અને આ દાંત માંસને ચાવવા અને પીસવા માટે યોગ્ય છે.

અને પાલનહારે માણસ માટે છોડ અને પ્રાણીઓ ખાવા માટે યોગ્ય દાંત બનાવ્યા છે, અને તેણે છોડ અને પ્રાણીઓના ખોરાકને પચાવવા માટે યોગ્ય પાચન તંત્ર બનાવ્યું છે, અને આ તેમને ખાવાના વિશ્લેષણ માટે પુરાવા છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"...أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ..."

{...તમારા માટે ઢોરના પ્રકાર (કેટલાક) પશુઓ હલાલ કરવામાં આવ્યા છે} ²⁶⁷

પવિત્ર કુરઆને ખોરાકને લગતા કેટલાક નિયમો નક્કી કર્યા છે:

²⁶⁷ (અલ્ માઈદહ: ૧).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا
مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنْزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهْلًا لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطَرَّ غَيْرِ
بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ"

{તમે તેમને કહી દો કે જે કંઈ આદેશો વહી દ્વારા મારી પાસે આવ્યા, તેમાં તો હું કોઈ હરામ નથી જોતો, જે ખાવાવાળા માટે હરામ હોય, પરંતુ એ કે તે (જાનવર) મૃતક હોય, અથવા કે વહેતું લોહી હોય, અથવા ડુક્કરનું માંસ હોય, કારણ કે તે તદ્દન નાપાક છે, અથવા એવું (જાનવર) કે જે અલ્લાહના નામ સિવાય બીજા પૂજ્યોના નામ પર છોડી દેવામાં આવ્યું હોય, પછી જે વ્યક્તિ લાચાર બની જાય (તો તે ખાઈ શકે છે), શરત એ છે કે તે શોખ માટે ન ખાતો હોય અને ન તો હદવટાવી દેનાર હોય, તો ખરેખર તમારો પાલનહાર માફ કરનાર, દયાળુ છે} ²⁶⁸

"حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ الْمَيْتَةُ وَالِدَمُ وَالْحُمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ
وَالْمَبْقُودَةُ وَالْمُتَرَدِّبَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُخِيَ عَلَى
النُّصَبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ ذَلِكَ فِسْقٌ"

{તમારા માટે હરામ કરવામાં આવ્યું છે મૃતક, લોહી, ડુક્કરનું માંસ અને જેના પર અલ્લાહ સિવાય બીજાનું નામ લેવામાં આવ્યું હોય અને જે ગળું ફસાઈ જવાથી મૃત્યુ પામ્યું હોય અને જે ઇજાગ્રસ્ત થઈ મૃત્યુ

²⁶⁸ (અલ અન્આમ: ૧૪૫).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પામ્યું હોય અને જે ઊંચી જગ્યાએથી પડી જવાથી મૃત્યુ પામે અને જે કોઇના શિંગડા મારવાથી મૃત્યુ પામે અને જેને હિંસક પશુએ ફાડી ખાધું હોય, પરંતુ તેને તમે ઝબહ કરી દો તો હરામ નથી અને જે જાનવર વેદી ઉપર ઝબહ કરવામાં આવ્યું હોય અને તે જાનવર પણ, જે પાસાના તીરો વડે ઝબહ થયું હોય, આ બધા ગુનાહના કાર્ય છે²⁶⁹ અને અલ્લાહ તઆલાએ કહ્યું:

"وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ"

{અને ખૂબ ખાઓ-પીવો, અને હદ ન વટાવો, નિ:શંક અલ્લાહ હદ વટાવી જનારને પસંદ નથી કરતો}²⁷⁰

ઇબ્ને કથિમ રહ. એ કહ્યું:²⁷¹ "તેથી તેણે પોતાના બંદાઓને શરીરની શક્તિ માટે ખાવા પીવાની સૂચના આપી, અને તે જથ્થા અને ગુણવત્તાની દ્રષ્ટિએ શરીરને તેટલું જ ફાયદો કરે છે, જ્યારે તે તેનાથી વધી જાય તો તે અતિશયતા છે, અને તે બંને આરોગ્યને અટકાવે છે અને રોગ લાવે છે, મારો અર્થ એ છે કે ખાવું અને પીવું નહીં, અથવા તેમાં અતિશય કરવો એ આરોગ્યની જાળવણી આ બે શબ્દોમાં છે".

²⁶⁹ (અલ્ માઈદહ: 3).

²⁷⁰ (અલ્ અઅરાફ: 3૧).

²⁷¹ "ઝદુલ્ મઆદ" (૪/૨૧૩).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અલ્લાહ તઆલા પયગંબર મુહમ્મદ ﷺ નાં ગુણ વિશે વર્ણન કરતા કહે છે:

"...وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ..."

{...અને પવિત્ર વસ્તુઓને હલાલ ઠેરવે છે અને ખરાબ વસ્તુઓને હરામ ઠેરવે છે} ²⁷²

અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ..."

{તમને સવાલ કરે છે કે તેઓ માટે શું-શું હલાલ કરવામાં આવ્યું છે ? તમે કહી દો કે દરેક પાક વસ્તુઓ તમારા માટે હલાલ કરવામાં આવી છે} ²⁷³

દરેક પાક અને સાફ વસ્તુ હલાલ છે અને દરેક નાપાક અને ગંદી વસ્તુ હરામ છે. અને પયગંબર, ﷺ એ સમજાવ્યું કે મોમિને પોતાના ખોરાક અને પીણામાં કઈ કઈ બાબતોનો ખ્યાલ રાખવો જોઈએ. અને તેમણે કહ્યું:

²⁷² (અલ્ અઅરાફ: ૧૫૮).

²⁷³ (અલ્ માઈદહ: ૪).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"مَا مَلَآ آدَمِيٌّ وَعَاءً شَرًّا مِنْ بَطْنٍ ، بِحَسْبِ ابْنِ آدَمَ أُكْلَاتٌ يُقْمَنُ صُلْبُهُ ، فَإِنْ كَانَ لَا مَحَالَةَ ، فَتُلْتُ لِبَطْنِي ، وَتُلْتُ لِشَرَابِهِ ، وَتُلْتُ لِنَفْسِهِ "

"આદમના પુત્રએ તેના પેટથી વધુ ખરાબ કોઈ વાસણ ભરતો નથી, આદમના પુત્ર માટે તેની પીઠ સીધી કરવા માટે થોડા લુકમા ખાવા પૂરતું છે, પરંતુ જો તેણે (પોતાનું પેટ ભરવું) જ હોય, તો તેણે ખોરાક માટે ત્રીજા ભાગ, એક તૃતીયાંશ ભાગ પીવા માટે અને એક તૃતીયાંશ ભાગ શ્વાસ માટે રાખવો જોઈએ"²⁷⁴ અને નબી □ એ કહ્યું:

"لا ضرر ولا ضرار"

"ન તો પોતે નુકસાન ઉઠાવો અને ના તો કોઈને નુકસાન પહોંચાડો"²⁷⁵

શું ઇસ્લામમાં પ્રાણીઓને કતલ કરવાની રીત અમાનવીય નથી?

કતલની ઇસ્લામિક રીત, એટલે કે ધારદાર છરી વડે પ્રાણીના ગળા અને અન્નનળીને કાપી નાખવી, તે ઇલેક્ટ્રીક આંચકો અને ગળું દબાવવાથી વધુ સરળ છે, જેનાથી પ્રાણીને પીડા થાય છે, એકવાર લોહી મગજમાં વહેતું બંધ થઈ જાય, પ્રાણીને કોઈ દુખાવો થતો નથી, કતલ કરવાના સમયે પ્રાણીને થતી ધુજારીની વાત કરીએ તો, તે પીડાને કારણે થતું નથી; તેના બદલે, તે ઝડપી રક્ત પ્રવાહને કારણે

²⁷⁴ (આ હદીષને ઈમ્મામ તિર્મિઝી રહ. એ રિવાયત કરી છે).

²⁷⁵ (આ હદીષને ઇબ્ને માજહ એ રિવાયત કરી છે).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

થાય છે જે અન્ય પદ્ધતિઓથી વિપરીત તમામ રક્તને બહાર કાઢવાની પ્રક્રિયાને સરળ બનાવે છે જે પ્રાણીના શરીરની અંદર લોહીને અવરોધે છે અને તેનું માંસ ખાનારાઓને નુકસાન પહોંચાડે છે. અલ્લાહના રસૂલ

□ એ કહ્યું:

"إن الله كتب الإحسان على كل شيء، فإذا قتلتم فأحسنوا القتلة، وإذا ذبحتم فأحسنوا الذبح، وليحد أحدكم شفرته، وليرح ذبيحته "

{નિ:શંક અલ્લાહ તઆલાએ દરેક વસ્તુ પર એહસાન કરવું જરૂરી કરી દીધું છે, એટલા માટે જ્યારે તમે કતલ કરો તો સારા તરીકાથી કરો, અને જ્યારે જાનવર ઝબહ કરો તો પણ સારા તરીકાથી કરો, તમારા માંથી જે (જાનવર ઝબહ કરતો હોય) તેના માટે જરૂરી છે કે તે પોતાના છરી ધારદાર કરી લે, અને જે જાનવર ઝબહ થઈ રહ્યું હોય તો તેને આરામ પહોંચાડે"²⁷⁶

શું એ સાચું નથી કે પ્રાણીઓને ખાવા માટે કતલ કરવામાં આવે છે, તેમાં પણ મનુષ્ય જેવી આત્મા હોય છે?

²⁷⁶ (આ હદીષને ઈમામ મુસ્લિમ રહ. એ રિવાયત કરી છે).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પ્રાણીની રુહ અને માણસની રુહમાં મોટો તફાવત છે, પ્રાણીની રુહ શરીરની ગતિશીલ શક્તિ છે; એકવાર તે મૃત્યુ દ્વારા જુદી થઈ જાય છે, તો તે એક નિર્જીવ શરીર બની જાય છે, જે જીવનનો એક પ્રકાર છે.

છોડ અને વૃક્ષો પણ એક પ્રકારનું જીવન ધરાવે છે પણ તેને આત્મા કહેવાય નહીં; તેના બદલે, તેને જીવન કહેવામાં આવે છે જે પ્રાણી દ્વારા તેના ભાગોમાં વહે છે જેના વિના તે સુકાઈ જાય છે અને પડી જાય છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"...وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ"

{અને દરેક જીવિત વસ્તુનું સર્જન અમે પ્રાણી વડે કર્યું, છતાં પણ આ લોકો ઈમાન નથી લાવતા} ²⁷⁷

પરંતુ તે માનવ આત્મા જેવું નથી કે જે સન્માન અને ઇઝ્ઝતના હેતુ માટે પાલનહારને આભારી છે, અને તેના સ્વભાવને પાલનહાર સિવાય કોઈ જાણતું નથી અને તે ફક્ત માણસ માટે વિશિષ્ટ છે.

માણસની રુહ એક ઇલાહી બાબત છે અને તેણે તેના સાચા તત્વને સમજવાની જરૂર નથી, તે બૌદ્ધિક બળ (મન), ધારણા, જ્ઞાન

²⁷⁷ (અલ અંબિયા: 30).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અને વિશ્વાસ સાથે શરીરની ગતિશીલ શક્તિનું સંયોજન છે અને આ જ તેને પ્રાણીઓના આત્માથી અલગ બનાવે છે.

મુસ્લિમ ડુક્કરનું માંસ કેમ નથી ખાતા?

તે અલ્લાહની રહમત અને તેની સર્જન પ્રત્યેની દયાથી છે કે પાલનહારે અમને સારી વસ્તુઓ ખાવાની મંજૂરી આપી, અને અશુદ્ધ વસ્તુઓ ખાવાની મનાઈ કરી. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ ۗ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ ۙ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ"

{જે લોકો એવા અભણ પયગંબરનું અનુસરણ કરે છે, જેના વિશે તે લોકો પોતાની પાસે તૌરાત અને ઈજીલમાં લખેલું જુએ છે, તે તેઓને સત્કાર્યોનો આદેશ આપે છે અને ખરાબ કૃત્યોથી રોકે છે, અને પવિત્ર વસ્તુઓને હલાલ ઠેરવે છે અને ખરાબ વસ્તુઓને હરામ ઠેરવે છે. અને તે લોકો પર જે ભાર અને પદ્ધે હતો, તેને હટાવે છે, તો જે લોકો આ પયગંબર પર ઈમાન લાવે છે અને તેમનું સમર્થન કરે છે અને તેમની

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

મદદ કરે છે અને તે પ્રકાશનું અનુસરણ કરે છે જે તેમની સાથે મોકલવામાં આવ્યું છે, તો આવા લોકો સંપૂર્ણ સફળતા મેળવશે²⁷⁸

ઇસ્લામ અપનાવનારા કરનારા કેટલાક લોકોએ ઉલ્લેખ કર્યો કે તેમનું ઇસ્લામ અપનાવવા પાછળનો હેતુ ઈસ્લામે આપેલ ડુક્કરના માસ બાબતે હતો.

આ પ્રાણી અત્યંત ખરાબ છે અને અનેક રોગોનું કારણ બને છે તે જાણીને તેઓ તેનું માંસ ખાવાનું નફરત કરતા હતા.

તેઓએ વિચાર્યું કે મુસ્લિમો ડુક્કરનું માંસ માત્ર એટલા માટે ખાતા નથી કારણ કે તે તેમની પવિત્ર પુસ્તકમાં પ્રતિબંધિત છે, અને ઈબાદત કરે છે, જ્યાં સુધી તેઓ પછીથી સમજી ગયા કે મુસ્લિમો માટે તેનું સેવન કરવું પ્રતિબંધિત છે કારણ કે તે એક ગંદુ પ્રાણી છે અને તેનું માંસ હાનિકારક છે; ત્યારે જ તેઓ આ ધર્મની મહાનતા સમજી શક્યા. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالْدَّمَ وَالْخُنْزِيرَ وَمَا أُهْلَ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ فَمَنْ أَضْطَرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ"

{તમારા પર મૃતક અને (વહેતું) લોહી અને ડુક્કરનું માંસ અને તે દરેક વસ્તુ, જેના પર અલ્લાહ સિવાય બીજાનું નામ લેવામાં આવ્યું હોય,

²⁷⁸ (આલિ ઇમરાન: ૧૫૭).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

હરામ છે. પછી જેની પાસે કોઈ વિકલ્પ ન હોય અને તે હદવટાવી જનાર અને અત્યાચારી ન હોય, તેના પર તે ખાવું કોઈ પાપ નથી, અલ્લાહ તઆલા માફ કરી દેનાર, કૃપાળુ છે}”²⁷⁹

(ઓલ્ડ ટેસ્ટામેન્ટ) જુના કરારમાં ડુક્કરના માંસના વપરાશ પર પ્રતિબંધ હતો.

"وَالْخَنِزِيرِ، لَأَنَّهُ يَشُقُّ ظِلْفًا وَيَقْسِمُهُ ظِلْفَيْنِ، لَكِنَّهُ لَا يَجْتَرُ، فَهُوَ نَجِسٌ لَكُمْ. مِنْ لَحْمِهَا لَا تَأْكُلُوا وَجَشَّهَا لَا تَلْمَسُوا. إِنَّهَا نَجِسَةٌ لَكُمْ"

"અને ડુક્કર, જો કે તે ક્લોવેન હૂફ ધરાવે છે, તેમ છતાં તેને ચાવતું નથી; તે તમારા માટે અશુદ્ધ છે. તમારે તેમનું માંસ ખાવું નહિ કે તેને સ્પર્શ કરવો નહિ; તેઓ તમારા માટે અશુદ્ધ છે”²⁸⁰

"وَالْخَنِزِيرِ لَأَنَّهُ يَشُقُّ الظِّلْفَ لَكِنَّهُ لَا يَجْتَرُ فَهُوَ نَجِسٌ لَكُمْ. فَمِنْ لَحْمِهَا لَا تَأْكُلُوا وَجَشَّهَا لَا تَلْمَسُوا"

"અને ડુક્કર, જેનું ખરખર ખરબચું છે, પણ તે ચાવતું નથી, તે તમારા માટે અશુદ્ધ છે. તેનું માંસ તમારે ખાવું નહિ, અને તેમના મૃતદેહને સ્પર્શ કરવો નહી”²⁸¹

²⁷⁹ (અલ્ બકરહ: ૧૭૩).

²⁸⁰ (લાવિથીન (લેવીટીકસનું પુસ્તક) ૧૧:૭-૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તે જાણીતું છે કે મૂસાની શરિયત મસીહની શરિયત મુજબ હતી, જેવું કે મસીહની જુબાન વડે નવા કરારમાં વર્ણન કરવામાં આવ્યું.

"لَا تَتُّنُوا أَنِّي جُنْتُ لِأَنْقُضَ التَّامُوسَ أَوْ الْأَنْبِيَاءَ. مَا جُنْتُ لِأَنْقُضَ بَلْ لِأَكْمَلَ. فَإِنِّي الْحَقُّ أَقُولُ لَكُمْ: إِلَىٰ أَنْ تَرْوَلَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ لَا يَزُولُ حَرْفٌ وَاحِدٌ أَوْ نُقْطَةٌ وَاحِدَةٌ مِنَ التَّامُوسِ حَتَّىٰ يَكُونَ الْكُلُّ. فَمَنْ نَقَضَ إِحْدَىٰ هَذِهِ الْوَصَايَا الصُّغْرَىٰ وَعَلَّمَ النَّاسَ هَكَذَا، يُدْعَىٰ أَصْغَرَ فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ. وَأَمَّا مَنْ عَمِلَ وَعَلَّمَ، فَهَذَا يُدْعَىٰ عَظِيمًا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ"

"એવું ન વિચારો કે હું નિયમશાસ્ત્ર અથવા પયગંબરોને નાબૂદ કરવા આવ્યો છું; હું તેમને નાબૂદ કરવા આવ્યો નથી, પરંતુ તેમને પૂરા કરવા આવ્યો છું. કારણ કે હું તમને સારે જ કહું છું, જ્યાં સુધી આકાશ અને પૃથ્વી અદૃશ્ય થઈ જાય ત્યાં સુધી, સૌથી નાનો અક્ષર પણ નહીં, ઓછામાં ઓછું સ્ટ્રોક નહીં. એક પેન, જ્યાં સુધી બધું પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી કોઈપણ રીતે કાયદામાંથી અદૃશ્ય થઈ જશે. તેથી જે કોઈ આ આદેશોમાંથી એકને અલગ રાખે છે અને તે મુજબ બીજાઓને શીખવે છે તે સ્વર્ગના રાજ્યમાં સૌથી ઓછો કહેવાશે, પરંતુ જે આ આદેશોનું પાલન કરે છે અને શીખવે છે સ્વર્ગના રાજ્યમાં મહાન કહેવાય છે."²⁸²

²⁸¹ (સિક્કુત તખ્નિયહ (પુનર્નિયમનું પુસ્તક) ૧૪: ૮).

²⁸² (ઇજિલે મત્તા (મેથ્યુની ગોસ્પેલ) ૫: ૧૭-૧૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ત્યારપછી, ડુક્કરનું માંસ ખ્રિસ્તી ધર્મમાં પ્રતિબંધિત માનવામાં આવે છે જેમ કે યહુદી ધર્મમાં પ્રતિબંધિત હતું.

ઇસ્લામે વ્યાજખોરી પર કેમ પ્રતિબંધિત મુક્યો છે?

ઇસ્લામમાં પૈસાનો ઉપયોગ, વેપાર અને માલસામાન અને સેવાઓના વિનિમય અને બાંધકામ અને શહેરીકરણ માટે છે, અને જ્યારે આપણે પૈસા કમાવવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે નાણાં ઉછીના આપીએ છીએ, ત્યારે આપણે આ રીતે વિનિમય અને વિકાસના સાધન તરીકે તેના મૂળ ઉદ્દેશ્યમાંથી પૈસા કાઢી લીધા છે, જેથી આપણે તેને એક મહત્વના હેતુ તરફ ફેરવી દઈએ છીએ.

લોન પર લાદવામાં આવતું વ્યાજ અથવા વ્યાજ ધિરાણકર્તાઓ માટે પ્રેરણા છે કારણ કે તેઓ ગુમાવવા માટે જવાબદાર નથી, આમ વર્ષોથી ધિરાણકર્તાઓ દ્વારા મેળવેલ સંચિત નફો અમીર અને ગરીબ વચ્ચેનું અંતર વધારે છે.

તાજેતરના દાયકાઓમાં, સરકારો અને સંસ્થાઓ આ ક્ષેત્રમાં મોટા પાયે સંકળાયેલી છે, કારણ કે આપણે કેટલાક દેશોની આર્થિક વ્યવસ્થાના પતનનાં ઘણાં ઉદાહરણો જોયા છે, વ્યાજખોરી સમાજમાં

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ભ્રષ્ટાચાર ફેલાવવાની ક્ષમતા ધરાવે છે જે અન્ય ગુનાઓ કરી શકતા નથી.²⁸³ અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

²⁸³ ખ્રિસ્તી સિદ્ધાંતોના આધારે, થોમસ એક્વિનાસે વ્યાજખોરી અથવા વ્યાજખોરોની લોનની નિંદા કરી. ચર્ચ, તેની મહત્વપૂર્ણ ધાર્મિક અને દુન્યવી ભૂમિકાને કારણે, બીજી સદીથી પાદરીઓને તેની પ્રેક્ટિસ કરવા માટે પહેલેથી જ પ્રતિબંધિત કર્યા પછી, તેના વિષયો પર વ્યાજના પ્રતિબંધને સામાન્ય બનાવવાનું વ્યવસ્થાપિત થયું. થોમસ એક્વિનાસના જણાવ્યા મુજબ, વ્યાજના પ્રતિબંધ પાછળના કારણો એ છે કે તે લોન લેનારની રાહ માટે ચૂકવેલ કિંમત હોઈ શકતી નથી, એટલે કે, લોન લેનાર પહેલાથી જ ધરાવે છે તે સમયની કિંમત, કારણ કે તેઓ આ પ્રક્રિયાને વેપાર વ્યવહાર માને છે. ભૂતકાળમાં, એરિસ્ટોટલ માનતા હતા કે પૈસા એ બીજું કંઈ નથી પરંતુ વેપારનું સાધન છે, હિતો મેળવવાની પદ્ધતિ નથી. પ્લેટોની વાત કરીએ તો, તેઓ માનતા હતા કે સમાજના સભ્યોમાંથી ગરીબો પર ધનિકો દ્વારા શોષણ કરવામાં આવે છે. તદ્દુપરાંત, પ્રાચીન ગ્રીકોના સમયમાં વ્યાજખોરોના વ્યવહારો પ્રચલિત હતા. તે સમયે, લેણદાર દેવાદારને ગુલામ બજારમાં વેચવાનો હકદાર હતો જો બાદમાં તેનું દેવું ચૂકવવામાં નિષ્ફળ જાય. રોમનોની સ્થિતિ અલગ ન હતી. તે ઉલ્લેખ કરવા યોગ્ય છે કે આ પ્રતિબંધ ધાર્મિક પ્રભાવોને આધિન ન હતો કારણ કે તે ખ્રિસ્તી ધર્મના ત્રણ કરતાં વધુ સદીઓ પહેલાં થયો હતો, તે ધ્યાનમાં રાખીને કે ગોસ્પેલે તેના અનુયાયીઓને વ્યાજખોરી સાથે વ્યવહાર કરવાની મનાઈ ફરમાવી હતી, અને તેથી તે પહેલાં તોરાહ પણ હતી.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ" [283].

{હે ઇમાનવાળાઓ ! વધારીને વ્યાજ ન ખાઓ અને અલ્લાહ તઆલાથી ડરતા રહો, જેથી તમે સફળ બનો} ²⁸⁴

"وَمَا آتَيْتُم مِّن رِّبَالٍ لِّيَرْبُوَ فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُوَ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا آتَيْتُم مِّن زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ"

{જે કંઈ પણ તમે વ્યાજ પર આપો છો, જેથી લોકોના માલ દ્વારા તમારા માલમાં વધારો થાય, તો આવો માલ અલ્લાહ પાસે વધતો નથી, અને જે કંઈ સદકો, ઝકાત તમે અલ્લાહ તઆલાની પ્રસન્નતા માટે આપો છો, તો આવા લોકો જ પોતાના માલમાં વધારો કરી રહ્યા છે} ²⁸⁵

જુના કરારમાં પણ વ્યાજખોરી પર પ્રતિબંધ મૂક્યો હતો, જેમ કે આપણે લેવીટીકસમાં શોધીએ છીએ, ઉદાહરણ તરીકે, પરંતુ આના સુધી મર્યાદિત નથી: "અને જો તમારો ભાઈ ગરીબ છે અને તેનો હાથ તમારી સાથે ટૂંકો પડે છે, તો તેને એક અજાણી વ્યક્તિ અથવા વસાહતી તરીકે ટેકો આપો, જેથી તે તમારી સાથે રહે, તેની પાસેથી વ્યાજ અથવા વ્યાજપર મળતો ફાયદો ન લો, પરંતુ અલ્લાહનો ડર

²⁸⁴ (આલિ ઇમરાન: ૧૩૦).

²⁸⁵ (અર રૂમ: ૩૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

રાખો, જેથી તમારો ભાઈ તમારી સાથે જીવે, તમારા પૈસા તેને વ્યાજ પર ન આપો, અને નફા પર તમારું ભોજન ન આપો"²⁸⁶

જેમકે અમે અગાઉ ઉલ્લેખ કર્યો છે, તે જાણીતું છે કે મૂસાની શરિઅત પણ ઈસાની શરિઅત (નિયમ) છે જે ઈસા દ્વારા નવા કરારમાં વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે.

"لَا تَطْنُوا أَنِّي جئتُ لِأَنْقُضَ التَّامُوسَ أَوْ الْأَنْبِيَاءَ. مَا جئتُ لِأَنْقُضَ بَلْ لِأُكْمَلَ. فَإِنِّي الْحَقُّ أَقُولُ لَكُمْ: إِلَى أَنْ تَزُولَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ لَا يَزُولُ حَرْفٌ وَاحِدٌ أَوْ نُقْطَةٌ وَاحِدَةٌ مِنَ التَّامُوسِ حَتَّى يَكُونَ الْكُلُّ. فَمَنْ نَقَضَ إِحْدَى هَذِهِ الْوَصَايَا الصُّغْرَى وَعَلَّمَ النَّاسَ هَكَذَا، يُدْعَى أَصْغَرَ فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ. وَأَمَّا مَنْ عَمِلَ وَعَلَّمَ، فَهَذَا يُدْعَى عَظِيمًا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ"

"એવું ન વિચારો કે હું નિયમશાસ્ત્ર અથવા પયગંબરોને નાબૂદ કરવા આવ્યો છું; હું તેમને નાબૂદ કરવા આવ્યો નથી, પરંતુ તેમને પૂરા કરવા આવ્યો છું. કારણ કે હું તમને સાચે જ કહું છું, જ્યાં સુધી આકાશ અને પૃથ્વી અદૃશ્ય થઈ જાય ત્યાં સુધી, સૌથી નાનો અક્ષર પણ નહીં, ઓછામાં ઓછું સ્ટ્રોક નહીં. એક પેન, જ્યાં સુધી બધું પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી કોઈપણ રીતે કાયદામાંથી અદૃશ્ય થઈ જશે. તેથી જે કોઈ આ આદેશોમાંથી એકને અલગ રાખે છે અને તે મુજબ બીજાઓને શીખવે

²⁸⁶ (સિકુલ્ લાવિથીન ૨૫: ૩૫-૩૭).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

છે તે સ્વર્ગના રાજ્યમાં સૌથી ઓછો કહેવાશે, પરંતુ જે આ આદેશોનું પાલન કરે છે અને શીખવે છે સ્વર્ગના રાજ્યમાં મહાન કહેવાય છે."²⁸⁷

એટલા માટે ઈસાઈ ધર્મમાં વ્યાજ હરામ છે જેવું કે યહૂદી ધર્મમાં હરામ હતું. જેવું કે કુરઆનમાં વર્ણન કરવામાં આવ્યું:

"فَبِظُلْمٍ مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّت لَّهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَن سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا (160) وَأَخَذِهِمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا"

{યહૂદી લોકોના આ અત્યાચાર કરવાના કારણે અને લોકોને અલ્લાહના માર્ગથી રોકવાના કારણે અમે કેટલીય પવિત્ર વસ્તુ તેમના માટે હરામ કરી દીધી જે આ પહેલા તેમના માટે હલાલ હતી (૧૬૦) અને એટલા માટે પણ કે તેઓ વ્યાજ ખાતા હતા જો કે તેઓને વ્યાજથી રોકવામાં આવ્યા હતા, એવી જ રીતે તેઓ લોકોનો માલ હડપી લેતા હતા અને આવા કાફિરો માટે અમે દુઃખદાયી અઝાબ તૈયાર કરી રાખ્યો છે}²⁸⁸

ઇસ્લામમાં દારૂ પીવા પર પ્રતિબંધિત કેમ છે?

અલ્લાહ તઆલા એ માણસને અન્ય તમામ જીવોથી તર્ક દ્વારા અલગ પાડ્યો છે, અને અલ્લાહ એ તે દરેક વસ્તુઓ જે આપણને કંઈ

²⁸⁷ (ઇન્જિલે મત્તા (મેથ્યુની ગોસ્પેલ) ૫:૧૭-૧૯).

²⁸⁸ (અન્ નિસા: ૧૬૦-૧૬૧).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પણ નુકસાન પહોંચાડે છે અને આપણા દિમાગ અને શરીરને નુકસાન પહોંચાડે છે તેના પર પ્રતિબંધિત લગાવ્યો છે, અને તેથી નશો કરનારી દરેક વસ્તુ આપણા માટે પ્રતિબંધિત કરવામાં આવી છે, કારણ કે તે મનને ઢાંકીને આપણને નુકસાન પહોંચાડે છે અને આપણને દરેક પ્રકારના ભ્રષ્ટાચાર તરફ દોરી જાય છે.

નશામાં ધૂત વ્યક્તિ બીજાઓને મારી શકે છે, તે વ્યભિચાર કરી શકે છે, અને તે ચોરી કરી શકે છે, વગેરે, દારૂ પીવાથી થતા ગુનાહોમાંથી. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوا لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ"

{હે ઈમાનવાળાઓ ! વાત એ જ છે કે શરાબ, જુગાર, સ્થળ અને શગુન કાઢવા માટે પાસાના તીર, આ બધું જ ખરાબ વાતો અને શેતાની કૃત્ય છે, તેનાથી તદ્દન અળગા રહો, જેથી તમે સફળ બનો} ²⁸⁹

અને દરેક તે વસ્તુ દારૂ છે જેમાં નશો હોઈ, પછી ભલેને તેનું નામ કે તેનો આકાર બદલી દેવામાં આવે, જેમ કે અલ્લાહના પયગંબર

□ એ કહ્યું:

"كُلُّ مُسْكِرٍ خَمْرٌ، وَكُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ"

²⁸⁹ (અલ્ માઈદહ: ૯૦).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"તે દરેક વસ્તુજે નશો પેદા કરેતે ખમર છે અને તે દરેક વસ્તુ જે નશાનું કારણ બને તે હરામ છે"²⁹⁰

તેના દ્વારા વ્યક્તિ અને સમાજને ઘણું નુકસાન પહોંચે છે, જેથી તેને હરામ કરવામાં આવી છે.

એવી જ રીતે ઈસાઈ (ખ્રિસ્તી ધર્મ) અને યહૂદી ધર્મમાં પણ દારૂ પીવું હરામ હતું, પરંતુ આજે ઘણા લોકો તેને માનતા નથી.

"દારૂ એક મજાક છે, અને નશો એ અશ્લીલ કાર્ય છે અને જે વ્યક્તિ દારૂના કારણે સ્તબ્ધ થઈ જાય તે જ્ઞાની નથી"²⁹¹

"અને દારૂના નશામાં ન આવશો, જે બદનામી છે"²⁹²

જાણીતા મેડિકલ જર્નલ ધ લેન્સેટે ૨૦૧૦ માં વ્યક્તિ અને સમાજ માટે સૌથી વિનાશક દવાઓ પર સંશોધન પ્રકાશિત કર્યું હતું.

આ અભ્યાસ દારૂ પીવું, હેરોઈન, તમાકુ અને અન્ય સહિત ૨૦ દવાઓ પર આધારિત હતો અને તેનું મૂલ્યાંકન ૧૬ માપદંડોના આધારે કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં વ્યક્તિના પોતાના નુકસાનને લગતા

²⁹⁰ (આ હદીષને ઈમમ મુસ્લિમ રહ. એ રિવાયત કરી છે)

²⁹¹ (સિકુલ્ અમઘાલ (કહેવતોનું પુસ્તક), પ્રકરણ 20, શ્લોક 1).

²⁹² (એફેસિયનોનું પુસ્તક, પ્રકરણ ૫, શ્લોક ૧૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

નવ માપદંડો અને અન્યને નુકસાન સંબંધિત સાત માપદંડો અને એક મૂલ્યાંકનનો સ્કોર સો ડિગ્રીમાંથી આપવામાં આવ્યો હતો.

પરિણામ એ આવ્યું કે જો આપણે વ્યક્તિગત નુકસાન અને અન્યને પહોંચતા નુકસાનને એકસાથે ધ્યાનમાં લઈએ, તો દારૂ એ તમામમાં સૌથી હાનિકારક દવા છે અને તે પ્રથમ ક્રમે છે.

અન્ય અભ્યાસમાં દારૂના સુરક્ષિત વપરાશના દર વિશે વાત કરવામાં આવી હતી અને કહ્યું હતું: "શૂન્ય એ આલ્કોહોલના સેવનથી થતા રોગો અને ઇજાઓને ધ્યાનમાં રાખીને જીવનના નુકસાનને ટાળવા માટે દારૂના સેવનનો સલામત દર છે." પ્રખ્યાત વૈજ્ઞાનિક મેગેઝિન ધ લેન્સેટની વેબસાઈટ પર પ્રકાશિત અહેવાલમાં સંશોધકોએ આ સ્પષ્ટપણે જાહેર કર્યું છે.

અભ્યાસમાં આ વિષય પર અત્યાર સુધીના સૌથી મોટા ડેટા વિશ્લેષણનો સમાવેશ થાય છે. તેમાં ૧૯૯૦ થી ૨૦૧૬ ના સમયગાળા દરમિયાન વિશ્વભરના ૧૯૫ દેશોનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા ૨૮ મિલિયન લોકોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં ૬૯૪ માહિતી સ્ત્રોતોનો ઉપયોગ કરીને આલ્કોહોલના વપરાશની માત્રા અને વપરાશની માત્રાનો અંદાજ કાઢવામાં આવ્યો હતો, અને આ પ્રકારનો વપરાશ દારૂના પરિણામે આરોગ્યના જોખમો સાથે કેવી રીતે સંબંધિત છે. માંદગી પહેલા અને પછી હાથ ધરવામાં આવેલા ૫૯૨ અભ્યાસોમાંથી તારવેલી, પરિણામો દર્શાવે છે કે આલ્કોહોલ વિશ્વભરમાં વાર્ષિક ૨.૮

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

મિલિયન લોકોના મૃત્યુનું કારણ બને છે. આ સંદર્ભમાં, સંશોધકોએ આલ્કોહોલ પર તેની હાજરીને મર્યાદિત કરવા અને ભવિષ્યમાં તેને બજારમાં પ્રવેશતા અટકાવવા માટે પ્રારંભિક પગલા તરીકે તેની જાહેરાતને મર્યાદિત કરવા તેના પર કરવેરા પગલાં શરૂ કરવાની ભલામણ કરી હતી. અને અલ્લાહ તઆલા એ સાચુ જ કહ્યું:

"أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ"

{શું અલ્લાહ તઆલા (બધા) હાકિમો કરતા મહાન હાકિમ નથી?} ²⁹³

ઇસ્લામના અરકાન (સ્થંભો):

ઇસલામના તે કેવા મહત્વના અરકાન (સ્થંભો) છે, જે પચગંબર મુહમ્મદ □ લઈને આવ્યા હતા?

સર્જકની એકતાની સાક્ષી આપવી અને એકરાર કરવો, અને ફક્ત તેની જ ઈબાદત કરવી, અને તે વાતનો એકરાર કરવી કે મુહમ્મદ □ તેના બંદા અને પચગંબર છે.

²⁹³ (અત્ તીન: ૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

નમાઝ દ્વારા હંમેશા પાલનહાર સાથે સંપર્કમાં રહેવું.

રોઝા દ્વારા વ્યક્તિ એ પોતાના પર અને પોતાની મનેચ્છાઓ પર કાબુ રાખવો, અને બીજા લોકો સાથે દયા કરવી અને સારો વ્યવહાર કરવો.

ઝકાત દ્વારા ગરીબો અને જરૂરિયાતમંદો માટે પોતાની બચત માંથી થોડી ટકાવારી ખર્ચ કરવી, જે એક એવી ઈબાદત છે, જે વ્યક્તિને કંજુસ અને કંજુસતાના આવેગને દૂર કરવા અને આપવાના ગુણોને પ્રાધાન્ય આપવામાં મદદ કરે છે.

મક્કાહની હજ (તીર્થયાત્રા) દ્વારા દરેક મોમિનો તરફથી એવી રીતે ધાર્મિક વિધિઓ અને એકની લાગણીના પ્રદર્શન દ્વારા ચોક્કસ સમયે અને સ્થળે નિર્માતા પ્રત્યેની અલગતા અને બંદગી. વિવિધ માનવીય જોડાણો, સંસ્કૃતિઓ, ભાષાઓ, ગ્રેડ અને રંગોને ધ્યાનમાં લીધા વિના નિર્માતા તરફ વળવું તે એકતાનું પ્રતીક છે.

એક મુસલમાન નમાઝ કેમ પઢે છે?

એક મુસલમ પોતાના પાલનહારના અનુસરણમાં નમાઝ પઢે છે, જેને તેને નમાઝ પઢવાનો આદેશ આપ્યો છે, અને તેને ઇસ્લામના અરકાન (સ્થંભો) માંથી એક બનાવી છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

એક મુસલમાન દરરોજ પાંચ વાગે નમાઝ માટે ઉઠે છે, અને તેના બિન-મુસ્લિમ દોસ્તો તેજ સમયે સવારની કસરત કરવા ઉઠે છે, એટલા માટે નમાઝ શારીરિક અને આધ્યાત્મિક પોષણ છે, અને તેઓની રમતો ફક્ત શારીરિક કસરત છે, અને દુઆ કરતા એકાગ્ર છે, જે અલ્લાહ પાસે જરૂરત પૂરી કરવા માટે કોઈ પણ પ્રકારની શારીરિક કસરત કર્યાવિના માંગવામાં આવે છે, રુક્ષ અને સિજદો જે એક મુસલમાન કોઈ પણ સમયે કરે છે.

ચાલો જોઈએ કે જ્યારે આત્મા ભૂખે મરતો હોય ત્યારે આપણે આપણા શરીરની કેટલી કાળજી લઈએ છીએ, અને તેનું પરિણામ વિશ્વના સૌથી ધનિક લોકોની અસંખ્ય આત્મહત્યાઓ છે.

ઈબાદત મગજમાં લાગણી કેન્દ્રમાં લાગણીને રદ કરવા તરફ દોરી જાય છે, તે પોતાની જાતની અનુભૂતિ અને આપણી આસપાસના લોકોની લાગણી સાથે સંબંધિત છે, તેથી વ્યક્તિ ખૂબ જ ઉત્કૃષ્ટતાનો અનુભવ કરશે, અને આ એક એવી લાગણી છે, જે વ્યક્તિ જ્યાં સુધી તેનો અનુભવ ન કરે ત્યાં સુધી તે સમજી શકશે નહીં.

ઈબાદત મગજમાં લાગણી કેન્દ્રોને ખસેડે છે, તેથી અકીદો સૈદ્ધાંતિક માહિતી અને ધાર્મિક વિધિઓમાંથી વ્યક્તિલક્ષી ભાવનાત્મક અનુભવોમાં પરિવર્તિત થાય છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

એક પિતાને શું ત્યારે સંતુષ્ટિ મળે છે, જ્યારે તેનો પુત્ર મુસાફરીથી પાછો આવે અને તે પોતાના પુત્રની ફક્ત મોઢા વડે સ્વાગત કરે? પરંતુ તેને ત્યારે સંતુષ્ટિ મળે છે, જ્યાં સુધી તે પોતાના પુત્રને ગળે નથી લગાવી લેતો.

મનમાં માન્યતાઓ અને વિચારોને ભૌતિક સ્વરૂપ આપવાની સ્વાભાવિક ઈચ્છા હોય છે, તેથી, ઇબાદતો એવી ઈચ્છાની સંતુષ્ટિ માટે હોઈ છે જેમકે ઇબાદત, નમાઝનું અનુસરણ, રોઝા વગેરેનો સ્વરૂપ અપનાવી લે છે.

ડૉ.. એન્ડ્રુ ન્યુબર્ગ²⁹⁴ કહે છે: "ઇબાદતોનું શારીરિક, માનસિક અને મનોવૈજ્ઞાનિક સ્વાસ્થ્યને સુધારવામાં અને શાંતિ અને આધ્યાત્મિક ઉત્કૃષ્ટતા હાંસલ કરવામાં એક મહત્વનો ભાગ હોઈ છે, તેમજ સર્જક તરફ વળવાથી ઇબાદત વધુ શાંતિ અને ઉત્કૃષ્ટતા તરફ દોરી જાય છે".

એક મુસલમાન એક દિવસમાં પાંચ વખત કેમ નમાઝ પઢે છે?

એક મુસલમાન પયગંબર મુહમ્મદ □ ના ઉપદેશોનું અનુસરણ કરે છે, અને નમાઝ એવી રીતે જ પઢે છે જેવી રીતે નબી □ એ પઢી હતી. નબી □ એ કહ્યું:

²⁹⁴ યુનિવર્સિટી ઓફ પેન્સિલવેનિયા, યુએસએમાં સેન્ટર ફોર સ્પિરિચ્યુઅલ સ્ટડીઝના ડિરેક્ટર.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"صلوا كما رأيتموني أصلي"

"તમે એવી રીતે નમાઝ પઢો જેવી રીતે તમે મને નમાઝ પઢતા જુઓ છો"²⁹⁵

એક મુસલમાન દિવસમાં પાંચ વખત નમાઝ વડે અલ્લાહ સાથે સંપર્ક કરે છે; કારણકે તેને આખા દિવસમાં તેની સાથે વાતચીત કરવાની સખત ઈચ્છા હોઈ છે. અને આ તે સ્ત્રોત છે, જે અલ્લાહ એ તેની સાથે વાતચીત કરવા આપણને આપ્યો છે, અને પોતાની ભલાઈ માટે તેનું પાલન કરવાનો આદેશ આપ્યો છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

أَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ
وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ

{(હે નબી !) જે કિતાબ તમારી તરફ વહી કરવામાં આવી છે, તેને પઢો અને નમાઝ પઢતા રહો, નિ:શંક નમાઝ ખરાબ કાર્યો અને અપરાધ કરવાથી રોકે છે, નિ:શંક અલ્લાહનો ઝિકર ખૂબ જ મોટું કાર્ય છે. તમે જે કંઈ પણ કરી રહ્યા છો તેને અલ્લાહ ખૂબ સારી રીતે જાણે છે}²⁹⁶

²⁹⁵ (આ હદીષને બુખારી રહ. એ રિવાયત કરી છે).

²⁹⁶ (અલ્ અન્કબૂત: ૪૫).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

મનુષ્ય તરીકે, આપણે દરરોજ ફોન પર આપણી પત્ની અને બાળકો સાથે વાતચીત ભાગ્યે જ બંધ કરીએ છીએ, જેનું કારણ તેમની સાથે આપણી ખૂબ મોહબ્બત અને લગાવ છે.

નમાઝની મહત્વતા તેમાં પણ જોવા મળે છે કે જ્યારે માનવી ખરાબ કૃત્યો તરફ વધે છે તો તેને રોકે છે, અને આત્માને સત્કાર્યો તરફ લઇ જાય છે, અને એવી જ રીતે હંમેશા પોતાના સર્જકના અઝાબથી સચેત કરે છે અને તેની પાસે માફી અને સવાબની ઈચ્છા કરે છે.

એવી જ રીતે માનવીના દરેક કાર્યો ફક્ત અલ્લાહ માટે જ હોવા જોઈએ; કારણકે માનવી માટે સતત પોતાની નિયતને યાદ રાખવી અને તેને સુધારવી મુશ્કેલ છે.

જેથી, પાલનહાર સાથે વાતચીત કરવા અને ઈબાદત અને કાર્યો વડે તેની સાથે નિખાલસ લગાવ માટે નમાઝના સમય હોવા જોઈએ, જે દિવસે અને રાત્રે કમસેકમ પાંચ વખત હોઈ, જે દિવસ અને રાતના વધઘટના મહત્વના સમયો જણાવતા હોઈ (ફજર, જોહર, અસર, મગરીબ અને ઈશા). અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا
وَمِنْ أَنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ"

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{બસ ! તેમની વાતો પર ધીરજ રાખો અને પોતાના પાલનહારની તસ્બીહ અને તેની પ્રશંસાનું વર્ણન કરતા રહો. સૂર્યોદય પહેલાં અને સૂર્યાસ્ત પહેલાં. રાત્રિના અમુક સમયે પણ અને દિવસના અમુક ભાગમાં પણ તસ્બીહ પઢતા રહો. શક્ય છે કે તમે ખુશ રહેશો} ²⁹⁷

સૂર્યોદય પહેલા અને સૂર્યાસ્ત પહેલા: ફજર અને અસરની નમાઝ.

અને રાત્રિના સમયથી: ઈશાની નમાઝ.

અને દિવસ દરમિયાન: જોહર અને મગરિબની નમાઝ.

દિવસ દરમિયાન થતા તમામ કુદરતી ફેરફારોને આવરી લેવા અને તેના નિર્માતા અને ઉત્પત્તિને યાદ કરવા માટે પાંચ નમાઝો છે.

શા માટે મુસ્લિમો કાબા તરફ મોઢું કરીને નમાઝ પઢે છે?

અલ્લાહ તઆલાએ કઅબાહ ²⁹⁸ [૨૯૭], પવિત્ર ઘર, નમાઝ માટેનું પ્રથમ ઘર અને ઈમાનવાળાઓ માટે એકતાનું પ્રતીક બનાવ્યું

²⁹⁷ (તોહા: ૧૩૦).

²⁹⁸ પવિત્ર કાબા એક ચોરસ આકારનું માળખું છે, લગભગ સમઘન જેવું. તે મક્કામાં પવિત્ર મસ્જિદની મધ્યમાં આવેલું છે. તેમાં દરવાજો છે પણ બારી નથી. તેની અંદર કંઈ નથી અને તે કોઈની કબર નથી, બલ્કે તે નમાઝ માટે ખંડ છે. કાબાની અંદર નમાઝ પઢનાર મુસલમાન કોઈપણ દિશામાં જઈ શકે

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

કારણ કે વિશ્વભરના તમામ મુસ્લિમો નમાઝના સમયે વર્તુળો બનાવે છે અને મધ્યમાં મક્કા આવે છે.

કુરઆન બંદાઓ અને પ્રકૃતિ વચ્ચેની ક્રિયાપ્રતિક્રિયાના ઘણા દ્રશ્યો રજૂ કરે છે જેમ કે પયગંબર દાઉદ સાથે પર્વતો અને પક્ષીઓનું તસ્બીહ કરવું અને તિલાવત કરવી.

"وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِمَّا فُضِّلَ بِهِ يَا جِبَالُ أَوِّبِي مَعَهُ وَالطَّيْرُ وَالنَّوَالُ الْحَدِيدَ"

"અને અમે દાઉદ પર પોતાની કૃપા કરી (અને પર્વતોને આદેશ આપ્યો હતો કે) હે પર્વતો ! દાઉદ સાથે મન લગાવી અલ્લાહના નામની તસ્બીહ કરો અને પક્ષીઓને પણ (આ જ આદેશ આપવામાં આવ્યો છે) અને અમે તેના માટે લોખંડને નરમ કરી દીધું હતું}"²⁹⁹

છે. સમગ્ર ઇતિહાસમાં તે ઘણી વખત નવીકરણ કરવામાં આવ્યું હતું. ઇબ્રાહિમ અ.સ. અને તેમના પુત્ર ઇસ્માઇલ અ.સ. સાથે મળીને તેનો પાયો ઉભો કરનાર પ્રથમ હતા. તેના એક ખૂણામાં કાળો પથ્થર આવેલો છે. એવું માનવામાં આવે છે કે તે આદમ (અ.સ.) ના સમયનો છે; જો કે, તેની પાસે કોઈ અલૌકિક શક્તિ નથી પરંતુ તે મુસ્લિમો માટે પ્રતીકનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે.

²⁹⁹ (સબા: ૧૦).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામ એક કરતાં વધુ જગ્યાઓ પર પુષ્ટિ કરે છે કે સમગ્ર બ્રહ્માંડ તેના તમામ જીવો સાથે સૃષ્ટિના પાલનહારને તસ્બીહ અને પવિત્રતા વર્ણન કરે છે. અલ્લાહ તઆલા એ કહ્યું:

"إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ"

{અલ્લાહ તઆલાનું પ્રથમ ઘર (ઇબાદત કરવાનું સ્થળ) જે લોકો માટે નક્કી કરવામાં આવ્યું તે જ છે, જે મક્કામાં છે, જે સમગ્ર સૃષ્ટિના લોકો માટે બરકત અને હિદાયતનું કારણ છે}³⁰⁰

પૃથ્વીનો ગોળાકાર સ્વભાવ, દિવસ અને રાત્રિનું પરિવર્તન અને કાબાની ફરતે તેમની પરિક્રમા સાથે મુસ્લિમો તેમની સાથે જોડાતાં અને કાબાની દિશા તરફ મુખ રાખીને પૃથ્વી પરના વિવિધ સ્થળોએથી દરરોજ તેમની પાંચ નમાજ અદા કરે છે. વિશ્વના પાલનહારની પવિત્રતા વર્ણન કરવા માટે સતત અને શાશ્વત ક્રિયાપ્રતિક્રિયાના સંદર્ભમાં સાર્વત્રિક સિસ્ટમ. તે સર્જક દ્વારા તેમના પયગંબર ઇબ્રાહિમ અ.સ.એ કાબાના પાયા ઉભા કરવા અને તેની પરિક્રમા કરવા માટે સંબોધવામાં આવેલ આદેશ છે, અને અમને નમાઝ દરમિયાન કાબાને અમારા કિબલા (દિશા) તરીકે લેવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો.

નમાઝનો કિબલો મસ્જિદે અક્સાથી મક્કાહની મસ્જિદે હરામ તરફ કેમ ફેરવી દેવામાં આવ્યો?

³⁰⁰ (આલિ ઇમરાન: ૯૬).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

સંપૂર્ણ ઈતિહાસમાં મક્કાહનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે, લોકો દર વર્ષે દુનિયાના ખુણે ખુણેથી પણ આવી તેની મુલાકાત લે છે, અને અરબના સંપૂર્ણ લોકો તેની પવિત્રતાનું ધ્યાન રાખે છે, જુના કરારમાં પણ આના વિષે ભવિષ્યવાળી કરવામાં આવી હતી, "બક્કાહની ખીણ માંથી પસાર થઇ તેને ઝરણું બનાવતા હતા"³⁰¹

અરબના લોકો અજાણતામાં બૈતુલ્ હરામને પવિત્ર માનતા હતા, અને જ્યારે પયગંબર મુહમ્મદ □ ને મોકલવામાં આવ્યા તો અલ્લાહ તઆલા એ શરૂઆતમાં કિબ્લો મસ્જિદે અક્સા રાખ્યો, ફરી અલ્લાહ એ તેમને આદેશ આપ્યો કે તેઓ પોતાનું મોઢું ફેરવી બૈતુલ્ હરામ તરફ કરી દે જેથી તે બંને લોકો વચ્ચે ફર્ક થઇ જાય જેઓ અલ્લાહ માટે નિખાલસ અને અલ્લાહના પયગંબરનું અનુસરણ કરનારા છે અને જે લોકો અલ્લાહ અને તેના પયગંબર વિરુદ્ધ છે.

કિબ્લો બદલવાનો હેતુ એ હતો કે દિલોને ફક્ત અલ્લાહ માટે નિખાલસ કરી દેવામાં આવે, અને તેને અલ્લાહ સિવાયના દરેક લગાવથી પવિત્ર કરવામાં આવે, તો મુસલમાનો એ આ વાતને અપનાવી લીધી અને પોતાનું મોઢું નવા કિબ્લા તરફ ફેરવી દીધું, જેવું કે નબી □ નો આદેશ હતો, અને યહૂદીઓ મસ્જિદે અક્સા તરફ મોઢું કરી પોતાને સત્ય પર હોવાનો પુરાવો સમજતા હતા.

³⁰¹ (જુનો કરાર, મઝામીર (ઝબૂર): ૮૪).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અને કિબ્લો બદલવાનો બીજે હેતુ એ પણ હતો કે બની ઇસ્રાઈલના લોકો એ જે અલ્લાહ સાથે વચનભંગ કર્યું હતું તેના બદલામાં તેમની પાસે થી સત્તા લઈને અરબના લોકોને આપવાનો હતો.

શું હજના સમયે કરવામાં આવતી ઇબાદતોને કચબાની મહાનતા અને બીજી શિક્કવાળી વિધિઓ (ઇબાદતો) ગણવામાં નથી આવતી?

મૂર્તિપૂજક ધર્મો અને અમુક સ્થળો અને લાગણીઓની પવિત્રતા વચ્ચે મોટો તફાવત છે, પછી ભલે તે ધાર્મિક હોય કે રાષ્ટ્રીય.

ઉદાહરણ તરીકે, જમ્રાત પર જઈને કાંકરીઓ મારવી જે અમુક આલિમોના મંતવ્ય પ્રમાણે શૈતાનનો વિરોધ અને તેનું અનુસરણ ન કરવા અને ઈબ્રાહીમના ઉદાહરણનું અનુસરણ કરવું છે, જ્યારે તેમની પાસે શૈતાન આવ્યો અને તેમને પોતાના પાલનહારનું અનુસરણ કરવાથી અને પોતાના બાળકને ઝબેહ કરવાથી રોકવા લાગ્યો.³⁰²

અને એવી જ રીતે સફા અને મરવા પર્વત વચ્ચે દોડવું એ હાજરાના ઉદાહરણનું અનુસરણ છે જ્યારે તે પોતાના બાળક ઈસ્માઈલ માટે પાણી શોધવા દોડ્યા હતા.

³⁰² ઈમામ હાકિમ રહ. એ મુસ્તદરકમાં અને ઈમામ ઇબ્ને ખુઝૈમા એ પોતાની સહીહમાં ઇબ્ને અબ્બાસ દ્વારા વર્ણન કરી છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

દરેક સ્થિતિઓમાં અને આ વિશે જેટલા પણ મંતવ્યો છે તેની તરફ ન જોઈ, હજના જેટલા પણ અરકાન છે તેનો હેતુ પોતાના પાલનહારને યાદ કરવા અને તેનું અનુસરણ કરવાનો છે, અને તેનો હેતુ પથ્થરો, જગ્યાઓ અને લોકોની ઈબાદત કરવાનો નથી.

જયારે કે ઇસ્લામ ફક્ત એક અલ્લાહની ઈબાદત કરવાનું કહે છે, જે આકાશો અને જમીન અને જે કઈ પણ તે બંનેની વચ્ચે છે તેનો પાલનહાર અને દરેક વસ્તુને પેદા કરવાવાળો અને દરેક પર કુદરત ધરાવનાર છે.

મુસલમાનો કાળા પથ્થરને બોસો (ચુંબન) કેમ આપે છે, જયારે કે તેઓ તેની ઈબાદત નથી કરતા?

ઉદાહરણ તરીકે, શું આપણે કોઈ વ્યક્તિ પર એવો આરોપ લગાવીએ છીએ જયારે તે પોતાના પિતાને ચુંબન કરે છે, હજના દરેક અરકાન (વિધિઓ) દ્વારા અલ્લાહની યાદ અને પાલનહારના આદેશોનું અનુસરણ કરવું અને તેની સામે માથું નમાવી દેવું છે, અને તેનો હેતુ પથ્થરો, જગ્યાઓ અથવા લોકોની ઈબાદત કરવાનો નથી.

જયારે કે ઇસ્લામ ફક્ત એક અલ્લાહની ઈબાદત કરવાનું કહે છે, જે આકાશો અને જમીન અને જે કઈ પણ તે બંનેની વચ્ચે છે તેનો

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પાલનહાર અને દરેક વસ્તુઓનો પેદા કરવાવાળો અને દરેક પર કુદરત ધરાવનાર છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلدِّينِ لِذِي فِطْرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ"

{હું મારો ચહેરો એકાગ્ર થઇ, તેની તરફ કરું છું, જેણે આકાશો અને ધરતીનું સર્જન કર્યું અને હું શિર્ક (ભાગીદાર ઠેરાવનારા) કરનારાઓ માંથી નથી} ³⁰³

શું તીવ્ર ભીડને કારણે કેટલાક મુસ્લિમોના મૃત્યુ થવાની સંભાવનાને કારણે હજના અરકાન (વિધિઓ) ભયભીત નથી?

હજ દરમિયાન ભીડને કારણે મૃત્યુ થવું એ થોડા વર્ષો સિવાય જોવા મળ્યું નથી, અને તે સામાન્ય છે કે ભીડને કારણે મૃત્યુ પામેલા લોકો ખૂબ ઓછા છે. જો કે, દારૂ પીવાને કારણે મૃત્યુ પામેલા લોકો, દાખલા તરીકે, દર વર્ષે લાખોની સંખ્યામાં મૃત્યુ પામે છે, અને ફૂટબોલ મેદાનો અને દક્ષિણ અમેરિકાના કાર્નિવલ્સની ભીડમાંથી પીડિતોની સંખ્યા વધુ છે. કોઈ પણ સંજોગોમાં, મૃત્યુ એ એક સત્ય છે, અને અલ્લાહ સાથે મુલાકાત એ એક સત્ય છે, અને આજ્ઞાપાલન માટે મૃત્યુ આજ્ઞાભંગના મૃત્યુ કરતાં વધુ સારું છે.

³⁰³ (અલ્ અન્આમ:૭૯).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

માલ્કમ એક્સ કહે છે: "મેં આ પૃથ્વી પર ઓગણીસ વર્ષ વિતાવ્યાં પછી પહેલીવાર, હું દરેક વસ્તુના સર્જનહારની સામે ઊભો રહ્યો અને મને લાગ્યું કે હું એક સંપૂર્ણ માનવ છું, અને મેં મારા જીવનમાં બધા લોકો વચ્ચેના આ ભાઈચારાથી વધુ નિષ્ઠાવાન સાક્ષી નથી જોઈ, અમેરિકાએ ઇસ્લામને સમજવાની જરૂર છે કારણ કે તે એકમાત્ર ધર્મ છે જેની પાસે જાતિવાદની સમસ્યાનો ઉકેલ છે"³⁰⁴

અલ્લાહની કૃપા:

જો અલ્લાહ ઇસ્લામ પ્રમાણે પોતાના બંદાઓ (ઉપાસકો) સાથે મોહબ્બત કરે છે, તો તેમને વ્યક્તિગત પદ્ધતિ પડતી અપનાવવાની પરવાનગી કેમ નથી આપતો?³⁰⁵

કુરઆનમાં ઘણી આયતો છે જેમાં અલ્લાહની દયા અને તેના બંદાઓ માટે તેની મોહબ્બતનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે, જો કે,

³⁰⁴ એક આફ્રિકન-અમેરિકન ઇસ્લામિક ઉપદેશક અને માનવાધિકાર રક્ષક (આફ્રિકન-અમેરિકન) એ અમેરિકામાં ઇસ્લામિક ચળવળની ફૂલ ઇસ્લામના અકીદાથી મજબૂત રીતે ભટક્યા પછી તેને સુધારી, અને સાચા અકીદા પર ભાર આપ્યો.

³⁰⁵ વ્યક્તિવાદીઓ વ્યક્તિના હિતોના સંરક્ષણને મૂળભૂત મુદ્દા તરીકે માને છે, જે રાજ્ય અને જૂથોની વિચારધારણાઓથી ઉપર પ્રાપ્ત થવી જોઈએ, જ્યારે સમાજ અથવા સરકાર જેવી સંસ્થાઓ દ્વારા વ્યક્તિના હિત પર કોઈપણ બાહ્ય હસ્તક્ષેપનો વિરોધ કરે છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અલ્લાહ સર્વશક્તિમાનની તેના બંદાઓ સાથે મોહબ્બત બંદાઓની એકબીજા સાથે જે મોહબ્બત હોઈ છે તેના કરતા અલગ છે, કારણકે મોહબ્બત માનવીના ધોરણ અનુસાર એવી જરૂર છે જે એક મોહબ્બત કરવાવાળાને જેની સાથે તે મોહબ્બત કરે છે તેને મળાવે છે, પરંતુ અલ્લાહ જે સર્વશક્તિમાન છે તેને આપણી જરૂર નથી, આપણા માટે તેની મોહબ્બત તેની દયા અને કૃપાની છે, એક શક્તિવાળાની એક કમજોર માટે મોહબ્બત, એક અમીરની ગરીબ માટે મોહબ્બત, એક કુદરત ધરાવનારની એક લાચાર માટે મોહબ્બત, એક મોટાની એક નાના સાથે મોહબ્બત, અને હિકમતની મોહબ્બત.

શું આપણે આપણા બાળકોને તેમના પ્રત્યેની મોહબ્બતના બહાને તેઓને ગમે તે કરવા દઈએ છીએ?

શું આપણે આપણા નાના બાળકોને પોતાના પ્રેમના બહાને ધરની બારીમાંથી બહાર ફેંકી દેવા કે ખુલ્લા વીજ વાયર સાથે રમવાની છૂટ આપીએ છીએ?

વ્યક્તિના નિર્ણયો તેના અંગત લાભ અને આનંદ પર આધારિત હોય અને ચિંતાનું મુખ્ય કેન્દ્ર હોય, અને દેશની વિચારણાઓ અને સમાજ અને ધર્મના પ્રભાવોથી ઉપરના પોતાના અંગત હિતોને હાંસલ કરે તે શક્ય નથી, અને તેને મંજૂરી આપવી. તેનું લિંગ બદલવું, તેને જે ગમતું હોય તે કરવા દેવું, પોશાક પહેરવા અને તે ઇચ્છે તે રીતે કાર્ય કરવા, આ બહાના હેઠળ કે રસ્તો દરેક માટે છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જો કોઈ વ્યક્તિ સમાન વહેંચાયેલ ઘરમાં લોકોના જૂથ સાથે રહે છે, તો શું તે આ વિચારને સ્વીકારી શકે છે કે તેનો કોઈ પણ ઘરનો સાથી કંઈક ધૃણાસ્પદ કરે, જેમ કે લિવિંગ રૂમમાં પ્રકૃતિની હાકલનો જવાબ આપવો, ઘર તે બધાનું છે તેવી દલીલ કરી શકે છે?

શું તે એવા ઘરમાં રહેવાનું સ્વીકારી શકે છે, જ્યાં કોઈ નિયમ અથવા સિસ્ટમ ન હોય?

સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા ધરાવનાર વ્યક્તિ એક કદરૂપું પ્રાણી બની જાય છે, અને તે આ સ્વતંત્રતા સહન કરવામાં અસમર્થ છે તે કોઈ શંકા વગર સાબિત થયું છે.

એકલપણું એ સામૂહિક ઓળખનો વિકલ્પ હોઈ શકે નહીં, પછી ભલે તે વ્યક્તિ ગમે તેટલી મજબૂત અથવા પ્રભાવશાળી હોય.

સમાજના સભ્યો એવા વર્ગો છે, જે ફક્ત એકબીજા માટે યોગ્ય હોય, અને તેઓ એકબીજા માટે અનિવાર્ય હોય. તેમાં સૈનિકો, ડોક્ટરો, નર્સો અને ન્યાયાધીશો છે, તો તેમાંથી કોઈ કેવી રીતે તેના અંગત લાભ અને હિત માટે અન્ય લોકો પર પ્રભુત્વ મેળવી શકે છે, અને ધ્યાનનું મુખ્ય કેન્દ્ર બની શકે?

પોતાની વૃત્તિને સંપૂર્ણ લગામ આપીને, વ્યક્તિ આવી વૃત્તિનો ગુલામ બની જાય છે; જો કે, અલ્લાહ ઇચ્છે છે કે તે તેની પોતાની વૃત્તિનો માસ્ટર બને. અલ્લાહ ઇચ્છે છે કે માણસ તર્કસંગત અને જ્ઞાની

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

બને અને તેની વૃત્તિને દબાવ્યા વિના તેને કેવી રીતે નિયંત્રિત કરવી તે જાણતો હોય; તેના બદલે, તેમના આત્માને પ્રોત્સાહિત કરવા અને તેમના સ્વને ઉન્નત કરવા માટે તેમને નિર્દેશન.

જ્યારે પિતા પોતાના બાળકોને અભ્યાસ માટે થોડો સમય ફાળવવા માટે બહાર મોકલે છે, જેથી તેઓ ભવિષ્યમાં વૈજ્ઞાનિક પદ પ્રાપ્ત કરી શકે, તેમની માત્ર રમવાની ઇચ્છા સાથે, શું તે આ ક્ષણે ફૂર પિતા ગણાય?

સર્જનહાર પોતાના બંદાઓ પર દયાળુ છે, તો તે સજાતીય વૃત્તિઓને કેમ સ્વીકારતો નથી?

અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَلَوْ كُنَّا إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ (80) إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ (81) وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنْفُسٌ يَتَذَكَّرُونَ"

{અને અમે લૂતે જ્યારે પોતાની કોમને કહ્યું કે તમે એવું નિર્લજ્જ કાર્ય કરો છો, જેવું તમારા પહેલા સમગ્ર સૃષ્ટિવાળાઓ માંથી કોઈએ નથી કર્યું (૮૦) તમે પોતાની શહેવત (કામેચ્છા) પુરી કરવા માટે સ્ત્રીઓને છોડીને પુરુષો પાસે આવો છો, તમે તો હદ વટાવી દેનારા છો (૮૧)}

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અને તેમની કોમને કોઈ જવાબ ન સૂઝ્યો, તેઓ એકબીજાને કહેવા લાગ્યા કે તેમને પોતાની વસ્તી માંથી કાઢી મૂકો, આ લોકો ઘણા પવિત્ર બની રહ્યા છે.³⁰⁶

આ આયત પુષ્ટિ કરે છે કે સમલૈંગિકતા વારસાગત નથી, અને તે માનવ આનુવંશિક કોડની રચના પર આધારિત નથી, કારણ કે લૂતની કોમ આ પ્રકારની અનૈતિકતામાં નવીનતા કરનારા પ્રથમ હતા, આ સૌથી મોટા વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ સાથે એકરૂપ છે, જે પુષ્ટિ કરે છે કે સમલૈંગિકતાને આનુવંશિકતાસાથે કોઈ લેવાદેવા નથી.³⁰⁷

શું આપણે ચોરની ચોરી કરવાની વૃત્તિ સ્વીકારવી જોઈએ? તે એક વૃત્તિ પણ છે, પરંતુ બંને કિસ્સાઓમાં તે અસામાન્ય વૃત્તિઓ છે, અને માનવ કુદરતી સ્વભાવ અને પ્રકૃતિ વિરુદ્ધનું ઉલ્લંઘન છે જેનું નિવારણ કરવું આવશ્યક છે.

પાલનહારે માણસને બનાવ્યો છે અને તેને સાચો માર્ગ બતાવ્યો છે, અને તેને સારા અને અનિષ્ટના માર્ગ વચ્ચે પસંદગી કરવાની સ્વતંત્રતા આપી છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ"

³⁰⁶ (અલ્ અઅરાફ: ૮૦-૮૨).

³⁰⁷ મવસુઅતુલ્ કહીલ લિલ્ ઈઅજાઝિ ફિલ્ કુરઆની વસ્સુન્નતિ.

<https://kaheel7.net/?p=15851>

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{અમે તેને બન્ને માર્ગ દેખાડી દીધા છે}³⁰⁸

તેથી, અમે શોધી કાઢ્યું છે કે જે સમાજો સમલૈંગિકતાને પ્રતિબંધિત કરે છે તે ભાગ્યે જ આ અસાધારણતા દર્શાવે છે, અને પર્યાવરણ કે જે આ વર્તનને મંજૂરી આપે છે અને પ્રોત્સાહિત કરે છે તે સમલૈંગિકોની ટકાવારીમાં વધારો કરે છે.

આ સૂચવે છે કે વ્યક્તિમાં વિચલનની શક્યતા નક્કી કરે છે તે પર્યાવરણ અને તેની આસપાસના ઉપદેશો છે.

વ્યક્તિની ઓળખ દરેક ક્ષણે બદલાતી રહે છે, તેના સેટેલાઇટ ચેનલો જોવા, તેના ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ અથવા ફૂટબોલ ટીમ માટે તેની કદરતા, ઉદાહરણ તરીકે. વૈશ્વિકીકરણે તેને એક જટિલ માનવી બનાવ્યો છે.

દેશરોહીને દૃષ્ટિકોણ ધરાવનાર વ્યક્તિ તરીકે ગણવામાં આવે છે, જેને સામાન્ય વલણ ધરાવતા વ્યક્તિ તરીકે ગણવામાં આવે છે અને જાહેર ચર્ચાઓમાં ભાગ લેવા માટે કાનૂની યોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી હોય; તેના બદલે, આપણે તેને ટેકો આપવો અને તેની સાથે સમાધાન કરવું જરૂરી છે.

³⁰⁸ (અલ્ બલદ: ૧૦).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

વર્ચસ્વ હવે ટેકનોલોજી ધરાવનાર વ્યક્તિનું છે. તેથી, જો સમલૈંગિક વ્યક્તિ સત્તાના સાધનનો માલિક છે, તો તે અન્ય લોકો પર તેની માન્યતાઓ લાદશે, જે માણસને તેના પોતાના, તેના સમાજ અને તેના સર્જક સાથેના તેના સંબંધને બગાડવા તરફ દોરી જશે.

વ્યક્તિવાદને સમલૈંગિકતા સાથે સીધી રીતે સાંકળવામાં આવતાં, માનવીય વૃત્તિ કે જેનાથી માનવ જાતિ સંબંધ ધરાવે છે તે અહીં અદૃશ્ય થઈ ગઈ છે, અને એક પરિવારની વિભાવનાઓ પડી ગઈ છે, તેથી પશ્ચિમે વ્યક્તિવાદથી છૂટકારો મેળવવા માટે ઉકેલો વિકસાવવાનું શરૂ કર્યું, કારણ કે આ ખ્યાલને ચાલુ રાખવાથી વ્યય થશે. આધુનિક માણસે મેળવેલા લાભો, જેમ કે તેણે કુટુંબનો ખ્યાલ ગુમાવ્યો, આમ, પશ્ચિમ આજે પણ સમાજમાં વ્યક્તિઓની સંખ્યા ઘટવાની સમસ્યાથી પીડાય છે, જેણે વતન છોડવા માટે દરવાજા ખોલ્યા હતા. તેથી, અલ્લાહ પર ઈમાન ધરાવવું અને તેણે આપણા માટે બનાવેલા બ્રહ્માંડના નિયમોનું સન્માન કરવું અને તેના આદેશોનું પાલન કરવું અને તેના પ્રતિબંધોને ટાળવું એ જ આ દુનિયા અને પરલોકમાં સુખ પ્રાપ્ત કરવાનો એકમાત્ર રસ્તો છે.

અલ્લાહ પોતાને એક વખત સર્વ-ક્ષમા આપનાર અત્યંત દયાળુ અને બીજી વખત સખત સજા આપનાર તરીકે કેવી રીતે વર્ણવી શકે?

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અલ્લાહ તે લોકો માટે ક્ષમાશીલ અને અત્યંત દયાળુ છે જેઓ આગ્રહ વિના પાપો કરે છે, માણસના માનવીય સ્વભાવ અને નબળાઇને ધ્યાનમાં રાખીને, અને જેઓ આવા પાપો માટે પસ્તાવો કરે છે અને તેનો અર્થ નિર્માતાને પડકારવાનો નથી. જો કે, અલ્લાહ સર્વશક્તિમાન એવા લોકોનો નાશ કરે છે જેઓ તેને પડકારે છે, તેના અસ્તિત્વનો ઇનકાર કરે છે, અથવા તેને મૂર્તિ અથવા પ્રાણીના રૂપમાં કલ્પના કરે છે અને જેઓ પસ્તાવો કર્યા વિના તેની અવજ્ઞામાં મર્યાદા ઓળંગે છે અને જેમને અલ્લાહ માફ કરવા માંગતો નથી. જો કોઈ પ્રાણીનું અપમાન કરે છે, તો કોઈ તેને દોષ આપશે નહીં; જો કે, જો કોઈ તેના માતાપિતાનું અપમાન કરે છે, તો તેને સખત દોષિત ઠેરવવામાં આવશે. સર્જકના અધિકાર વિશે શું? આપણે પાપની તુચ્છતા ન ગણવી જોઈએ; તેના બદલે, આપણે જેની અનાદર કરીએ છીએ તેની મહાનતા ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ.

શું દુષ્ટતા પાલનહાર તરફથી આવે છે?

દુષ્ટતા અલ્લાહ તરફથી આવતી નથી, દુષ્ટતા અસ્તિત્વ ધરાવનાર વસ્તુ નથી, કારણ કે અસ્તિત્વ શુદ્ધ ભલાઈ છે. જો કોઈ વ્યક્તિ, ઉદાહરણ તરીકે, બીજાને ત્યાં સુધી ફટકારે છે જ્યાં સુધી તેણે તેની હલનચલન કરવાની ક્ષમતા ગુમાવી દીધી હોય, તો આ વ્યક્તિએ જુલમનું લક્ષણ પ્રાપ્ત કર્યું છે, અને જુલમ દુષ્ટ છે. જો કે, જો કોઈ બીજાને મારવા માટે લાકડી પકડે છે તેનામાં શક્તિનું અસ્તિત્વ અનિષ્ટ નથી. અને અલ્લાહ તઆલાએ તેને જે અધિકાર આપ્યા છે તે દુષ્ટ

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

નથી. અને તેના હાથ ખસેડવાની ક્ષમતા હોવી એ દુષ્ટ નથી? અને લાકડીમાં મારવાનો લક્ષણ દુષ્ટ નથી? આ બધી અસ્તિત્વની વસ્તુઓ પોતાનામાં સારી છે અને જ્યાં સુધી તેનો દુરુપયોગ કરીને નુકસાન ન થાય ત્યાં સુધી તે દુષ્ટતાનું લક્ષણ પ્રાપ્ત કરતી નથી, જે પાછલા ઉદાહરણની જેમ પક્ષઘાતનું નુકસાન છે. આ ઉદાહરણના આધારે, વીંછી અથવા સાપનું અસ્તિત્વ પોતે જ દુષ્ટતા નથી જ્યાં સુધી કોઈ વ્યક્તિ તેના સંપર્કમાં ન આવે અને તેને ડંખ ન આપે.

અલ્લાહના કાર્યો માટે દુષ્ટતાને આભારી ન હોવું જોઈએ, જે શુદ્ધ ભલાઈ છે; તેના બદલે, તે ઘટનાઓને આભારી હોવા જોઈએ કે જે અલ્લાહે તેના હુકમનામું અનુસાર થવા દીધી છે અને ચોક્કસ શાણપણ માટે પૂર્વનિર્ધારિત કર્યું છે જે તેની ઘટનાને રોકવાની તેમની ક્ષમતા હોવા છતાં ઘણા ફાયદાઓ તરફ દોરી જાય છે. આવી ઘટનાઓ માણસ દ્વારા આ ભલાઈના દુરુપયોગનું પરિણામ હતું.

કુદરતી આફતો પાછળ સર્જકની હિકમત (શાણપણ) શું છે?

નિર્માતાએ પ્રકૃતિના નિયમો અને તરીકાઓ મૂક્યા છે જે તેનું નિયમન કરે છે, અને તે ફસાદ અથવા પર્યાવરણીય અસંતુલન દેખાવ ત્યારે તે પોતાનો બચાવ છે, તે પોતાની જાતને સુરક્ષિત કરે છે અને પૃથ્વી પર સુધારણા હાંસલ કરવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે આ સંતુલન જાળવી રાખે છે અને ખાતરી કરે છે કે જીવન વધુ સારી રીતે આગળ વધે છે, અને ફક્ત તે જ બાકી રહેશે જે લોકો અને જીવન માટે ફાયદાકારક છે,

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જ્યારે પૃથ્વી પર આપત્તિઓ આવે છે અને માનવજાતને નુકસાન પહોંચાડે છે, જેમ કે રોગો, જ્વાળામુખી, ધરતીકંપ અને પૂર, આ તે સમય છે જ્યારે અલ્લાહના નામ અને લક્ષણો સ્પષ્ટ થાય છે, ઉદાહરણ તરીકે, સર્વશક્તિમાન, શિક્ષા આપનાર અને સર્વ- સંરક્ષક જેમકે તે બીમારોને સાજા કરવામાં અને બચી ગયેલા લોકોને બચાવવા માટે સક્ષમ છે, અથવા તેનું અન્ય નામો માંથી જુલમ કરનારને અથવા અન્યાય કરનારને સજા કરવામાં ન્યાય તરીકે પ્રગટ થાય છે, અને તેનું નામ હકીમ અજમાયશ અને કસોટીમાં જ્ઞાની તરીકે પ્રગટ થાય છે, જો તે ધીરજ રાખશે તો તેના માટે ભલાઈ છે અને જો ઉતાવળ કરશે તો સજા સાથે બદલો આપવામાં આવે છે, આ રીતે માણસ પોતાના પાલનહારની મહાનતાને આવા દુઃખો દ્વારા બરાબર ઓળખે છે જેમ તે તેની કૃપા દ્વારા તેની સુંદરતાને ઓળખે છે, જો માણસ ફક્ત ઇલાહને સુંદરતાના લક્ષણોને ઓળખે, તો તે અલ્લાહ સર્વશક્તિમાનને ખરેખર જાણતો નથી.

"એન્તોની ફલુ" જેવા ઘણા સમકાલીન ભૌતિકવાદી ફિલસૂફોના નાસ્તિકવાદ પાછળ આપત્તિઓ, અનિષ્ટ અને પીડાનું અસ્તિત્વ કારણભૂત હતું. વીસમી સદીના ઉત્તરાર્ધ દરમિયાન નાસ્તિકવાદના વડા હોવા છતાં, તેમના મૃત્યુ પહેલાં, તેમણે પાલનહારના અસ્તિત્વને સ્વીકાર્યું અને "ધેર ઇઝ અ ગોડ" નામનું પુસ્તક લખ્યું. પાલનહારના અસ્તિત્વને સ્વીકારતા, તેમણે કહ્યું: "લોકોના જીવનમાં દુષ્ટતા અને

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

પીડાનું અસ્તિત્વ પાલનહારના અસ્તિત્વને નકારી કાઢતું નથી: તેના બદલે, તે આપણને ઇલાહના લક્ષણો પર પુનર્વિચાર કરવા પ્રેરે છે",

"એન્તોની ફ્લુ" માનતા હતા કે આવી આપત્તિઓની બહુવિધ સકારાત્મક અસરો હોય છે કારણ કે તે માણસની શારીરિક ક્ષમતાઓને જે કંઈપણ સલામતી આપે છે તેની શોધ કરવા ઉત્તેજીત કરે છે, તેઓ તેના શ્રેષ્ઠ મનોવૈજ્ઞાનિક ગુણોને પણ ઉત્તેજીત કરે છે અને તેને અન્ય લોકોને મદદ કરવા માટે પ્રેરિત કરે છે, દુષ્ટતા અને પીડાને કારણે માનવ સંસ્કૃતિ સમગ્ર ઇતિહાસમાં બનાવવામાં આવી હતી. તેમણે કહ્યું: "આ અપોરિયાને સમજાવવા માટે ગમે તેટલી થીસીસ લખવામાં આવે, ધાર્મિક સમજૂતી સૌથી વધુ સ્વીકાર્ય અને જીવનની પ્રકૃતિ સાથે સૌથી સુસંગત રહેશે"³⁰⁹

વાસ્તવમાં, ડૉક્ટરનું શાણપણ, બાળક પ્રત્યેનો તેનો પ્રેમ અને તેને બચાવવાની તેમની ઉત્સુકતા પર સંપૂર્ણ વિશ્વાસ હોવા છતાં, અમે ક્યારેક અમારા નાના બાળકોના હાથ પકડીને પ્રેમથી તેમના પેટને ચીરી નાખવા માટે ઓપરેશન રૂમમાં લઈ જઈએ છીએ.

શું જીવનમાં આવતી દુષ્ટતાની એવું સૂચવે છે કે કોઈ પાલનહાર નથી?

³⁰⁹ ફ્રુક્તૂર અમ્મ શરીફની ક્રિતાબ "ખુરાફતુલ્ ઈલ્હાદ" માંથી નકલ કરીને, જેનું પ્રકાશન ઈસ્વીસન ૨૦૧૪ માં થઈ હતું.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

આ જીવનમાં દુષ્ટતા શા માટે છે તે આશ્ચર્ય પામનાર, તેને પાલનહારના અસ્તિત્વને નકારવા માટેના બહાના તરીકે લે છે તે ફક્ત તેની ટૂંકી દૃષ્ટિ અને આ પાછળન શાણપણને સમજવામાં તેની નાજુક વિચારસરણી દર્શાવે છે, અને અંતર્ગત મુદ્દાઓ વિશે તેની જાગૃતિનો અભાવ દર્શાવે છે. એવો પ્રશ્ન કરીને, નાસ્તિક સ્પષ્ટપણે સ્વીકારે છે કે અનિષ્ટ એક અપવાદ છે. તેથી, દુષ્ટતાની પાછળ રહેલી હિકમત વિશે પૂછતા પહેલા, વધુ વાસ્તવિક પ્રશ્ન પૂછવો યોગ્ય છે, જે છે: પ્રથમ સ્થાને ભલાઈ કેવી રીતે અસ્તિત્વમાં આવી? નિઃશંકપણે, શરૂ કરવા માટેનો સૌથી મહત્વપૂર્ણ પ્રશ્ન એ છે: કોણે ભલાઈને અસ્તિત્વ આપ્યું? આપણે પ્રથમ પ્રારંભિક બિંદુ અથવા મૂળ અથવા પ્રવર્તમાન સિદ્ધાંત પર સંમત થવું જોઈએ, પછી, આપણે અપવાદો પાછળના કારણો શોધી શકીએ છીએ.

વિજ્ઞાનીઓ, શરૂઆતમાં, ભૌતિકશાસ્ત્ર, રસાયણશાસ્ત્ર અને જીવવિજ્ઞાન માટે નિશ્ચિત અને નિશ્ચિત કાયદાઓ મૂકે છે, ત્યારબાદ તેઓ અપવાદો અને આવા કાયદાઓથી વિચલિત થતા કિસ્સાઓ પર અભ્યાસ કરે છે. તેવી જ રીતે, નાસ્તિકો દુષ્ટતાના અસ્તિત્વની પૂર્વધારણાને પાર કરી શકતા નથી, સિવાય કે તેઓ સૌપ્રથમ સુંદર, સંગઠિત અને સારી ઘટનાઓથી ભરેલી દુનિયાના અસ્તિત્વનો સ્વીકાર ન કરે.

સરેરાશ જીવનકાળ દરમિયાન જ્યારે રોગો ફેલાય છે, અથવા કલ્યાણ અને સમૃદ્ધિના દાયકાઓ નષ્ટતા અને વિનાશના સમયગાળા

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

સાથે, અથવા જ્વાળામુખી ફાટી નીકળે છે અને ધરતીકંપ આવે છે ત્યારે સદીઓથી શાંત અને શાંત સ્વભાવના સમયગાળાની સાથે આરોગ્યના સમયગાળાની તુલના કરવી એ બધા એક પ્રશ્ન ઉભા કરે છે, જે છે: ભલાઈ પ્રથમ સ્થાને ક્યાંથી આવે છે? અરાજકતા અને સંયોગ પર બનેલી દુનિયા ક્યારેય સારી દુનિયા પેદા કરી શકતી નથી.

વ્યંગાત્મક રીતે, વૈજ્ઞાનિક પ્રયોગો આની પુષ્ટિ કરે છે. થર્મોડાયનેમિક્સનો બીજો નિયમ જણાવે છે કે કોઈપણ બાહ્ય પ્રભાવથી દૂર એક અલગ સિસ્ટમમાં સંપૂર્ણ એન્ટ્રોપી (અવ્યવસ્થા અથવા અવ્યવસ્થિતતાની ડિગ્રી) સતત વધશે, અને આ પ્રક્રિયા પાછી નહીં આવે.

બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, સંગઠિત વસ્તુઓ તૂટી જશે અને કાયમ માટે અદૃશ્ય થઈ જશે સિવાય કે તેઓ બહારથી બંધાયેલા હોય. આમ અંધ થર્મોડાયનેમિક દળો ક્યારેય પોતાની જાતે અથવા વ્યાપક સ્તરે એટલું સારું કંઈપણ ઉત્પન્ન કરી શકતા નથી કારણ કે તે સર્જક દ્વારા સુંદરતા, હિકમત, આનંદ અને પ્રેમ જેવી ભવ્ય વસ્તુઓમાં દેખાતી અવ્યવસ્થિત ઘટનાઓનું આયોજન કર્યા વિના છે. આ બધું સાબિત કર્યા પછી આવ્યું કે તે ભલાઈ એ મૂળભૂત નિયમ છે જ્યારે અનિષ્ટ એ અપવાદ છે અને એક સક્ષમ ઈશ્વર, એક સર્જક અને એક સાર્વભૌમ છે જે તમામ બાબતોનું સંચાલન કરે છે.

અલ્લાહ શા માટે જહન્નમની સજા આપશે?

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જે વ્યક્તિ પોતાના માતા-પિતાથી અલગ થઈ જાય છે, તેમને ઘરમાંથી કાઢી મૂકે છે અને તેમને રસ્તા વચ્ચે છોડી દે છે તેના વિશે તમને કેવું લાગશે?

જો કોઈ કહે કે તે આ વ્યક્તિને તેના ઘરમાં રહેવા દેશે, તેની સાથે ઉદારતાથી વર્તશે, તેને ખવડાવશે અને આવા કૃત્ય માટે તેનો આભાર માનશે, તો શું લોકો તેના માટે તેની પ્રશંસા કરશે? શું લોકો તેની પાસેથી તે વાત સ્વીકારશે?

અલ્લાહના સર્વ શ્રેષ્ઠ ઉદાહરણો છે, તે ધ્યાનમાં રાખીને સર્જકને નકારનાર અને તેનામાં અવિશ્વાસ કરનાર વ્યક્તિ માટે આપણે શું વિચારીએ છીએ? જેને જહન્નમથી સજા આપવામાં આવે છે તે તેના યોગ્ય સ્થાને મૂકવામાં આવે છે, કારણ કે તેણે પૃથ્વી પરની શાંતિ અને ભલાઈને ધિક્કાર્યો હતો, આ રીતે તે જન્નતના આનંદની પ્રાપ્તિ માટે તે લાયક નથી.

રાસાયણિક શસ્ત્રો વડે બાળકોને ત્રાસ આપનાર વ્યક્તિ માટે આપણે શું નિયતિની અપેક્ષા રાખીએ છીએ? શું આપણે અપેક્ષા રાખ્યા વિના કે તે સ્વર્ગમાં પ્રવેશ કરે?

તેઓનું પાપ ચોક્કસ સમય પૂરતું મર્યાદિત નથી; તેના બદલે, તે એક સુસંગત લક્ષણ છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"...وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا هُمْ بِعَانَّةٍ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ"

{જો આ લોકો ફરી પાછા મોકલી દેવામાં આવે તો પણ તેઓ એવા જ કાર્યો કરશે જેનાથી તેઓને રોકવામાં આવ્યા હતા અને ખરેખર આ લોકો જુઠા છે} ³¹⁰

તેઓ ન્યાયના દિવસે અલ્લાહની હાજરીમાં ખોટા સોગંદ પણ ખાશે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ ۗ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ"

{જે દિવસે અલ્લાહ તઆલા તે દરેકને જીવિત કરશે તો આ લોકો જેવી રીતે તમારી સામે સોગંદો ખાય છે, (અલ્લાહ તઆલા) ની સામે પણ સોગંદો ખાવા લાગશે અને સમજશે કે (આવી રીતે) તેમનું કઈ કામ બની જાય, જાણી લો! ખરેખર તેઓ જ જુઠા છે} ³¹¹

તદુપરાંત દુષ્ટતા એવા લોકોમાંથી બહાર આવી છે, જેઓ તેમના હૃદયમાં ઈર્ષ્યા રાખે છે અને જેઓ લોકોમાં મુશ્કેલીઓ અને તકરાર કરે છે, આમ તે ન્યાયની બહાર છે કે તેઓને જહન્નમનો બદલો

³¹⁰ (અલ્ અનઆમ: ૨૮).

³¹¹ (અલ્ મુજાદલહ: ૧૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

આપવામાં આવે છે, જે બદલો તેમના સ્વભાવ પ્રમાણે છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ"

{અને જે લોકો અમારા આદેશોને જુઠલાવી દીધા અને તેની સામે ધમંડ કરે છે, તે લોકો જ જહન્નમી છે, તેઓ તેમાં હંમેશા રહેશે}³¹²

અલ્લાહની ન્યાયની વિશેષતા તેના દયાળુ હોવા ઉપરાંત બદલો આપનાર હોવાનો સમાવેશ કરે છે. અલ્લાહ ખ્રિસ્તી ધર્મમાં માત્ર "પ્રેમ" છે અને યહુદી ધર્મમાં માત્ર ક્રોધ છે; જો કે ઇસ્લામમાં તે ન્યાયી અને દયાળુ પાલનહાર છે, જેના ઘણા સુંદર નામો છે, જે સૌંદર્ય અને ભવ્યતાના લક્ષણો છે.

વાસ્તવિક વ્યવહારિક જીવનમાં, આપણે સોના અને ચાંદી જેવા શુદ્ધ પદાર્થમાંથી અશુદ્ધિઓ દૂર કરવા માટે અગ્નિનો ઉપયોગ કરીએ છીએ. તેવી જ રીતે, અલ્લાહના સર્વ શ્રેષ્ઠ ઉદાહરણો છે, તે ધ્યાનમાં રાખીને અલ્લાહ સર્વશક્તિમાન પોતાના બંદાઓને આખિરતમાં તેમના પાપો અને દુષ્કર્મોથી શુદ્ધ કરવા માટે જહન્નમનો ઉપયોગ કરે છે, અંતે

³¹² (અલ્ અઅરાફ: ૩૬).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અલ્લાહ જહન્નમની આગમાંથી બહાર કાઢે છે જેની પાસે તેની દયામાં અણુ જેટલું પણ વિશ્વાસ છે.

અલ્લાહ અત્યંત દયાળુ છે અને તમામ ભલાઈનો સ્ત્રોત છે, તો, તે શા માટે આપણને બધાને હિસાબ વગર જ જન્મતમાં પ્રવેશ આપતો નથી?

હકીકતમાં, અલ્લાહ ઇચ્છે છે કે તેના બધા બંદાઓ તેના પર ઈમાન ધરાવે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِن تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ
ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ"

{અને તે પોતાના બંદાઓના કુફરી રાજી નથી અને જો તમે આભાર વ્યક્ત કરશો, તો તે તેને તમારા માટે પસંદ કરશે અને કોઈ કોઈનો ભાર નથી ઉઠાવે, પછી સૌએ તમારા પાલનહાર તરફ જ પાછા ફરવાનું છે, તમને તે જણાવી દેશે જે કંઈ તમે કરતા હતા, નિ:શંક તે હૃદયોની વાતોને પણ સારી રીતે જાણે છે} ³¹³

જો કે, જો અલ્લાહ તમામ લોકોને હિસાબ કર્યા વિના જન્મતમાં મોકલે, તો આ ન્યાયનું સ્પષ્ટ ઉલ્લંઘન ગણાશે, તેનો અર્થ એ છે કે અલ્લાહ તેના પયગંબર મૂસા અને ફીરઓન સાથે સમાન વર્તન કરે

³¹³ (અઝ્ઝુમર: ૭).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અને દરેક જુલમીને તેના પીડિતો સાથે જન્મતમાં દાખલ કરશે જાણે કંઈ જ થયું નથી.

એવી વસ્તુની જરૂર છે, જે એ સુનિશ્ચિત કરે કે જન્મતમાં પ્રવેશ મેળવનારાઓને પાત્રતાના આધારે પ્રવેશ આપવામાં આવશે.

ઇસ્લામિક ઉપદેશોની સુંદરતા એ હકીકતમાં રહેલી છે કે અલ્લાહ, જે આપણને આપણી જાતને ઓળખે છે તેના કરતાં વધુ સારી રીતે જાણે છે, તે આપણને જણાવે છે કે આપણી પાસે દુન્યવી સાધનોનો ઉપયોગ કરવા અને તેની ખુશી પ્રાપ્ત કરવા અને જન્મતમાં પ્રવેશ કરવા માટે જરૂરી લાયકાતો છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا..."

{અલ્લાહ તઆલા કોઈ વ્યક્તિને તેની શક્તિ કરતા વધારે તકલીફ નથી આપતો} ³¹⁴

શા માટે સર્જક તેમના બંદાઓને તેમના ટૂંકા જીવન દરમિયાન કરેલા થોડા પાપો માટે ખત્મ ન થવા વાળો અઝાબ આપશે?

³¹⁴ (અલ્ બકરહ: ૨૮૬).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઘણા ગુનાઓ તેમને આજીવન કેદ સુધી પહોંચાડે છે. શું કોઈને એમ કહેવાનો વાંધો છે કે આ આજીવન સજા અન્યાયી છે કારણ કે ગુનેગારે માત્ર થોડીવારમાં જ પોતાનો ગુનો કરી નાખ્યો છે?

શું દસ વર્ષની સજા અન્યાયી ચુકાદો છે, કારણ કે ગુનેગારે માત્ર એક વર્ષ સિવાય પૈસાની ઉચાપત કરી નથી?

દંડ અપરાધો કરવાની અવધિ પર આધાર રાખતો નથી; તેના બદલે તે ગુનાની તીવ્રતા અને ગુરુત્વાકર્ષણ પર આધારિત છે.

શા માટે અલ્લાહ વારંવાર જહન્નમની ચેતવણી આપે છે, શું તે ઇલાહની દયાના લક્ષણોનો વિરોધ કરતું નથી?

જ્યારે પણ તેઓ મુસાફરી કરે છે અથવા કામ પર જાય છે ત્યારે માતા તેમના બાળકોને તેમની દરેક સફરમાં સાવચેત રહેવા માટે તેમની અસંખ્ય ચેતવણીઓથી થાકી જાય છે. શું તેણીને ફૂર માતા ગણવામાં આવે છે? દયા ફૂરતાને ધ્યાનમાં લેવા માટે આ એક સ્પષ્ટ ગેરસમજ છે.

અલ્લાહ તેના બંદાઓને ચેતવણી આપે છે અને તેમની દયાથી ચેતવણી આપે છે, તે તેમને મુક્તિના માર્ગ તરફ માર્ગદર્શન આપે છે અને જ્યારે તેઓ તેમની પાસે તૌબા કરે છે ત્યારે તેમના દુષ્કર્મોને સારા કાર્યોથી બદલવાનું વચન આપે છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ
وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا"

{તે લોકો સિવાય, જેઓ તૌબા કરે, અને ઇમાન લાવે અને સત્કાર્યો કરે, આવા લોકોના પાપોને અલ્લાહ તઆલા સત્કાર્યો વડે બદલી નાખે છે, અલ્લાહ માફ કરનાર દયાળુ છે} ³¹⁵

આજ્ઞાપાલનના થોડા કાર્યોના બદલામાં કાયમી જન્મતના બગીચાઓમાં નેઅમતો અને આનંદની મહાનતા વિશે આપણે શા માટે આશ્ચર્ય નથી કર્યું? અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكْفِرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ"

{અને જે વ્યક્તિ અલ્લાહ પર ઇમાન લાવી સદકાર્યો કરશે અલ્લાહ તેનાથી તેની બુરાઇઓ દૂર કરી દેશે. અને તેને એવી જન્મતોમાં દાખલ કરશે, જેની નીચે નહેરો વહી રહી છે, જેમાં તેઓ હંમેશા રહેશે, આ જ ભવ્ય સફળતા છે} ³¹⁶

³¹⁵ (અલ્ કુરકાન: ૭૦).

³¹⁶ (અત્ તગાબુન: ૭).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

કુરઆન શા માટે વારંવાર ઉલ્લેખ કરે છે કે અલ્લાહ મોમિન લોકોને પ્રેમ કરે છે અને કાફિરોને પ્રેમ કરતો નથી, શું તેઓ બધા તેના બંદાઓ નથી?

અલ્લાહ સર્વશક્તિમાન તેના તમામ ગુલામોને મુક્તિનો માર્ગ બતાવે છે અને તે તેમના માટે અવિશ્વાસને મંજૂરી આપતો નથી, જો કે માણસ અવિશ્વાસ દ્વારા અથવા પૃથ્વી પર ભ્રષ્ટાચાર ફેલાવીને અપનાવે છે તે ખોટા વલણને તે પોતે પસંદ નથી કરતો. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَاهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ"

{જો તમે કુફર કરશો, તો (યાદ રાખો કે), અલ્લાહ તઆલા તમારા (સૌથી) બેનિયાઝ છે અને તે પોતાના બંદાઓના કુફરી રાજી નથી અને જો તમે આભાર વ્યક્ત કરશો, તો તે તેને તમારા માટે પસંદ કરશે અને કોઈ કોઈનો ભાર નથી ઉઠાવે, પછી સૌએ તમારા પાલનહાર તરફ જ પાછા ફરવાનું છે, તમને તે જણાવી દેશે જે કંઈ તમે કરતા હતા, નિ:શંક તે હૃદયોની વાતોને પણ સારી રીતે જાણે છે}³¹⁷

³¹⁷ (અઝ્ઝુમર: ૬૫).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

એવા પિતા વિશે આપણે શું કહીશું જે તેના બાળકોને કહેતા રહે છે કે જો તેઓ ચોરી કરશે, વ્યભિચાર કરશે, હત્યા કરશે અને પૃથ્વી પર ભ્રષ્ટાચાર ફેલાવશે અને તેમને કહેશે કે તે તેમને ન્યાયી ઉપાસકોની જેમ માને છે તો તે બધા પર ગર્વ અનુભવશે? આવા પિતાનું ફક્ત શ્રેષ્ઠ વર્ણન એ છે કે તે એક શેતાન જેવો છે જે તેના બાળકોને પૃથ્વી પર ભ્રષ્ટાચાર ફેલાવવા માટે પ્રોત્સાહિત કરે છે.

બંદાઓ પર સર્જકના હક:

સર્જનહાર શા માટે પોતાના બંદાઓના પાપને સ્વીકારતો નથી? જો માણસ અલ્લાહની અવજ્ઞા કરવા માંગે છે, તો તેણે તેની આપેલી રોજીમાંથી ખાવું જોઈએ નહીં અને તેણે તેની જમીનમાંથી બહાર નીકળી જવું જોઈએ અને એવી સુરક્ષિત જગ્યા શોધવી જોઈએ જ્યાં તેને અલ્લાહ જોઈ ન શકે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અને જ્યારે મૃત્યુનો ફરિશ્તો તેની આત્માને લેવા માટે આવે છે, ત્યારે તેને અલ્લાહને સાચા અર્થમાં પસ્તાવો કરવા અને તેના ખાતર સારા કાર્યોની ઓફર કરવા માટે રાહત માંગવા દો. પછી, જ્યારે યાતનાના ફરિશ્તાઓ તેને ન્યાયના દિવસે જહન્નમની આગમાં લઈ જવા માટે આવે છે, ત્યારે તેણે તેમની સાથે ન જવું જોઈએ અને તેમનો પ્રતિકાર કરવો જોઈએ. પછી, તેને પોતાને સ્વર્ગ તરફ દોરી જવા દો. શું માણસ એવું કરી શકે?

જ્યારે માણસ તેના ઘરમાં પાળવા પ્રાણી રાખે છે, ત્યારે તે તેની પાસેથી શ્રેષ્ઠ અપેક્ષા રાખે કે તે માત્ર તેનું જ પાલન કરશે, કારણ કે તેણે જ તેને ખરીદ્યું છે, પરંતુ તેણે તેને બનાવ્યું નથી, આપણા નિર્માતા અને જીવન આપનાર વિશે શું, શું તે આપણી આજ્ઞાપાલન, ઈબાદત અને તેની સમક્ષ માથું જુકાવી દેવાને લાયક નથી?³¹⁸

આ દુન્યવી પ્રવાસમાં ઘણી બાબતોમાં આપણે આપણી ઈચ્છા વિરુદ્ધ શરણાગતિ સ્વીકારીએ છીએ, આપણું હૃદય ધબકે છે, આપણી પાચનતંત્ર કામ કરે છે, આપણી ઈન્દ્રિયો સંપૂર્ણ રીતે સમજે છે, અને આપણે ફક્ત આપણી બાકીની બાબતો અલ્લાહને શરણે થવાની છે જેમાં આપણને સુરક્ષિત રીતે પહોંચવાની પસંદગી આપવામાં આવી છે.

³¹⁸ ઈબ્રાહીમ ઈબ્ને અદહમની વાર્તા.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

શા માટે અલ્લાહ પોતાના બંદાઓને અઝાબ આપે છે, જ્યારે તેઓ તેના પર ઈમાન ધરાવતા નથી?

આપણે ઈમાન અને સૃષ્ટિના પાલનહાર સામે ઝૂકવું આ બંને વચ્ચે તફાવત કરવો જોઈએ.

સૃષ્ટિના પાલનહાર, જે હકદાર છે અને જેની કોઈ ઉપેક્ષા કરી શકતું નથી તે છે તેમની એકતાને આધીન થવું અને તેમની સાથે ભાગીદાર બનાવ્યા વિના તેમની એકલાની ઉપાસના કરવી, અને એ હકીકતને આધીન થવું કે તે એકલા જ સર્જનહાર છે જેની સાર્વભૌમત્વ અને તમામ બાબતો છે, આપણે આ સ્વીકારીએ કે નહીં. આ માન્યતાની ઉત્પત્તિ છે, જે શબ્દો અને કાર્યોથી પૂર્ણ થવી જોઈએ અને આપણી પાસે બીજો કોઈ વિકલ્પ નથી. આના પ્રકાશમાં, માણસની ગણતરી કરવામાં આવશે અને સજા કરવામાં આવશે. સ્વીકારનો વિરુદ્ધ અપરાધ છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ"

{શું અમે મુસલમાનો પાપીઓ જેવા કરી દઈશું?} ³¹⁹

અને જુલમ તે છે કે વિશ્વના પાલનહાર સાથે ભાગીદારો અથવા પ્રતિસ્પર્ધીઓને જોડવામાં આવે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

³¹⁹ (અલ્ કલમ: ૩૫).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

... "فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَدَاءًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ"

{... ખબરદાર ! (આ બધી વાતો) જાણતા હોવા છતાંય અલ્લાહની સાથે બીજાને ભાગીદાર ન બનાવશો} ³²⁰

"الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُّهْتَدُونَ"

{જે લોકો ઈમાન ધરાવે છે અને પોતાના ઈમાનની સાથે શિક્ક નથી કરતા, આવા જ લોકો માટે સલામતી છે, અને તે જ સત્ય માર્ગ પર ચાલી રહ્યા છે} ³²¹

ઈમાન એ ગેબ સાથે સંબંધિત એક મુદ્દો છે, જેમાં અલ્લાહ તેના ફરિશ્તાઓ, તેના પુસ્તકો, તેના પયગંબરો અને અંતિમ દિવસ તેમજ અલ્લાહના હુકમ અને પૂર્વનિર્ધારિત સાથે સ્વીકાર અને સંતુષ્ટ રહેવાની જરૂર છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ"

³²⁰ (અલ્ બકરહ: ૨૨).

³²¹ (અલ્ અન્આમ: ૮૨).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{ગામવાસીઓ કહે છે કે અમે ઇમાન લાવ્યા, તમે કહી દો કે (ખરેખર) તમે ઇમાન નથી લાવ્યા, પરંતુ તમે એવું કહો કે અમે મુસ્લિમ બની ગયા છે, જો કે હજૂ સુધી તમારા હૃદયોમાં ઇમાન પ્રવેશ્યુ જ નથી, તમે જો અલ્લાહ અને તેના પયગંબરનુ અનુસરણ કરવા લાગશો તો અલ્લાહ તમારા કર્મો માંથી કંઈ પણ ઓછું નહીં કરે. નિ:શંક અલ્લાહ માફ કરનાર, દયાળુ છે} ³²²

અગાઉના ઉચ્ચ આયતો સૂચવે છે કે ઇમાન એ ઉચ્ચ સ્તર છે, જે સ્વીકૃતિ અને સંતોષનો સંદર્ભ આપે છે, ઇમાનને ડિગ્રી અને સ્તર હોય છે અને તે વધે છે અને ઘટે છે.

માણસની ક્ષમતા અને અદ્રશ્ય ગેબને સમજવાની તેના હૃદયની તૈયારી એક વ્યક્તિથી બીજામાં બદલાય છે, લોકો સૌંદર્ય અને ભવ્યતાના લક્ષણો અને તેમના પાલનહાર વિશેના તેમના જ્ઞાનની તેમની સમજણની હદમાં ભિન્ન છે. આમ, માણસને ગેબની બાબતો પ્રત્યેની તેની નીચી સમજ અથવા તેની સંકુચિત માનસિકતા માટે સજા કરવામાં આવશે નહીં; જો કે, અલ્લાહ તેને લઘુત્તમ સ્વીકૃત સ્તર માટે જવાબદાર ઠેરવશે જે તેને જહન્નમની હંમેશાવાળી આગથી બચાવી શકે.

³²² (અલ્ હુજુરાત: ૧૪).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અલ્લાહની એકતા સમક્ષ પોતાનું માથું જુકાવી દેવું જોઈએ; કારણકે તે જ સૃષ્ટિ અને દરેક વસ્તુનો સર્જક છે અને દરેક વસ્તુ તેની આધીન છે, જેથી ફક્ત તેના એકલાની જ ઈબાદત કરવામાં આવે, તેની સમક્ષ માથું જુકાવી દેવાના કારણે તે જેના પ્રત્યે ઈચ્છે તેના ગુનાહો (પાપો) ને માફ કરી દે છે.

માણસ માટે બીજી કોઈ અધિકાર નથી, તે ક્યાં તો ઈમાન તે કામચાબી છે અને કુફર અને નુકશાન છે; તે બંને માંથી કોઈ એક વસ્તુ હોવી જોઈએ. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ
فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا"

{નિ:શંક અલ્લાહ તઆલા પોતાની સાથે ભાગીદાર ઠેરવનારને માફ નથી કરતો અને તે સિવાયના જે ગુનાહ હશે જેને ઈચ્છશે તેને માફ કરી દેશે, અને જે અલ્લાહ તઆલા સાથે શિર્ક કરશે, તો તેણે ઘણું જ મોટું પાપ અને જુઠાણું ઘડ્યું} ³²³

ઈમાન એ ગેબ સાથે સંબંધિત એક મુદ્દો છે અને તે અદ્રશ્ય જાહેર થયા પછી અથવા કયામતની નિશાનીઓ દેખાય ત્યારે તે બંધ થઈ જાય છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

³²³ (અન્ નિસા: ૧૭૦).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

"...يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا..."

{... જે દિવસે તમારા પાલનહારની કોઈ મોટી નિશાની આવી પહોંચશે, કોઈ એવા વ્યક્તિનું ઈમાન લાભ નહીં પહોંચાડી શકે, જે પહેલાથી ઈમાન નથી ધરાવતો, અથવા તો તેણે પોતાના ઈમાન લાવ્યા પછી કોઈ સત્કાર્ય ન કર્યું હોય ...} ³²⁴

જો માણસ સત્કાર્યો કરીને અને તેની નેઅમતોમાં વધારો કરીને તેના ઈમાનનો લાભ મેળવવા માંગતો હોય, તો તેણે આ કયામતના દિવસ પહેલાં અને ગેબના કાર્યોના જાહેર થતા પહેલાં કરવું જોઈએ.

જેમણે કોઈ સારા કાર્યો કર્યા ન હોઈ, જો તે જહન્નમની હંમેશાવાળી આગથી બચવા માંગતો હોય, તો તેણે પોતાને અલ્લાહની શરણે આવી જવું જોઈએ અને તેની એકતા અને એ હકીકતનો સ્વીકાર કરવો જોઈએ કે તે એકલો જ ઈબાદતને લાયક છે, અથવા તો તેણે આ દુનિયા છોડી દેવી જોઈએ.

અલ્લાહની ઇચ્છાના આધારે કેટલાક પાપીઓ અસ્થાયી રૂપે જહન્નમની આગમાં રહેશે, કારણ કે જો તે ઇચ્છે તો તેમને માફ કરી શકે

³²⁴ (અલ્ અન્આમ: ૧૫૮).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

દે અથવા જો તે ઇચ્છે તો તેમને જહન્નમમાં દાખલ કરી દે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ"

{હે ઇમાનવાળાઓ ! અલ્લાહ તઆલાથી એવી રીતે ડરો જેવી રીતે કે તેનાથી ડરવાનો હક છે. અને તમને મુસલમાનની સ્થિતિમાં જ મૌત આવી જોઈએ} ³²⁵

ઇસ્લામમાં, ઇમાન શબ્દ અને કાર્યો બંને દ્વારા પરિપૂર્ણ થાય છે, તે આજના નસાનીઓના (ખ્રિસ્તી) ઉપદેશોની જેમ ફક્ત માન્યતા નથી, અથવા નાસ્તિકતાની જેમ ફક્ત કાર્યો જ નથી.

અદ્રશ્યમાં તેની માન્યતાના તબક્કા દરમિયાન માણસના કાર્યો તેની ધીરજની સાથે સાથે આખિરત (પરલોક) માં અદ્રશ્યને તપાસનાર અને સાક્ષી આપનારના કાર્યો સમાન નથી, વળી મુસીબતોમાં અલ્લાહની ખાતર કામ કરનારના કાર્યો અને ઇસ્લામના ભવિષ્ય વિશે નબળાઇ અને અનિશ્ચિતતાના તબક્કામાં ઇસ્લામના ભવિષ્યના સમયગાળામાં અલ્લાહની ખાતર કામ કરનારના કાર્યો સમાન નથી. વિજયી, મજબૂત અને શક્તિશાળી. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

³²⁵ (આલિ ઇમરાન: 102).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

... "أَلَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلٌ أُولَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً
مِّنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَقَاتَلُوا ۗ وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ"

{તમારા માંથી જે લોકોએ (મક્કા)ના વિજય પછી અલ્લાહના માર્ગમાં ખર્ચ કર્યું અને યુદ્ધ કર્યું તેઓ તે લોકો જેવા નથી હોઈ શકતા, જે લોકોએ (મક્કા)ના વિજય પહેલા ખર્ચ અને યુદ્ધ કર્યું, આ લોકો જ દરજ્જામાં તેમના કરતા વધારે છે, જો કે અલ્લાહએ દરેકને સારું વચન આપ્યું છે અને જે કંઈ પણ તમે કરી રહ્યા છો તેને અલ્લાહ ખુબ સારી રીતે જાણે છે} ³²⁶

સૃષ્ટિનો પાલનહાર કોઈ કારણ વગર કોઈને સજા આપતા નથી, બસ માનવીનો અલ્લાહ અને તેના બંદાઓના અધિકારોના ઉલ્લંઘન કેરે તો તેનો હિસાબ કરવામાં આવે છે અને સજા આપવામાં આવે છે.

જહન્નમની આગમાં અનંતકાળથી સલામતી સુનિશ્ચિત કરવા માટે કોઈ પણ ઉપેક્ષા ન કરી શકે તે અધિકાર એ છે કે વિશ્વના પાલનહારની એકતાને આધીન થવું અને તેની સાથે ભાગીદાર બનાવ્યા વિના એકલા તેની જ ઈબાદત (ઉપાસના) કરવી: "અશ-હદુ અલ્લા ઇલાહા ઇલ્લલ્લાહુ વહદહુ લા શરીક લહુ, વ અશ-હદુ અન્ન

³²⁶ (અલ્ હદીદ: ૧૦).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

મુહમ્મદન્ 'અબ્દુહુ વ રસુલુહ, વ અશ્-હદુ અન્ન રુસુલુલ્લાહિ હક્ક, વ અશ્-હદુ અન્નલ-જન્નત હક્ક, વન્નારુ હક્ક (હું સાક્ષી આપું છું કે અલ્લાહ સિવાય કોઈ ઇલાહ નથી, તે અલ્લાહ એક છે, અને હું સાક્ષી આપું છું કે મુહમ્મદ □ તેનો બંદા અને રસૂલ છે, અને હું સાક્ષી આપું છું કે અલ્લાહના પયગંબરો સાચા છે, અને હું સાક્ષી આપું છું કે સ્વર્ગ સાચો છે અને નરકની આગ સાચી છે)", અને તેની યોગ્ય આવશ્યકતાઓને પૂર્ણ કરું છું.

લોકોને અલ્લાહના માર્ગથી દૂર કરવા અને દઅવત (ઇસ્લામ તરફ બોલાવવા) અથવા અલ્લાહના ધર્મના પ્રસારને રોકવાના હેતુવાળા કોઈપણ કાર્યનો સાથ અથવા સમર્થન કરવાથી દૂર રહેવું.

લોકો સાથે અન્યાયી વર્તન કરવાથી, તેમના અધિકારોનું ઉલ્લંઘન કરવાથી અથવા તેમના પર જુલમ કરવાથી દૂર રહેવું. લોકોના નુકસાન પહોંચાડવાથી બચવું, ભલે તે માટે પોતાને લોકોથી દૂર અથવા અલગ રાખવાની જરૂર હોય. કોઈ વ્યક્તિ પાસે જો સારા કાર્યો વધારે ન હોઈ શકે, જો તેણે કોઈને નુકસાન ન પહોંચાડ્યું હોય અને તે કોઈ પણ કાર્યમાં રોકાયેલ ન હોય જેનાથી પોતાને અથવા અન્ય લોકો માટે અનિષ્ટ થાય, અને અલ્લાહની એકતાની સાક્ષી આપી હોય, તો આશા છે કે તે જહન્નમના અઝાબથી બચી જશે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِن شَكَرْتُمْ وَآمَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا"

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{જો તમે શુકર કરતા રહો અને ઈમાનવાળા બનીને રહો, તો અલ્લાહ તઆલા તમને સજા આપીને શુ કરશે? અલ્લાહ તઆલા ઘણી જ કદર કરનાર અને પૂરું જ્ઞાન રાખનાર છે} ³²⁷

લોકોને સાંસારિક જીવનમાં તેમના કાર્યોથી શરૂ કરીને અને ન્યાયના દિવસ સુધી જ્યારે અદ્રશ્યની દુનિયા જાહેર કરવામાં આવે છે અને ગણતરી શરૂ થાય છે ત્યાં સુધી રેન્ક અને સ્તરોમાં વર્ગીકૃત કરવામાં આવે છે. લોકોમાં, એવા લોકો છે જેમને અલ્લાહ પરલોકમાં દુઃખ આપશે જેમ કે હદીસમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યું છે.

વિશ્વના પાલનહાર લોકોને તેમના દુષ્ટ કાર્યો અનુસાર સજા આપે છે, તે કાં તો સાંસારિક જીવનમાં તેમની સજા માટે ઉતાવળ કરે છે અથવા તેને વિલંબિત કરે છે અને આખિરતમાં તેના પર લાદશે. આ દુષ્ટ કૃત્યની વિશાળતા અને તે ક્ષમાપાત્ર છે કે નહીં તેના પર નિર્ભર છે, તે પાક અને પશુધન અને અન્ય તમામ જીવો પર તેની અસર અને નુકસાનની હદ પર પણ નિર્ભર કરે છે, કારણ કે અલ્લાહને ફસાદ (ભ્રષ્ટાચાર/બુરાઈ) પસંદ નથી.

પાછલી કોમો જેમકે નૂહ, હુદ, સાલિહ અને લૂત અને ફિરઓન જેમણે તેમના પયગંબરોનો જૂઠલાવ્યા હતા, અલ્લાહે તેમના દુષ્ટ કાર્યો

³²⁷ (અન્ નિસા :147).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અને જુલમને કારણે આ જીવનમાં તેમની સજા તેમને જલ્દી આપી હતી, કારણ કે તેઓએ તેના બદલે તેની મર્યાદા ઓળંગી ગયા હતા.

હૂદના લોકો ધમંડી અને અહંકારી હતા, સાલિહના લોકોએ ઊંટને મારી નાખી અને લુતના લોકોએ અનૈતિકતાને સતત અપનાવતા રહ્યા, શુએબના લોકો ફસાદ (ભ્રષ્ટાચાર) અને માપ અને વજનમાં લોકોના અધિકારોનું ઉલ્લંઘન કરતા રહ્યા, ફિરઓનના લોકોએ અત્યાચાર અને જુલમથી મૂસાના લોકોનો પીછો કર્યો અને તેમની પહેલાં નૂહના લોકોએ ઇબ્રાદતમાં અલ્લાહના ભાગીદાર બનાવ્યા. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"مَنْ عَمِلْ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ"

{જે વ્યક્તિ નેક કામ કરશે, તે પોતાના ફાયદા માટે કરશે, અને જે ખરાબ કામ કરશે તેનો વબાલ પર તેના પર જ હશે, અને તમારો પાલનહાર બંદાઓ પર જુલમ કરવાવાળો નથી} ³²⁸

"فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنْبِهِ فَمِنْهُمْ مَنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَنْ أَخَذْتُهُ الصَّيْحَةَ وَمِنْهُمْ مَنْ خَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَنْ أَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ"

³²⁸ (કુસ્સેલત: ૪૬).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{તેમના માંથી દરેકને અમે તેમના અપરાધના કારણે પકડી લીધા, તેમના માંથી કેટલાક પર અમે પથ્થરોનો વરસાદ વરસાવ્યો અને તેમના માંથી કેટલાકને સખત ચીસે પકડી લીધા અને તેમના માંથી કેટલાકને અમે ધરતીમાં ધસાવી દીધા અને તેમના માંથી કેટલાકને અમે ડુબાડી દીધા, અલ્લાહ તઆલા તેમના પર જુલમ કરવાવાળો નથી, પરંતુ તેઓ પોતે જ પોતાના પર ઝુલ્મ કરી રહ્યા હતાં} ³²⁹

તકદીર નક્કી કરવી અને સલામતી પ્રાપ્ત કરવી:

શું કોઈ વ્યક્તિ પોતાના પિતા અને પૂર્વજોનો ધર્મ બદલી શકે છે?

જ્ઞાન મેળવવું અને આ બ્રહ્માંડની ક્ષિતિજોનું અન્વેષણ કરવું એ માણસનો અધિકાર છે, કારણ કે અલ્લાહ તઆલા એ આપણને આ દિમાગ આપ્યું છે કે તેનો ઉપયોગ તેમને સ્થગિત કરવા માટે નહીં કરે.

દરેક વ્યક્તિ જે પોતાના મનનો ઉપયોગ કર્યા વિના, વિચાર કર્યા વિના અથવા આવા ધર્મનું વિશ્લેષણ કર્યા વિના તેના પૂર્વજોના ધર્મનું પાલન કરે છે, તે ચોક્કસપણે પોતાની જાતને ખોટું કરે છે અને તિરસ્કાર કરે છે, અને અલ્લાહ પરમાત્માએ તેને આપેલા આ મહાન આશીર્વાદને ધિક્કારે છે જે મન છે.

³²⁹ (અલ્ અન્કબૂત : ૪૦).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઘણા મુસ્લિમો મુસ્લિમ પરિવારમાં ઉછર્યા હતા પરંતુ, પછી, અલ્લાહ સાથે ભાગીદારો જોડીને સાચા માર્ગથી ભટકી ગયા હતા.

બીજી બાજુ, અન્ય લોકો ટ્રિનિટીમાં માનતા બહુદેવવાદી અથવા ખ્રિસ્તી કુટુંબમાં ઉછર્યા હતા, પછી આ સંપ્રદાયને નકારી કાઢ્યો અને સાક્ષી આપી કે અલ્લાહ સિવાય કોઈ ઇલાહ નથી.

નીચેના રૂપક આ મુદ્દાને સ્પષ્ટ કરે છે, એક મહિલાએ તેના પતિ માટે માછલી રાંધી પરંતુ તેને રાંધતા પહેલા તેણે તેનું માથું અને પૂંછડી કાપી નાખી, જ્યારે તેણીના પતિએ તેણીને પૂછ્યું કે તેણીએ આવું કેમ કર્યું, ત્યારે તેણીએ જવાબ આપ્યો: મારી માતા તેને આ રીતે રાંધે છે, તેણે તેની માતાને પૂછ્યું કે તે માછલી રાંધતી વખતે માથું અને પૂંછડી કેમ કાપે છે, અને તેણે તેને તેની પુત્રી જેવો જ જવાબ આપ્યો, તે પછી તેણે દાદીને પૂછ્યું કે તે શા માટે માથું અને પૂંછડી કાપશે, અને તેણીએ કહ્યું: મારી પાસે એક નાનું રસોઈ વાસણ હતું અને મારે માથું અને પૂંછડી કાપવી હતી જેથી માછલી તપેલીમાં ફિટ થઈ જાય.

વાસ્તવમાં, અગાઉની ઘણી ઘટનાઓ કે જે ભૂતકાળના યુગમાં બની હતી તે તેમની ઉંમર અને સમયના સંજોગો પર આધારિત હતી અને તેના સંબંધિત કારણો હતા, જેમ કે અગાઉની વાર્તામાં પ્રતિબિંબિત થાય છે. ખરેખર, આ એક માનવ આપત્તિ છે; એવા સમયે જીવવું જે આપણું નથી અને જુદા જુદા સંજોગો અને સમય હોવા છતાં વિચાર્યા કે

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

આશ્ચર્ય કર્યા વિના બીજાના કાર્યોનું અનુકરણ કરવું. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"...إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ..."

{...કોઈ કોમની (સારી) સ્થિતિ અલ્લાહ તઆલા ત્યાં સુધી નથી બદલતો, જ્યાં સુધી કે તે પોતે પોતાના ગુણો બદલી ન નાખે ...} ³³⁰

જેમના સુધી ઇસ્લામનો સંદેશ નથી પહોંચ્યો તેમની નિયતિ શું છે?

અલ્લાહ આવા લોકો પર અન્યાય નહીં કરે; તેના બદલે તે ન્યાયના દિવસે તેમની કસોટી કરશે.

જે લોકો પાસે ઇસ્લામને સારી રીતે જાણવાની તક ન મળી તેઓ પાસે કોઈ બહાનું નથી કારણ કે, જેમ આપણે ઉલ્લેખ કર્યો છે તેમ, તેઓએ સત્ય શોધવામાં અને તેના વિશે વિચારવામાં બેદરકારી દાખવી ન હતી, જો કે ઇસ્લામ વિશે લોકોને જાણ કરવાના કાર્યને ચકાસવું મુશ્કેલ છે. લોકો અલગ અલગ હોવાથી અજ્ઞાન અને શંકા. જે લોકો તેમની અજ્ઞાનતા માટે માફી આપે છે અથવા અકાઠ્ય સાબિતી ન આપવાના કારણે અલ્લાહ દ્વારા પરલોકમાં નક્કી કરવામાં આવશે, જ્યારે આ દુન્યવી જીવન સાથે સંબંધિત ચુકાદાઓ સ્પષ્ટ છે તેના પર નિર્ભર છે.

³³⁰ (અર્ રઅદ: ૧૧).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

તેમને સજા કરવાનો અલ્લાહનો ચુકાદો અન્યાય નથી જે તેમણે તેમને મન, કુદરતી સ્વભાવ, સંદેશાઓ અને બ્રહ્માંડમાં અને તેમના પોતાનામાંના સંકેતો દ્વારા પૂરા પાડ્યા છે.

આ બધાના બદલામાં તેમની પાસેથી ઓછામાં ઓછી અપેક્ષા રાખવામાં આવતી હતી કે તેઓ અલ્લાહ સર્વશક્તિમાનને ઓળખે અને ઓછામાં ઓછા ઇસ્લામના સ્તંભોને વળગી રહીને એકલા તેની ઈબાદત કરે, જો તેઓએ આ કર્યું હોત તો તેઓ જહન્નમની આગમાંથી હંમેશા માટે બચી ગયા હોત અને આ જીવન અને આખિરતમાં સુખ પ્રાપ્ત કરી શક્યા હોત. શું તમને લાગે છે કે આ મુશ્કેલ છે?

અલ્લાહ તઆલનો અધિકાર તેના બંદાઓ પર છે જેણે તેને બનાવ્યો છે, ફક્ત તેની જ ઈબાદત કરવાનો છે, અને અલ્લાહ પર બંદાઓનો હક એ છે કે જેઓ તેની સાથે કોઈ પણ વસ્તુને ભાગીદાર ન બનાવે તે તેમને તે સજા ન આપે.

તે ખૂબ જ સરળ છે, ફક્ત એવા શબ્દો કે જે માણસે કહેવું જોઈએ, વિશ્વાસ કરવો જોઈએ અને તેના પર કાર્ય કરવું જોઈએ અને તે તેને જહન્નમની આગમાંથી બચાવવા માટે પૂરતું હશે. શું આ ન્યાય નથી? આ અલ્લાહનો ચુકાદો છે અને તે ન્યાયાધીશ, ન્યાયી, સર્વ-સૂક્ષ્મ અને સર્વ-જાણકાર છે, અને આ તેનો ધર્મ છે.

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

વાસ્તવિક સમસ્યા એ નથી કે માણસ ભૂલ કરે છે અથવા પાપ કરે છે કારણ કે ભૂલો કરવી એ માણસના સ્વભાવનો એક ભાગ છે, કારણ કે આદમના તમામ બાળકો પાપી છે અને પાપીઓમાં શ્રેષ્ઠ તે છે જેઓ વારંવાર પસ્તાવો કરે છે, જેમ કે પયગંબર □ એ કહ્યું.

વાસ્તવિક સમસ્યા; જો કે, મર્યાદા ઓળંગવામાં અને પાપો કરવા માટે આગ્રહ રાખવામાં આવેલું છે. આ ઉપરાંત, જ્યારે કોઈને કોઈ સલાહ આપવામાં આવે છે, ત્યારે તે તેને સાંભળતો નથી અથવા તેનો અમલ કરતો નથી, અને જ્યારે તેને યાદ અપાવવામાં આવે છે, ત્યારે તેને રીમાઇન્ડરથી કોઈ ફાયદો થતો નથી, અને જ્યારે સલાહ આપવામાં આવે છે, ત્યારે તે તેનો પાઠ શીખતો નથી, પસ્તાવો કરતો નથી અથવા અલ્લાહની માફી માંગતો નથી; તેના બદલે, તે આગ્રહ કરે છે અને ઘમંડમાં દૂર થઈ જાય છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

"وَإِذَا تُلِيٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَلَّىٰ مُسْتَكْبِرًا ۖ كَلِمًا لَّمْ يَسْمَعْهَا كَلِمًا فِي ۤأُذُنَيْهِ وَقَرَّ ۖ فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ"

{જ્યારે તેમની સામે અમારી આયતોનું વર્ણન કરવામાં આવે છે, તો ઘમંડ કરી એવી રીતે મોઢું ફેરવી લે છે, જાણે કે તેણે સાંભળ્યું જ નથી,

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

જાણે કે તેના બન્ને કાનોમાં ડાટા લાગેલા છે, તમે તેમને દુઃખદાયી અઝાબની સૂચના આપી દો.³³¹

સલામતીનો કિનારો શું છે?

અલ્લાહ તઆલા કહે છે: જીવનનો સફર અને સલામતીના કિનારે પહોંચવાનો નિષ્કર્ષ નીચેની આયતોમાં સમાયેલ છે:

"وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِيءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (١٩) وَوَفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ (٢٠) وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا فَتَحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا ۖ قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ (٢١) قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبُئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ (٢٢) وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ (٢٣) وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقْنَا وَعَدُّهُ وَأَوْثَقْنَا الْأَرْضَ نَتَّبِعُوا مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ ۖ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ"

³³¹ (લુકમાન: ૭).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

{અને ધરતી પોતાના પાલનહારના નૂરથી પ્રકાશિત થઇ જશે, કર્મનોંધ હાજર કરવામાં આવશે, પયગંબરો અને સાક્ષીઓને લાવવામાં આવશે અને લોકો વચ્ચે સત્યતાથી નિર્ણય કરી દેવામાં આવશે, અને તેમના પર અત્યાચાર કરવામાં નહીં આવે. (૬૯) અને જે વ્યક્તિએ જે કંઈ કર્યું છે, તેને ભરપૂર આપવામાં આવશે, જે કંઈ લોકો કરી રહ્યા છે અલ્લાહ તેને ખૂબ સારી રીતે જાણે છે. (૭૦) કાફિરોના જૂથના જૂથ જહન્નમ તરફ હાંકવામાં આવશે, જ્યારે તેઓ જહન્નમ પાસે પહોંચી જશે તો તેના દ્વાર તેમના માટે ખોલી નાંખવામાં આવશે અને ત્યાંના દેખરેખ કરનાર તેમને સવાલ કરશે કે, શું તમારી પાસે તમારા માંથી પયગંબર નહતા આવ્યા ? જે તમારી સામે તમારા પાલનહારની આયતો પઢતા હતા અને તમને આજના દિવસની મુલાકાતથી સચેત કરતા હતા ? તે લોકો જવાબ આપશે કે હાં, કેમ નહિ, પરંતુ કાફિરો માટે અઝાબનો નિર્ણય સાબિત થઇ ગયો. (૭૧) તેમને કહેવામાં આવશે, હવે જહન્નમના દ્વારમાં દાખલ થઇ જાઓ, તમે ત્યાં હંમેશા રહેશો , બસ ! ધમંડી લોકોનું ઠેકાણું ઘણું જ ખરાબ છે. (૭૨) અને જે લોકો પોતાના પાલનહારથી ડરતા હતા, તેમના જૂથના જૂથ જન્નત તરફ લઇ જવામાં આવશે, ત્યાં સુધી કે જ્યારે તેની પાસે આવી જશે અને દ્વાર ખોલી દેવામાં આવશે અને ત્યાંના દેખરેખ કરનાર તેમને કહેશે કે તમારા ઉપર સલામતી છે, તમે પ્રસન્ન રહો, અને હંમેશા માટે જન્નતમાં દાખલ થઇ જાવ. (૭૩) તે લોકો કહેશે કે તે અલ્લાહનો આભાર, જેણે અમને આપવામાં આવેલ પોતાનું વચન પૂરું કર્યું અને અમને આ ધરતીના વારસદાર બનાવી

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

દીધા કે જન્મતમાં જ્યાં ઇચ્છીએ, ત્યાં પોતાની જગ્યા બનાવી લઇએ, બસ ! કર્મ કરનારાઓનો કેટલો સારો બદલો છે? ³³²

અને હું ગવાહી આપું છું કે અલ્લાહ સિવાય કોઈ ઈલાહ નથી અને તેનો કોઈ ભાગીદાર નથી. અને હું ગવાહી આપું છું કે મુહમ્મદ □ તેના બંદા અને રસૂલ છે. અને હું ગવાહી આપું છું કે અલ્લાહના દરેક પયગંબરો સાચા છે, અને હું ગવાહી આપું છું કે જન્મત અને જહન્નમ સત્ય છે.

³³² (અઝ્ઝુમર: ૬૯-૭૪).

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અનુક્રમણિકા

ઇસ્લામ વિશે સવાલ અને જવાબ	1
સર્જક પર ઈમાન:	2
શુ કોઈ વ્યક્તિ ઇલાહ પર ઈમાન ધરાવે છે?.....	2
સાચો ઇલાહ કોણ છે?	2
સર્જકના ગુણો કયા છે, અને તેને અલ્લાહ કેમ કહેવામાં આવે છે?.....	5
સર્જકને કોણે જોયો?	8
તે દલીલો કઈ છે, જે સર્જકના અસ્તિત્વને સાબિત કરે છે?	9
સર્જનહારના અસ્તિત્વ પર ઠોસ દલીલ કંઈ છે?.....	22
શા માટે સર્જકને તેની રચનામાંથી એકની પણ સુરતમાં દર્શાવવામાં આવતું નથી?	27
શા માટે સર્જકની ઈબાદતમાં મધ્યસ્થ અથવા ત્રીજાને અપનાવવાથી જહન્નમની આગમાં હંમેશા રહે છે?.....	28
શા માટે સર્જક પોતાનો ઉલ્લેખ બહુવચન સ્વરૂપમાં કરે છે, જો કે તે એક અને એકમાત્ર ઇલાહ છે?.....	29
શા માટે સર્જકે માનવીઓને ઈમાન અને કુફ્ર વચ્ચે પસંગી કરવાની ઇચ્છા આપી?	29

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

શા માટે અલ્લાહે માનવજાતની રચના કરી, જો કે તેને તેમની જરૂર નથી?	34
સર્જનહારે શા માટે મનુષ્યોને જીવનમાં અસ્તિત્વ ધરાવે છે કે નહીં, તે પસંદ કરવાની તક ન આપી?	40
સર્જકે પોતાના બંદાઓ માટે પસંદ કરેલો દીન:	44
દીન શું છે?	44
દીનની જરૂર કેમ છે?	44
સાચા દીના (ધર્મ) ના ગુણો શું છે?	46
ધર્મ હેઠળ અખલાક (નૈતિકતા) પ્રત્યેની પ્રતિબદ્ધતાનું મહત્વ શું છે?	47
શું ધર્મનું પાલન કરવાથી બુદ્ધિ અને તર્કમાં ખલેલ પડે છે?	52
શા માટે માનવીના સાચા દીનને સાયન્સ વડે બદલવું યોગ્ય નથી?	53
શું ધર્મ લોકો માટે અફીણ (એક ઝેરીલો/નશીલો પદાર્થ) છે?	57
સાચા ધર્મને કેવી રીતે ઓળખી શકાય છે?	58
અલ્લાહના દીન અને લોકોના રિવાજો વચ્ચે શું તફાવત છે?	72
ઇસ્લામને સાચો દીન બનાવનાર વસ્તુ કઈ છે?	76
ઈમાનના અરકાન:	78
ઈમાનના અરકાન ક્યાં છે, જેના વગર એક મુસલમાનનું ઈમાન સાચું નથી હોઈ શકતું?	78

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

શું મુસલમાનોના અકીદામાં પાછળના પયગંબરો પર ઈમાન રાખવું જરૂરી છે?	81
ફરિશ્તાઓ, જિન અને શૈતાનમાં શું ફરક છે?	84
મૃત્યુ પછી ફરી જીવિત થઇ ઉભા થવાની દલીલ શું છે?	86
અલ્લાહ મૃતકોને કેવી રીતે જીવિત કરે છે?	88
અલ્લાહ એક જ સમયે પોતાના બંદાઓનો હિસાબ કેવી રીતે લે છે?	91
એક મુસલમાન તનાસુખે અરવાહ (આત્માઓનું સ્થળાંતર/ પુનર્જન્મ) ના અકીદાને કેમ માનતો નથી?	91
અલ્લાહના શાશ્વત જ્ઞાન, જે ન્યાયતંત્ર અને નિયતિ છે, તેમાં લખેલા કાર્યો માટે અલ્લાહ શા માટે મનુષ્યોને જવાબદાર ગણે છે?	93
જીવનનો હેતુ:	94
આ દુનિયામાં જીવનનો મુખ્ય હેતુ શું છે?	95
સાંસારિક જીવનની કિંમત શું છે?	97
વ્યક્તિ માટે સુખ કેવી રીતે પ્રાપ્ત થાય છે?	98
સાચા ધર્મની મહાનતા:	99
શું દરેક લોકો ઇસ્લામનો સ્વીકાર કરી શકે છે?	99
આંતરધર્મ સંવાદ અંગે ઇસ્લામનું મંતવ્ય શું છે?	100
શું ઇસ્લામ સહનશીલતાનો આદેશ આપે છે?	105

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામિક ધર્મ શ્રેષ્ઠ માટે સાથ આપવા, સહનશીલતા અને દલીલ પર આધારિત છે. અલ્લાહ તઆલા કહે છે:	105
જ્ઞાનની વિભાવના પર ઇસ્લામનું સ્થાન શું છે?.....	110
અસ્તિત્વના મૂળના સિદ્ધાંતો પર ઇસ્લામની વાત:.....	114
પ્રાકૃતિક પસંદગીના સિદ્ધાંત પર ઇસ્લામનું શું કહે છે?.....	114
વાંદરાઓ માણસની ઉત્પત્તિ છે એ વિચાર મુસ્લિમ શા માટે સ્વીકારતો નથી?	117
ઉત્ક્રાંતિના સિદ્ધાંત વિષે ઇસ્લામ શું કહે છે?	120
કુરઆને ઉત્ક્રાંતિના ખ્યાલને કેવી રીતે સુધારે છે?.....	124
ઇસ્લામ શા માટે અસ્તિત્વના મૂળ સિદ્ધાંતોને એક સાચા સત્યના અસ્તિત્વની અનિવાર્યતા સુધી મર્યાદિત કરે છે?	130
શું મુસ્લિમ સાપેક્ષવાદ, નૈતિકતા, ઇતિહાસ વગેરેના સિદ્ધાંતોને સ્વીકારે છે?	131
અસ્તિત્વ અને અખલાક (નૈતિકતા)ની ઉત્પત્તિ માટે એક સંપૂર્ણ સત્યતાના અસ્તિત્વના પુરાવા શું છે?.....	132
અસ્તિત્વના સ્ત્રોતનું એકમાત્ર સંપૂર્ણ સત્ય શું છે?.....	136
શું બિન-મુસ્લિમને "કાફીર" શબ્દ કહેવો એ બીજા પક્ષનો તિરસ્કાર છે?..	140
અંતિમ આકાશીય કિતાબ:.....	141

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

- કુરઆન શું છે?..... 141
- શું પયગંબર મુહમ્મદ □ એ તૌરાત માથી કુરઆન નકલ કર્યું હતું?..... 142
- શું પયગંબર મુહમ્મદ □ એ અગાઉની સંસ્કૃતિઓમાંનો કુરઆનમાં ઉલ્લેખ કર્યો છે?..... 143
- કુરઆનને અરબી ભાષામાં કેમ ઉતરાવવામાં આવ્યું?..... 143
- નાસિખ અને મન્સૂખ શું છે?..... 144
- અબુ બકરના શાસન દરમિયાન કુરઆનને એકત્રિત કરવા અને ઉખાનના શાસન દરમિયાન તેને બાળવાનો કિસ્સો શું છે?..... 145
- શું કુરઆન જે લઈને આવ્યું છે, તે પ્રાયોગિક વિજ્ઞાન સાથે વિરોધ કરે છે? 146
- છેલ્લા નબી:..... 153
- પયગંબર મુહમ્મદ કોણ છે, અને તેમના પયગંબર હોવાની સાચી દલીલ શું છે?..... 154
- પયગંબર મુહમ્મદ કેવી રીતે બૈતુલ મક્કિસ પહોંચ્યા અને આકાશ પર જઈ અને તે જ રાત્રે પાછા ફર્યા?..... 164
- પયગંબર મુહમ્મદે આયશા રઝી. સાથે શા માટે લગ્ન કર્યા જ્યારે કે તે નાની વયના હતા?..... 165
- શું બનુ કુરૈઝાના યહૂદીઓનું કત્લેઆમ અમાન્ય કતલ ન હતું ?..... 166

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

- ધર્મમાં કોઈ જબરદસ્તી નથી, તો અલ્લાહ શા માટે કહે છે કે "જે લોકો અલ્લાહ પર ઈમાન નથી ધરાવતા, તેમની સાથે લડો?" 168
- ઇસ્લામમાં મુર્તદ (દીનથી ફરી જાય તે વ્યક્તિ) ને કેમ કતલ કરી દેવામાં આવે છે ? 169
- મસીહ તેમના દુશ્મનો સામે લડ્યા ન હતા, તો પછી પયગંબર મુહમ્મદ શા માટે લડવૈયા હતા?..... 171
- સાચા દીનનો પ્રચાર: 174
- જિહાદ શું છે? 174
- શું ઇસ્લામ આત્મઘાતી કાર્યવાહી કરવાની પરવાનગી આપે છે, અને તેના બદલામાં જન્મતમાં હૂર (મોટી મોટી આંખો વાળી કન્યાઓ) આપવાનું વચન આપે છે?..... 181
- શું ઇસ્લામ તલવાર વડે ફેલાયો છે? 182
- ઇસ્લામની વિચારધારા:..... 184
- શું ઇસ્લામમાં સદાચારીઓ અને ન્યાયીઓ છે? શું મુસ્લિમ પયગંબર મુહમ્મદના સહાબાઓને પવિત્ર કરે છે?..... 184
- શિયા અને સુન્ની વચ્ચે શું ફર્ક છે?..... 184
- શું ઇસ્લામમાં ઈમામ ઈસાઈઓના પાદરીઓ જેવા છે? 186
- નબી (સંદેશવાહક) અને પયગંબર વચ્ચે શું તફાવત છે? 189

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

અલ્લાહ એ કેમ માનવીઓ પાસે માનવીને જ પયગંબર બનાવીને મોકલ્યો, ફરિશ્તાને કેમ નહીં?.....	190
તે વાતનો શું પુરાવો છે કે અલ્લાહ પોતાના સર્જન સાથે વહી દ્વારા વાતચીત કરે છે?.....	191
ઇસ્લામ અને ઈસાઈયત (ખ્રિસ્તી ધર્મ) વચ્ચે:.....	193
મૂળ પાપ વિષે ઇસ્લામનો મંતવ્ય શું છે?.....	193
મસીહના ફાંસી પર ચઢવા વિશે ઇસ્લામનો મંતવ્ય શું છે?	195
મુસલમાનો કેમ પોતાની દીકરીઓના લગ્ન ઇસીઈઓ અથવા ચહૂદીઓ સાથે કરતા નથી?.....	196
ઇસ્લામિક સંસ્કૃતિના લક્ષણો:.....	198
ઇસ્લામિક સંસ્કૃતિ લક્ષણો ક્યા છે?	198
શું આ વાત વિરોધાભાસ નથી કે ઇસ્લામ ધર્મ આટલો તાર્કિક છે, અને મુસ્લિમોની સ્થિતિ આટલી અવ્યવસ્થિત છે?.....	202
શા માટે ધર્મ રાજ્યથી અલગ નથી, અને સંદર્ભો માનવ અભિપ્રાય માટે છે, જેમ કે પશ્ચિમમાં છે?.....	203
શું ઇસ્લામ લોકશાહીતંત્રને માન્યતા આપે છે?.....	203
ઇસ્લામની શરિઅત (કાયદો) એક અનોખો ધાર્મિક કાયદો છે જે તર્કનો વિરોધ કરતો નથી, તો શા માટે હુદૂદ (પ્રતિબંધો લગાવવામાં આવ્યા છે) ?	205

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામની મધ્યસ્થતા:.....	213
ઇસ્લામે સામાજિક સંતુલન કેવી રીતે પ્રાપ્ત કર્યું?.....	213
ઇસ્લામ આર્થિક સંતુલનને કેવી રીતે પ્રાપ્ત કરે છે?.....	218
શું ઇસ્લામ ઉગ્રવાદનો ધર્મ છે?.....	222
શું ઇસ્લામ મધ્યમ અને સરળ ધર્મ છે?	225
ઇસ્લામમાં મહિલાઓ:.....	230
મુસ્લિમ મહિલાઓ હિજાબ (અર્થાત્ પોતાના સંપૂર્ણ શરીરનો પરદો કરવો) કેમ પહેરે છે?	230
શું સ્ત્રીનું માથું ઢાંકવું પછાતપણું ગણવામાં આવે છે અને તે તેને પછાતપણા તરફ લઈ જાય છે?.....	233
ઇસ્લામમાં પુરુષો અને સ્ત્રીઓ પોતાના શરીરને સમાન રીતે કેમ ઢાંકતા નથી?	235
શું ઇસ્લામે મહિલાઓને પુરુષો સાથે સમાનતાનો હક આપ્યો છે?.....	236
ઇસ્લામ શા માટે એકથી વધુ શાદી કરવાની પરવાનગી આપે છે?.....	238
એક પુરુષને જે હક છે તેટલો સ્ત્રીને એક જ સમયે ચાર પુરુષો સાથે લગ્ન કરવાનો અધિકાર કેમ નથી?	241
ઇસ્લામમાં પુરુષો મહિલાઓના જવાબદાર કેમ છે?.....	243

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

ઇસ્લામમાં પુરુષને જે વારસામાં મળે છે તેમાંથી અડધો ભાગ સ્ત્રીને કેમ મળે છે?	243
ઇસ્લામે પુરુષને સ્ત્રીને મારવાની છૂટ શા માટે આપી છે?	245
ઇસ્લામે મહિલાઓનું સન્માન કેવી રીતે કર્યું?.....	247
નબી □ વ્યભિચાર માટે સજા કેમ નક્કી કરી, જ્યારે કે મસીહ એ વ્યભિચાર કરવા વાળાને માફ કરી દીધા હતા?.....	254
સર્જકનો ન્યાય:	259
ન્યાય અને ન્યાયના સિદ્ધાંત પર ઇસ્લામનો મંતવ્ય શું છે?	259
ઇસ્લામમાં અધિકારો:.....	265
માતા-પિતા અને સંબંધીઓના અધિકારો અંગે ઇસ્લામનું મંતવ્ય શું છે?	268
પાડોશીના હક અંગે ઇસ્લામનું વલણ શું છે?.....	270
પ્રાણીઓના અધિકારો અંગે ઇસ્લામનું મંતવ્ય શું છે?	272
શું કુરઆનમાં પર્યાવરણીય સમસ્યાઓ વિશે વર્ણન થયું છે?.....	273
ઇસ્લામ સામાજિક અધિકારોને કેવી રીતે જાળવી રાખે છે?	275
ઇસ્લામે બાળકને દત્તક લેવાની મનાઈ કેમ કરી?	277
ઇસ્લામમાં, ન તો પોતે નુકસાન ઉઠાવો અને ના તો કોઈને નુકસાન પહોંચાડો:.....	280
ઇસ્લામમાં લાલ અને સફેદ માંસ ખાવાની પરવાનગી શા માટે છે?.....	280

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

શું ઇસ્લામમાં પ્રાણીઓને કતલ કરવાની રીત અમાનવીય નથી?.....	284
શું એ સાચું નથી કે પ્રાણીઓને ખાવા માટે કતલ કરવામાં આવે છે, તેમાં પણ મનુષ્ય જેવી આત્મા હોય છે?	285
મુસ્લિમ ડુક્કરનું માંસ કેમ નથી ખાતા?.....	287
ઇસ્લામે વ્યાજખોરી પર કેમ પ્રતિબંધિત મુક્યો છે?.....	291
ઇસ્લામમાં દારૂ પીવા પર પ્રતિબંધિત કેમ છે?.....	295
ઇસ્લામના અરકાન (સ્થંભો):	299
ઇસ્લામના તે કેવા મહત્વના અરકાન (સ્થંભો) છે, જે પયગંબર મુહમ્મદ □ લઈને આવ્યા હતા?	299
એક મુસલમાન નમાઝ કેમ પઢે છે?.....	300
એક મુસલમાન એક દિવસમાં પાંચ વખત કેમ નમાઝ પઢે છે?.....	302
શા માટે મુસ્લિમો કાબા તરફ મોઢું કરીને નમાઝ પઢે છે?.....	305
નમાઝનો કિબ્લો મસ્જિદે અક્સાથી મક્કાહની મસ્જિદે હરામ તરફ કેમ ફેરવી દેવામાં આવ્યો?	307
શું હજના સમયે કરવામાં આવતી ઇબાદતોને કઅબાની મહાનતા અને બીજી શિક્કવાળી વિધિઓ (ઇબાદતો) ગણવામાં નથી આવતી?	309
મુસલમાનો કાળા પથ્થરને બોસો (ચુંબન) કેમ આપે છે, જ્યારે કે તેઓ તેની ઇબાદત નથી કરતા?.....	310

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

શું તીવ્ર ભીડને કારણે કેટલાક મુસ્લિમોના મૃત્યુ થવાની સંભાવનાને કારણે હજના અરકાન (વિધિઓ) ભયભીત નથી?..... 311

અલ્લાહની કૃપા:..... 312

જો અલ્લાહ ઇસ્લામ પ્રમાણે પોતાના બંદાઓ (ઉપાસકો) સાથે મોહબ્બત કરે છે, તો તેમને વ્યક્તિગત પદ્ધતિ પડતી અપનાવવાની પરવાનગી કેમ નથી આપતો?..... 312

સર્જનહાર પોતાના બંદાઓ પર દયાળુ છે, તો તે સજાતીય વૃત્તિઓને કેમ સ્વીકારતો નથી?..... 315

અલ્લાહ પોતાને એક વખત સર્વ-ક્ષમા આપનાર અત્યંત દયાળુ અને બીજી વખત સખત સજા આપનાર તરીકે કેવી રીતે વર્ણવી શકે? 318

શું દુષ્ટતા પાલનહાર તરફથી આવે છે?..... 319

કુદરતી આફતો પાછળ સર્જકની હિકમત (શાણપણ) શું છે?..... 320

શું જીવનમાં આવતી દુષ્ટતાની એવું સૂચવે છે કે કોઈ પાલનહાર નથી?..... 322

અલ્લાહ શા માટે જહન્નમની સજા આપશે?..... 324

અલ્લાહ અત્યંત દયાળુ છે અને તમામ ભલાઈનો સ્ત્રોત છે, તો, તે શા માટે આપણને બધાને હિસાબ વગર જ જન્મતમાં પ્રવેશ આપતો નથી?..... 328

શા માટે સર્જક તેમના બંદાઓને તેમના ટૂંકા જીવન દરમિયાન કરેલા થોડા પાપો માટે ખત્મ ન થવા વાળો અઝાબ આપશે?..... 329

ઇસ્લામ વિષે સવાલ અને જવાબ

- શા માટે અલ્લાહ વારંવાર જહન્નમની ચેતવણી આપે છે, શું તે ઇલાહની દયાના લક્ષણોનો વિરોધ કરતું નથી?..... 330
- કુરઆન શા માટે વારંવાર ઉલ્લેખ કરે છે કે અલ્લાહ મોમિન લોકોને પ્રેમ કરે છે અને કાફિરોને પ્રેમ કરતો નથી, શું તેઓ બધા તેના બંદાઓ નથી? 332
- બંદાઓ પર સર્જકના હક:..... 333
- શા માટે અલ્લાહ પોતાના બંદાઓને અઝાબ આપે છે, જ્યારે તેઓ તેના પર ઈમાન ધરાવતા નથી? 335
- તકદીર નક્કી કરવી અને સલામતી પ્રાપ્ત કરવી: 345
- શું કોઈ વ્યક્તિ પોતાના પિતા અને પૂર્વજોનો ધર્મ બદલી શકે છે?..... 345
- જેમના સુધી ઇસ્લામનો સંદેશ નથી પહોંચ્યો તેમની નિયતિ શું છે?..... 347
- સલામતીનો કિનારો શું છે? 350

